STATELE UNITE
ȘI NOUA ORDINE MONDIALĂ

O DEZBATERE ÎNTRE
OLAVO DE CARVALHO ȘI ALEKSANDR DUGHIN

ebook HUMANITAS

STATELE UNITE ŞI NOUA ORDINE MONDIALĂ

O DEZBATERE ÎNTRE

OLAVO DE CARVALHO şi ALEKSANDR DUGHIN

Introduceri de
Giuliano Morais şi Ricardo Almeida

Traducere din portugheză de
Simina Popa şi Cristina Nițu

HUMANITAS
BUCUREŞTI

Redactor: Mona Antohi

Coperta: Ioana Nedelcu

Tehnoredactor: Manuela Măxineanu

Corector: Cristian Negoiţă

DTP: Radu Dobreci, Carmen Petrescu

Os Eua e a Nova Ordem Mundial
Um debate entre Alexandre Dugin e Olavo de Carvalho
© CEDET, Centro de Desenvolvimento Profissional e Tecnológico, 2012
All rights reserved.

Fotografia de pe copertă © Madmaxer |Dreamstime.com *Abstract Earth Globe*

© HUMANITAS, 2016 (ediţia digitală)

ISBN 978 – 973 – 50 – 5521 – 9 (pdf)

EDITURA HUMANITAS
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vânzărilibhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0372.743.382; 0723.684.194

VARIANTA V 1.0
MARTIE 2022
steluș

Olavo Luiz Pimentel de Carvalho (n. 29 aprilie 1947, Campinas, Brazilia) este un filozof, scriitor şi jurnalist brazilian preocupat de istoria filozofiei, istoria mişcărilor revoluţionare, religie comparată, psihologie şi antropologie filozofică. Este cunoscut pentru ideile sale politice conservatoare şi pentru critica adusă politicii de stânga. Între 2001 şi 2005 a predat filozofie politică la Universitatea Catolică Pontificală din Paraná, Brazilia, apoi s-a mutat în Statele Unite, devenind corespondent internaţional. Printre numeroasele sale cărţi se numără: *A Imagem de Homem na Astrologia* (1980), *Astrologia e Religião* (1986), *Uma Filozofia Aristotélica da Cultura* (1994), *O Jardim das Aflições: De Epicuro a Ressurreição de César; Ensaio sobre o Materialismo e a Religião Civil* (1995), *O Minimo Que Você Precisa Saber para Nâo Ser um Idiota* (2013). Este fondatorul şi preşedintele Inter-American Institute for Philosophy, Government, and Social Thought (2009).

Aleksandr Gelievici Dughin (n. 7 ianuarie 1962, Moscova) este un geopolitician, filozof, sociolog şi politician rus, unul dintre cei mai influenţi intelectuali ai „noii Rusii”, cunoscut pentru legăturile sale strânse cu Kremlinul şi armata rusă. Este profesor la Facultatea de Sociologie a Universităţii de Stat din Moscova şi lider al Mişcării Internaţionale Eurasia. Dughin se opune liberalismului şi globalismului, pledează pentru respectarea valorilor creştine tradiţionale, naţionale şi pentru crearea unui suprastat eurasiatic capabil să se opună hegemoniei americane. A scris mai multe cărţi de geopolitică, printre care *Bazele geopoliticii, Teoria lumii multipolare* şi *A patra teorie politică: Rusia şi ideile politice ale secolului XXI.*

CUPRINS

P

rezentarea dezbaterii şi a protagoniştilor

GIULIANO MORAIS şi RICARDO ALMEIDA.....8

Despre Aleksandr Dughin.....10

Despre Olavo de Carvalho.....18

PARTEA ÎNTÂI

ROLUL STATELOR UNITE ÎN NOUA ORDINE MONDIALĂ

Tranziţia globală şi duşmanii săi
ALEKSANDR DUGHIN.....26

Trei proiecte de putere globală în dispută
OLAVO DE OARYALHO.....37

PARTEA A DOUA

REPLICI ŞI CONTRAREPLICI

Occidentul contra restului lumii
ALEKSANDR DUGHIN.....51

Natura acestei dezbateri şi poziţia mea personală
OLAYO DE CARYALHO.....62

Occidentul şi dublura sa
ALEKSANDR DUGHIN.....100

Împotriva bolşevismului de dreapta (sau a tradiţionalismului de stânga)
OLAVO DE CARVALHO.....115

PARTEA A TREIA
CONCLUZII

Împotriva lumii postmoderne
ALEKSANDR DUGHIN.....190

Aleksandr Dughin şi războiul continentelor
OLAVO DE OARYALHO.....198

Prezentarea dezbaterii şi a protagoniştilor
GIULIANO MORAIS şi RICARDO ALMEIDA

Organizatori şi moderatori ai dezbaterii

Ideea de a da curs acestei dezbateri a apărut în timpul unei discuţii despre aşa-numita Noua Ordine Mondială (NOM). Ni se părea că tema prezintă un interes intelectual urgent, luând în considerare starea avansată a acestei ordini în lume. Iar dacă în ce priveşte existenţa acestui fenomen nu aveam foarte multe motive să fim în dezacord, distingeam clar unele divergenţe între liniile de interpretare ale NOM în rândul celor care îl cercetează.

Printre aceste divergenţe, exista una aparte. Cunoşteam ideile lui Aleksandr Dughin şi pe cele ale lui Olavo de Carvalho din lucrările lor, de mare importanţă în panorama ideilor contemporane în materie de politică. Ni se părea că opoziţia dintre cei doi în calitate de interpreţi ai aceluiaşi fenomen era deosebit de abruptă. Aşa a apărut ideea de a-i aduce împreună într-o dezbatere, astfel încât însăşi opoziţia dialectică a textelor să impună o formulare cristalină din partea fiecăruia în ceea ce priveşte întrebarea centrală despre rolul Statelor Unite ale Americii în NOM: care sunt factorii şi actorii istorici, politici, ideologici şi economici care definesc în prezent dinamica şi configuraţia puterii în lume şi care este poziţia Statelor Unite ale Americii în ceea ce se numeşte Noua Ordine Mondială?

Întrucât autorii se află în ţări diferite, unul în SUA şi celălalt în Rusia, iar noi, organizatorii, în Brazilia, o dezbatere faţă în faţă ar fi fost aproape imposibilă, din moment ce nu dispuneam de resursele necesare pentru organizarea unui astfel de eveniment. Soluţia pe care am găsit-o a fost realizarea unei dezbateri *online,* în scris, în care fiecare din partenerii de dialog urma să-şi prezinte răspunsul la întrebarea iniţială, apoi o replică, o contrareplică şi o concluzie. Soluţia s-a dovedit potrivită, întrucât site-ul care a găzduit dezbaterea a fost accesat de 200.000 de persoane

din peste treizeci de ţări.

După ce protagoniştii au fost contactaţi şi s-au stabilit detaliile, dezbaterea a pornit în data de 4 martie 2011 şi s-a încheiat în data de 31 iulie a aceluiaşi an, când autorii şi-au publicat concluziile. Pentru început, fiecare din cei doi protagonişti trebuia să trimită un text introductiv de maximum 24.000 de semne, urmând ca acestea să fie publicate în acelaşi timp. Apoi avea să urmeze o rundă de răspunsuri alternative, începând cu comentariul prof. Aleksandr Dughin la articolul prof. Olavo de Carvalho. Din acel moment, replicile au apărut în ordinea Carvalho-Dughin-Carvalho. În acea fază nu a fost impusă nici o limită de spaţiu, dar s-a stabilit, cu titlu de sugestie, numărul de 120.000 de semne. În final, concluziile au fost publicate concomitent, cu o limită maximă de 18.000 de semne. Structura iniţială s-a păstrat, cu excepţia limitei de semne, care a fost extinsă nu doar o dată.

Textele au fost publicate iniţial în limba engleză şi imediat apoi traduse în portugheză, graţie muncii remarcabile a două persoane cărora le suntem recunoscători: Alessandro Cota, traducătorul textelor lui Olavo de Carvalho, şi Giuliano Morais, care a tradus intervenţiile lui Aleksandr Dughin.

Cei doi autori, după cum vom vedea, sunt filozofi experimentaţi, cu o listă vastă de publicaţii pe tema propusă pentru dezbatere. Din acest motiv, am pregătit o scurtă introducere despre gândirea fiecăruia din cei doi parteneri de discuţie, fără a pretinde, cu toate acestea, că prezentăm o viziune integrală şi sistematizată a ideilor lor, întrucât ar depăşi limitele acestei introduceri. Profilurile sintetice care urmează permit accesul doar către o viziune rezumată asupra unor aspecte relevante pentru tema în discuţie.

Despre Aleksandr Dughin

Aleksandr Dughin s-a născut la 7 ianuarie 1962 la Moscova, într-o familie de militari. Tatăl lui era ofiţer KGB, iar mama lui era medic. La începutul anilor ’80, fiind un disident al regimului comunist – pe atunci aflat în plină decădere –, a intrat în contact cu mici grupuri tradiţionaliste şi cercuri politico-literare din Moscova, unde participau, de exemplu, romancierul Iuri Maruleev, poetul Evgheni Golovin şi islamistul Gheidar Djemal. În aceeaşi perioadă a descoperit scrierile lui Evola, Guénon şi Coomaraswamy, pe lângă alţi autori asemănători.

După destrămarea sistemului sovietic, la începutul anilor ’90, a înfiinţat Asociaţia Arctogaia, Centrul de Studii Metastrategice şi apoi revistele *Milîi Anghel* şi *Elementî,* care au existat până în anul 1998, respectiv 1999. Ideile sale au fost influenţate, începând cu anii ’80, de către Noua Dreaptă europeană, mai ales de Alain de Benoist, pe care Dughin îl consideră chiar şi astăzi unul dintre cei mai însemnaţi intelectuali francezi contemporani. Recent, interesele sale s-au apropiat de filozofia lui Martin Heidegger, de sociologia lui Marcel Mauss, Pitirim Sorokin şi, în special, de Gilbert Durand, îl interesează deopotrivă antropologia lui Georges Dumezil şi a lui Claude Lévi-Strauss. Autorul a semnat şi texte pe teme economice despre ideile lui Friedrich List.

Schumpeter şi Braudel, printre alţii. Dughin vorbeşte cel puţin nouă limbi străine, este liderul Mişcării Internaţionale pentru Eurasia şi directorul Centrului de Cercetări Conservatoare al Facultăţii de Sociologie din cadrul Universităţii de Stat din Moscova.

Puţine dintre referinţele sale intelectuale fac parte din discuţiile academice sau politice de actualitate din Brazilia. Mai mult, lucrările sale cu tentă mai filozofică sau metafizică nu sunt disponibile în limbile occidentale, ceea ce ar putea duce la concluzii simpliste despre scrierile sale. Din toate

aceste motive, ne vom limita doar la o situare a sa în dezbaterea actuală, prezentând foarte sumar câteva aspecte, precum dimensiunile sale spirituale, geopolitice, importanţa ideologiei naţional-bolşevismului în formarea aşa-numitului eurasiatism şi, în sfârşit, o schiţă foarte rapidă a concepţiei sale în ceea ce priveşte Noua Ordine Mondială.

Primul lucru pe care publicul brazilian trebuie să-l aibă în vedere este poziţia de gânditor universal a lui Dughin, prin spectrul amplu al gândirii sale, precum şi prin influenţele variate condensate în gândirea lui. Cu toate acestea, el este înainte de toate un intelectual rus, naţionalist, a cărui gândire nu se desparte de peisajele, de istoria, de memoria tradiţională şi religioasă ale acestei ţări. Am putea chiar să spunem că, dintr-un anumit punct de vedere, poziţia sa politică este o articulare a problematicii politice ruseşti contemporane, sau, altfel spus, este o propunere de sinteză a celor două poziţii în vigoare în Rusia postcomunistă, anume, tendinţa liberalistă şi proamericană, pe de-o parte, şi tendinţa conservatoare comunistă, pe de alta.

Militantismul său în „superideologia” naţional-bolşevismului – o ideologie veche încă din timpul unor gânditori de calibrul lui Ernst Niekisch şi Ernst Jünger, care îndemnau către o convergenţă politico-strategică între Rusia şi Germania în Primul Război Mondial –, deşi ţine formal de trecutul lui Dughin (1993 – 1998), îşi face încă simţită prezenţa din punctul de vedere al doctrinei în gândirea dughiniană. O prezenţă cu atât mai viguroasă cu cât axele trasate de naţional-bolşevism constituie baza sa teoretică şi geneza sintezei conceptuale şi politice care îi este specifică, a ideii înseşi de „revoluţie conservatoare”. În această accepţie, filozoful rus vede reflecţia asupra teoriei lui Karl Popper – care deosebeşte societăţile deschise de societăţile închise – ca pe un instrument exact folosit pentru a ne prezenta un aspect foarte important, întrucât dezvăluie unitatea metafizică profundă a regimurilor aparent diferite: comunismul, fascismul şi conservatorismul centralist. Astfel, ni se revelează genealogia duşmanilor societăţii deschise prin firul istoric care provine de la Platon şi Heraclit, avându-i

drept reprezentanţi mai recenţi pe Schlegel, Schelling, Hegel, Marx şi Spengler.

În momentul în care se face legătura între naţional-bolşevism şi acest criteriu al lui Popper, se obţine identitatea profundă mult dincolo de simpla contingenţă a alianţei politice ocazionale; această unitate se formează pe axa ontoistorică, în care toate aceste doctrine, mişcări şi filozofii converg, urmarea fiind respingerea aşa-numitei societăţi deschise în ceea ce reprezintă ea în esenţă: triumful individualismului şi al subiectivismului. Aşadar, propunerea constă în gruparea din perspectivă politică şi strategică a oricărei doctrine sau tendinţe istorice relevante în care „absolutul" şi „obiectivitatea" au constituit nucleul, în detrimentul individului.

Conştient de divergenţele apărute de-a lungul istoriei între diferitele doctrine catalogate drept „absolutiste", naţional-bolşevismul „are ca scop purificarea doctrinelor istorice ale naţionaliştilor şi ale comuniştilor de reziduurile prejudecăţilor eterogene, provenite din confuzii ca elemente subiective"[1]. Obiectivismul – acea constantă care reprezintă negarea individului prin afirmarea ideii impersonale de absolut – este aceeaşi instanţă metafizică fixă şi inalterabilă pe care o redă formula non-dualistă hindusă „Atman este Brahma", ceea ce s-ar putea traduce ca „Spiritul este Absolutul", ori, altfel spus, realitatea absolută nu este individul, ci Ideea impersonală supremă. Şi, chiar dacă se manifestă doar la nivel de intenţie sau schematic în multe din doctrinele obiectiviste, această formulă metafizică este una de bază în sinteza dughiniană, întrucât conferă o unitate doctrinală şi istorică acţiunii politice sub egida căreia trebuie combătut răul aşa-numitului „Regat al Cantităţii", impunându-se asupra multiplelor sale aspecte – individualismul, kantismul, cartezianismul, liberalismul, printre altele –, concertizând „realizarea perfectă a celei mai mari dintre revoluţii, continentală şi universală. Este întoarcerea îngerilor, învierea eroilor, revolta inimii împotriva

[1] Alexandre Douguine, *Le prophète de l'eurasisme*, Avatar Éditions, Paris, 2006, p. 143

dictaturii raţiunii” [2].

Escatologia creştină exercită o influenţă considerabilă asupra viziunii sale istorice. În ciuda orientării sale eminamente politice, avem de-a face cu un creştin ortodox, practicant, adept al aşa-numiţilor „vechi ritualişti”. „Spiritul ortodox e contemplativ, apofatic, isihast, comunitar şi, în mod clar, antiindividualist. Scopul declarat fără înconjur al ortodoxiei este «dumnezeirea» omului pe cale ascetică, o cale descrisă în termeni pur esoterici şi care se foloseşte de procedee iniţiatice.”[3] Dughin deosebeşte două căi spirituale prototipice, raportându-se la clasica distincţie hindusă între cele două căi posibile de mântuire – *jnana* (gnoză) şi *bhakti* (devoţiune). Şi face asta din mai multe motive: pentru el, există „calea mâinii stângi” şi „calea mâinii drepte”, o diferenţiere interesantă, care ar putea prezenta, în anumite utilizări, mai multe asemănări cu conceptele nietzscheene despre dionisiac şi apolinic decât cu dicotomia vedică clasică propriu-zisă sau cu conceptul tantric care foloseşte aceiaşi termeni. Calea mâinii stângi este în acelaşi timp calea revoluţionarului şi cea a suferinţei, precum şi, potrivit filozofului rus, adevărata cale a gnozei. Acea „cale a vinului” este „distructivă, îngrozitoare, şi nu cunoaşte decât furia şi violenţa. Pentru cel care urmează această cale, întreaga realitate este percepută ca un infern, ca un exil ontologic, o tortură...”[4], în vreme ce pe calea opusă, adică cea a mâinii drepte, realitatea pare să fie „bună” şi „adecvată”. Un aspect inovator din acest punct de vedere îl constituie faptul că în aceeaşi categorie gnostică sunt grupate personalităţi istorice atât de diferite precum Marx, Lenin, Stalin, Mao Zedong şi Che Guevara, pe de-o parte, iar pe de alta, Nietzsche, Evola,

---

[2] *Ibid.*, p. 147.

[3] *V. Alexandre Douguine et le neo-eurasisme russe, unissent Thiriart et Evola*, disponibil la adresa: http://www.voxnr.com/cc/d_douguine/EEFFuVTVkyLmpaFQOm.shtml.

[4] *Ibid.,* p. 218.

Heidegger, Hitler şi Mussolini, în virtutea faptului că păstrează o rădăcină, pe filieră directă sau indirectă, dinspre calea *gauche* – cu alte cuvinte, cu toţii „luptă împotriva Demiurgului cel rău, creatorul unei lumi condamnate”[5].

Cât despre punctul său de vedere politic mai recent, Dughin propune un caracter neviabil al doctrinelor celor trei linii teoretice anterioare: comunismul, fascismul şi liberalismul. Cu toate acestea, credem că este suficient să evidenţiem aici direct esenţa luptei sale strategice care, în practică, se desfăşoară ca o luptă împotriva valorilor liberale, tehnocrate, împotriva „imperialismului american” şi a lumii unipolare. Pornind de la punctul de vedere al criticii perenialiste, pe terenul căreia se dezvoltă filozofia lui Dughin, lumea modernă nu este decât produsul decăderii provocate de abandonarea tradiţiilor spirituale. Totuşi, deşi extrage din scrierile tradiţionaliştilor René Guénon şi Julius Evola substanţa doctrinară şi metafizică a filozofiei sale, Dughin se declară, în anumite puncte, împotriva doctrinei lui Guénon, în măsura în care filozoful rus aplică în politică doctrinele metafizice – lucru cu care francezul nu era de acord. Se apropie de Evola în ce priveşte adoptarea acţiunii ca direcţie spirituală, fiind totuşi în dezacord cu acesta referitor la înţelegerea valorii tradiţionale a popoarelor slave şi consideraţiile depreciative ale lui Evola faţă de regimul socialist.

Ideea antiimperialistă şi antiliberală din scrierile sale oferă o critică integrată pe diverse planuri, dintre care se evidenţiază cel al geopoliticii, înţeleasă aici atât în sensul clasic de disciplină academică, aşa cum a fost definită de Rudolf Kjellén, cât şi în sensul de geopolitică sacră, dimensiunea esoterică a reprezentării spaţiale a civilizaţiilor. Potrivit filozofului, polaritatea dinamică „Mare *vs* Pământ”, sau o alta precum „Civilizaţie telurocratică *vs* Civilizaţie talasocratică” – pe cele două planuri abordate de Dughin –, apare ca o alternativă completă şi mai eficientă decât polaritatea economică clasică „Muncă *vs* Capital”, cu care

[5] *Ibid.,* p. 219.

chiar şi punctul de vedere geopolitic se articulează fără nici o dificultate. Intersectând diversele posibilităţi metodologice de înţelegere a subiecţilor istoriei, Dughin descoperă că polarităţile diferitelor metode coincid: civilizaţia apelor este civilizaţia liberalismului, concretizată de NATO, iar civilizaţia pământului este civilizaţia socialismului, care a fost înfiinţată prin Tratatul de la Varşovia. În sfârşit, contrar a ceea ce am putea fi tentaţi să credem, trebuie remarcat că eurasiatismul nu este opusul simetric al atlantismului, din moment ce eurasiatiştii nu pretind să instaureze o simplă nouă ordine a puterii opuse, ci „apără logic principiul multipolarităţii care se opune mondialismului unipolar impus de atlantişti".

Eurasiatismul, în sensul dughinian, este o „viziune a lumii, un proiect geopolitic, o teorie economică, o mişcare spirituală, un nucleu menit să consolideze un amplu spectru de forţe politice"[6]. Însă, în afară de această încadrare, constă şi într-un proiect de apărare a intereselor ruseşti, care vizează „salvarea Rusiei ca realitate politică autonomă şi independentă". Proiectul trece mai întâi prin renaşterea economică rusească, care s-ar putea realiza doar printr-un „sistem de alianţe strategice". Devine necesară angajarea într-o căutare activă de interlocutori geopolitici care să dispună de potenţial financiar şi tehnologic, sau, cu alte cuvinte, „Rusia ar trebui să transfere povara renaşterii potenţialului său economic către partenerii săi care susţin multipolaritatea" [7].

Potenţialii parteneri sunt împărţiţi în categorii în funcţie de gradul de „complementaritate". În primul rând, Uniunea Europeană, Japonia, Iranul şi India, actorii geopolitici care pot beneficia de sursele primare, de potenţialul strategic de armament şi de ponderea politică oferită de Rusia; în al doilea rând, ţările care sunt de asemenea interesate de multipolaritate, dar nu sunt complementare Rusiei, precum China, Pakistanul şi ţările arabe. Cel de-al treilea grup, al aşa-

---

[6] *Ibid.,* p. 146.

[7] *Ibid.,* p. 33.

numitelor „ţări din lumea a treia”, nu are o forţă geopolitică decisivă şi trebuie integrat de către subiecţii geopolitici mai relevanţi din blocul eurasiatic. În ultimul grup: ţările de pe continentul american, care se află în mod natural în câmpul de influenţă al SUA. Strategia destinată acestor ţări este, pe de-o parte, să caute să demonstreze Statelor Unite dezavantajele unei lumi unipolare, pe de alta, să le limiteze influenţa strict la ţările americane; în cazul în care se va opune rezistenţă, se va alimenta antiamericanismul în America de Sud şi în America Centrală, „folosindu-se o viziune a lumii şi o formulă politică mult mai flexibile şi mult mai ample decât marxismul”[8].

Pe lângă opoziţia deja citată, „Orient *vs* Occident”, se mai poate adăuga încă un aspect important în fundamentarea scrierilor lui Dughin: opoziţia „Nord *vs* Sud”, o idee pornită dintr-o perspectivă, să spunem, mitologică. Dughin parcurge calea deschisă de Evola, susţinând ideea că într-un trecut îndepărtat a existat o civilizaţie glorioasă care trăia în nordul extrem al planetei. Dughin crede însă că hiperboreenii, după cum sunt denumite acele popoare, ar fi avut o relaţie strânsă cu ruşii, în special cu slavii, care ar descinde mai mult sau mai puţin direct din acele popoare, păstrând o afinitate spirituală şi etnică cu acestea. Totuşi, în circumstanţele actuale, nu mai au aceeaşi puritate rasială, întrucât au pierdut multe din atributele spirituale ale strămoşilor, după marea migrare către sud, prin Eurasia. Hiperboreenii ar fi opusul arhetipal al popoarelor „telurice” din sud şi din zonele tropicale ale planetei.[9]

În fond, în ce priveşte titlul-temă al prezentei dezbateri, am putea rezuma modest viziunea dughiniană după cum urmează, folosindu-ne de propria lui terminologie: Noua Ordine Mondială este un proiect mesianic şi escatologic, care depăşeşte ca anvergură toate celelalte proiecte sau utopii din

---

8 *Ibid.,* p. 28.

9 Stephen D. Shenfield, *Russian Fascism: Traditions, Tendencies, Movements,* M.E. Sharpe, New York, 2001.

trecut, precum Califatul arab sau planurile comuniste pentru o revoluţie mondială. Această ordine provine direct din deciziile anumitor actori istorici, ca ideologii aşa-numitei Comisii Trilaterale, ai Grupului Bilderberg, ai Consiliului American pentru Relaţii Externe şi ai diverşilor gânditori care sunt în slujba mondialismului internaţional. Principiile Noii Ordini pot fi împărţite practic în patru planuri: economic, geopolitic, etnic şi religios. Planul economic ar consta în impunerea totală şi obligatorie asupra întregii lumi a sistemului de piaţă capitalist; planul geopolitic ar fi predominanţa absolută a ţărilor din Occidentul istorico-geografic asupra Orientului; planul etnic ar consta în încurajarea miscegenaţiei nediscriminate, în combaterea oricărei unităţi rasiale, naţionale, etnice şi culturale localizate; şi, în sfârşit, în plan religios, Noua Ordine Mondială pregăteşte apariţia unei figuri mistice care va revela o nouă religie ce va unifica umanitatea.

În faţa unei asemenea reţele complexe de idei, am tinde să ne aşteptăm la un erudit potrivnic mijloacelor de comunicare în masă, însă Dughin se mişcă cu admirabilă uşurinţă în cercurile mediatice şi politice. Pe de altă parte, varietatea amplă de subiecte pe care le abordează îl derutează de multe ori pe observatorul încă nepregătit să desluşească unitatea gândirii filozofului, şi încercarea de a pune cap la cap toate aceste straturi pare o dificultate insurmontabilă. În această privinţă, Limonov are o poziţie categorică: „E un om paradoxal, capabil să susţină zece puncte de vedere – sau mai multe – în acelaşi timp.”[10] Deşi poate nu s-ar zice la prima vedere, Limonov laudă capacitatea lui Dughin de a concilia, într-o formă aparent imposibilă, tendinţe cu cele mai diverse origini într-un sistem original, de neînţeles pentru cei care se limitează la aspectele văzute din exterior ale operei sale.

GIULIANO MORAIS

.

---

10 *Ibid.*, p. 197.

Despre Olavo de Carvalho

Deşi se aseamănă în atâtea aspecte ale personalităţii intelectuale, în ce priveşte poziţionarea politică cu greu s-ar putea găsi doi gânditori mai antagonici. Pe Olavo de Carvalho îl caracterizează dezvoltarea unei filozofii a conştiinţei, care confirmă întâietatea conştiinţei individuale în raport cu doctrinele care încearcă să o suprime; Dughin formulează o filozofie de tip supraindividual, în care concepţia *Axis Mundi* şi *Arborele Vieţii* – fie în simbolismul său metafizic, fie în transcrierea teologico-politică de care este susceptibilă – reprezintă axa gândirii lui, deschisă la influenţa curentelor romantice sau iraţionaliste.

În câmpul disputei politice, Olavo de Carvalho ar respinge strategia eurasiatică, văzând în ea expresia hybrisului revoluţionar, tipică modernităţii şi origine a atâtor răni; Dughin ar vedea în prăbuşirea puterii americane o lovitură dată hegemoniei atlantiste, ideilor liberale pe care aceasta le reuneşte şi, astfel, posibilitatea de resuscitare a valorilor tradiţionale, încorporate în doctrina Bisericii Ortodoxe. Cu toate acestea, pentru a nu adânci şi mai mult abisul dintre cei doi, este necesar să amintim măcar unul dintre punctele în care se întâlnesc.

Acest punct constă în prezenţa marcantă a şcolii tradiţionaliste ca influenţă intelectuală în cazul amândurora.

Prof. Olavo de Carvalho s-a consacrat drept specialist în tradiţionalism în cărţi precum *Fronteiras da Tradição* şi *Astros e Simbolos.* Aleksandr Dughin, la rândul său, a absorbit influenţa lui Guénon – şi a şcolii tradiţionaliste în general –, dar o combină cu cea a autorilor aparţinând unor curente de gândire diverse, precum Ernst Jünger, Novalis şi Karl Marx, într-o sinteză fertilă.

Aşadar, locul pe care această şcoală îl ocupă în gândirea respectivilor autori este diferit. Nici unul dintre ei nu se încadrează în şcoala tradiţionalistă; influenţa acesteia este nuanţată de poziţii inverse şi opuse. În cazul prof. Olavo de Carvalho, se identifică drept figuri marcante, pentru poziţia

politică a reflecţiei sale, Eric Voegelin, filozoful de origine germană stabilit în Statele Unite ale Americii, autorul cărţilor *A New Science of Politics, Order and History, History of Political Ideas,* printre alte opere însemnate; conservatorismul clasic anglo-american (Russell Kirk, Irving Babbitt, T.S. Eliot, Roger Scruton; straussienii Allan Bloom şi Stanley Rosen sunt alte nume ilustre, în ciuda rezervelor lui faţă de Leo Strauss); şi, în cele din urmă, studiile despre comunism, strategia comunistă şi Noua Ordine Mondială (Anthony Sutton, Claire Sterling, Anatoli Goliţîn, Daniel Estulin, Lee Pen, Pascal Bernardin, printre alţii).

Deşi partea mai consistentă a lucrărilor sale se apleacă asupra temelor metafizice, gnoseologice şi logice, binemeritata faimă a prof. Olavo de Carvalho de jurnalist şi polemist le-a dat în cele din urmă impresia cititorilor săi mai superficiali că disputa politică ocupă un loc central în gândirea sa. Dar, de fapt, politica curentă, chiar şi atunci când este ridicată la nivelul confruntărilor puterilor globale, este tratată de fiecare dată dintr-o perspectivă intelectuală care ia forma cercurilor concentrice, circumscrierea politică fiind unul dintre cele mai periferice. În ce priveşte forma sa de articulare, vom face trimitere la momentul oportun către o scurtă scriere a autorului, publicată în Seminarul său de Filozofie, cu titlul *Esboço de um Sistema de Filozofia*[11]*.* Vom face totuşi o singură excepţie, cu privire la un singur punct, care ne-a fost semnalat special de către autor.

Potrivit prof. Olavo de Carvalho, nici o filozofie nu ar putea să atingă vreodată expresia exactă a adevărului. De îndată ce filozofemele – intuiţii de bază din care este compusă substanţa filozofică – sunt exprimate în judecăţi, iar judecăţile sunt exprimate prin intermediul cuvintelor, apare decalajul între ceea ce este spus şi ceea ce este intuit. Întrucât pentru filozoful nostru intuiţia este modalitatea de cunoaştere a realităţii, în comparaţie cu care alte facultăţi cognitive sunt accesorii, acest decalaj implică inadecvarea inevitabilă dintre percepţia realului – intuitivă, în esenţă – şi transmiterea sa în

11 Disponibilă la http://seminariodefilosofia.org/node/107.

cuvinte într-un sistem filozofic, efectuată, prin definiţie, în formă discursivă.

În cazul prof. Olavo de Carvalho se poate vorbi despre filozofii deschise şi închise, sau, altfel spus, despre filozofii care permit o apropiere mai mare de experienţa intuitivă de percepere a realului, şi despre celelalte, care se cristalizează mai uşor în structuri discursive rigide, cu un înalt grad de autoreferenţialitate. Acest element de deschidere apare de asemenea revalorificat în virtutea concepţiei filozofiei ca simbol, în măsura în care simbolul trimite la obiectul simbolizat, dar nu îl poate traduce perfect, ceea ce, într-un fel, este statutul sentinţelor filozofice, după părerea autorului. Şi, potrivit afirmaţiilor lui Susan K. Langer, destul de des menţionate de profesor, simbolurile sunt matrice ale înţelegerii.

În acest fel, un sistem închis caută să epuizeze din punct de vedere analitic realitatea intuită şi să dea o formă finită produsului acestor analize, a căror calitate estetică şi migală logică se dovedesc a fi atât de fermecătoare, încât produsul ajunge să înlocuiască însăşi experienţa. În filozofia prof. Olavo de Carvalho, dimpotrivă, se descoperă elaborarea progresivă a unui limbaj mai aproape de experienţă, capabil să o traducă cu maxima fidelitate posibilă, păstrând inclusiv ambiguităţile provenite din tensiunile pe care însăşi realitatea le oferă. De aici provine senzaţia, împărtăşită de mulţi dintre cititorii săi, că autorul a ştiut *să spună* exact ceea ce fiecare gândea, dar nu reuşea să *exprime.*

Pe de altă parte, absenţa sistematizării nu trebuie să-l determine pe cititor să atribuie gândirii sale o acumulare de intuiţii întâmplătoare. Subzistă o ordine ideală, către care încearcă mereu să ajungă, fără să o declare cucerită pe parcurs. Această ordine rezultă din însuşi efortul de clarificare critică a credinţelor obţinute în confruntarea cu viziunea originară asupra lumii în care îşi are rădăcinile gândirea filozofului. Un rol important în această clarificare îl are Teoria celor Patru Discursuri. Fiecare dintre credinţele care apar problematizate în interogarea filozofică e clasificată în patru niveluri de certitudine – cert, probabil, verosimil,

posibil –, cu toate multiplele implicaţii care au fost prezentate în cartea *Aristoteles em Nova Perspectiva* şi în notele care prezintă Teoria celor Patru Discursuri.

În sfârşit, unitatea obţinută prin aplicarea disciplinară a Teoriei celor Patru Discursuri constă în unitatea dinamică a unei gândiri continuu armonizate conform gradului de certitudine al credinţelor fundamentale. Dinamică, fiindcă această gândire se menţine activă atât în încercarea de a clarifica credinţele obţinute deja prin metode logico-dialectice şi a le ridica la un nou nivel de fiabilitate, cât şi în încercarea de a ajunge la noi intuiţii.

Odată încheiate aceste observaţii iniţiale, este momentul să trecem la analiza contribuţiilor aduse filozofiei politice propriu-zise, şi anume:

a) Teoria metacapitalismului

Metacapitalismul este un termen care se referă la faza istorică a capitalismului în care stăpânii marilor averi ajung să alcătuiască o nouă aristocraţie. Vechea aristocraţie a dominat Europa prin forţa armelor, cu binecuvântarea Bisericii. La începutul epocii moderne, aristocraţia se eliberează de sprijinul Bisericii, care îi limita orbita puterii. Din acel punct, mai este doar un pas pentru ca un principe să treacă de la *primum inter pares* la împuternicitul muritor al lui Dumnezeu, să se alieze cu starea a treia împotriva aristocraţiei şi să monteze o maşinărie administrativă complexă cum nu s-a mai văzut în epocile anterioare. Apare astfel nevoia unui sprijin ideologic pentru noua putere regală. În acest scop se elaborează o întreagă doctrină teologico-filozofică; în centrul doctrinei, ideea unui corespondent nemuritor al Regelui, pe care regele în carne şi oase îl reprezintă doar temporar. De unde şi expresia „cele două corpuri ale regelui”: corpul muritor al regelui, corpul nemuritor al Coroanei.

Însă alianţa cu starea a treia nu rezistă prea mult timp. Burghezia învinge puterea regală şi se inaugurează capitalismul. Prin intermediul mobilităţii socio-economice de care beneficiază noul sistem, devine posibilă acumularea

marilor averi private pe baza activităţii economice capitaliste. Între timp, fluctuaţiile pieţei supun marile averi capriciilor „mâinii invizibile” a lui Adam Smith. Mâna invizibilă, însă, trebuie legată straşnic. Metacapitalismul apare când condiţiile istorice prilejuiesc exercitarea unei acţiuni asupra cursului lumii – capabilă să oprească fluctuaţiile pieţei – pe termen lung. Odată oprite fluctuaţiile, marile averi, în mod natural, nu se vor risipi. Acumularea capitalului de către câteva familii, a căror putere ajunge să dureze de-a lungul timpului, le transformă în agenţi istorici de prim-plan.

În diferite articole, prof. Olavo de Carvalho critică doctrina realistă a lui Hans Morgenthau, potrivit căreia statele-naţiuni sunt agenţi istorici. Profesorul aduce drept argument faptul că statelor le lipseşte unitatea de scopuri pe termen lung specifică agentului istoric. Statele sunt maşinării administrative ocupate, provizoriu, de anumite grupuri de birocraţi şi politicieni de carieră care alcătuiesc guvernele. Prof. Olavo de Carvalho reformulează teoria agenţilor istorici, identificându-i cu organizaţiile care, subiacente aparatului administrativ al statelor, le furnizează conţinutul propriilor orientări colective: dinastii familiale, Biserica, entităţi esoterice, printre altele.

În cadrul fiecăreia există întotdeauna opoziţii de bază. Această duplicitate este observată, de exemplu, în legătură cu masoneria în *Jardim das Afliçóes,* unde este subliniat caracterul ambiguu al comportamentului său istoric, prin care a căutat să evite simplificările care o etichetează drept duşman de moarte al Bisericii sau făuritoare glorioasă a tuturor lucrurilor bune din istoria umanităţii.

b) Interpretarea marxismului drept cultură

Contrar încadrărilor ca filozofie politică, praxis revoluţionar sau alt fenomen de dimensiune mai restrânsă, prof. Olavo de Carvalho concepe marxismul ca pe o *cultură.* O cultură în sensul antropologic al termenului – un sistem de valori în jurul cărora se structurează imaginarul colectiv. Această cultură duce însă o viaţă parazitară în relaţie cu cultura

majoră în care este inserată.

În fapt, marxismul nu a avut forţa să susţină o civilizaţie. Colapsul socialismului real nu a dezvăluit doar faptul că socialismul era o opţiune inadecvată economic şi politic. A demonstrat că funcţia de amalgam social şi de întreţinere a imaginarului exercitată prin elemente tradiţionale era indispensabilă. Când marxismul a dominat politic aceste regiuni, implantarea oficială a ateismului nu a fost de ajuns pentru a extirpa aceste elemente şi a conduce imaginarul colectiv către o tablă de valori independente de asocierea cu valorile tradiţionale. Incapacitatea de a fi absorbite într-o sinteză civilizatoare superioară (cum a făcut catolicismul cu cultura germanică şi celtică) a demonstrat în practica istorică slăbiciunea marxismului de a susţine o civilizaţie; cu toate acestea, continuă să deţină o puternică latură *critică,* prin care supravieţuieşte şi se consolidează.

Bernard-Henri Lévy, de exemplu, concepea marxismul ca pe o specie de totalitate culturală care se opunea viziunii creştine despre lume. Un critic renumit al marxismului, Toynbee, vorbea, în legătură cu acest fenomen, despre o religie. Folosirea termenului era echivocă, trebuie precizat, întrucât marxismul nu are nici un rit propriu-zis, şi nici nu pretinde să realizeze vreun *religatio* cu transcendentul. Totuşi, atât observaţia lui Toynbee, cât şi cea a lui Lévy pun accentul mai degrabă pe dimensiunea cuprinzătoare a fenomenului decât pe interpretările reducţioniste, apropiindu-se de abordarea prof. Olavo de Carvalho. Diferenţa este că, pe de o parte, acesta din urmă nu îl confundă cu o religie, aşa cum face Toynbee, şi, pe de altă parte, îi atribuie acestei culturi o caracteristică deloc măgulitoare în taxonomia formelor culturale, cea de parazit, o concluzie la care Lévy nu subscrie.

c) Teoria Mentalităţii Revoluţionare

Această teorie a ocupat un loc privilegiat în reflecţiile profesorului Olavo de Carvalho din ultimii ani. Cartea sa care tratează în mod special acest subiect este un studiu despre

Machiavelli, al cărui titlu, *Maquiavel ou a conjusão demoniaca,* anunţă deja intenţiile critice ale formulării sale. Scrisă iniţial pentru a alcătui o lucrare despre mentalitatea revoluţionară, şi-a câştigat independenţa faţă de proiectul general şi a fost publicată de editura braziliană VIDE.

Cartea este un studiu crucial despre figura secretarului, filozofului şi istoricului florentin Niccolò Machiavelli. Nu vom rezuma aici conţinutul volumului, ci vom trece la concluzie. Concluzia – după ce de-a lungul cărţii s-a demonstrat falsitatea integrală a concepţiilor lui Machiavelli, dovedind elementul minciunii sistematice prezente în scrierile ilustrului gânditor – se impune implacabil: succesul lui Machiavelli în calitate de mare teoretician al politicii moderne nu ar putea fi înţeles dacă n-am bănui că acea epocă şi-a pierdut inteligenţa politică. Aceasta este bănuiala pe care prof. Olavo de Carvalho o lansează şi o coroborează în analizele pe care le face asupra mentalităţii revoluţionare.

Grosso modo, revoluţionarul gândeşte istoria după canoanele unui prezent care va fi legitimat *a posteriori*, când îndeplinirea obiectivelor viitoare va da măsura valabilităţii eforturilor prezente, inclusiv valoarea morală intrinsecă a actelor. Astfel, obiectivul viitor al revoluţionarului disculpă în mod automat actele înfăptuite – oricare ar fi judecata sa morală *actuală* –, în cazul în care au contribuit la îndeplinirea lui. Asemenea acte, în loc să fie înzestrate cu o valoare morală în sine, care le-ar permite să fie evaluate conform canoanelor moralităţii intrinsece, nu posedă o valoare morală obiectivă independentă de devenirea lor istorică.

În această mişcare de exaltare, hybrisul revoluţionar uzurpă postul de ghidare a conştiinţelor, ocupat tradiţional de filozofia clasică şi de religie. Cu toate acestea, dacă în cazul celor două fenomene – religia şi filozofia – există promisiunea unei obiectivităţi ideale, dacă până şi religia, ale cărei credinţe planează dincolo de limitele simplei raţionalităţi, face un compromis cu prezenţa necesară a unui *corpus* doctrinal stabil, nu se poate spune acelaşi lucru despre ideologiile revoluţionare, care îşi conservă unitatea în pofida schimbărilor şi inversiunilor radicale în concepţiile sale

teoretice. Această trăsătură duce la o scădere formidabilă a inteligenţei politice, deoarece ininteligibilitatea aparţine chiar naturii unui act a cărui valoare morală nu poate fi măsurată decât prin rezultatele pe care le provoacă în vederea unui obiectiv incert şi indivizibil în orizontul istoric.

Analiza aplicată pe plan individual este valabilă şi pe plan colectiv. Mentalitatea revoluţionară cuprinde întreaga societate contemporană, din moment ce se opune, de la începutul modernităţii, mentalităţii tradiţionale. Odată cu ea se modifică şi contextul în care se înscrie această responsabilitate; ea se transferă de la ordinul individual, la care s-a statornicit încă de la începuturile conştiinţei individuale în Occident – cu teatrul grec şi creştinismul –, şi se reia într-o ipostază colectivă. Prof. Olavo de Carvalho reuşeşte să identifice, în microcosmosul conştiinţei fiecărui individ – cu ajutorul propriei experienţe de fost militant comunist filtrată critic –, mentalitatea inversată a revoluţionarului; când urcă la nivelul generalizărilor, păstrează clară dimensiunea psihologică a fenomenului. Posibilitatea unei asemenea descoperiri ţine de acuitatea percepţiei în ceea ce priveşte relaţiile dintre individ şi colectivitate – una dintre cele mai remarcabile caracteristici ale personalităţii intelectuale a prof. Olavo de Carvalho.

Pe scurt, după părerea noastră, acestea sunt principalele contribuţii ale lui Olavo de Carvalho aduse filozofiei politice. Lectura acestei dezbateri va oferi cu siguranţă o înţelegere mai bună a acestor puncte, a articulării lor interne şi a formei în care interpretarea aspectelor mai specifice ale fenomenului politic se încadrează în filozofia sa.

Ne mai rămâne de abordat o ultimă contribuţie, care nu îşi are locul alături de celelalte din câteva motive. În primul rând, nu a căpătat destulă stabilitate pentru a fi enunţată ca o contribuţie deja înfăptuită. Nu fiindcă nu ar fi fost expusă ca un produs pe deplin dezvoltat, întrucât se află în centrul cărţii celei mai bine lucrate din punct de vedere stilistic dintre toate lucrările publicate de autor – *O Jardim das Afliçóes.* Cu toate acestea, dintre toate contribuțiile prof. Olavo de Carvalho, aceasta pare să aibă caracterul cel mai

problematic, deşi apare, susţinută de vaste argumentări istorice, în ultima parte a unei cărţi compuse excepţional. Mă refer la rolul Statelor Unite ale Americii ca factor principal al unei noi civilizaţii mondiale, de esenţă anticreştină.

La un moment dat, Olavo de Carvalho a spus că pe vremea în care scria *O Jardim das Afliçóes* încă nu cunoştea spiritul Statelor Unite. Câţiva ani mai târziu, când locuia deja în SUA, „doctrina celor două Americi" – una iudeo-creştină, conservatoare, inspirată din clasici; cealaltă laică, anticreştină, globalizatoare – s-a imprimat treptat asupra percepţiei sale pe măsură ce se aclimatiza la mediul ţării care îl primise.

În prezent, apărarea Americii pe care o susţine el constă, într-un fel, în apărarea unei Americi precum cea din urmă.

Prof. Olavo de Carvalho nu a scris însă o completare pe măsura cărţii *O Jardim das Afliçóes.* Unul dintre obiectivele acestei dezbateri este să stimuleze apariţia acestei lucrări, sau, mai modest spus, să primească unele explicaţii legate de această temă – în raport cu întrebarea de bază – de-a lungul dialogului.

RICARDO ALMEIDA

PARTEA ÎNTÂI
ROLUL STATELOR UNITE ÎN NOUA ORDINE MONDIALĂ

„Care sunt factorii şi actorii istorici, politici, ideologici şi economici care definesc în prezent dinamica şi configuraţia puterii în lume şi care este poziţia Statelor Unite ale Americii în ceea ce se numeşte Noua Ordine Mondială?”

Tranziţia globală şi duşmanii săi
ALEKSANDR DUGHIN

Ordinea Mondială pusă sub semnul întrebării

Conceptul de „Nouă Ordine Mondială” a fost popular într-un avânt istoric concret – şi anume la sfârşitul Războiului Rece (la finalul anilor ’80, în era Gorbaciov), când cooperarea globală dintre Statele Unite şi Uniunea Sovietică a fost considerată aproape şi foarte probabilă. Baza Noii Ordini Mondiale era, se presupune, realizarea teoriei convergenţei, care prezicea sinteza formelor politice ale socialismului sovietic şi capitalismului occidental şi o strânsă cooperare a Uniunii Sovietice cu Statele Unite în chestiunile regionale, ca de exemplu Războiul din Golf, la începutul anului 1991. Dat fiind că Uniunea Sovietică s-a destrămat în perioada imediat următoare, proiectul Noii Ordini Mondiale a fost desigur lăsat deoparte şi uitat.

După 1991 s-a considerat că o altă Ordine Mondială apărea sub ochii noştri – cea a unei lumi unipolare, cu o evidentă hegemonie globală a Statelor Unite. Ideea este bine descrisă în utopia politică *Sfârşitul istoriei* de Fukuyama. Această Ordine Mondială ignora oricare alt pol al puterii care nu era reprezentat de Statele Unite şi aliaţii săi (Europa şi Japonia, în primul rând) şi era concepută drept universalizarea economiei de piaţă libere, a democraţiei politice şi a

ideologiei drepturilor omului ca standard acceptat la nivel global de toate ţările lumii.

Scepticii credeau că această ordine era cu adevărat iluzorie şi că diferenţele dintre ţări şi popoare aveau să apară sub alte forme (de exemplu, în celebra ciocnire a civilizaţiilor despre care a vorbit S. Huntington sau în conflictele religioase sau etnice). Unii specialişti considerau că unipolaritatea nu era chiar o Ordine Mondială, ci un impuls unipolar (J. Mearsheimer). În orice caz, în aceste proiecte se pune de fapt la îndoială Statul Naţional. Noii actori la scară transnaţională sau subnaţională au afirmat importanţa sa crescândă, şi astfel a devenit clar că lumea avea nevoie de o nouă paradigmă a relaţiilor internaţionale.

Cu toate acestea, lumea noastră contemporană nu poate fi considerată o Nouă Ordine Mondială. În prezent nu există în vigoare nici o ordine mondială definitivă. Există, într-adevăr, o Tranziţie de la ordinea mondială pe care o cunoaştem din secolul XX către o altă paradigmă, ale cărei caracteristici urmează să fie definite. Viitorul va fi cu adevărat global? Sau vor învinge tendinţele regionaliste? Va exista o ordine unică? Sau vom avea diferite ordini locale şi regionale? Ori va trebui să ne confruntăm cu un haos mondial? Nici una dintre variantele de mai sus nu este clară până acum. Ne aflăm în mijlocul unei Tranziţii care încă nu s-a încheiat.

Chiar dacă elita globală (în speţă elita politică a Statelor Unite) are o viziune clară despre viitorul dorit (ceea ce este foarte îndoielnic), diverse circumstanţe pot sta în calea realizării acestui viitor în practică. Dacă elita globală nu are un proiect consensual, chestiunea devine mai complicată.

Astfel, singurul fapt cert este Tranziţia care se îndreaptă către o nouă paradigmă; însă paradigma ca atare este cu adevărat incertă.

Noua Ordine din perspectiva nord-americană

Poziţia Statelor Unite ale Americii în această schimbare este asigurată, dar viitorul Statelor Unite se află sub semnul

întrebării, din moment ce americanii trebuie să facă faţă multor provocări şi îşi văd imperiul supus unui test meticulos. Unele provocări sunt într-o anumită măsură noi şi originale, iar Statele Unite, în situaţia de faţă, au posibilitatea de a urma trei căi distincte:

1) Să înfiinţeze un Imperiu American *stricto sensu,* prin consolidarea tehnică şi socială a unei arii centrale dezvoltate (Centrul Imperial), în vreme ce spaţiile externe ar rămâne împărţite şi fragmentate într-un stadiu de perturbări permanente (asemănător haosului); se pare că neoconservatorii *(neocons)* sunt în favoarea acestui tipar.

2) Să creeze o unipolaritate multilaterală, în care Statele Unite ar coopera cu puterile care agreează rezolvarea problemelor regionale (Canada, Europa, Australia, Japonia, Israel şi posibil alte ţări) şi ar pune presiune pe „ţările infame" (Iran, Venezuela, Belarus, Coreea de Nord) sau pe ţările ezitante, care luptă pentru a-şi asigura independenţa regională (China, Rusia etc.). Democraţii şi Obama par înclinaţi să acţioneze astfel.

3) Să promoveze globalizarea accelerată prin întemeierea Guvernului Mondial şi destituirea rapidă a suveranităţii Statelor Naţionale în funcţie de crearea Statelor Unite ale Lumii, care ar fi guvernate de elita globală în termeni legali. Acesta este proiectul Consiliului pentru Relaţii Externe, reprezentat de strategia lui George Soros şi fundaţiile sale. Aşa-numitele „revoluţii colorate", în acest caz, sunt armele cele mai eficiente pentru a destabiliza şi a distruge, în final, Statele.

Se pare că Statele Unite ale Americii încearcă să adopte aceste trei căi şi să promoveze cele trei strategii în acelaşi timp; această strategie cu trei direcţii creează contextul relaţiilor internaţionale în care Statele Unite sunt actorul principal la scară globală. În ciuda diferenţelor evidente dintre cele trei imagini ale viitorului, există unele puncte esenţiale comune: în orice caz, Statele Unite au interesul de a-şi afirma dominaţia strategică, economică şi politică; se urmăreşte întărirea controlului lor şi subminarea celorlalţi actori globali; există o destituire treptată sau accelerată a

suveranităţii Statelor care sunt în prezent mai mult sau mai puţin independente; există o promovare a valorilor „universale”, care reflectă valorile lumii occidentale: democraţia liberală, parlamentarismul, piaţa liberă, drepturile omului etc.

În lumea contemporană, ne aflăm totuşi într-o zonă geopolitică permanentă şi puternică în al cărei centru se situează Statele Unite ale Americii, ale căror raze de influenţă – strategică, economică, politică, tehnologică, a informaţiei etc. – ating tot restul lumii, în funcţie de voinţa de a le accepta în diferitele ţări sau ambianţe etnice sau religioase. Se formează un fel de „reţea imperialistă globală” care operează la scară planetară. Acest câmp „americanocentrist” poate fi descris la diferite niveluri:

ISTORIC

Statele Unite ale Americii sunt considerate concluzia logică şi vârful Civilizaţiei Occidentale. În termenii vechi, se spunea că aceasta era menirea clară a SUA. În prezent, se vorbeşte în termeni de drepturi ale omului, promovarea democraţiei şi a tehnologiei, instituţii de piaţă liberă etc. Dar, în fond, ne confruntăm cu o reeditare a universalismului occidental care a trecut prin Imperiul Roman, prin creştinismul medieval, prin modernitate (care a avut colonizarea şi Iluminismul) până a ajuns în zilele noastre cu postmodernismul şi ultraindividualismul. Se consideră că istoria este un proces univoc (monoton) de progres tehnologic şi social şi o cale de eliberare din ce în ce mai răspândită a individului de toate identităţile colective. Tradiţia şi conservatorismul sunt interpretate ca obstacole în calea libertăţii şi ar trebui să fie respinse, iar SUA sunt precursoarele acestui proces istoric şi au dreptul şi obligaţia (misiunea!) de a duce istoria mai departe, întrucât existenţa istorică a Statelor Unite coincide cu mersul istoriei umane, de aceea „american” a ajuns să însemne „universal”. Aşadar, restul culturilor vor avea ori un viitor american, ori nici un viitor.

Există unele tendinţe foarte importante în politica mondială care definesc Tranziţia. Asistăm la transformarea liberalismului (convertit la unica opţiune politică globală, din moment ce culmea gândirii politice a modernităţii a învins alternative politice precum fascismul şi socialismul) într-un concept postmodern şi postindividual al politicii, descris în general ca postumanism. Din nou, Statele Unite deţin aici un rol fundamental: politica promovată la nivel global de SUA este democraţia liberală, iar Statele Unite sprijină globalizarea acestui liberalism, pregătind pasul următor către postmodernismul politic, aşa cum a fost descris în celebra carte a lui Antonio Negri şi Michael Hardt, *Empire.* Există o oarecare distanţă între liberalismul ultraindividual şi postumanismul postmodern propriu-zis (crearea cyborgilor, modificarea genetică, clonarea şi mutanţii), dar la periferia lumii avem tendinţa de distrugere accelerată a oricărei entităţi sociale holistice, precum şi de fragmentare şi de atomizare a societăţii, în care este inclusă şi tehnologia (internetul, telefoanele mobile etc.), unde actorul principal este strict individual şi retras din contextul său natural şi social. Avem o mărturie importantă a folosirii duale a promovării democraţiei explicit descrisă în articolul specialistului politic şi militar american Stephen R. Mann[12], în care acesta afirmă că democraţia poate funcţiona ca un virus autogenerativ, care consolidează multe societăţi democratice din punct de vedere istoric, dar că, pe de altă parte, poate distruge şi scufunda în haos societăţile tradiţionale care nu sunt pregătite pentru ea. Astfel, democraţia este concepută ca o armă eficientă pentru a genera haosul şi pentru a guverna, dinăuntru, culturile lumii care se află într-un stadiu de dezintegrare, stimulând şi instalând în toate colţurile codurile democratice. Putem vedea în cazul evenimentelor

12 Stephen R. Mann, „Chaos Theory and Strategic Thought“, *Parameters,* vol. XXII, nr. 3, toamna 1992.

recente din ţările arabe cum funcţionează cele descrise mai sus. După ce se obţine fragmentarea completă a societăţilor în atomi individuali, va începe o a doua etapă, în care indivizii înşişi vor fi împărţiţi în alte părţi şi în noi combinaţii (genetice, de exemplu), în sensul creativităţii postumane. Aceasta ar putea fi descrisă ca postpolitică şi ca un ultim orizont al futurismului politic.

IDEOLOGIC

Tendinţa Statelor Unite ale Americii este să cuprindă periferia cu ideologia şi politica sa. Mai demult, SUA acţionau pe baza realismului pur, adică, dacă regimurile erau în favoarea Statelor Unite, ele erau tolerate independent de principiile lor ideologice, iar un exemplu clar în acest sens este Arabia Saudită. Aşadar, exista o oarecare marjă pentru un dublu standard moral. Se pare că recent SUA încearcă să aprofundeze democraţia, sprijinind revoltele din Egipt şi din Tunisia, ţări ai căror lideri politici erau în acelaşi timp dictatori corupţi şi prieteni ai SUA. Dublul standard ideologic pierde treptat teren, în vreme ce aprofundarea democraţiei a progresat. Punctul culminant al acestui proces va fi atins în cazul unei probabile revolte în Arabia Saudită, iar în acel moment va fi testată tendinţa de promovare a democraţiei pe baze ideologice, chiar dacă circumstanţele politice sunt potrivnice.

ECONOMIC

Economia americană este pusă la încercare de creşterea Chinei, de chestiunea energetică şi de disproporţia critică dintre sectorul financiar şi sectorul productiv real. Creşterea excesivă a instituţiilor financiare americane şi transferul industriei au dus la o discontinuitate între sfera monetară şi sfera echilibrului clasic a capitalismului între cerere şi ofertă. Aceasta a fost una dintre cauzele principale ale crizei financiare din 2008. Politica economică chineză încearcă să-şi

reafirme independenţa în faţa strategiei americane, iar acesta ar putea să devină din nou principalul factor de competiţie. Rusia, Iranul, Venezuela şi alte câteva ţări relativ independente de SUA controlează o cantitate însemnată de resurse naturale, ceea ce impune o limită influenţei americane. Economia Comunităţii Europene şi potenţialul economic japonez reprezintă cei doi poli ai competiţiei dintre partenerii strategici şi militari ai SUA. Statele Unite încearcă să rezolve aceste probleme folosindu-se nu numai de instrumente economice, ci şi politice, şi în unele cazuri de puterea militară. Aşa am putea interpreta intervenţia în Irak sau în Afghanistan şi posibilele intervenţii în Libia, Iran şi Siria, promovarea indirectă în Rusia, Iran şi China şi tentativele de a crea probleme cu Turcia şi cu islamismul radical în general. În Europa, obiectivele sunt aceleaşi, dar acestea sunt doar soluţii tehnice. Provocarea principală este organizarea economiei postmoderne, bazată pe finanţe, cu o creştere asigurată care să depăşească disproporţia tot mai mare dintre sectorul real şi instrumentele financiare, a căror logică devine din ce în ce mai autonomă.

Aşadar, observăm că în centrul stadiului actual al Tranziţiei pe plan mondial se află Statele Unite ale Americii, ca actor principal şi asimetric. Acest actor reprezintă adevărata hiperputere (H. Vidrine) şi câmpul său geopolitic tot mai solid, care include toate nivelurile menţionate anterior şi se structurează în jurul Nucleului American, reprezentând reţelele sale multietajate. Se pune aici întrebarea: oare acest actor îşi desfăşoară acţiunile fiind deplin conştient şi înţelege el bine ce va obţine în final? Care va fi tipul de ordine la care se va ajunge? Părerile par să fie împărţite în acest punct esenţial: *neocons* proclamă un nou secol american, fiind optimişti în ce priveşte viitorul Imperiului American, şi, deşi în cazul lor este evident că au o viziune clară asupra viitorului (a viitorului american sau, mai precis, nord-american), asta nu înseamnă că este o viziune realistă. În acest caz, Ordinea Mondială va fi o Ordine Imperialistă Americană bazată pe o geopolitică unipolară. La nivel teoretic, cel puţin acest punct de vedere are ceva pozitiv: este clar şi cinstit.

Multilateraliştii sunt mai precauţi şi insistă pe necesitatea de a invita alte puteri regionale pentru a împărtăşi cu SUA povara imperiului planetar. Numai societăţile similare Statelor Unite, fireşte, pot fi partenere, astfel încât succesul promovării democraţiei devine în acest caz esenţial. Multilateraliştii acţionează nu numai în numele SUA, ci şi al Occidentului, considerat drept ceva universal. Imaginea ordinii mondiale viitoare e obscură, destinul democraţiei globale e vag şi nu la fel de limpede definit precum imaginea Imperiului American.

Şi mai obscură este versiunea extremă a promotorilor globalizării accelerate. Versiunea aceasta ar putea într-adevăr să distrugă statele naţionale existente, dar, în unele cazuri, ceea ce va urma va fi doar deschiderea unui drum către forme mult mai arhaice, locale, religioase sau etnice. Aşadar, o societate deschisă la scară globală este o perspectivă atât de fantastică, încât e mult mai uşor să-ţi imaginezi haosul complet şi războiul generalizat împotriva tuturor.

Astfel, imaginea Ordinii Mondiale viitoare diferă în funcţie de grupul de ideologi americani sau de cine ia decizia. Strategia cea mai consistentă este în acelaşi timp cea mai etnocentristă, vădit imperialistă şi hegemonică: ordinea mondială unipolară. Celelalte două versiuni sunt mult mai neclare şi tulburi. Ar putea chiar, până într-un anumit punct, să provoace o dezordine mondială şi sunt numite sumar „nonpolare” (Richard Haass).

Tranziţia, în orice caz, este americano-centristă de la sine, iar câmpul geopolitic global este structurat astfel încât principalele procese globale să fie moderate, orientate, îndrumate şi, câteodată, controlate de către acest unic actor, care îşi va duce singur la îndeplinire sarcina ori asistat de aliaţi occidentali, cu precădere proamericani (sau cel puţin prooccidentali).

Ordinea Mondială dintr-un punct de vedere nonamerican

Perspectiva „americano-centristă” descrisă anterior, deşi reprezintă tendinţa globală mai importantă şi centrală, nu este singura posibilă. Pot exista, aşa cum se şi întâmplă, viziuni alternative asupra arhitecturii mondiale care pot fi luate în considerare. Există actori secundari şi terţi care, în cazul succesului strategiei americane, ar ieşi inevitabil învinşi. Există unele ţări, state, popoare, culturi care ar pierde totul şi nu ar câştiga nimic din îndeplinirea strategiei nord-americane. Aceşti actori sunt mulţi şi eterogeni şi i-am putea grupa în diferite categorii.

Prima categorie e compusă din state naţionale mai mult sau mai puţin reuşite şi care nu se mulţumesc să-şi delege independenţa unei autorităţi supranaţionale externe, nici sub forma unei hegemonii nord-americane deschise, nici sub forma unei dizolvări haotice. Sunt mai multe ţări de acest fel, începând cu China, Rusia, Iran, India, inclusiv multe state sud-americane şi islamice. Tranziţia nu le e pe plac câtuşi de puţin, căci se tem – şi pe bună dreptate – să nu-şi piardă suveranitatea. Aşadar, sunt înclinate atât să ţină piept principalelor tendinţe din câmpul geopolitic planetar centrat pe SUA, cât şi să se adapteze acestuia, astfel încât ar fi imposibil de evitat consecinţele logice ale succesului strategiei generale a Statelor Unite, fără să conteze în acest caz dacă este vorba de o strategie imperialistă sau globalistă. Dorinţa conservării suveranităţii reprezintă contradicţia naturală şi punctul de rezistenţă în faţa tendinţelor proamericane sau globaliste. Ţările acestea, cel mai probabil, nu au o viziune alternativă pentru viitoarea Ordine Mondială; îşi doresc însă să păstreze sub forma actuală statu-quo-ul lor de state naţionale şi să facă ajustări sau să se modernizeze, dacă este nevoie. Printre membrii acestui grup de state naţionale se numără patru tipuri de actori:

1) Cei care încearcă să-şi adapteze societăţile la standardele occidentale şi să păstreze relaţii de prietenie cu Occidentul şi cu SUA, dar în sensul de a evita pierderea directă a suveranităţii: India, Turcia, Brazilia şi, până la un anumit punct, Rusia şi Kazahstan.

2) Cei care sunt dispuşi să coopereze cu Statele Unite cu

condiţia să nu se amestece în treburile lor interne: Arabia Saudită, Pakistan etc.

3) Cei care, deşi cooperează cu SUA, respectă cu stricteţe particularităţile societăţilor lor, menţinând un filtru permanent pentru ceea ce este şi ce nu este compatibil, din cultura occidentală, cu propria lor cultură, încercând în acelaşi timp să-şi folosească dividendele primite în această cooperare pentru a întări independenţa naţională, precum în cazul Chinei.

4) Şi mai sunt cei care încearcă să se opună direct Statelor Unite, respingând valorile occidentale, unipolaritatea şi hegemonia americane: Iran, Venezuela şi Coreea de Nord.

Acestor grupuri le lipseşte o strategie globală alternativă care să fie comparabilă simetric cu cea americană. Nu au nici măcar o viziune a viitorului consensuală şi clară. Toţi acţionează în nume propriu şi în interes propriu, astfel încât diferenţa constă numai în nivelul de radicalism în respingerea americanizării. Am putea defini poziţia acestor ţări ca fiind reactivă. Această strategie de opoziţie reactivă, variind de la respingere la adaptare, este eficientă în unele cazuri, în altele, nu. La urma urmei, nu oferă nici un fel de viziune pentru viitor. Ordinea Mondială viitoare e considerată o conservare eternă a statu-quo-ului – modernitate, state-naţiune, sisteme westfaliene, actuala configuraţie a ONU etc.

Cea de-a doua categorie de actori care resping Tranziţia e alcătuită din grupuri subnaţionale, mişcări şi organizaţii care se opun, ca structuri ale câmpului geopolitic, americanismului din raţiuni ideologice, religioase şi/sau culturale. Grupurile acestea sunt foarte diferite între ele şi variază în formele lor concrete. Majoritatea sunt bazate pe credinţa religioasă incompatibilă cu doctrina seculară a americanizării, occidentalizării sau globalizării, dar unele sunt motivate de doctrine etnice sau ideologice (ca în cazul socialismului sau comunismului); există şi cei care acţionează având ca bază regionalismul. Paradoxul este că, în contextul globalizării care are ca obiectiv uniformizarea tuturor particularităţilor şi identităţilor colective aflate la baza identităţii individuale pure, aceşti actori subnaţionali devin transnaţionali, din

moment ce aceleaşi religii şi ideologii sunt prezente în diferite ţări şi state naţionale. Aşadar, în aceste cercuri s-ar putea găsi o viziune alternativă a Ordinii Mondiale viitoare care să se opună Tranziţiei şi structurilor sale.

Putem rezuma, în linii mari, diferitele idei ale celor mai importante grupuri subnaţionale şi transnaţionale, după cum urmează:

1) Ideea cea mai cunoscută aparţine lumii islamice, şi anume utopia Statului Mondial Islamic (Califatul Universal). Proiectul acesta se opune atât arhitecturii americane, cât şi celei a statelor naţionale moderne. Bin Laden e simbolul acestui curent de gândire, şi căderea turnurilor gemene de la World Trade Center din 11 septembrie demonstrează importanţa şi seriozitatea acestei reţele.

2) Un alt proiect ar putea fi definit ca planul neosocialist reprezentat de stânga sud-americană şi, personal, de Hugo Chávez. Proiectul acesta este, grosso modo, o nouă versiune a criticii marxiste aduse capitalismului, întărită de sentimentul naţionalist sau, în unele cazuri, etnic (zapatiştii, Bolivia). Unele regimuri arabe ar putea fi considerate de aceeaşi natură (ca Libia lui Gaddafi, până de curând). Ordinea Mondială ce va veni, în acest caz, este prezentată ca o revoluţie socialistă globală precedată de campanii antiamericane în fiecare dintre ţări. Acest grup identifică Tranziţia drept încarnarea imperialismului clasic criticat de Lenin.

3) Cel de-al treilea exemplu poate fi regăsit în Proiectul eurasiatismului, cunoscut şi ca proiectul multipolar sau al „Marilor Spaţii”, care propune tocmai un model alternativ la Ordinea Mondială, bazat pe principiul civilizaţiilor şi al marilor spaţii. Proiectul presupune înfiinţarea mai multor tipuri de entităţi politice, strategice şi economice transnaţionale unite prin comunitatea civilizaţiei şi a valorilor sale principale, în unele cazuri religioase, iar în altele, seculare şi culturale. Blocurile acestea ar fi formate din state integrate, care ar reprezenta polii lumii multipolare. Uniunea Europeană ar putea fi un exemplu formal în acest sens. Am avea aşadar de asemenea Uniunea Eurasiatică (proiectul preşedintelui N.

Nazarbaiev din Kazahstan), Uniunea Islamică, Uniunea Sud-Americană, Uniunea Chineză, Uniunea Indiană, Uniunea întregului Pacific etc. Marele spaţiu nordamerican ar fi considerat ca unul din diferiţii poli mai mult sau mai puţin egali, nimic mai mult.

Am mai putea adăuga şi alte teorii, însă ar fi la o scară mai mică.

În condiţiile actuale există, operând la diverse niveluri, un gol între statele naţionale şi mişcările ideologice menţionate anterior. Statelor naţionale le lipseşte viziunea, şi mişcărilor le lipseşte infrastructura necesară pentru a pune ideile în practică. Dacă ne imaginăm că în anumite circumstanţe acest gol ar putea fi umplut, alternativa la Tranziţie (dată fiind ponderea strategică, economică şi demografică a lumii neoccidentale) şi la tendinţele centralizatoare americane şi occidentale va prinde un contur realist şi va putea fi luată în considerare în mod serios ca un plan coerent şi un fundament teoretic pentru o viitoare Ordine concretă.

Trei proiecte de putere globală în dispută
OLAVO DE OARYALHO

Cuvintele îşi schimbă înţelesul, greutatea şi valoarea în funcţie de situaţia discursului. La începutul acestei dezbateri, trebuie să lămuresc înainte de toate că nu este vorba despre nici un fel de dezbatere. Ideea însăşi de dezbatere presupune atât o simetrie opusă între adversari, din punctul de vedere al convingerilor lor, cât şi o oarecare simetrie bazată direct pe respectivele statute socio-profesionale: intelectualii discută cu intelectualii, politicienii cu politicienii, educatorii cu educatorii, propovăduitorii religiilor cu propovăduitorii ateismului şi aşa mai departe.

Cât despre convingeri, dacă prin acest termen înţelegem strict afirmaţii generice despre structura realităţii, ale mele nu diferă de cele ale prof. Dughin în multe din punctele esenţiale. Crede în Dumnezeu? Şi eu la fel. Crede că este posibilă o metafizică a absolutului? Şi eu la fel. Susţine că viaţa are un sens? Şi eu la fel. Interpretează tradiţiile, patria, familia drept valori care trebuie protejate mai presus de presupusele avantaje economico-administrative? Şi eu la fel. Găseşte înfricoşător proiectul globalist gândit de Rockefeller şi Soros? Şi eu la fel. Nu se poate articula o dezbatere între persoane care sunt de acord.

Din punctul de vedere al poziţiilor pe care le ocupăm în societate, dimpotrivă, diferenţele sunt atât de numeroase, atât de adânci şi de ireductibile, încât simpla propunere de a fi puşi faţă în faţă este de o incongruenţă aproape comică. Eu sunt doar un filozof, scriitor şi profesor angajat în căutarea a ceea ce cred eu că ar fi adevărul şi în educarea unui cerc de persoane care au amabilitatea să fie atente la ce le spun. Nici persoanele în cauză, nici eu nu ocupăm nici un fel de poziţie publică. Nu avem nici un fel de influenţă în politica naţională, cu atât mai puţin mondială. Nu avem nici măcar ambiţia – darămite un proiect explicit – de a schimba cursul istoriei,

oricare ar fi el. Singura noastră speranţă este să cunoaştem realitatea atât cât ne stă în puteri şi într-o zi să părăsim lumea aceasta conştienţi că nu trăim amăgiţi de iluzii şi autoiluzionări, nu ne lăsăm păcăliţi şi corupţi de Principele acestei Lumi, nici de promisiunile ideologilor, servitorii săi.

În ierarhia din ţara mea de origine, opinia mea nu are nici o importanţă, poate doar în calitate de contraexemplu şi întruchipare a răului absolut, ceea ce mă mulţumeşte pe deplin. În ţara în care locuiesc, guvernul mă consideră, în cea mai hiperbolică ipoteză, un excentric inofensiv. Nici un partid politic, nici o mişcare de mase, instituţie guvernamentală, biserică sau sectă religioasă nu mă îndrumă, astfel încât pot să-mi spun părerea după bunul plac şi să-mi schimb părerea de câte ori poftesc, fără ca asta să aibă consecinţe practice devastatoare, dincolo de modesta sferă a existenţei personale.

Prof. Dughin, în schimb, fiul unui ofiţer KGB şi mentorul politic al unui om care reprezintă KGB-ul însuşi, este creatorul şi îndrumătorul unuia dintre cele mai cuprinzătoare şi ambiţioase planuri geopolitice din toate timpurile – plan adoptat şi urmat cât mai fidel cu putinţă de o naţiune care are cea mai mare armată din lume, cel mai eficient şi îndrăzneţ serviciu secret şi o reţea de alianţe care se întinde pe patru continente. Să afirmi că prof. Dughin se află în centrul şi în vârful puterii este o chestiune care ţine pur şi simplu de realism. Pentru a-şi pune planurile în aplicare, se bazează pe braţul înarmat al lui Vladimir Putin, pe armatele din Rusia şi China şi pe toate organizaţiile teroriste din Orientul Mijlociu, pe lângă, practic, toate mişcările de stânga, fasciste şi neonaziste care în prezent se poziţionează sub steagul proiectului său „eurasiatic”. În ce mă priveşte, nu doar că nu am nici un fel de plan, nici măcar pentru propria mea pensie, dar mă pot baza, când vine vorba de resurse războinice, numai pe câinele meu Big Mac şi pe o veche puşcă de vânătoare.

Diferenţa aceasta existenţială, pe care fotografiile alăturate o ilustrează, face ca opiniile noastre, chiar şi atunci când exprimarea lor verbală coincide ad litteram, să însemne lucruri total diferite, în funcţie de scopurile fiecăruia. Răspunsurile pe care le vom da la întrebările acestei dezbateri vor demonstra acest lucru, sper, la fel de limpede ca şi fotografiile.

Există două întrebări: care sunt actorii în scenă şi care este poziţia SUA în scenariu?

În ce priveşte prima întrebare: lăsând la o parte creştinismul catolic şi protestant, despre care voi vorbi mai

târziu, forţele istorice care îşi dispută azi puterea în lume se articulează în trei proiecte de dominaţie globală, pe care le voi denumi provizoriu „ruso-chineză”, „occidentală” (numită uneori greşit „anglo-americană”) şi „islamică”.

Fiecare are o istorie bine documentată, demonstrându-şi astfel originile îndepărtate, transformările suferite de-a lungul timpului şi starea actuală a implementării lor.

Agenţii care le personifică în prezent sunt:

1. Elita guvernantă din Rusia şi China, respectiv serviciile secrete ale acestor două ţări.

2. Elita financiară occidentală, aşa cum este ea reprezentată în Clubul Bilderberg, în Consiliul pentru Relaţii Externe şi în Comisia Trilaterală.

3. Frăţia Musulmană, liderii religioşi din diferite ţări şi, de asemenea, din guvernele unor ţări musulmane.

Dintre aceşti trei agenţi, numai primul poate fi perceput în termeni strict geopolitici, din moment ce planurile şi acţiunile sale corespund unor interese naţionale şi regionale bine definite. Cel de-al doilea, mai avansat în îndeplinirea planurilor sale de guvern mondial, se plasează explicit deasupra oricăror interese naţionale, inclusiv cele ale ţărilor din care a pornit şi care îi servesc drept bază de operaţii. În cazul celui de-al treilea, eventualele conflicte de interese între guvernele naţionale şi obiectivul major al Califatului Universal sfârşesc de fiecare dată în favoarea celui din urmă care, deşi există momentan doar ca ideal, îşi are autoritatea simbolică bazată pe legi coranice, pe care nici un guvern islamic nu ar îndrăzni să le încalce făţiş.

Concepţiile despre puterea globală pe care aceşti trei agenţi se străduiesc să le aplice sunt foarte diferite între ele, deoarece se datorează unor inspiraţii ideologice eterogene şi câteodată incompatibile.

Nu este vorba deci de forţe asemănătoare, de specii ale aceluiaşi gen. Nu luptă pentru aceleaşi obiective, şi când recurg ocazional la aceleaşi arme (războiul economic, de exemplu), o fac în contexte strategice diferite, unde folosirea armelor nu urmăreşte neapărat aceleaşi scopuri.

Deşi nominal relaţiile dintre ei sunt definite de competiţie

şi dispută, câteodată chiar militară, există imense zone de fuziune şi colaborare, chiar dacă mobile şi schimbătoare. Acest fenomen îi poate dezorienta pe observatori, producând tot felul de interpretări deplasate şi fanteziste, unele sub forma „teoriilor conspiraţiei”, altele drept contestaţii aşa-zis „realiste” şi „ştiinţifice” ale acestor teorii.

Bună parte din nebulozitatea imaginii mondiale este produsă de un factor mai mult sau mai puţin constant: fiecare dintre cei trei agenţi ţine să interpreteze în termenii lui proprii planurile şi acţiunile celorlalţi doi, pe de-o parte, în scopuri de propagandă, pe de alta, dintr-o reală lipsă de înţelegere.

Analiza strategică a fiecăruia în parte reflectă linia ideologică care îl caracterizează. Deşi încearcă să ia în considerare totalitatea factorilor disponibili, schema ruso-chineză privilegiază perspectiva geopolitică şi militară, cea occidentală, perspectiva economică, cea islamică, disputa religiilor.

Această diferenţă reflectă la rândul ei compoziţia sociologică a claselor dominante în ariile geografice respective:

1) Provenind din *nomenklatura* comunistă, clasa dominantă ruso-chineză este compusă în principal din birocraţi, agenţi ai serviciilor secrete şi oficiali militari.

2) Preponderenţa finanţiştilor şi bancherilor internaţionali în *establishmentul* occidental este prea cunoscută pentru a mai fi nevoie să insistăm asupra ei.

3) În diferitele ţări care alcătuiesc complexul islamic, autoritatea guvernantă depinde substanţial de aprobarea *umma* – comunitatea numeroasă a interpreţilor calificaţi ai religiei tradiţionale. Deşi varietatea situaţiilor interne este foarte mare, nu am exagera dacă am caracteriza puterea dominantă ca fiind teocrată.

Astfel, pentru prima oară în istoria lumii, cele trei modalităţi esenţiale ale puterii – politico-militară, economică şi religioasă – se regăsesc personificate în blocuri supranaţionale distincte, fiecare cu propriile planuri de dominare mondială şi moduri de acţiune specifice. Ceea ce

nu înseamnă că ele nu acţionează pe toate fronturile, ci doar că respectivele lor viziuni istorice şi strategice sunt delimitate, în ultimă instanţă, de modalitatea de putere pe care o reprezintă. Nu am exagera dacă spunem că lumea de azi e obiectul unei dispute între militari, bancheri şi predicatori.

Deşi în discuţiile obişnuite aceste trei blocuri sunt aproape invariabil desemnate prin numele unor naţiuni, state şi guverne, descrierea relaţiei dintre ele în termenii unei dispute între naţiuni sau interese naţionale este un obicei rămas din vechea geopolitică, ceea ce nu ajută cu nimic la înţelegerea situaţiei de azi.

Doar în cazul ruso-chinez proiectul globalist corespunde simetric intereselor naţionale şi agenţii principali sunt respectivele guverne. Asta se întâmplă din simplul motiv că regimul comunist, stabilit acolo de zeci de ani, i-a dizolvat sau eliminat pe toţi ceilalţi agenţi posibili. Elita globalistă din Rusia şi din China e formată din guvernele celor două ţări.

În schimb elita globalistă din Occident nu reprezintă nici un interes naţional şi nici nu se identifică cu vreun stat sau guvern anume, deşi le controlează pe multe. Dimpotrivă: atunci când interesele sale se ciocnesc de cele ale naţiunilor de origine (ceea ce se întâmplă în mod necesar), elita nu ezită să se întoarcă împotriva propriei patrii, să o subjuge şi, dacă e nevoie, să o distrugă.

Globaliştii islamici urmăresc, în principiu, interesele generale ale tuturor statelor musulmane, unite în marele proiect al Califatului Universal. Divergenţele produse de ciocnirile de interese naţionale (ca de exemplu între Iran şi Arabia Saudită) nu au fost de ajuns pentru a deschide răni de nevindecat în unitatea proiectului islamic pe termen lung. Frăţia Musulmană, conducătoarea principală a procesului, este o organizaţie transnaţională: ea guvernează unele ţări, în altele se află în opoziţie, dar influenţa ei este omniprezentă în lumea islamică.

Eterogenitatea şi asimetria celor trei blocuri se reflectă în imaginea pe care o au unii despre alţii, aşa cum transpare din discursurile lor de propagandă – un sistem de erori din care

se desprinde puternica sugestie că destinele lumii sunt în mâinile unor nebuni deliranţi:

1) Perspectiva ruso-chineză (astăzi amplificată sub forma eurasiatismului, care va fi unul dintre subiectele acestei dezbateri) descrie blocul occidental ca: (a) o expansiune mondială a puterii americane; (b) expresia materializată a ideologiei liberale a „societăţii deschise”, aşa cum a fost susţinută în mod eminent de către Sir Karl Popper; (c) reprezentarea vie a mentalităţii materialiste, scientiste şi raţionaliste a Iluminismului şi, prin urmare, inamicul prin excelenţă al întregii spiritualităţi tradiţionale.

2) Globalismul occidental declară că nu are alţi duşmani în afară de „terorism” – pe care nu îl identifică nicidecum cu blocul islamic, ci îl descrie ca pe un reziduu al credinţelor barbare pe cale de dispariţie – şi de „fundamentalism”, o noţiune în care se amestecă indistinct purtătorii de cuvânt ideologici ai terorismului islamic şi ai „dreptei creştine”, ca şi cum aceasta din urmă ar fi aliată a celui dintâi, şi nu una dintre principalele sale victime (încât teama de terorismul islamic e folosită ca pretext pentru a justifica boicotul oficial al religiei creştine din Europa şi din SUA!). Rusia şi China nu sunt prezentate niciodată ca potenţiale agresoare, ci ca aliate ale Occidentului. China, în cel mai rău caz, e înfăţişată ca un competitor comercial. Pe scurt: ideologia globalismului occidental vorbeşte ca şi cum ar fi deja reprezentată printr-un consens universal stabilit, duşmănit doar de nişte grupuri marginale şi religioase uşor alienate.

3) Blocul islamic îşi descrie duşmanul occidental în termeni care dau la iveală doar predispoziţia de a-l urî pe drept sau pe nedrept, din moment ce îl prezintă ba ca pe descendentul vechilor cruciaţi, ba ca pe o personificare a materialismului şi a hedonismului moderne. Colaborarea generoasă a Rusiei şi a Chinei cu grupurile teroriste este cu siguranţă motivul pentru care aceste două ţări sunt practic inexistente în discursul ideologic islamic. În acest mod se ocolesc incompatibilităţile teoretice iremediabile. Unii teoreticieni ai Califatului afirmă că socialismul, în momentul în care va fi victorios în lume, va avea nevoie de un suflet, iar Islamul îi va dărui unul.

În aceeaşi măsură în care cultivă o imagine falsă despre concurenţii săi, fiecare dintre blocuri îşi proiectează de asemenea o imagine falsă despre sine. Lăsând la o parte deocamdată fanteziile proiective islamice şi occidentale, să le vedem pe cele ruso-chineze.

Blocul ruso-chinez se prezintă drept aliatul Statelor Unite ale Americii în „lupta împotriva terorismului", în timp ce furnizează arme şi tot felul de ajutoare practic tuturor organizaţiilor teroriste din lume şi regimurilor antiamericane din Iran, Venezuela etc. și răspândeşte, chiar prin intermediul înalţilor funcţionari, povestea că atentatul de la World Trade Center a fost opera guvernului american.[13]

Rusia se plânge că a fost „coruptă" de reformele liberale ale lui Boris Elţîn, de inspiraţie americană, ca şi cum înaintea lor ar fi trăit într-un templu al purităţii şi nu în putreziciunea fără sfârşit a regimului comunist. Guvernul sovietic, merită amintit, a trăit în principal din furt şi extorcare timp de şaizeci de ani, fără să fie niciodată tras la răspundere, şi a corupt populaţia prin obiceiul instituţionalizat al taxelor, al schimburilor de favoruri, al traficului de influenţă, fără de care maşinăria statală pur şi simplu nu funcţiona.[14] Când bunurile sale au fost împărţite după dizolvarea oficială a regimului, beneficiarii au fost chiar membrii nomenclaturii, care au devenit milionari peste noapte, fără să taie legăturile care îi uneau cu fostul aparat statal, în special cu KGB („nu există ex-KGB", a mărturisit Vladimir Putin).

Imaginaţi-vă ce s-ar fi întâmplat în Germania după cel de-al Doilea Război Mondial dacă învingătorii, în loc să-i urmărească şi să-i pedepsească pe liderii fostului regim, i-ar fi premiat dându-le acces la bunurile statului nazist. Exact

---

13 V. articolul meu „Sugestão aos bem-pensantes: internem-se", *Diário do Comercio*, 30 ianuarie 2002, http://www.olavodecarvalho.org/ semana/ o6oi3odc.htm.

14 V. Konstantin Simis, URSS: *The Corrupt Society: The Secret World of Soviet Capitalism*, Simon & Schuster, New York, 1982, şi Alena V. Ledeneva, *Russia's Economy of Favours*, Cambridge University Press, Cambridge, 1998.

aşa s-a întâmplat în Rusia: imediat după ce a fost dizolvată oficial URSS, agenţii săi de influenţă în Europa şi în SUA s-au mobilizat pentru o reuşită operaţiune de a bloca orice fel de investigare a crimelor sovietice.[15] Nimeni nu a fost pedepsit pentru asasinarea a cel puţin zeci de milioane de civili şi pentru crearea celei mai eficiente maşinării de teroare statală pe care a cunoscut-o vreodată umanitatea. Dimpotrivă: haosul şi corupţia care au urmat căderii statului sovietic nu au fost cauzate de noul sistem de liberă iniţiativă, ci de faptul că primii care au avut de câştigat de pe urma lui au fost stăpânii fostului regim, o hoardă de hoţi şi asasini cum nu s-a mai văzut niciodată în nici o ţară civilizată.

Şi nu este totul. Când se plânge că a fost coruptă de capitalismul american, Rusia uită că ea a fost cea care l-a corupt. Începând cu anii ’30, guvernul Stalin, conştient de faptul că puterea Americii consta „în patriotismul său, în conştiinţa sa etică şi în religia sa” *(sic),* a declanşat o operaţiune gigantică, prin care urmărea, conform spuselor executorului său principal, Willi Münzenberg, să corupă Occidentul într-atât, „încât va ajunge să duhnească”. Conştiinţe cumpărate, amestecul înalţilor funcţionari în spionaj şi afaceri obscure, campanii intense de propagandă pentru a slăbi credinţele morale ale populaţiei şi infiltrarea generalizată în sistemul educaţional au sfârşit prin a da rezultate mai ales începând cu anii ’60, modificând radical societatea americană, până în punctul în care a devenit de nerecunoscut.

Tot acţiunea sovietică a dat dimensiuni planetare traficului de droguri începând cu anii ’50. Povestea este bine documentată în *Red Cocaine: The Drugging of America and the West,* de Joseph D. Douglass. Atunci când Rusia se plânge că după căderea comunismului a fost invadată de cultura drogurilor, nu face decât să culeagă ce a semănat.

Nici una din toate aceste acţiuni corupătoare nu aparţine trecutului. În zilele noastre se găsesc mai mulţi agenţi ruşi în

---

15 V. Vladimir Boukovski, *Jugement á Moscou*.

SUA decât pe timpul Războiului Rece.[16]

China, bine alimentată de investiţii americane, dă semne că aparenta liberalizare a economiei sale a fost doar o faţadă pentru menţinerea regimului totalitar, din ce în ce mai solid şi aparent indestructibil.

Cât despre poziţia SUA pe plan mondial, să vedem mai întâi cum o descrie prof. Dughin şi apoi cum e ea în realitate.

Potrivit doctrinei eurasiatismului, SUA sunt încarnarea prin excelenţă a *globalismului liberal.*[17] Liberalismul, aşa cum îl vede prof. Dughin în America, este, în esenţă, cel al „societăţii deschise" susţinute de Sir Karl Popper.

Iată cum rezumă prof. Dughin ideea liberală:

> Pentru a înţelege coerenţa filozofică a ideologiei naţional-bolşevice [...] este absolut necesară lectura cărţii fundamentale a lui Karl Popper, *Societatea deschisă şi duşmanii ei* [...].
>
> Popper a dezvoltat o tipologie fundamentală pentru subiectul nostru. Potrivit spuselor lui, istoria omenirii şi istoria ideilor se împart în două jumătăţi (inegale, de altfel). De o parte, se află partizanii „societăţii deschise", care reprezintă după părerea lui forma de existenţă normală a indivizilor raţionali (aşa cum sunt pentru el toţi oamenii), care îşi bazează conduita pe calcul şi voinţă personală presupus liberă. Totalitatea acestor indivizi ar trebui în mod logic să formeze „societatea deschisă", în esenţă „netotalitară", dat fiind că îi lipseşte orice idee unificatoare sau sistem de valori colectivist, supraindividual sau neindividual. „Societatea deschisă" este deschisă tocmai

---

16 V. http://www.foxnews.com/us/2010/07/04/painting-town- red-russian-spiesreport-says.

17 Cele două elemente pe care această definiţie le contopeşte într-o unitate nu au aceeaşi origine, nici nu s-au născut solidare unul cu celălalt. Primele mişcări liberale din secolul al XIX-lea, purtate în pântecele primelor mişcări de independenţă împotriva puterilor coloniale, erau accentuat naţionaliste, iar primele proiecte ale guvernului global care au apărut la începutul secolului XX s-au inspirat din idei bine-cunoscute ca intervenţioniste şi etatiste.

pentru că ignoră toate „teleologiile”, toate „absoluturile”, toate diferenţele tipologice stabilite, deci ignoră toate limitele provenite din domeniul neindividual şi neraţional (suprarraţional, araţional sau iraţional, cel din urmă fiind mai frecvent la Popper).

De cealaltă parte se află câmpul ideologic al „duşmanilor societăţii deschise”, unde Popper îi include pe Heraclit, Platon, Aristotel, scolastici, precum şi filozofia germană a lui Schlegel, Fichte şi, mai ales, a lui Hegel şi Marx. Karl Popper [...] demonstrează o unitate esenţială a abordărilor sale şi discerne structura *Weltanschauung*-ului său comun, ale cărui trăsături caracteristice sunt negarea valorii intrinsece a individului, de unde provine dispreţul pentru raţionalismul autonom, şi tendinţa de supunere a individului şi a raţiunii sale valorilor „nonindividuale” şi „nonraţionale”, ceea ce conduce în mod constant şi fatal, potrivit lui Popper, la apologia dictaturii şi a totalitarismului politic. [...]

Naţional-bolşevicii [...] acceptă absolut şi fără rezerve viziunea dualistă a lui Popper şi sunt întru totul de acord cu clasificarea lui. În schimb, însă, se consideră ei înşişi duşmanii convinşi ai „societăţii deschise” [...] Ei resping în mod absolut „societatea deschisă” şi fundamentele sale filozofice, adică, întâietatea individului, valoarea gândirii raţionale, liberalismul social progresist, democraţia egalitaristă numerică atomică, critica liberă, *Weltanschauung*-ul carteziano-kantian**...[18]**

Acum, despre globalism:

În zilele noastre este evident că Statul Mondial conceput ca o Piaţă Mondială nu e o perspectivă îndepărtată sau himerică, fiindcă acea doctrină liberală [*a lui Karl Popper]* devine încetul cu încetul ideea guvernantă a civilizaţiei noastre. Iar asta presupune distrugerea finală a naţiunilor în calitatea lor de vestigii ale unei epoci trecute, de ultim obstacol în faţa expansiunii irezistibile a mondialismului. [...] Doctrina mondialistă este expresia perfectă şi

18 Alexandre Douguine, „La métaphysique du national-bolchevisme“, în *Le Prophète de l’eurasisme,* Avatar Éditions, Paris, 2006, pp. 131-133.

desăvârşită a modelului „societăţii deschise”.[19]

Globalismul liberal este, aşadar, proiectul în curs care vizează să implanteze în întreaga lume modelul „societăţii deschise” popperiene, distrugând în drumul său, în mod necesar, suveranităţile naţionale şi orice principiu metafizic sau moral care se pretinde superior spiritualităţii individuale. Este sfârşitul naţiunilor şi al oricărei spiritualităţi tradiţionale, cele dintâi fiind înlocuite de o administrare mondială ştiinţifico-tehnocrată, iar cea din urmă de un amestec de scientism, materialism şi subiectivism relativist care inspiră elitele globale din Occident.

SUA fiind principalul focar de iradiere al acestui proiect, iar Rusia principalul punct de rezistenţă (din motive pe care le vom vedea mai târziu), coliziunea este inevitabilă:

> *The main thesis of the neo-Eurasianism is that the struggle between Russia and the United States is inevitable, since the United States is the engine of globalization seeking to destroy Russia, the fortress of spirituality and tradition)*[20]

Am ţinut să reproduc mai în detaliu părerea oponentului meu fiindcă, deşi nu o consider falsă în ce priveşte mentalitatea elitelor globaliste, inspirate cu adevărat de idei popperiene, pot demonstra fără să greşesc prea mult că:

1) Descrierea nu se aplică din nici un punct de vedere Statelor Unite ale Americii, o naţiune unde popperianismul este o inserţie recentă, fără rădăcini locale şi totalmente ostil tradiţiilor americane.

2) SUA nu sunt centrul de comandă al proiectului globalist,

---

[19] *Ibid.,* p. 138.

[20] „Teza principală a neoeurasiatismului este că lupta dintre Rusia şi Statele Unite este inevitabilă, din moment ce Statele Unite sunt motorul globalizării care caută să distrugă Rusia, fortăreaţa spiritualităţii şi a tradiţiei“ (Vadim Volovoj, *Will the prediction of A. Dugin come true?,* în *Geopolitika*, 11 oct. 2008, http://www.geopolitika.lt/?artc=2825).

ci, dimpotrivă, victima sa prioritară, însemnată pentru a fi exterminată.

3) Elita globalistă nu este duşmanul Rusiei, al Chinei sau al ţărilor islamice virtual asociate proiectului eurasiatic, ci mai degrabă colaboratorul lor şi complice în eforturile de a distruge suveranitatea, puterea politico-militară şi economia SUA.

4) Departe de a favoriza capitalismul de liberă iniţiativă, proiectul globalist a contribuit la întărirea politicilor de stat şi de control în toate părţile, fără să difere din acest punct de vedere de intervenţionismul susţinut de eurasiatişti. Globalismul este „liberal" numai în sensul local pe care termenul îl are în SUA ca sinonim pentru „stângist". Proiectul globalist este descendentul direct şi continuatorul socialismului fabian, aliat tradiţional al comuniştilor. Însăşi ideologia popperiană nu este liberal-capitalistă, în sensul liberalismului clasic, ci, înainte de toate, „o abordare experimentală a ingineriei sociale"[21].

5) Eurasiatismul se întoarce împotriva „societăţii deschise" popperiene în calitate de model ideologic abstract, dar, cum în acelaşi timp eurasiatismul la rândul lui nu este doar un model ideologic abstract, ci o strategie geopolitică, sigur că ţinteşte spre ideologia popperiană pentru a nimeri, în spatele ei, o putere naţională hotărâtă, cea a SUA, care nu are nimic de-a face cu ideologia popperiană şi se aşteaptă la ce poate fi mai rău din partea ei. Mai mult decât atât: naţionalismul american este o puternică rezistenţă creştină la ambiţiile globaliste care tot încearcă să pună stăpânire pe ţară, pentru a o distruge ca forţă autonomă şi a o folosi ca instrument pentru propriile sale planuri, cu precădere antinaţionale. Distrugerea puterii americane va înlătura ultimul obstacol important din calea instaurării guvernului mondial. Atunci va mai rămâne doar împărţirea prăzii între cele trei scheme globaliste: occidentală, ruso-chineză şi islamică.

6) Rusia nu este în nici un caz „fortăreaţa spiritualităţii şi a

---

[21] Ed Evans, „Do You Really Know This Person?", în http:// itmakessenseblog. com/tag/karl- popper/.

tradiţiei”, împuternicită prin mandat celest să pedepsească, în pielea Statelor Unite, păcatele Occidentului materialist şi imoral. Este – astăzi, ca şi în vremea lui Stalin – un cuib de corupţie şi răutate cum nu s-au mai văzut, hotărât, aşa cum a anunţat profeţia de la Fátima, să răspândească greşelile sale în lume. De remarcat că acea profeţie nu s-a referit niciodată la comunism în particular, ci la „greşelile Rusiei”, în mod generic, şi a anunţat că răspândirea acestor greşeli, cu tot cortegiul de nenorociri şi suferinţe pe care îl antrena, ar înceta doar dacă papa şi toţi episcopii catolici din lume ar îndeplini ritul de consacrare a Rusiei. Cum acest rit nu a fost niciodată realizat, nu există nici cel mai mic motiv pentru a nu vedea în proiectul eurasiatic un al doilea val şi un *upgrade* al „greşelilor Rusiei”, anunţul unei catastrofe de proporţii inimaginabile.

7) Dacă astăzi Rusia, din spusele prof. Dughin, se prezintă lumii drept purtătoare a unui mare mesaj spiritual şi salvator, trebuie amintit că a mai făcut asta de două ori:

(a) În secolul al XIX-lea toţi gânditorii pe linie slavofilă, precum Dostoievski, Soloviov şi Leontiev, vedeau Occidentul ca pe sursa tuturor relelor şi anunţau că în secolul ce avea să urmeze Rusia va învăţa lumea ce înseamnă „adevăratul creştinism”. S-a văzut doar că acea aroganţă spirituală a fost neputincioasă în momentul în care a trebuit să facă faţă materialismului comunist care câştiga teren chiar în Rusia.

(b) Comunismul rus a promis lumii o nouă epocă de pace, prosperitate şi libertate mai presus de cele mai frumoase visuri ale generaţiilor trecute. Tot ce a reuşit să îndeplinească a fost un infern totalitar, pe care nici măcar Atila sau Ginghis-Han nu şi l-ar fi închipuit în coşmarurile lor.

Ar fi ideal dacă toate ţările ar învăţa să-şi vindece propriile neajunsuri înainte de a se proclama salvatorul umanităţii. Rusia lui Aleksandr Dughin pare că a învăţat din crimele şi eşecurile ei tocmai opusul.

PARTEA A DOUA
REPLICI ŞI CONTRAREPLICI

Occidentul contra restului lumii
ALEKSANDR DUGHIN

Ca răspuns la textul interesant şi relevant al prof. Carvalho, aş dori să evidenţiez câteva puncte importante:

Individualismul şi holismul

În primul rând, mi se pare clar că discuţia noastră (în cazul în care termenul „dezbatere” nu-şi are locul, cum bine a menţionat prof. Carvalho) este mai mult decât un schimb de păreri între doi indivizi izolaţi. Există ceva simbolic în accentuarea unei anumite asimetrii, identificată de prof. Carvalho la începutul textului său introductiv. În descrierea acestei asimetrii, el se defineşte drept o *individualitate pură* care poate vorbi numai în nume propriu, exprimându-şi un punct de vedere în primul rând personal. El nu vorbeşte în numele nimănui în afară de al său: şi doreşte să specifice acest lucru încă de la început. În acelaşi timp, încearcă să construiască imaginea opusă a persoanei mele, subliniind participarea mea în cercuri politice, publice şi ştiinţifice şi implicarea mea în politica concretă, în procese de decizie şi în lupta ideologică. Pare o observaţie corectă, însă are şi o dimensiune mai puţin evidentă. Prin formularea sa, prof. Olavo de Carvalho ne îndreaptă atenţia către diferenţele dintre civilizaţia occidentală şi cea rusă (eurasiatică). Baza metafizică a Occidentului este individualismul. Sociologul

francez Louis Dumont, în scrierile sale – *Essais sur l'individualisme*[22], *Homo aequalis* I[23] şi *Homo aequalis II*[24] –, descria suficient de clar natura individualistă a societăţii occidentale şi a civilizaţiei occidentale din Evul Mediu până în prezent. Aşadar, accentuând poziţiile pur personale în dezbaterea noastră, prof. Olavo de Carvalho reacţionează în acord cu modul mai general şi „colectivist", reflectând particularitatea socială a culturii occidentale şi sistemul său de valori. Pentru omul occidental, declaraţia individualismului e ceva natural (definit din punct de vedere social) şi, fiind ceva „natural", e social, deci mai mult decât individualist. Cu alte cuvinte, individualismul este o caracteristică comună a Occidentului. Cu toate acestea, cantitatea de „individual" din *individualism* e mică; este într-adevăr un stereotip.

Acelaşi stereotip se observă clar în proiecţia identităţii opuse asupra reprezentanţilor societăţii ruseşti (eurasiatice). Această identitate *ar trebui să fie* colectivistă a priori, manifestând caracteristici holistice sau totalitariste (în cazul atitudinilor peiorative). Iar prof. Carvalho găseşte cu uşurinţă confirmarea unei asemenea proiecţii în detaliile biografice ale oponentului său. Aşadar, contextul este bine definit, iar fotografia celor două părţi atribuie o expresie vizuală. „Vânătorul" *vs* „soldatul"; „omul singuratic" *vs* „omul colectiv"; „Occidentul" contra „Restului lumii".

Accept toate acestea pe de-a-ntregul şi recunosc faptul că una dintre caracteristicile individului rus (eurasiatic) constă în dorinţa de a manifesta ceva mai general decât trăsăturile individuale. De aceea, să fiu o entitate colectivă (termenul rus *sobornost* ar fi mai potrivit aici) este pentru mine o adevărată onoare. Cu cât poziţia mea este mai holistică, cu atât e mai bine.

---

22 Louis Dumont, *Essais sur l'individualisme. Une perspective anthropologique sur l'idéologie moderne,* Seuil, Paris, 1983.

23 Louis Dumont, *Homo aequalis I: genèse et épanouissement de l'idéologie économique,* Gallimard/BSH, Paris, 1977.

24 Louis Dumont, *Homo aequalis II : l'idéologie allemande,* Gallimard/BSH, Paris, 1978.

Aceasta este chiar dimensiunea simbolică menţionată mai sus. În dezbaterea dintre două personalităţi există două structuri masive ale unor civilizaţii diferite, ale unor sisteme de valori diferite care se confruntă unele cu celelalte prin intermediul nostru. Individualismul occidental înfruntă holismul rus (eurasiatic).

Este necesar să precizez: din câte înţeleg, societatea braziliană – şi cultura ei – nu este complet occidentală sau individualistă. Ea conţine diferite caracteristici colectiviste şi holistice. Aşadar, America Latină, în special Brazilia, prezintă unele diferenţe sociale şi culturale în raport cu societăţile şi culturile europene sau nord-americane. În cazul prof. Carvalho, faptul că trăieşte în SUA joacă un rol important. Nu mă refer la localizarea sa geografică, ci la identificarea sa culturală. Iar acest lucru poate fi confirmat de textele prof. Carvalho pe care am avut ocazia să le citesc. Sunt o mărturie a aderării sale la tradiţia nord-americană (în versiunea sa „tradiţionalistă" sau „de dreapta") şi a distanţării de principalele caracteristici ale atitudinii culturale braziliene critice faţă de Statele Unite. Aflându-se, din punct de vedere politic, „la dreapta", bănuiesc că prof. Carvalho blamează „stângismul" latin şi brazilian. Simpatia mea, în cazul acesta, este de partea Americii Latine. Fiind un critic al SUA şi al civilizaţiei occidentale ca întreg, găsesc caracteristici eurasiatice în societăţile Americii Centrale şi de Sud. Deci, într-un fel, eu sunt mai probrazilian decât prof. Carvalho, „brazilianul pur" care prezintă anumite aspecte (conservatoare) ale SUA şi ale Occidentului în ansamblul său.

Odată comentată această chestiune, putem trece la punctele următoare ale prof. Carvalho.

Trei proiecte globale

Să luăm în discuţie mai întâi cele trei proiecte de dominare globală descrise de el. Deşi nu sunt convins că oferă o viziune corectă asupra principalelor tendinţe ale lumii contemporane, pot să recunosc unele caracteristici realiste în această

încadrare. Prof. Carvalho le descrie explicit astfel:

> Agenţii care le personifică în prezent sunt:
> 1) Elita guvernantă din Rusia şi China, respectiv serviciile secrete ale acestor două ţări.
> 2) Elita financiară occidentală, aşa cum este ea reprezentată în Clubul Bilderberg, în Consiliul pentru Relaţii Externe şi în Comisia Trilaterală.
> 3) Frăţia Musulmană, liderii religioşi din diferite ţări şi, de asemenea, din guvernele unor ţări musulmane.

În continuarea expunerii sale, prof. Carvalho indică faptul că cele trei proiecte globale reflectă trei arme globale – puterea militară, economia de piaţă şi puternicul crez religios (fundamentalismul). E lesne de observat faptul că această structură ipotetică, alcătuită din trei puteri principale, reprezintă cele trei funcţii clasice ale societăţii tradiţionale: sacerdoţii religioşi (brahmanii), luptătorii (kşátrya) şi comercianţii (vaísya). Dacă acceptăm această viziune, am putea evalua cele trei puteri în diferite feluri. Pentru materialişti şi pacifişti ar fi de preferat o societate a capitalismului de piaţă occidental (a SUA şi a aliaţilor săi). Însă nu se aplică celor care folosesc alt set de valori – pe cele spirituale sau imateriale. „Ordinea Banilor" (potrivit viziunii lui Jacques Attali[25]) poate fi comparată cu „ordinea Puterii" sau cu „ordinea Spiritului". Globalizarea actuală se bazează în principiu pe ordinea economică şi reprezintă lumea viitoare ca o piaţă globală unde „istoria a ajuns la sfârşit" (F. Fukuyama[26]). Aşadar, lupta dintre „militarismul ruso-chinez" şi „Frăţia Musulmană" împotriva Occidentului, a SUA şi a globalizării este o cauză justă şi bună, care ar trebui susţinută de toţi cetăţenii lumii. Asta înseamnă respingerea imperiului supermaterialist, a consumului frenetic şi a hegemoniei nord-

---

25 Jacques Attali, *Lignes d'horizon,* Fayard, Paris, 1990.

26 Francis Fukuyama, *The End of History and the LastMan,* The Free Press, New York, 1992 (vezi şi *Sfârşitul istoriei şi ultimul om,* trad. de Mihaela Eftimiu, Editura Paideia, Bucureşti, 1994 — n. tr.).

americane. Ordinele războinicilor şi ale preoţilor, pentru mine personal (şi implicit pentru majoritatea popoarelor eurasiatice), sunt mult mai bune decât ordinul comercianţilor. Mai mult decât atât, eu aş sugera o alianţă între „militarismul ruso-chinez” şi „Frăţia Musulmană” în lupta comună pentru înfrângerea Ordinii Mondiale Americane şi pentru a pune capăt globalizării şi „modului de viaţă american”.

Astfel, în termenii prof. Olavo de Carvalho, orice tradiţionalist consecvent ar trebui să fie de partea eurasiatiştilor şi a musulmanilor împotriva declinului materialist şi capitalist al castelor. Prof. Olavo de Carvalho recunoaşte faptul că elita financiară este concentrată în câteva organizaţii globale, precum Clubul Bilderberg, Consiliul pentru Relaţii Externe şi Comisia Trilaterală, care servesc drept cartier general al capitalismului şi imperialismului nord-american. Cu alte cuvinte, avem în faţa noastră un duşman real care ar trebui atacat.

Dacă luăm în considerare faptul că circumstanţele procesului de globalizare sunt mult mai puternice acum decât cele ale celorlalte două forţe şi că puterea SUA este aproape imbatabilă, ajungem exact la concluzia că proiectul globalist este mult mai periculos şi realist decât celelalte două proiecte. Avem deci de-a face nu cu trei tendinţe mai mult sau mai puţin echivalente, ci doar cu una, care se impune şi domină în formă absolută în relaţie cu celelalte două care încearcă să o provoace (cu sau fără succes). Într-o astfel de situaţie, problema se pune în felul următor: Ar trebui să acceptăm dominaţia elitei financiare şi globale ca pe ceva inevitabil şi să renunţăm la lupta pentru orice fel de alternativă, doar pentru că nu ne plac proiectele eurasiatic şi islamic? Ar fi bine dacă am putea să ne imaginăm o altă doctrină drept alternativă, dar nu e uşor.

Aşadar, avem cursul principal al lucrurilor (înfiinţarea Lumii Unite, a Guvernului Mondial şi oligarhia financiară globală dominantă) şi avem o posibilă opoziţie, o versiune mai impresionantă şi mai articulată decât militarismul naţional ruso-chinez şi fundamentalismul islamic. Alegerea e clară pentru oricine este invitat să judece singur.

Se pare că America Latină este înclinată să aleagă alternativa care se apropie din ce în ce mai mult de zona eurasiatică şi arabă. Prof. Olavo de Carvalho nu recunoaşte neosocialismul cu puternice caracteristici etnice prezent în mod explicit în America Latină ca pe o tendinţă centrală, şi aceasta este diferenţa dintre abordările noastre, dar fără să fie un fapt crucial. Am putea include, într-o formă aproximativă, această tendinţă neosocialistă latino-americană în zona militarismului eurasiatic şi a fundamentalismului islamic. Ajungem la punctul despre Ciocnirea Civilizaţiilor, devenit faimos cu S. Huntington[27]. *Occidentul contra Restului lumii.* Acesta reprezintă (în termenii prof. Olavo de Carvalho) elita financiară occidentală împotriva eurasiatiştilor şi islamiştilor, precum şi împotriva oricărei alte instanţe care respinge hegemonia americană şi predominanţa absolută a pieţei libere, a drepturilor omului, a liberalismului, a individualismului şi a tiparelor democraţiei parlamentare.

Aşadar, folosind *mapa mundi* propusă de prof. Olavo de Carvalho, recunosc că aş prefera să adopt în mod conştient o poziţie în zona „militarismului eurasiatic sau ruso-chinez", însoţit cu multă simpatie de lumea mişcării islamice antioccidentale (deşi eu sunt un creştin-ortodox şi nu împărtăşesc punctele sale de vedere teologice). Descrierea critică şi peiorativă pe care prof. Olavo de Carvalho o face proiectului ruso-chinez şi celui islamic îmi sugerează că alegerea lui este foarte diferită şi opusă faţă de a mea. Dacă rămânem în limitele acestei *mapa mundi* propuse de el, singura soluţie logică este alegerea Occidentului Global şi a hegemoniei elitei financiare occidentale.

Dacă există doar trei forţe (prof. Olavo de Carvalho o afirmă, nu eu), alegerea realistă ar trebui făcută prin acceptarea uneia dintre ele. Dar textul prof. Olavo de

---

27 Samuel P. Huntington, *The Clash of Civilizations and the Rema- king of the World Order,* Simon & Schuster, New York, 1996 (vezi şi *Ciocnirea civilizaţiilor şi refacerea ordinii mondiale,* trad. de Radu Carp, Editura Antet, Bucureşti, 1998 — n. red.).

Carvalho nu afirmă acest lucru în mod clar. Se vede că urăşte etatismul ruso-chinez şi fundamentalismul islamic. Este explicit. Aflaţi în faţa acestui punct de vedere, vom aştepta următorul său pas – apărarea Occidentului. Însă unele afirmaţii ale prof. Olavo de Carvalho ne dau de înţeles că nu este aşa. El tratează şi globalizarea occidentală în aceiaşi termeni critici. De aceea suntem nedumeriţi şi aşteptăm să clarifice acest aspect în viitor.

Am putea sugera, teoretic, că el este împotriva oricărui tip de proiect global, sub orice formă, dispreţuind toate scenariile unei viziuni şi ale unui praxis globalist. În acest caz, ar fi trebuit să-l atace mai întâi pe cel mai greu, mai serios şi mai impresionant dintre ele – hegemonia americană, lumea unipolară şi dominaţia elitei financiare. Este prima şi cea mai puternică tendinţă – mult mai eficace decât celelalte două. Dar prof. Carvalho trăieşte în Statele Unite, iar textul său introductiv atacă cu ferocitate eurasiatismul şi fundamentalismul islamic înainte de toate. Aşadar, poziţia sa intrigă şi rămâne enigmatică. Prin modul în care discută, pare clar o mişcare stilistică – fiindcă, odată intrigaţi, ca mine, observatorii ar urmări discursul cu mai multă atenţie. Păcatele KGB-ului, Partidului Comunist şi ale Al-Qaeda sunt suficient de amănunţit prezentate de către domnul profesor; dar cum rămâne cu CIA, Clubul Bilderberg, Pentagonul, neoconservatorii, Proiectul pentru Noul Secol American, infanteria imperială, Hiroshima şi Nagasaki, ocuparea Irakului şi a Afghanistanului şi bombardarea Serbiei?

Valabilitatea geopoliticii clasice

Cel de-al doilea punct. Prof. Carvalho afirmă:

> Deşi în discuţiile obişnuite aceste trei blocuri sunt aproape invariabil desemnate prin numele unor naţiuni, state şi guverne, descrierea relaţiei dintre ele în termenii unei dispute între naţiuni sau interese naţionale este un obicei rămas din vechea geopolitică, ceea ce nu ajută cu nimic la înţelegerea situaţiei de azi.

Nu pot să fiu de acord cu următoarea afirmaţie: ... Este un obicei rămas din vechea geopolitică, ceea ce nu ajută cu nimic la înţelegerea situaţiei de azi". Sunt convins că analiza geopolitică clasică este încă relevantă şi, de fapt, ne ajută la „înţelegerea situaţiei de azi". Atât puterea americană modernă (şi postmodernă, deopotrivă), cât şi aliaţii săi din Europa şi din alte părţi s-au manifestat din ultimele secole până în ziua de azi drept încarnarea directă a Puterii Maritime, aşa cum a fost ea descrisă de Halford Mackinder[28], Nicholas J. Spykmen[29], K. Haushofer[30] şi toţi ceilalţi gânditori şi analişti geopolitici. Hegemonia globală americană e geografică, strategică şi – cel mai important –, din punct de vedere sociologic, pură „talasocraţie", manifestarea clasică a eternei Cartagine, care a devenit un fenomen mondial. Localizarea atlantică a centrului lumii globale (nordul bogat), esenţa capitalistă a dominaţiei sale, tehnologia materială inovatoare ca bază a cuceririi coloniilor, controlul strategic al mărilor şi oceanelor prin forţele armate americane (NAVY) – toate aceste caracteristici ale unipolarităţii şi globalizării din zilele noastre (prezentate uneori în versiunea lor suavă ca multilateralism) sunt caracteristici clasice ale Puterii Maritime. Iar Puterea Maritimă este mereu activă împotriva „Pământului Central" / „Inimii Lumii" (*Heartland),* întrucât se află în calea sa directă către dominaţia mondială.

Din această cauză vechea analiză geopolitică este extrem de relevantă. Ea reflectă perfect scopurile implementării

---

28 Halford J. Mackinder, „The Geographical Pivot of History", *The Geographical Journal,* 1904, n. 23, pp. 421-437; „The Round World and the Winning of the Peace", *Foreign Affairs,* 1943, vol. 21 & n. 4 (July); Idem, *Democratic Ideals and Reality: A Study in the Politics of Reconstruction,* National Defense University Press, Washington D.C., 1996.

29 Nicholas J. Spykmen, *The Geography of the Peace,* Harcourt, Brace and Company, New York, 1944.

30 K. Haushofer, *Geopolitik der Pan-Ideen,* Zentral-Verlag, Berlin, 1931.

sistemului talasocratic mondial.

Dacă observăm cele mai importante proiecte opuse globalizării (descrise de prof. Olavo de Carvalho), vom vedea cealaltă jumătate a hărţii geopolitice clasice a lui Mackinder. Ce sunt Rusia şi China din perspectivă geopolitică? Împreună, formează Eurasia în deplinătatea sa: *Heartland,* cele două spaţii continentale mai mari. Avem de-a face, aşadar, cu „telurocraţia" în esenţa sa. Geopolitica permite atât vizualizarea sferei politico-geografice, cât şi a sferei sociologice. Face o sinteză a puterilor politice, a frontierelor şi a aşa-numitelor „*dispositifs*", pe de-o parte, iar pe de alta, ne oferă un sistem de valori culturale şi sociale. De aceea, telurocraţia, paradigma Romei, este în acelaşi timp o strategie de tip continental şi o civilizaţie. Astfel, ostilitatea dintre „SUA-unipolaritate-globalizare financiară-oligarhie-modernizare-capitalism" şi „Rusia-China-militarism-suveranitatea societăţii tradiţionale de stat-criptosocialism" este perfect geopolitică.

Care este locul Islamului în viziunea geopoliticii clasice? El corespunde aşa-numitei Zone-Frontieră *(Rimland)* sau, mai exact, marii întinderi din *Rimland* care porneşte de la Magreb, trece prin Orientul Mijlociu, Asia Centrală şi se extinde către societăţile islamice din Pacific. Natura geopolitică a Islamului se deschide în două direcţii: Putere Maritimă sau Putere Terestră. Dar acea zonă considerată ca întreg ar putea lua opţional şi altă decizie, preferând alianţa cu Occidentul (ca în cazul unora dintre regimurile arabe).

Echilibrul dintre talasocraţie şi telurocraţie înclină în momentul de faţă în favoarea primei. Aşadar, situaţia de acum poate fi evaluată corect în termenii geopolitici clasici (vechi). Puterea Maritimă care luptă pentru a controla *Heart*landul pentru a domina lumea (impunându-şi peste tot standardele şi valorile individualiste, de piaţă şi de drepturi ale omului) se confruntă cu forţele eurasiatice (Rusia-China) şi aliaţii lor temporari (islamişti, anticolonialişti latino-americani, neosocialişti, „independenţişti" şi aşa mai departe).

Erezia „societăţii deschise „şi crimele americane

În continuare, la punctul următor, prof. Olavo de Carvalho menţionează că analiza eurasiatică a societăţii americane este greşită în ce priveşte identificarea esenţei acesteia cu conceptul de „societate deschisă" al lui Karl Popper.[31] Din câte ştiu, în anii '90 conceptele lui Popper au fost foarte relevante în analiza principalelor valori ale civilizaţiei europene şi occidentale. În plus, am citit sute de sociologi şi filozofi occidentali care au descris diferit valorile occidentale de bază, dar este un fapt că principala sa caracteristică este individualismul (mai ales în modernitate). Aceasta este părerea lui Max Weber sau a excelentului sociolog francez Louis Dumont, menţionat anterior. Aş putea accepta faptul că Popper ca atare este stimat doar de dl Soros şi de către membrii Consiliului pentru Relaţii Externe (CFR), iar asta nu e puţin lucru. Elita, care înţelege esenţa valorilor, nu poate fi foarte mare. Însă nu insist în ceea ce-l priveşte pe Popper. Dar, într-adevăr, Occidentul este individualist. Orientul, dimpotrivă, e holistic. Societatea eurasiatică e o societate holistică. Dacă ar mai exista şi alte mişcări holistice sau culturale, ele ar trebui să fie, logic, aliate eurasiatismului. Tradiţionaliştii occidentali (R. Guénon[32], de exemplu) erau de partea Orientului. J. Evola a fost de partea tradiţiei occidentale, dar în opoziţie absolută faţă de Modernitate şi SUA.[33]

Poate că există o altă Americă – dar, în general, asta nu

---

31 Karl Popper, *The Open Society and Its Enemies*, 2 vol., Harper & Row, New York, 1962 (vezi şi *Societatea deschisă şi duşmanii ei,* trad. de D. Stoianovici, Humanitas, Bucureşti, 2005 — n. tr.).

32 René Guenon, *Orient et Occident,* Editions Véga, Paris, 1976.

33 Julius Evola, *Rivolta contro il mondo moderno,* Edizioni mediterranee, Roma, 1998 (vezi şi *Revolta împotriva lumii moderne,* trad. de Cornel Nicolau, Editura Antet, Bucureşti, 2000 — n. tr.).

schimbă cu nimic lucrurile. O altă Americă – care nu ar fi cea a CFR, a neoconservatorilor şi a „Cartaginei Mondiale” – este una virtuală. Adevărata Americă o cunoaştem cu toţii bine.

O altă teză a prof. Carvalho care pentru mine sună puţin ciudat:

> Elita globalistă nu este duşmanul Rusiei, al Chinei sau al ţărilor islamice virtual asociate proiectului eurasiatic, ci, dimpotrivă, colaboratorul lor şi complice în eforturile de a distruge suveranitatea, puterea politico-militară şi economia SUA.

Ce ar putea să însemne? Globalizarea lumii şi instalarea în toate colţurile a controlului american, inclusiv intervenţia directă în ţări suverane cu numele, promovarea modului de viaţă american şi uniformizarea diferitelor societăţi umane, înfăptuite de SUA, sunt considerate de domnul profesor ca un „nimic”, fiind ignorate şi uitate. Contaminarea societăţii ruse cu standardele decadente ale consumismului şi sprijinul regimurilor antiruseşti în spaţiul prosovietic nu înseamnă nimic. SUA sunt o plagă absolută pentru umanitate. Iar elita globalistă este chintesenţa Statelor Unite; ea domină SUA şi, prin intermediul lor, restul lumii. Elita globalistă din SUA este duşmanul absolut al Rusiei, al Chinei şi al ţărilor islamice; ea corupe elita noastră politică, societatea, ţara. Pentru noi, asta e evident. „Suveranitatea, puterea politico-militară şi economia SUA” nu sunt nimic altceva decât instrumente în mâna acelei elite, complicii săi, fie ei voluntari sau nu.

Sunt multe puncte importante în textul prof. Olavo de Carvalho pe care am dori să le discutăm în detaliu, dar va trebui să ne oprim aici şi să revenim asupra temei în runda următoare.

Natura acestei dezbateri şi poziţia mea personală
OLAYO DE CARYALHO

Prestad noblemente vuestro auxilio a los que son los menos contra los que son los más.[34]

José Ortega y Gasset
Sfat către tineretul spaniol

1. Misiunile noastre în această dezbatere

Ştiinţa politică, cum am mai spus, s-a născut în momentul în care Platon şi Aristotel au făcut distincţia între discursul agenţilor politici în conflict şi discursul observatorului ştiinţific care încearcă să înţeleagă ce se întâmplă între ei. Sigur că, în timp, agenţii politici pot învăţa să folosească anumite instrumente ale discursului ştiinţific în scopuri proprii; e adevărat şi că observatorul ştiinţific poate prefera politica unui agent sau a altuia. Dar asta nu schimbă cu nimic valabilitatea distincţiei iniţiale: discursul agentului politic urmăreşte să producă anumite acţiuni care să îi favorizeze victoria, cel al observatorului ştiinţific, să obţină o viziune clară asupra lucrurilor care sunt în joc, înţelegând obiectivele şi mijloacele de acţiune ale fiecăruia dintre agenţi, situaţia generală în care se desfăşoară competiţia, care sunt evoluţiile cele mai probabile şi care este sensul întâmplărilor în cadrul mai amplu al existenţei umane.

Funcţia observatorului ştiinţific devine mai vădit distinctă de cea a agenţilor în momentul în care acesta nu-şi doreşte şi nici nu poate fi părtinitor, menţinându-se la distanţa necesară pentru a descrie situaţia cu maximul de realism de care e

[34] Să acordaţi cu nobleţe ajutorul vostru celor care sunt mai puţini împotriva celor care sunt mai mulţi (n. tr.).

capabil.

Încă de la începutul acestui schimb de mesaje cu prof. Dughin, am căutat să lămuresc aceste două puncte:

1. Este un agent politic declarat şi întreaga descriere pe care o face despre starea lucrurilor e determinată de obiectivele practice pe care pretinde să le atingă. E normal deci să vadă lumea împărţită în două, cu o parte bună şi o parte rea, căutând să câştige simpatia pentru partea pe care o consideră bună şi angajând împotriva părţii care i se pare rea cantitatea maximă de ură pe care o are la dispoziţie.

2. Descrierea mea prezintă, dimpotrivă, o lume împărţită în trei forţe principale aflate în dispută, pentru care nu am nici cea mai mică urmă de simpatie, deşi, în termeni de pericol fizic imediat pentru specia umană, una dintre ele deja a demonstrat o superioritate devastatoare faţă de celelalte două. Omorând în doar câteva zeci de ani un total de aproximativ 140 de milioane de oameni, mai mult decât au reuşit să omoare în epoca creştină toate războaiele, epidemiile şi catastrofele naturale de orice fel, ruşii şi chinezii au dovedit deja că au un grad de cruzime, de răutate, de dispreţ pentru viaţa omenească care transcende posibilităţile celui mai înverşunat terorist sinucigaş islamist sau ale celui mai rece şi machiavelic bancher occidental. Acesta este un fapt pur şi simplu, şi toată vorbăria eurasiatică din lume n-ar putea atenua scandalul celor două hoarde de asasini care, în loc să plătească pentru crimele comise împotriva propriilor lor popoare, revendică acum, cu un aer inocent, de sfinţenie şi autoritate divină, o şansă de a le amplifica la scară mondială. Chiar şi aşa, celelalte două curente globalizatoare nu mi se par demne de mai multă admiraţie şi respect – fie şi pentru că au fost complice la genocidul ruso-chinez, unul dintre curente având loc între anii ’30 şi ’6o, favorizând cu bani din abundenţă şi concesii diplomatice paterne construcţia a doua dintre cele mai letale tiranii din toate timpurile, iar celălalt, chiar în zilele noastre, afişându-se mână în mână, la Forumul Social Mondial şi în toate părţile, cu purtătorii de cuvânt declaraţi sau disimulaţi ai unei ideologii pe care propria lor religie o condamnă.

Fotografiile pe care le-am ataşat primului meu mesaj, ca sinteză umoristică, documentează pe de-a-ntregul diferenţa dintre agentul politic investit cu planuri globale şi mijloace de acţiune la scară imperială şi observatorul ştiinţific nu doar lipsit de oricare din aceste lucruri, ci şi ferm hotărât să le respingă şi să trăiască fără ele până la sfârşitul zilelor sale, din moment ce sunt inutile şi nepotrivite cu misiunea vieţii pe care şi-a ales-o şi care este, pentru el, singura justificare rezonabilă a existenţei sale.[35]

2. De la argumentare la banala bârfa

Această asimetrie a rolurilor aferente agentului politic şi observatorului ştiinţific se reflectă apoi în descrierile pe care amândoi le fac în ce priveşte situaţia mondială: cel dintâi o dispreţuieşte, văzând-o ca pe o luptă între Bine şi Rău şi – foarte modest – revendicându-şi rolul de reprezentant al Binelui; cel de-al doilea o prezintă mai degrabă ca pe o dispută între trei rele pestilenţiale şi nu are prea multe iluzii în legătură cu ceea ce ar putea rezulta din concurenţa lor pentru umanitate în următoarele decenii.

Atât eu, cât şi prof. Dughin ne îndeplinim îndatoririle cu maximă dedicare, seriozitate şi onestitate. Însă aceste îndatoriri nu sunt aceleaşi. A lui este să recruteze soldaţi pentru lupta împotriva Occidentului şi instaurarea Imperiului

---

35 Unii cititori — puţini, din fericire — au fost destul de neghiobi încât să interpreteze acele fotografii ca pe un *captatio benevolentiae,* fără să bage de seamă că sunt traducerea umoristică — dar exactă şi realistă — a unui fapt pur şi simplu (care la rândul său ilustrează fără cea mai mică urmă de emfază retorică distincţia platonico-aristotelică fundamentală), ba chiar ca pe un simptom de autocompătimire, ca şi cum aş regreta, şi nu aş mulţumi cerului, lipsa stocului meu de arme de distrugere în masă şi a altor instrumente belicoase şi politice care abundă în mâinile oponentului meu. Mă întreb unde aş putea să ascund, în grădina casei mele, un arsenal de bombe atomice şi câteva tone de arme chimice şi cui aş putea eu vinde tot acest calabalâc dacă războiul mondial nu ar mai avea loc.

Eurasiatic universal. A mea este să încerc să înţeleg situaţia politică a lumii pentru ca eu şi cititorii mei să nu fim reduşi la condiţia unor orbi aflaţi în bătaia puştii în contextul luptei globale; să nu fim târâţi de vârtejul istoriei ca nişte frunze în furtună, fără să ştim de unde am venit şi încotro ne ducem.

Diferenţa dintre misiunile pe care ni le propunem o determină pe cea dintre mijloacele intelectuale şi verbale folosite în expunerile fiecăruia dintre noi. El foloseşte toate instrumentele specifice propagandei politice: simplificarea maniheistă, etichetarea denigratoare, insinuările perfide, falsa indignare a vinovatului care face pe sfântul şi, *last, not least,* construcţia marelui mit al lui Georges Sorel – sau a profeţiei care se împlineşte singură –, care, simulând descrierea realităţii, ridică în aer un simbol aglutinant în speranţa că, prin aderarea publicului în masă, ceea ce este fals va deveni adevărat. Tot ce pot să fac, la rândul meu, este să mă folosesc de mijloacele de clarificare analitică create de filozofie de-a lungul mileniilor – începând cu însăşi distincţia dintre discursurile agentului şi ale observatorului –, aplicându-le unei mulţimi de fapte adunate din cele mai variate surse, inclusiv îndepărtate şi necunoscute de public, şi nu celor din mass-media cunoscută, care reflectă mai degrabă efortul persuasiv şi manipulator al unuia dintre agenţi decât o intenţie serioasă de a surprinde realitatea. Nu este o coincidenţă faptul că oponentul meu face apel în special la credibilitatea mass-mediei în cauză, jucându-se cu puterea magnetică a locurilor comune consacrate – „lumea unipolară”, „agresivitatea americană”, „imperialismul”, „anarhia pieţei libere”, „individualismul” etc. – fără să observe două detalii: (1) aceste toposuri sunt puse în circulaţie de aceeaşi mass-media care aparţine elitei globaliste occidentale, şi, folosindu-le ca bază pentru eforturile sale persuasive, prof. Dughin îl acceptă drept judecător suprem al realităţii tocmai pe duşmanul pe care îl etichetează ca fiind originea răului şi părintele minciunii; (2) în momentul în care îşi sprijină antiamericanismul pe cel al mass-mediei globaliste, el militează implicit, însă cu vehemenţa explozivă a contradicţiilor reprimate, împotriva

argumentării sale explicite (pe care o voi comenta mai târziu) în care globalismul înseamnă americanism, în care obiectivul elitei globale este să sporească puterea şi gloria SUA.

Nu spun, desigur, că prof. Dughin ar fi necinstit. Dar se dedică în mod cinstit unui tip de luptă care, prin definiţie şi de când lumea şi pământul, întruchipează necinstea prin excelenţă. În acest sens, nu e de mirare că încearcă să manipuleze însăşi situaţia dezbaterii pentru a o forţa să fie în favoarea sa în marea confruntare, aşa cum o concepe el.

Pentru asta, trebuie în primul şi în primul rând să falsifice poziţia adversarului său, făcându-mă pe mine purtătorul de cuvânt şi adeptul globalismului occidental contra căruia, totuşi, eu am scris pagini întregi în mass-media braziliană, într-atât, încât am fost acuzat că aş fi un „teoretician al conspiraţiei", o etichetă denigrantă standardizată pe care elita globalistă o foloseşte cel mai frecvent pentru a-i intimida pe cei care îndrăznesc să o investigheze.

Nefiind mulţumit cu atât, mă acuză de ostilitate faţă de compatrioţii mei, insinuând că, pentru că locuiesc în SUA şi am scris unele lucruri în favoarea conservatorismului american, sunt un fel de trădător de ţară.

Să vedem modul în care realizează acest *tour de force:*

> America Latină, în special Brazilia, prezintă unele diferenţe sociale şi culturale în raport cu societăţile şi culturile europene sau nord-americane. În cazul prof. Carvalho, faptul că trăieşte în SUA joacă un rol important. Nu mă refer la localizarea sa geografică, ci la identificarea sa culturală. Iar acest lucru poate fi confirmat de textele prof. Carvalho pe care am avut ocazia să le citesc. Sunt o mărturie a aderării sale la tradiţia nord-americană (în versiunea sa „tradiţionalistă" sau „de dreapta") şi a distanţării de principalele caracteristici ale atitudinii culturale braziliene critice faţă de Statele Unite. Aflându-se, din punct de vedere politic, „la dreapta", bănuiesc că prof. Carvalho blamează „stângismul" latin şi brazilian. Simpatia mea, în cazul acesta, este de partea Americii Latine. Fiind un critic al SUA şi al civilizaţiei occidentale ca întreg, găsesc caracteristici eurasiatice în societăţile Americii Centrale şi de Sud. Deci, într-un fel, eu sunt mai probrazilian decât

prof. Carvalho, „brazilianul pur” care prezintă anumite aspecte (conservatoare) ale SUA şi ale Occidentului în ansamblul său.

Acest paragraf este de o incoerenţă magistrală. Dacă ceea ce contează nu e „localizarea mea geografică”, ci „identificarea mea culturală”, faptul că trăiesc în SUA sau în Zambia nu ar trebui să conteze câtuşi de puţin. Iar dacă prof. Dughin menţionează locul meu de reşedinţă, afirmând în acelaşi timp că nu despre asta e vorba, atunci la ce bun această menţiune? Este doar un excipient pentru insinuarea otrăvită care urmează: fiindcă este la fel de antiamerican ca stânga braziliană, el ar fi mult mai „probrazilian” decât mine, ca şi cum stângismul care se întâlneşte acum în Brazilia ar fi cea mai pură expresie a culturii patriotice, şi nu implantul de import care este de fapt. Când califică stângismul brazilian drept „eurasiatic”, prof. Dughin demonstrează de fapt că nu cunoaşte practic deloc situaţia braziliană. Oricine a urmărit marile schimbări din politica economică, juridică şi culturală din Brazilia ultimilor douăzeci de ani ştie că toate acestea au venit de-a gata de la centralele globaliste – ONU, Organizaţia Mondială a Sănătăţii (OMS), UNESCO, Bilderberg, Rockefeller, Fundaţia Ford, George Soros etc. În politica economică, ultimele guverne braziliene nu au făcut altceva decât să urmeze cu fidelitate instrucţiunile Băncii Mondiale. În domeniul sănătăţii, toate reformele adoptate au fost recomandările specifice ale OMS. Principiile „corecte din punct de vedere politic”, impuse de guvern întregii societăţi braziliene, au fost impuse acelui guvern, la rândul său, de către ONU şi fundaţiile milionare. Şi nici nu e nevoie să menţionez bucuria obscenă cu care guvernul Lula a cedat chiar părţi din teritoriul brazilian administraţiei internaţionale împotriva voinţei exprese a populaţiei locale. Toate acestea sunt arhicunoscute în Brazilia, dar se pare că ştirile nu au ajuns în Rusia.

Faptul că servilismul acesta abject vine însoţit de demonstraţii ipocrite de antiamericanism e dovada cea mai clară că poţi fi împotriva SUA şi în favoarea elitei globaliste în

acelaşi timp. Cum ar fi putut fi altfel, dacă deja de mai bine de jumătate de secol antiamericanismul mondial e amplu finanţat de aceeaşi elită?

Dacă prof. Dughin îmi va cita un singur proiect de lege aprobat în Brazilia, de-a lungul ultimilor douăzeci de ani, care să fi fost inspirat de el şi nu de un Rockefeller sau Soros, voi admite că Brazilia e „eurasiatică”.

Presupunerea lui că ar fi „mai probrazilian” decât mine nu e decât flecăreală, o tentativă puerilă de a-i monta pe compatrioţii mei împotriva mea, descriindu-mă ca americanist şi antibrazilian. De fapt, în ultimul timp am fost practic singurul editorialist din mass-media braziliană care a protestat împotriva aroganţei globaliste care se consideră stăpâna teritoriului nostru.

Nu mă codesc să spun că în ultimele decenii naţionalismul brazilian, de nobilă tradiţie, s-a degradat într-un antiamericanism ipocrit folosit pentru a masca sacrificarea suveranităţii naţionale în favoarea exigenţelor globalismului. În acest sens, prof. Dughin se află de partea unei Brazilii din *papier mâché,* în vreme ce eu, cu modestele instrumente de care dispun, mă angajez să apăr patria adevărată de duşmanii în carne şi oase.

Dacă, pe de-o parte, el susţine că nu are nicio importanţă locul în care trăiesc, şi în acelaşi timp îl scoate în evidenţă pentru a insinua că aş fi un proamerican antibrazilian, nu am altceva de declarat decât că însăşi contradicţia din discursul său în această privinţă dă la iveală jocul de-a v-aţi ascunselea tipic etichetării demagogice. Trebuie să-i amintesc prof. Dughin că însuşi fondatorul naţional-bolşevisimului, Eduard Limonov, a locuit în SUA mai mult decât mine; în plus, a scris şi un roman care se petrece în SUA. De ce în cazul lui nu se aplică acelaşi criteriu de „identificare culturală” folosit pentru mine? După ce confundă poziţia socială cu crezul ideologic, prof. Dughin o confundă pe cea din urmă cu reşedinţa geografică, căreia, în acelaşi timp şi în mod paradoxal, îi neagă cu totul importanţa. Ar fi bine să se hotărască în ce mod are de gând să-mi distrugă reputaţia: făcând apel la două insinuări contradictorii, el demonstrează doar ezitarea

caracteristică bârfitorilor timizi, care vorbesc de rău şi în acelaşi timp jură că nu au spus nimic. Nu iau nimic din toate acestea ca pe o ofensă – nu cunosc suflet mai rezistent la ofense decât al meu –, ci consider doar că problema pe care o discutăm e şi aşa destul de complicată în sine, fără alte eschive sau ocolişuri care nu fac decât să-i contrarieze pe cititori.

De asemenea, nu are niciun sens să mă descrie ca apărător al „Occidentului în ansamblul său", când eu caut să evidenţiez tocmai divizarea acestui Occident şi, în interiorul ei, fiind de partea celor care nu deţin în acest moment puterea statului nici în SUA, nici în Europa. Dacă ar zice că apăr jumătate din Occident de cealaltă jumătate, şi că pe cea din urmă o acuz de complicitate cu eurasiatismul, prof. Dughin ar fi mai aproape de adevăr.[36]

3. Consorţiul

Dacă prof. Dughin falsifică până şi identitatea adversarului său în această dezbatere, cu câtă ardoare o va face în legătură cu a sa *bete noire,* globalismul occidental, pe care

[36] E adevărat că el spune că, dacă există două Americi, una din ele, cea pe care o apăr, este „pur virtuală", şi doar cealaltă are o acţiune politică semnificativă. Dar cât valorează această judecată o demonstrează el însuşi ulterior, spunând că, dintre cele trei grupuri globaliste pe care le-am numit, doar unul este activ şi relevant din punct de vedere politic, în timp ce celelalte două încearcă doar, săracele, să se apere. Dacă a fi limitat la atitudini de apărare în faţa unei puteri mai mari înseamnă acelaşi lucru cu a fi virtual, atunci acest raţionament nu ar trebui aplicat doar Americii conservatoare, ci şi blocului ruso-chinez şi islamic. După judecata mea, puterea mai mică de care se bucură o facţiune nu o face să fie doar virtuală, căci din facţiunile mai slabe provin, în timp, marile schimbări istorice. Dacă cele două blocuri antioccidentale se luptă pentru a înlătura un duşman mai puternic, acelaşi lucru îl face şi America conservatoare, alcătuită în prezent din cel puţin jumătate din electoratul SUA. Ar ajuta dacă prof. Dughin ar folosi termenii „real" şi „virtual" cu mai multă seriozitate, în loc să-i aplice pentru a elimina din cadru factorii care îi şubrezesc argumentele.

caută să-l confunde în mod deliberat cu puterea naţională americană?

Elita globalistă nu e doar o clasă socială oarecare de capitalişti şi bancheri. Este o entitate organizată, cu o existenţă continuă de mai bine de un secol, care se reuneşte periodic pentru a asigura unitatea planurilor sale şi continuitatea execuţiei lor, cu minuţiozitatea şi rigoarea ştiinţifică cu care un inginer controlează transpunerea proiectului său într-o clădire.

Însăşi expresia „elita globală" pe care am folosit-o nu oferă o idee exactă despre natura acestei entităţi. Mult mai bun e numele sugerat în titlul cărţii lui Nicholas Hagger, *The Syndicate* [37]*.* Nu o transcriu *ipsis litteris* doar pentru că echivalentul său brazilian denotă organizaţii muncitoreşti, care în engleză nu se numesc „sindicate", ci *unions,* în vreme ce *Syndicate* se foloseşte mai mult pentru asociaţii comerciale şi patronale, dând sensul exact pe care Hagger îl are în vedere. De aceea aleg să ocolesc această dificultate adoptând termenul „Consorţiu", care va fi folosit de acum înainte.

Consorţiul este organizaţia marilor capitalişti şi bancheri internaţionali angajaţi să instaureze o dictatură mondială socialistă (vom vedea imediat de ce *socialistă).* Sunt atâtea documente şi studii care descriu în amănunt originea sa, istoria sa, constituţia şi *modus operandi,* încât nu e permisă nici o scuză pentru necunoaşterea materiei, mai ales în cazul persoanelor care au pretenţia să emită păreri pe această temă. Nu, aceasta nu e o insinuare la adresa prof. Dughin. El este perfect informat în acest sens, iar dacă greşeşte atunci când formulează concluzii nu o face din ignoranţă, ci pentru că temperamentul războinic în esenţă al abordării sale îl determină să împartă panorama în două jumătăţi simetric opuse, falsificând întregul tablou şi îndepărtând aproape complet toţi factorii care contestă această simplificare maniheistă.

---

[37] Nicholas Hagger, *The Syndicate. The Story of the Coming World Government,* O_Books, Ropley, Hants (UK), 2004.

Într-atât de bogată este bibliografia despre Consorţiu, încât orice tentativă de a o rezuma aici ar fi zadarnică. Trebuie totuşi să indicăm câteva titluri esenţiale, citate de-a lungul acestei expuneri, şi să scoatem în evidenţă câteva puncte indispensabile înţelegerii acestei dezbateri:

1. Consorţiul s-a format acum mai bine de o sută de ani, la iniţiativa familiei Rothschild, o familie multipolară, cu ramificaţii în Anglia, Franţa şi Germania, încă din secolul al XVIII-lea, cel puţin.

2. Consorţiul reuneşte câteva sute de familii miliardare pentru îndeplinirea planurilor globale care asigură continuitatea expansiunii puterii lor asupra întregii lumi. Aceste planuri sunt pe termen foarte lung, depăşind durata de viaţă a membrilor individuali ai organizaţiei şi chiar pe cea a existenţei istorice a multor state şi naţiuni implicate în proces.

3. Consorţiul este o organizaţie dinastică, a cărei continuitate de acţiune e asigurată de succesiunea de la părinţi la copii timp de mai multe generaţii. Vom vedea mai departe (9. *Geopolitică şi istorie)* că acest tip de continuitate este factorul care distinge între adevăraţii subiecţi, agenţi ai procesului istoric, şi formaţiunile aparente, venerabile în măsura în care există, care se agită la suprafaţa epocilor ca nişte umbre chinezeşti proiectate pe perete.

4. Consorţiul acţionează printr-o multitudine de organizaţii subsidiare răspândite în întreaga lume, ca de exemplu Grupul Bilderberg sau Consiliul pentru Relaţii Externe, dar nu are el însuşi o identitate juridică. Aceasta e o condiţie esenţială pentru activitatea sa în lume, permiţându-i să comande nenumărate procese politice, economice, culturale şi militare, fără a putea să fie tras vreodată la răspundere în mod direct pentru rezultate (sau pentru incorectitudinea mijloacelor), fie în faţa tribunalelor, fie în faţa opiniei publice. Întrucât are agenţi foarte fideli răspândiţi prin varii guverne – şi la conducerea unora dintre ele –, ajunge în dezbaterea publică responsabilitatea pentru deciziile şi acţiunile Consorţiului, de aceea statele şi naţiunile folosite drept instrumentele sale devin şi ele, automat şi fără nici o greutate, ţapii săi

ispăşitori. Aceasta este explicaţia pentru care atâtea decizii politice vădit contrare intereselor şi chiar supravieţuirii naţiunilor implicate au fost apoi atribuite, paradoxal, ambiţiilor naţionaliste şi imperialiste bazate pe „interesul naţional”. Exemplele istorice sunt multe, dar, ca să rămânem în prezent, e de ajuns să observăm că preşedintele Obama, celebru servitor al Consorţiului, a cheltuit în aproximativ o săptămână 500 de milioane de dolari într-o acţiune de război menită să predea guvernul Libiei facţiunilor politice declarate antiamericane, putând fi astfel acuzat de impunerea tiranică a puterii americane exact în momentul în care slăbeşte de fapt această putere şi o pune în slujba duşmanilor săi, devenind ţinta furiei „antiimperialiste” a acestora din urmă chiar prin ajutorul acordat părinteşte pentru a demola forţa şi prestigiul SUA. Acelaşi lucru l-a făcut şi preşedintele Lyndon Johnson când a trimis soldaţii americani la război în timp ce-i lega de mâini să nu-l poată câştiga cu niciun chip, devenind astfel, pentru mass-media de stânga, agresorul suprem imperialist, când de fapt era cel mai bun prieten secret al *viet cong*-ilor. O nenorocire la fel de mare a provocat şi preşedintele Clinton când, furnizând ajutor Columbiei pentru a combate comerţul de droguri, a pus condiţia ca „organizaţiile politice” implicate în traficul de narcotice să nu sufere nici o modificare: traficul de narcotice nu a scăzut, doar că acum controlul asupra lor s-a transferat de la organizaţiile apolitice la Forţele Armate Revoluţionare Columbiene (FARC) care, îmbogăţite şi scăpate de concurenţă, au reuşit să finanţeze crearea Forumului din São Paulo şi transformarea Americii Latine aproape în întregime într-o fortăreaţă a antiamericanismului militant. Oferindu-i-se de două ori ocazia, stânga latinoamericană a putut astfel să profite de o creştere a puterii, şi a protestat, fals indignată, împotriva „intervenţiei imperialiste”, căreia îi era extrem de

îndatorată. Exemplele ar putea continua la infinit.[38] Acesta este modul de acţiune caracteristic Consorţiului: să folosească guvernele pe post de instrumente în cadrul unor planuri care prejudiciază naţiunile lor, iar apoi să le acuze de abuz naţionalist şi imperialist.

5. Consorţiul este o entitate predominant supranaţională, formată din familii de diferite naţionalităţi, independentă şi suverană faţă de orice interes naţional posibil şi imaginabil. O analiză rapidă a listei acestor familii este suficientă pentru a o dovedi fără urmă de îndoială. A presupune că membrii familiilor Onassis, Dupont, Agnelli, Schiff, Warburg, Rothschild, principele Bernhard şi regina Beatrix a Olandei, regele Juan Carlos al Spaniei, regele Harald V al Norvegiei sunt cu toţii patrioţi americani, dornici să preamărească puterea şi gloria Statelor Unite ale Americii, ar fi o ipoteză atât de neroadă, atât de puerilă, încât nici nu merită să o luăm în discuţie. Identificarea puterii globaliste cu interesul naţional american – cum se întâmpla mai demult cu Imperiul Britanic sau diferite colonialisme – este doar camuflajul obişnuit cu care această entitate omniprezentă îşi asigură ei înseşi avantajele şi confortul unei relative invizibilităţi, folosind mâna altcuiva pentru a bate şi a fura, pentru a nu-şi

---

38 Şi nu este vorba doar de exemple punctuale. Distrugerea puterii, a economiei şi a suveranităţii SUA prin intermediul măsurilor care apoi vor fi atribuite unei motivaţii exact opuse şi imputate „voracităţii imperialiste a yankeilor“ a fost strategia generală a Consorţiului în relaţiile cu guvernul american încă de acum multe decenii. Să vedem de exemplu succesiunea acordurilor monetare globale încheiate de la Acordul de la Bretton Woods (1944). Toate sunt explicate ca atacuri într-un proces de dominare a economiei mondiale pusă la cale de SUA. Este o interpretare, nimic mai mult, doar o interpretare care a fost repetată de atâtea ori, încât acoperă şi face invizibil un fapt brut, şi anume că, atunci când au început aceste acorduri, SUA erau cel mai mare creditor din lume; acum sunt cel mai mare datornic, în pragul falimentului. Dacă e adevărat că „după roadele lor îi veţi cunoaşte“, adevărul evident este că puterea Consorţiului şi cea a Statelor Unite nu cresc în proporţie directă, ci inversă.

arde degetele în focul care se întinde în lumea întreagă (şi bazându-se, pentru asta, pe colaborarea servilă a mass-mediei internaţionale, care aparţine membrilor aceluiaşi Consorţiu).

4. De ce îşi doreşte Consorţiul socialismul

Întreaga bibliografie existentă despre Consorţiu atestă că obiectivul lui este instaurarea unei dictaturi socialiste mondiale. Dar celor care nu cunosc această bibliografie şi, în plus, sunt obişnuiţi să raţioneze pe baza semnificaţiilor uzuale ale cuvintelor, fără să ia în calcul tensiunea dialectică dintre ele şi obiectele reale pe care le desemnează, le este teribil de greu să înţeleagă de ce capitaliştii şi bancherii şi-ar dori socialismul. La urma urmei, socialismul nu înseamnă proprietatea statului asupra mijloacelor de producţie? Capitalismul nu înseamnă proprietate privată? Pe baza acestui raţionament liniştitor, pe care un program de calculator l-ar realiza la fel de bine dacă ar fi alimentat cu definiţiile termenilor respectivi, persoanele în cauză neagă faptul că ar exista un Consorţiu sau afirmă hotărât că acesta ar fi procapitalist, anticomunist, proamerican, antirus, antichinez şi antiislamic. Din acest punct de vedere, sunt gata să admită că împărţirea lumii, aşa cum o descrie prof. Dughin, este expresia pură a realităţii.

Cu toate acestea, tehnica filozofică milenară, care le este complet necunoscută acestor persoane, ne învaţă că definiţiile termenilor exprimă doar esenţe generale abstracte, posibilităţi logice, nu realităţi. Dintr-o definiţie nu se poate deduce niciodată că lucrul definit există. Pentru asta trebuie spartă coaja definiţiei şi analizate condiţiile care se impun pentru existenţa acelui lucru. Dacă respectivele condiţii nu se autocontrazic, excluzând *in limine* posibilitatea existenţei, chiar şi aşa existenţa respectivă nu este dovedită. Pentru a ajunge la acea dovadă, va fi nevoie să culegi din lumea experienţei date factuale care nu doar să o dovedească, ci să o şi confirme în deplină concordanţă cu esenţa definită, excluzând posibilitatea de a fi vorba de un lucru diferit, care

să coincidă cu altul doar în aparenţă.

Oricine ar încerca să facă asta cu definiţia „socialismului” va ajunge la concluzii care, pentru o raţiune mecanică şi un cititor atent, vor părea şocante şi terifiante.

Să o luăm de la început: ce înseamnă „proprietatea mijloacelor de producţie”? Nu înseamnă simpla posesiune, ci proprietate legală, recunoaşterea, de către autoritatea statală legitimă, a dreptului pe care proprietarul îl are de a dispune de proprietatea sa după bunul plac, fireşte, în limitele legii. „Proprietate privată a mijloacelor de producţie” înseamnă că statul garantează acest drept unor cetăţeni particulari îndeajuns de bogaţi pentru a deţine o fabrică, o proprietate, o bancă – aşa-numiţii „burghezi”; „proprietatea statului asupra mijloacelor de producţie” înseamnă că garantează acel drept doar pentru el însuşi, exploatându-i pe burghezi.

Însă din punctul de vedere al marxismului, care a creat aceşti termeni şi interpretarea corespunzătoare, însăşi noţiunea de „proprietate legală” este o invenţie burgheză menită să ascundă cruda şi brutala dominaţie de clasă. Întreaga lume a constituţiilor, legilor şi decretelor este, potrivit marxismului, o superstructură ideologică, lipsită de sens în sine şi care se explică doar ca un accesoriu înşelător, folosit pentru a legitima exploatarea săracilor de către bogaţi. În spatele ideii de „proprietate legală” e nevoie deci să cercetăm şi să descoperim condiţiile de control real, practic – structura puterii, pe scurt. Burghezul nu deţine controlul mijloacelor de producţie fiindcă are „dreptul legal” asupra lor, ci pentru că are la dispoziţie un întreg aparat de represiune, intimidare, marginalizare şi chiar lichidare fizică a celor care îi pun proprietatea în pericol, real sau ipotetic. Structura puterii – ordinea terorii – este realitatea din spatele camuflajului legal.

Asta înseamnă, din start, că trecerea controlului mijloacelor de producţie de la clasa burgheză la avangarda revoluţionară nu va putea niciodată, în nici o ipoteză, să fie un transfer legal de proprietate. Acest transfer ar presupune existenţa unei ordini legale care ar îndreptăţi-o, iar revoluţia

socialistă nu poate distruge doar proprietatea privată: trebuie să nege şi să distrugă ordinea legală cu totul. Mai mult: când înfiinţează noua ordine legală care o va înlocui, nu poate, precum burghezii, să pretindă că ea reprezintă o realitate în sine. Trebuie să admită sincer, ostentativ, că nu este vorba de o ordine legală, ci de puterea brută a forţei revoluţionare. În socialism, nu există o ordine legală mai presus de puterea Partidului. Iar asta nu se întâmplă numai în realitate; socialiştii revoluţionari chiar se mândresc să proclame că aşa stau lucrurile.

În plus, în contextul burghez, proprietatea implică o oarecare responsabilitate legală. Proprietarul capitalist răspunde în faţa autorităţii statului pentru întrebuinţarea greşită a proprietăţii sale – dacă nu faţă de proletari, cel puţin faţă de alţi burghezi. Dar în faţa cui ar trebui să dea socoteală o autoritate care este mai presus de propria ordine legală? Guvernul revoluţionar nu poate fi un „proprietar" în sensul în care erau burghezii. Aceştia erau proprietari *pentru* ordinea legală, garantaţi de ea şi răspunzători în faţa ei. Guvernul socialist nu e un proprietar: e un mijloc de control absolut, independent şi mai presus de orice ordine legală.

Acum multe zeci de ani, cele mai capabile minţi din câmpul socialist au înţeles că era o situaţie care le punea în faţa unei alegeri inevitabile: ori înfiinţau chiar atunci o dictatură implacabilă, totalitară, sângeroasă, de care n-aveau să se elibereze niciodată, sfârşind prin a-i trimite la închisoare sau în faţa plutonului de execuţie chiar pe revoluţionari, cum de fapt s-a şi întâmplat în toate locurile în care s-a optat pentru această alternativă[39]; ori, dimpotrivă, socialismul trebuia implantat treptat şi fără vărsare de sânge, folosind ca instrument propriul aparat juridico-politic al societăţii burgheze şi păstrând, pe cât posibil, cota minimă de drepturi şi responsabilităţi legale necesară pentru a proteja, dacă nu populaţia în general, cel puţin propria elită revoluţionară.

---

39 Opţiune care însemna, în plus, crearea unei clase dominatoare indestructibile, mai puternică decât fusese vreodată burghezia însăşi.

Care dintre cele două căi a fost aleasă? Amândouă, cu o singură diferenţă teritorială: în zonele în care era posibilă preluarea puterii prin violenţă, dictatura era unica modalitate admisibilă; în celelalte ţări, trebuia promovată ascensiunea treptată a controlului statului asupra economiei, fără a transforma statul în proprietarul legal direct al mijloacelor de producţie, ceea ce îl supunea unor responsabilităţi juridice şi unor taxe care ar fi putut întârzia şi împiedica însuşi drumul către socialism.

Trebuie însă remarcat că în nici unul din cazuri nu este vorba de „proprietatea statului asupra mijloacelor de producţie". În dictatura socialistă exista controlul brutal, direct, nesupus responsabilităţilor legale ale unui proprietar. Însuşi Karl Marx îl denumise „capitalismul crud" – ceva mult mai crud şi arbitrar decât ceea ce mai târziu avea să primească eticheta de „capitalism sălbatic". În celelalte ţări, în care era aplicată strategia „pacifică", statul se eschiva de la responsabilităţile directe ale unui proprietar, în timp ce îi supunea pe proprietarii legali prin intermediul controalelor fiscale, de muncă, sanitare, tehnice etc. în aşa măsură, încât capitaliştii deveneau simpli administratori în serviciul statului, împovăraţi, totodată, de responsabilităţile legale de la care statul se sustrăgea. Karl Marx prevăzuse şi această posibilitate, spunând că trecerea proprietăţii din mâinile burgheziei în patrimoniul statului trebuia să fie lentă şi treptată, realizându-se prin instrumente indirecte, precum impozitul progresiv pe chirie.

În ciuda câtorva conflicte sporadice, cele două strategii au funcţionat întotdeauna în sens convergent. Colaborarea a fost atât de strânsă, încât Societatea Fabiană, reprezentarea maximă a „căii paşnice către socialism" în Occident, primea instrucţiuni direct de la guvernul sovietic, în timp ce acesta implementa fără milă în Rusia naţionalizarea militarizată a mijloacelor de producţie.

Cu timpul, totuşi, adepţii strategiei radicale s-au văzut nevoiţi să accepte faptul că creşterea şi perfecţionarea aparatului de stat modern de control social şi economic – inspirat de altfel de socialism – făcea ca preluarea puterii pe

cale insurecţională să fie neviabilă. Din acel moment rămâneau posibile doar „revoluţiile de la vârf” – revoluţiile conduse chiar de stat pe cale administrativă, legală, fiscală şi poliţienească.

În plus, naţionalizarea completă a mijloacelor de producţie s-a dovedit neviabilă nu doar în practică, ci şi în teorie. În 1922 economistul Ludwig von Mises a explicat că, eliminând piaţa liberă, toate preţurile ar trebui să fie stabilite de către stat. Dar, pe de-o parte, numărul produselor în circulaţie în orice moment era prea mare pentru ca un organ de stat să poată calcula preţurile anticipat. Pe de altă parte, pentru a controla preţurile, guvernul ar fi trebuit să ştie dinainte care erau toate resursele financiare aflate la dispoziţia publicului în orice moment. Pe scurt: controlul preţurilor subînţelegea controlul total al economiei, care la rândul ei trebuia să înceapă cu controlul preţurilor. Doar o inteligenţă divină ar putea învinge acest cerc vicios. Fiind imposibilă controlarea preţurilor, nu exista un control general asupra economiei, aşadar nu exista socialism. Cel mult se putea ajunge la un socialism nominal, cu o vastă libertate reziduală a pieţei, care nu ar fi putut fi eliminată niciodată. Deşi câţiva teoreticieni ai socialismului au ripostat, ca de exemplu Edvard Kardelj, ministrul economiei din Iugoslavia, majoritatea au recunoscut, strângând din dinţi, că Von Mises avea dreptate. Până la urmă, toate economiile comuniste din lume au fost nevoite să suporte un capitalism clandestin care s-a dovedit a fi o condiţie *sine qua non* a supravieţuirii regimului.

De aici au decurs inevitabil două consecinţe:

1) Socialismul nu mai era un „regim”, o „stare a lucrurilor”, ci devenea un „proces”. Nu exista un „stat socialist” care trebuia făurit o dată pentru totdeauna, ci doar un „stat socializant”, condamnat să tindă spre socialism fără să-l ajungă vreodată, ca într-o asimptotă. Toate statele socialiste care au existat vreodată au fost astfel, iar cele care vor mai exista vor fi astfel pentru totdeauna. Definiţia socialismului ca proprietate a statului asupra mijloacelor de producţie se autocontrazice şi orice tentativă de a pune în practică o asemenea teorie va genera contradicţii concrete de

nerezolvat.

Concluzia? Ceea ce se obţine până la urmă este destul de diferit faţă de ce era definit iniţial. Aceasta este dialectica fatală a relaţiilor dintre gândire şi realitate. Dragii gânditori mecanici pe care i-am menţionat la început nu o vor putea înţelege niciodată.

2) Pe măsură ce controalele statului creşteau în număr şi complexitate, micile întreprinderi nu aveau resurse financiare pentru a le respecta şi dădeau faliment sau erau vândute unor întreprinderi mai mari – de fiecare dată mai mari. Rezultatul: „socialismul" a devenit simpla alianţă dintre guvern şi marele capital, într-un proces de centralizare a puterii economice care îi favorizează pe ambii parteneri şi nu riscă niciodată să sfârşească prin naţionalizarea completă a mijloacelor de producţie.

Marii beneficiari ai acestei situaţii sunt, pe de-o parte, elitele intelectuale şi politice de stânga; pe de alta, cei pe care i-am intitulat „metacapitalişti" – capitalişti care s-au îmbogăţit atât de mult în regimul libertăţii economice, încât nu mai pot accepta fluctuaţiile pieţei:

> Dacă sistemul medieval a durat zece secole, absolutismul nu a durat mai mult de trei. Şi mai puţin de atât va dura regatul burgheziei liberale. Un secol de libertate economică şi politică a fost de ajuns pentru ca unii capitalişti să devină atât de formidabil de bogaţi, încât nu mai vor să se supună voinţei pieţei care i-a îmbogăţit. Vor să o controleze, iar pentru asta au trei instrumente: dominarea statului, pentru implementarea politicilor etatiste necesare eternizării oligopolului; stimularea mişcărilor socialiste şi comuniste care favorizează invariabil creşterea puterii de stat; înregimentarea unei armate de intelectuali care pregătesc opinia publică pentru a-şi lua adio de la libertăţile burgheze şi a intra de bunăvoie într-o lume a represiunilor omniprezente şi obsedante (extinzându-se până la ultimele amănunte ale vieţii private şi ale limbajului cotidian), prezentată ca un paradis decorat şi cu abundenţa capitalismului, şi cu cea a „justiţiei sociale" a comunismului. În această lume nouă, libertatea economică indispensabilă funcţionării sistemului este păstrată strict cât e nevoie

pentru a putea subvenţiona dispariţia libertăţii în domeniul politic, social, moral, educaţional, cultural şi religios.

Metacapitaliştii schimbă astfel însăşi baza puterii lor. Nu se mai sprijină pe bogăţie ca atare, ci pe controlul procesului politico-social. Control care, eliberându-i de expunerea aventuroasă la fluctuaţiile pieţei, face din ei o putere dinastică durabilă, o neoaristocraţie capabilă să traverseze teafără variaţiile averii şi succesiunea generaţiilor, adăpostită în fortăreaţa statului şi a organismelor internaţionale. Deja nu mai sunt megacapitalişti: sunt metacapitalişti – clasa care a trecut dincolo de capitalism şi l-a transformat în singurul socialism care a existat sau va exista vreodată: socialismul marilor stăpâni şi al inginerilor sociali aflaţi în serviciul lui.[40]

„Socialismul socializant", menit să ocupe pentru totdeauna locul unui imposibil „socialism socializat", poate fi infernul majorităţii întreprinzătorilor, dar este paradisul marilor capitalişti – dinastiile miliardare care alcătuiesc Consorţiul. Asiguraţi pentru totdeauna de birocraţia statului împotriva libertăţii pieţei şi de neviabilitatea intrinsecă a socialismului împotriva naţionalizării definitive a mijloacelor de producţie, sunt ajutaţi în ambele sensuri şi de un aliat fidel: tehnologia, care, pe de-o parte, perfecţionează instrumentele de control social până la punctul în care se poate determina inclusiv conduita privată a cetăţenilor, fără ca aceştia să îşi dea măcar seama că sunt manipulaţi, şi, pe de altă parte, inspiră îndeajuns de multă creativitate pieţei libere încât aceasta să poată creşte în continuare sub cel mai opresiv control de stat.

Astfel, e lesne de înţeles de ce megaaverile Consorţiului au stimulat subvenţionarea socialismului şi slăbirea stângii la scară universală, în mod obsesiv şi sistematic, încă din anii '40, cel puţin.

Fără nicio îndoială, construirea parcului industrial sovietic, precum şi a forţei sale militare, s-a datorat în bună măsură

---

[40] Olavo de Carvalho, „História de quinze séculos", *Jornal da Tarde* (São Paulo), 17 iunie 2004, reprodus pe site-ul www.olavo-decarvalho.org/ semana/040617jt.htm.

banilor americani (proveniţi de la membri ai Consorţiului), trimişi fără speranţa de a-i mai primi înapoi. Cei care ar avea vreo îndoială cu privire la acest lucru pot consulta cele trei volume ale studiului clasic semnat de economistul britanic Antony Sutton, *Western Technology and Soviet Technological Development*[41], precum şi cărţile sale *National Suicide: Military Aid to the Soviet Union*[42], *Wall Street and the Bolshevik Revoluţion*[43] şi *The Best Enemy Money Can Buy*[44].

Cartea lui René A. Wormser, *Foundations: Their Power and Influence*[45], relatează lucrările Comisiei Reese din Congresul American, care încă din anii ‘5o a scos la iveală colaborarea activă a marilor fundaţii miliardare cu mişcările comuniste şi antiamericane din toată lumea. Faptul că descoperirile Comisiei nu au antrenat nici o măsură, fie punitivă, fie destinată opririi fluxului de bani pentru acţiuni subversive, este dovada cea mai evidentă a puterii Consorţiului de a manipula resurse americane împotriva celor mai clare interese naţionale ale SUA.

În sfârşit, înflorirea industrială a Chinei începând cu anii ’90 şi transfigurarea ei din favelă continentală în cel mai puternic duşman potenţial al SUA ar fi greu de imaginat fără investiţiile Statelor Unite şi fără autodistrugerea planificată a parcului industrial american.

E adevărat că, după reformele economice liberalizante ale guvernului Elţîn, Rusia a intrat într-o decădere economică accelerată, de pe urma căreia unii capitalişti americani au beneficiat cât de cât. Totuşi, la ce se aşteptau liderii ruşi după dispariţia regimului comunist? Să fie premiaţi cu un progres economic fantastic? Ar fi fost normal, în schimb, ca naţiunea să fie pusă la muncă grea, cu salarii mizerabile,

---

41 Hoover Institution Press, Stanford University, 1968-1973.

42 Buccaneer Books, New York, 1999.

43 Buccaneer Books, New York, 1999.

44 Liberty House, Billings, Mont., 1986.

45 Covenant House Books, Sevierville, Tenn., 1993.

pentru a plăti indemnizaţii familiilor celor şaizeci de milioane de victime ale comunismului, aşa cum au făcut germanii cu victimele nazismului. Cine a împiedicat acest lucru? Consorţiul. Citiţi în *Judecată la Moscova,* de Vladimir Bukovski: marea mass-media şi organismele internaţionale – două braţe ale Consorţiului – au opus atât de multă rezistenţă investigaţiilor judiciare asupra delictelor sovietice, încât dintre toate ţările ieşite din comunism numai una, Cambodgia, a reuşit să instaureze un tribunal pentru judecarea crimelor regimului comunist, şi, chiar şi aşa, cu o întârziere formidabilă, graţie boicotului promovat de ONU împotriva iniţiativei.

Ruşii, cei mai mari responsabili pentru apariţia comunismului, au fost trataţi în ultimele zeci de ani cu o generozitate scandaloasă, şi încă protestează că, după dispariţia regimului asasin, nu au câştigat câţi bani voiau, nu au primit pentru crimele lor înspăimântătoare premiul pe care îl aşteptau din partea Occidentului.

5. De partea cui sunt

Asta nu înseamnă, desigur, că nu sunt în favoarea nimănui, sau că nu văd şi forţe de acţiune pozitive în lume. Însă aceste forţe nu se numără printre principalii agenţi aflaţi în dispută şi nu au, cel puţin în acest moment, nici un plan sau strategie globală care să poată neutraliza sau dezarma cei trei monştri. Dintre acestea, aş menţiona: (1) comunităţile creştine, catolice sau protestante din toate ţările[46]; (2) naţiunea iudaică; (3) naţionalismul conservator american. Niciuna dintre cele trei nu se luptă pentru a domina lumea. Dimpotrivă: printr-un decret unanim al blocurilor globaliste, toate trei au fost condamnate la moarte.

Dacă simpatia mea se îndreaptă către cineva, este către

---

46 Mai ales cele din Africa şi din Asia, care astăzi se întorc în Europa şi America de Nord, într-un efort eroic de a-i creştina din nou pe cei care i-au creştinat pe ei cândva. *By the way,* părintele parohiei pe care o frecventez este un negru din Uganda.

aceste trei condamnate la moarte. Nu pretind să opun celor trei proiecte de dominaţie globală trei proiecte alternative anemice. Dacă ar fi existat planuri pentru instaurarea unei dictaturi mondiale creştine, iudaice sau *redneck,* aş fi fost printre primii care să le denunţe, la fel cum denunţ militariştii ruso-chinezi, oligarhii occidentali şi apostolii Califatului Universal. Dar aceste planuri nu există. Lupta celor trei facţiuni dezavantajate pe care le-am menţionat nu se dă pentru puterea mondială, ci pentru simpla supravieţuire.

Faptul că exterminarea creştinismului catolico-protestant, a statului Israel şi a Americii naţionaliste se află în programul celor trei blocuri globaliste nici nu mai trebuie dovedit, într-atât de evident este atacul cultural, mediatic, politic şi juridic care avansează împotriva acestor trei entităţi din trei direcţii diferite şi convergente (voi reveni asupra acestui aspect într-unul din mesajele viitoare).

La fel cum consider de prisos să dovedesc – fiind prea evident – că până acum cele trei comunităţi au răspuns atacului doar prin reacţii punctuale, sporadice şi total fără legătură între ele, fără nici un fel de articulare de ansamblu, fie în cadrul unuia dintre cele trei câmpuri, fie, cu atât mai mult, între cele trei. Un front unit mondial – creştin, iudaic şi naţionalist american – nu ar fi o idee rea, dar deocamdată nu văd nici un semn care să indice o astfel de direcţie. Dimpotrivă, pare chiar că reprezentanţii celor trei comunităţi se tem să se gândească la aşa ceva, imaginându-şi reacţia brutală a duşmanilor lor.

Pe de altă parte, se ştie că Rusia şi China sunt principalii furnizori de arme pentru mişcările teroriste. De ce guvernul american nu denunţă acest lucru şi nu le forţează pe cele două puteri, sub ameninţarea sancţiunilor economice, să se oprească? E simplu: Consorţiul nu îl lasă. Nimeni din elita globalistă nu acceptă să-şi apere ţara de cei mai dăunători „aliaţi” pe care i-a avut America vreodată.

În fine, nu e nevoie să evidenţiem toate iniţiativele organismelor internaţionale şi ale diferitelor guverne din Occident – începând cu Anglia – pentru a favoriza invazia islamică şi a slăbi, în acelaşi timp, tradiţia creştină care ar fi,

desigur, singura rezistenţă culturală care s-ar putea dovedi eficace împotriva înaintării islamismului militant în Europa şi în SUA.

Dacă în faţa tuturor acestor fapte prof. Dughin încă insistă că marele inamic al blocurilor ruso-chinez şi islamic este Consorţiul, ar putea fi din unul din următoarele două motive:

(1) eurasiatismul, ca şi stângismul, este doar un truc în plus prin care Consorţiul se consolidează prin intermediul unui duşman fictiv;

(2) mişcarea eurasiatică este autentică, dar se naşte din acea nevroză tipică a săracului orgolios care, atunci când primeşte ajutor, simte mai degrabă invidie şi ranchiună decât recunoştinţă şi, în loc să răsplătească generozitatea prin prietenie, se gândeşte doar să-l distrugă pe binefăcător, să-i ia locul şi apoi să spună povestea pe dos, pretinzând a fi victimă în loc de beneficiar.[47]

Este prea devreme deocamdată pentru a şti care din cele două ipoteze este cea adevărată. Dar un lucru e cert: a treia ipoteză nu există.

6. Individualism şi colectivism

În mesajul meu inaugural am început prin a atrage atenţia asupra asimetriei dintre observatorul izolat, care vorbeşte numai în nume propriu, şi liderul care exprimă voinţa politică a unui partid, a unei mişcări, a unui stat sau a unui grup de state.

Prof. Dughin l-a interpretat ca pe o cristalizare simbolică a opoziţiei dintre individualism şi colectivism, Occident şi Orient.

Însă nu mi se pare a fi o aplicare corectă a regulilor simbolismului, pe care atât dânsul, cât şi eu le-am învăţat de la René Guénon.

---

[47] Mai multe explicaţii despre acest subiect şi altele din acest mesaj am dat în cursul numărul 99 din seminarul meu de filozofie (26 martie 2011), a cărui transcriere se regăseşte pe site-urile www. seminariodefilosofia.org şi www.olavodecarvalho.org.

Un simbolism adevărat trebuie să respecte graniţele existente între planuri distincte ale realităţii, în loc să le confunde. Acolo unde prof. Dughin a văzut un simbol, eu văd doar o metaforă, şi, ca să fiu sincer, una destul de forţată.

Una este individualismul ca nume al unui curent ideologic; cu totul altceva, fără nici o legătură cu cel dintâi, este poziţia unei fiinţe umane la baza, la mijlocul sau în vârful ierarhiei de comandă. Dintr-una nu se poate deduce cealaltă, nici nu se poate vedea în poziţia socială a unui individ un „simbol" al identităţii sale ideologice reale sau presupuse. Altfel, orice scriitor fără sprijin într-o organizaţie politică ar fi automat un adept al individualismului ideologic, incluzându-i aici pe fondatorii naţional-bolşevismului, Limonov şi Dughin, aşa cum erau la început, singuri şi necunoscuţi în lume, speculându-şi fiecare primele idei. Una e să fii un individ izolat; alta e să fii individualist, fie că luăm termenul „individualist" în sensul unui obicei moral sau al unei convingeri ideologice. Deducţia implicită a „simbolismului" pe care prof. Dughin crede că l-a găsit este un *non sequitur* perfect. Simbolismul autentic, potrivit lui René Guénon, trebuie să meargă mai departe şi mai presus de logică, în loc să nu se supună celor mai elementare exigenţe.

În plus, în loc să lipească cu forţa de reverul meu semnul distinctiv de adept al individualismului occidental, prof. Dughin ar fi putut să întrebe ce părere am despre acest lucru. La urma urmei, libertatea de expresie într-o dezbatere nu constă doar în puterea fiecăreia dintre părţi să răspundă *x* sau *y* unei chestiuni date, ci şi, mai cu seamă, în posibilitatea de a respinge formularea întrebării şi a reformula întreaga problemă din temelii, aşa cum crede de cuviinţă.

După foarte umila şi personala mea părere, „individualism" şi „colectivism" nu sunt numele unor entităţi istorice de sine stătătoare, distincte şi independente, separate ca nişte fiinţe materiale în spaţiu, ci etichete pe care unele mişcări politice le folosesc pentru a pune ştampila pe ele însele şi pe adversarii lor. Or, ştiinţa politică, aşa cum am afirmat deja, s-a născut în momentul în care Platon şi Aristotel au început să înţeleagă diferenţa dintre discursul diferiţilor agenţi politici în

conflict şi discursul observatorului ştiinţific care încearcă să înţeleagă conflictul (dacă mai târziu agenţii politici au învăţat să imite limbajul ştiinţei respective, asta nu invalidează distincţia iniţială). De aici, principala noastră obligaţie într-o dezbatere serioasă din punct de vedere intelectual este să analizăm termenii discursului politic, pentru a determina acţiunile reale insinuate dedesubtul lor, în loc să-i interpretăm naiv ca pe nişte traduceri directe şi sincere ale realităţilor efective.

Toate argumentele indică faptul că termenii „individualism" şi „colectivism" nu exprimă principii de acţiune liniare şi univoce, ci două grupuri de tensiuni dialectice care se manifestă în contradicţii reale de fiecare dată când se încearcă punerea în practică – ca şi cum ar fi posibil aşa ceva – a unei politici liniare „individualiste" sau „colectiviste".

Încă de la început – şi pentru a rămâne doar la aspectele mai simple şi banale ale subiectului –, fiecare din aceşti termeni evocă un sens pozitiv din punct de vedere moral, alături de unul negativ, fără să fie posibil, nici măcar în sfera purei semantici, să-l separi pe unul de celălalt pentru a da fiecăruia o conotaţie invariabil bună sau rea.

„Individualismul" sugerează, pe de-o parte, egoism, indiferenţa faţă de aproape, concentrarea fiecăruia pe o căutare a intereselor exclusive; pe de altă parte, sugerează datoria de a respecta integritatea şi libertatea fiecărui individ, ceea ce automat interzice folosirea lui ca simplu instrument şi stabileşte aşadar unele limite scopurilor noastre egoiste.

„Colectivismul" evocă, pe de-o parte, solidaritatea, sacrificiul pe care fiecare îl face pentru binele tuturor; pe de altă parte, evocă strivirea indivizilor reali şi concreţi în numele beneficiilor colective abstracte şi ipotetice.

Când mergem dincolo de simpla semantică şi analizăm politicile autointitulate „individualiste" şi „colectiviste" în acţiune în lume, observăm că duplicitatea sensului conţinută în propriii termeni se transmută în efecte politice paradoxale, opuse binelui sau răului subînţeles atunci când termenii sunt

folosiţi ca ornamente sau stigmate.

Bătrânul Hegel ne învăţa că un concept se transmută în realitate concretă doar prin inversarea semnificatului său abstract.

Această transmutare este una dintre cele mai notabile constante ale istoriei omeneşti.

Colectivismul, ca politică de solidaritate generală, se realizează doar prin dizolvarea voinţelor individuale într-o ierarhie de comandă, care culminează în persoana conducătorului luminat, a Liderului, Împăratului, *Führer*-ului, Părintelui Popoarelor. Încorporând nominal în persoana sa forţele transcendente care unifică masa celor fără nume şi legitimează atâtea sacrificii câte se impun, această creatură, de fapt, nu doar conservă în ea toate slăbiciunile, limitările şi defectele individualităţii sale iniţiale, dar, aproape invariabil, se lasă coruptă şi degradată până când ajunge sub nivelul integrităţii morale a individului comun, transformându-se într-un bolnav mintal demn de dispreţ. Hitler zvârcolindu-se pe jos în crize de manie a persecuţiei, Stalin delectându-se cu plăcerea sadică de a-şi condamna la moarte prietenii cei mai apropiaţi sub acuzaţia unor crime pe care nu le comiseseră, Mao Zedong abuzând sexual sute de fete de la ţară cărora le promisese că le va apăra de lubricitatea moşierilor arată că puterea politică acumulată în mâinile acestor indivizi nu le-a crescut cu un dram puterea de control asupra lor înşişi, doar le-a oferit mijloacele de a-şi impune capriciile individuale asupra masei de supuşi dezindividualizaţi. Solidaritatea colectivă culminează cu imperiul „Individului Absolut”[48]. Iar acest individ, pe care propaganda îl prezintă cu toată pompa ca pe un trimis al cerurilor, nu e niciodată un exemplu de sfinţenie, virtute şi eroism, ci de răutate, josnicie şi laşitate. Colectivismul absolut este triumful Egoismului Absolut.

Individualismul luat în accepţia sa negativă, la rândul lui, nu doar că nu poate ajunge la ultimele sale consecinţe politice, dar nu poate fi pus în practică nici în sfera acţiunilor

---

48 Termenul îi aparţine lui Julius Evola, dar aici este folosit într- un sens care nu- i neapărat al lui.

individuale mai modeste. Lipsa de afecţiune faţă de semeni, căutarea exclusivă a avantajelor individuale exclud din start dorinţa de a le împărţi cu alte persoane. Privându-şi aproapele de beneficiile obţinute în activitatea egoistă, acest ipotetic individualist eminent s-ar sustrage de la orice convieţuire umană şi s-ar cufunda în cea mai întunecată singurătate, devenind *ipso facto* incapabil de orice fel de activitate socială, deci inclusiv de îndeplinirea obiectivelor sale egoiste. Tipologia utilizatorului mizantrop, care se fereşte de orice contact uman şi se închide în carapacea sa pentru a se bucura singur de o bogăţie pe care nu o poate folosi, se potriveşte probabil unui personaj din basme sau benzi desenate, dar nu poate exista în viaţa reală. În cea mai îndrăzneaţă ipoteză, plăcerea egoistă pe care ar putea să o obţină ar fi dacă s-ar masturba în baie, refuzând să considere drept obiect al fanteziei sale erotice pe altcineva în afară de propria sa persoană. Lucrurile sunt de aşa natură încât colectivismul poate fi dus până în punctul în care se converteşte în opusul său – regatul Individului Absolut –, în vreme ce individualismul egoist poate fi practicat numai în limitele stricte care nu-i permit să se îndepărteze prea mult de vanitate şi de prefăcătorie. Individualismul egoist nu este o linie de acţiune practică; este o justificare falsă pe care un individ nici mai mult, nici mai puţin egoist decât media umanităţii o oferă pentru a se da drept un *tough guy.* Şi evident că până şi cel mai implacabil *tough guy* preferă să se bucure de plăceri în compania prietenilor, a rudelor, a unei amante, în loc să se închidă în baie de unul singur, doar pentru a nu trebui să admită că a făcut un bine aproapelui său.

În ce priveşte individualismul înţeles în sensul respectului şi devotamentului faţă de integritatea indivizilor, punerea sa în practică nu e doar viabilă, ci constituie singura bază pe care se poate crea ambianţa de solidaritate umană declarată ca scop – niciodată atins – al colectivismului.

7. Sentimentul solidarităţii comunitare în SUA

Nu e o coincidenţă faptul că ţara în care s-a cultivat cel mai mult libertatea individuală este şi ţara în care activităţile comunitare caritabile şi umanitare au cel mai însemnat procentaj de participare din lume. Această trăsătură a vieţii americane este în linii mari ignorată în afara SUA (şi în întregime ascunsă de antiamericanismul militant din Hollywood), dar acesta nu e un motiv pentru a da crezare mai degrabă opiniilor deformate şi fanteziilor pline de ură ale industriei internaţionale a mass-mediei decât lucrurilor pe care le văd cu ochii mei în fiecare zi şi care pot fi confirmate în orice moment de date cantitative substanţiale. Iată câteva dintre ele: [49]

1. Americanii sunt poporul care contribuie cel mai mult la activităţile caritabile din lume.

2. SUA sunt singura ţară din lume în care contribuţiile individuale pentru activităţile caritabile depăşesc întregul ajutor guvernamental.

3. Dintre popoarele care donează cel mai mult în contribuţii voluntare – SUA, Regatul Unit, Canada, Australia, Africa de Sud, Irlanda, Olanda, Singapore, Noua Zeelandă, Turcia, Germania şi Franţa –, contribuţiile americane reprezintă mai mult decât dublu faţă de cele clasate pe locul doi (Regatul Unit). Dacă va dori cineva să minimizeze importanţa acestor date, argumentând că „Ei dau mai mult pentru că sunt mai bogaţi”, poate să renunţe: contribuţiile nu sunt clasificate în numere absolute, ci în procentaje din PIB. Americanii pur şi simplu scot mai mult din propriul buzunar pentru a-i ajuta pe

---

49 V. The Center on Philantropy, Indiana University, Giving USA 2010. The Annual Report on Philantropy for the Year 2009, Giving USA Foundation, 2010; The Center for Global Prosperity, Hudson Institute, The Index of GlobalPhilantropy andRemittances, Hudson Institute, 2010; Charities Aid Foundation, International Comparisons of Charitable Giving, 2006; Virginia A. Hodgkinson et al., Giving and Volunteering in the United States. Findings from a NationalSurvey Conduced by The Gallup Organization, Washington D.C., Independent Sector, 1999; Lori Carangelo, The Ultimate Search Book: Worldwide Adoption, Genealogy and Other Secrets, Clearfield, Baltimore (MD), 2011.

cei bolnavi şi pe cei săraci, chiar şi pe cei din ţările inamice. Prea-solidarele Rusia şi China nici nu intră pe lista celor care contribuie.

4. Americanii adoptă mai mulţi copii orfani – inclusiv din ţările inamice – decât *toate celelalte ţări din lume adunate.*

5. Americanii sunt singurul popor care, în fiecare război în care participă, reconstruiesc economia ţării învinse, chiar dacă fac din ea un concurent comercial şi un inamic puternic în câmpul diplomatic. Comparaţi ce au făcut Statele Unite în Franţa, Italia, Germania şi Japonia cu ce au făcut chinezii în Tibet sau ruşii în Afghanistan.

6. Americanii nu le oferă doar banii lor celor săraci sau aflaţi la nevoie. Le dedică şi timp din viaţa lor, sub forma muncii voluntare. Munca voluntară este una dintre cele mai vechi şi solide instituţii din America. Jumătate din populaţia americană îşi dedică timpul muncind gratis pentru spitale, creşe, orfelinate, închisori etc. Care alt popor în lume a făcut din compasiunea activă un element esenţial pentru stilul său de viaţă?

7. În plus, valoarea pe care societatea americană o atribuie operelor de binefacere şi compasiunii este atât de mare, încât nici un bogătaş din lumea finanţelor sau a industriei nu se poate eschiva de la contribuţii însemnate anuale către universităţi, spitale etc., căci, dacă refuză să o facă, va fi imediat retrogradat de la statutul de cetăţean de onoare la cel de inamic public.

Prof. Dughin opune individualismului american „holismul” ruso-chinez. Susţine că în primul caz oamenii acţionează după preferinţele lor individuale, în timp ce în doilea preferinţele sunt integrate în obiective mai mari propuse de către guvern. Dar e limpede că guvernele din Rusia şi China le-au propus cetăţenilor lor mai degrabă să-şi omoare semenii decât să le vină în ajutor: nici o activitate caritabilă, în Rusia şi în China, nu a avut vreodată dimensiunile, costul, puterea şi importanţa socială a Gulagului, a Laogai şi a poliţiilor secrete, organizaţii tentaculare făcute pentru a controla toate sectoarele vieţii sociale prin opresiune şi teroare.

În al doilea rând, este adevărat că americanii nu fac bine fiindcă aşa îi obligă guvernul, ci fiindcă sunt stimulaţi să procedeze astfel de valorile creştine în care cred. Libertatea conştiinţei, în loc să degenereze în pură anarhie şi luptă împotriva tuturor, e moderată şi canalizată prin unitatea culturii creştine care, în ciuda tuturor eforturilor depuse de elita globalistă de a o marginaliza şi a o distruge, este încă hegemonică în SUA. John Adams, cel de-al doilea preşedinte al Statelor Unite ale Americii, spunea că o constituţie precum cea americană, care asigură libertatea civilă, economică şi politică pentru toţi, poate fi de folos numai unui popor moral şi religios. Drept dovadă că avea dreptate, de îndată ce principiile moralei creştine au început să fie roase de la vârf, prin acţiunea guvernului aliat forţelor globaliste şi stângii internaţionale, pe care prof. Dughin o apreciază atât de mult ca rezervă morală a umanităţii, mediul onestităţii şi al stricteţei puritane care prevala în lumea americană de afaceri a lăsat loc unei epidemii de fraude cum nu s-a mai văzut niciodată în istoria ţării. Fenomenul este amplu documentat în cartea lui Tamar Frankel, *Trust and Honesty: America's Business Culture at a Crossroad.*[50]

Ceea ce spun nu se bazează doar pe statistici. Trăiesc de şase ani în această ţară şi sunt tratat aici cu o afecţiune şi o înţelegere de care nu s-a bucurat vreodată în propria lui ţară nici un brazilian, rus, francez, german sau argentinian (ca să nu mai vorbesc de cubanezi sau chinezi). De cum m-am stabilit în jungla aceasta din Virginia, au apărut vecini din toate părţile, cu dulciuri şi cadouri, oferindu-se să-i ducă pe copii la şcoală, să ne prezinte la biserica pe care o preferam, să ne arate locurile interesante din regiune, să ne ajute să rezolvăm probleme birocratice şi aşa mai departe. *Good neighborhood* nu e un slogan de propagandă. E o realitate vie. E o instituţie americană, nu există în nici un alt loc din lume şi nu a fost creată de guvern. Vine din timpurile Coloniei Jamestown (1602). Deşi eu şi familia mea suntem catolici, primul loc pe care l-am vizitat aici a fost biserica metodistă,

50 Oxford University Press, 2006.

cea mai apropiată de casa mea. Când am ajuns acolo, ce credeţi că făceau credincioşii? Strângeau bani pentru copiii străzii din... Brazilia! O colectă însoţită de discursuri şi îndemnuri care îţi înmuiau sufletul. Mi-a fost ruşine să le povestesc acelor oameni că, potrivit studiilor oficiale, cei mai mulţi dintre „copiii străzii" brazilieni au casă, mamă şi tată şi stau pe stradă doar pentru că aşa le place. Compasiunea americană ignoră minciuna şi ticăloşia multora dintre beneficiarii lor străini: se naşte din credinţa ingenuă potrivit căreia toţi fiii lui Dumnezeu sunt, măcar în adâncul inimii lor, fideli Tatălui.

Americanii sunt timizi şi au mereu impresia că te deranjează. Imediat după primirea iniţială, preferă să păstreze distanţa, să nu se bage în viaţa ta. Se apropie doar dacă îi inviţi. *I don't want to impose* e o frază aproape obligatorie atunci când vizitează pe cineva. Dar dacă ai vreo problemă, vreo greutate, vor veni alergând să te ajute, cu solicitudinea unor vechi prieteni. Iar asta nu se întâmplă doar cu cei nou-veniţi. Câteodată, americanii înşişi, obişnuiţi să audă vorbindu-se rău despre poporul lor, sunt surprinşi să descopere inepuizabila rezervă de bunătate din inimile compatrioţilor lor. Citiţi această mărturie a lui Bruce Whitsitt, un campion al artelor marţiale care din când în când scrie pentru publicaţia *American Thinker*:

> Both before and after Dad died, good Samaritans came out of nowhere to offer aid and confort. I discovered that my parents were surrounded by neighbors who had known them and cared about them for many years...
>
> After it was all over, I was struck by the unbelievable kindness of everyone who helped.
>
> At the end of the day, this tragedy reopened my eyes to the deep-running goodness of Americans. So many people în this country are decent and good simply because they have grown up in the United States of America, a society that encourages charity and neighborliness. Decency is not an accident; în countries such as the old Soviet Union, indifference was rampant and kindness rare because virtue was crushed at every turn. America, on the other hand, has cultivated freedom and virtuous behavior, which allows

> goodness to flourish. Even în Los Angeles – that city of fallen angels, the last place on earth where I would have expected it – I experienced compassionate goodness firsthand.
>
> Goodness is not something that a beneficent government can bestow; it flows from the hearts of free citizens reared în a tradition of morality, independence, and resourcefulness.[51]

Naţiunea americană s-a fondat în ideea că principiul unificator al societăţii nu e guvernul, birocraţia de stat armată, ci însăşi societatea, prin cultura sa, religia sa, prin tradiţiile şi valorile sale morale. Prof. Dughin, care nu pare să conceapă alt model de control social în afară de teocraţia imperială rusă, în care politica şi Biserica (mai târziu Partidul) acţionează mână în mână pentru a subjuga poporul, îşi imaginează Statele Unite ale Americii ca pe o *selva selvaggia* de egoisme în conflict, dovedind că nu ştie nimic despre viaţa

---

51 *The Great Goodness of America,* http://www.americanthinker.com/2011/o1/ the_great_goodness_of_america_r.html.
„Şi înainte, şi după ce a murit tata, au apărut din senin buni samariteni să ne ofere ajutor şi alinare. Am descoperit că părinţii mei erau înconjuraţi de vecini care îi cunoscuseră şi se îngrijiseră de ei timp de mulţi ani...
După ce totul s-a sfârşit, am fost şocat de bunătatea incredibilă a tuturor celor care au dat o mână de ajutor.
Până la urmă, tragedia aceasta mi-a redeschis ochii cu privire la bunătatea intrinsecă a americanilor. Atât de mulţi oameni din ţara asta sunt cumsecade şi buni pur şi simplu pentru că au crescut în Statele Unite ale Americii, o societate care încurajează caritatea şi buna vecinătate. Onestitatea nu e întâmplătoare; în ţări precum Uniunea Sovietică, indiferenţa era excesivă şi bunătatea rară, fiindcă virtutea era zdrobită cu orice ocazie. America, pe de altă parte, a cultivat libertatea şi purtarea virtuoasă, care-i îngăduie bunătăţii să dea roade. Chiar şi în Los Angeles — acel oraş al îngerilor decăzuţi, ultimul loc din lume unde m-aş fi aşteptat — am avut parte de o bunătate plină de compasiune.
Bunătatea nu o poate garanta un guvern binefăcător; ea vine din inimile cetăţenilor liberi, crescuţi în tradiţia moralităţii, independenţei şi ingeniozităţii.”

americană.

Poate că nu există o altă ţară în lume în care sentimentul de comunitate solidară să fie atât de puternic precum în SUA. Oricine a trăit aici un timp ştie asta şi rămâne cel puţin surprins de ideea că Rusia sau China ar fi, din acest punct de vedere, modele pe care americanii ar trebui să le copieze.

Este de asemenea adevărat că acest sentiment comunitar se poate dezvolta doar în libertate, unde guvernul nu impune societăţii nici un model „holistic" de bunătate oficială. Cea mai clară dovadă în acest sens este conflictul deschis existent astăzi între ceea ce Marvin Olasky, într-o carte clasică, denumeşte drept „vechea compasiune" şi caritatea statului care de patru decenii tot încearcă să-i ia locul. Peste tot pe unde aceasta din urmă s-a impus, criminalitatea creşte, familiile se destramă şi individualismul egoist sufocă spiritul de bunătate inerent individualismului libertar tradiţional.[52] Şi nu doar din cărţile lui Olasky am aflat asta. Văd cu ochii mei cum se întâmplă în fiecare zi. În Virginia, unde populaţia de culoare este ca proporţie la fel de numeroasă ca aceea din Brazilia, diferenţa de comportament dintre negrii bătrâni şi cei tineri sare în ochi oricărui vizitator. Cei dintâi sunt persoanele cele mai amabile din lume, au un fel de eleganţă naturală care reprezintă echilibrul exact dintre smerenie şi demnitate. Tinerii sunt irascibili, aroganţi, gata să afişeze o superioritate care nu există, să se simtă jigniţi pentru orice prostie şi să se ia la harţă cu albii fără motiv. De unde diferenţa? Cei bătrâni au crescut în mediul vechii compasiuni, cei tineri în cel al statului asistenţial care îi otrăveşte cu ranchiuna „corectă din punct de vedere politic".

Viaţa în Statele Unite este cea mai bună dovadă că solidaritatea comunitară nu are nimic de-a face cu colectivismul statal şi că este chiar contrarul lui. Cu cât e mai multă intervenţie „holistă", cu atât legăturile naturale se desfac, persoanele se îndepărtează mai mult unele de altele,

---

52 V. Marvin Olasky, *The Tragedy of American Compassion*, Crossway Books, Wheaton, IL, 1998 (reed. 2002).

„societatea de încredere” despre care vorbea Alain Peyrefitte[53] se lasă înlocuită de societatea suspiciunii, a ostilităţii reciproce, a urii şi a exclusivismului de grup. Este drumul care duce, în ultimă instanţă, la Statul Poliţienesc. Prof. Dughin este perfect conştient de acest lucru, iar apărarea „holismului” împotriva „individualismului” culminează la el într-o apologie deschisă şi sinceră a regimului dictatorial ca model pentru lumea întreagă.

8. Răutăţi comparate

Prof. Dughin spune de asemenea că descriu suficient de mult păcatele KGB-ului, ale Partidului Comunist şi ale Al-Qaeda, dar nu spun nimic despre crimele Americii, ca „infanteria imperială, Hiroshima şi Nagasaki, ocuparea Irakului şi a Afghanistanului şi bombardarea Serbiei”. El vrea să afle ce am de spus în această privinţă.

Am de spus două lucruri:

Mai întâi: *Faceţi socotelile.* — Potrivit prof. R.J. Rummel, probabil cel mai respectat cercetător în materie, numărul victimelor adunate din toate acţiunile violente în care guvernul american a fost implicat din 1900 până în 1987 este de 1.634.000 de persoane (în care sunt incluse două războaie mondiale, plus Hiroshima şi Nagasaki, războiul din Vietnam şi toate intervenţiile militare din exterior). URSS, într-o perioadă mai scurtă, din 1917 până în 1987, a omorât 61.911.000 de persoane, iar China, doar din 1949 până în 1987, a omorât 76.702.000. E o chestiune de aritmetică elementară să ajungi la concluzia că individualiştii americani, în cel mai rău caz, sunt de o sută de ori mai puţin asasini decât solidarii ruşi şi chinezi. Nici un creier uman care funcţionează normal nu poate considera că nivelurile de periculozitate sunt egale în cele două părţi. În ordinea ameninţărilor mortale care apasă asupra speciei umane, China vine pe primul loc, Rusia pe al doilea, iar SUA vine pe al o sutălea. Când umanitatea va fi

---

53 Alain Peyrefitte, *La société de confiance. Essai sur les origines et la nature du développement,* Odile Jacob, Paris, 1995.

scăpat de nouăzeci şi nouă din duşmanii săi înarmaţi, îmi voi face griji despre mult trâmbiţata „agresivitate americană”. Prof. Dughin caută să atragă atenţia asupra ei, prin cuvinte pompoase, pentru a inversa ierarhia precauţiilor rezonabile şi a încerca să ascundă acţiunile adevăraţilor responsabili de genocid, ale adevăraţilor duşmani ai speciei umane.

Al doilea: *Uitaţi-vă pe hartă.* — Totalitatea victimelor făcute de Statele Unite este alcătuită din străini omorâţi în luptă pe pământ inamic. În numărătoarea victimelor din China şi din Rusia, le-am lăsat la o parte dinadins pe cele militare: toate au fost civili dezarmaţi, asasinaţi pe timp de pace de propriile guverne. Atunci când guvernul SUA, pe timp de pace, va începe să omoare cetăţeni americani cu milioanele, doar din pricina unui dezacord politic, voi fi la fel de preocupat precum ar trebui să fie şi prof. Dughin acum în ce-i priveşte pe tibetanii ucişi pe capete de chinezi şi împiedicaţi să-şi practice liber religia naţională.

9. Geopolitică şi istorie

Apoi, prof. Dughin apără geopolitica în faţa aparentei mele lipse de consideraţie pentru această ştiinţă, sau pseudoştiinţă. Pe bună dreptate, aşteaptă de la mine o explicaţie în această privinţă. O voi prezenta în cele ce urmează.

Problema mea cu geopolitica este că, furnizând o descriere relativ corectă a stării lucrurilor în fiecare moment, ea ascunde cauzele decisive ale întâmplării istorice sub o fantasmagorie de entităţi geografice deghizate astfel încât să pară că au o viaţă proprie.

Figurile pe care practicantul geopoliticii le proiectează pe hartă, cu nume de naţiuni, state, imperii, zone ale puterii etc., dând impresia că aceste entităţi acţionează şi reprezintă adevăratele personaje ale Istoriei, sunt doar rezultatul cristalizat al acţiunii unor forţe istorice mult mai profunde şi de durată. Acele figuri se mişcă pe pânză precum umbrele chinezeşti, dând impresia că sunt vii, dar sunt doar nume şi camuflaje pentru agenţi foarte diferiţi de ele.

Am explicat deja acest punct în notele mele „O método nas ciências sociais” şi „Quem é o sujeito da História”, iar aici pot doar să le rezum drastic şi tranşant. Întrebările de bază sunt: (1) Ce este acţiunea istorică? (2) Cine e subiectul Istoriei?

Acţiunea este schimbarea voită dintr-o anumită stare a lucrurilor. Orice acţiune subînţelege: (a) continuitatea temporală a subiectului; (b) unitatea şi continuitatea intenţiilor sale, aşa cum apar în succesiunea care porneşte de la un plan până la efectele sale consumate. Toate transformările în scenariul istoric rezultă din acţiuni umane, dar aceste acţiuni se amestecă, se împiedică, se neutralizează şi se modifică unele pe altele, astfel încât nimeni nu controlează procesul. Acţiunile amestecate nu au un subiect agent determinat, din moment ce apar tocmai din imposibilitatea unui agent de a face să prevaleze obiectivele sale în faţa celorlalţi. Putem vorbi de „acţiune istorică”, în sensul strict al cuvântului, doar când un agent anume reuşeşte să controleze pe cât posibil situaţia ca un întreg şi, urmând o linie identificabilă de continuitate, să impună procesului o direcţie deliberată.

Câteva exemple de acţiuni istorice sunt traversarea Mării Roşii de către iudei, creştinarea Europei de către Biserica Catolică, Reforma Protestantă, Revoluţia Franceză, Revoluţia Rusă şi Revoluţia Chineză. În toate aceste cazuri, un anumit agent a reuşit să controleze procesul, împiedicând ca acţiunile sale să fie neutralizate prin interferenţa altor agenţi, ajungând aşadar la rezultate aproximativ identice cu cele dorite.

Istoria se compune din două tipuri de procese: controlate şi necontrolate. Numai primele sunt acţiuni istorice şi au un agent determinat. Cele din a doua categorie au subiecte multiple, nu urmăresc o direcţie predeterminată şi nimeni nu îşi poate atribui în calitate de autor rezultatele obţinute.

În al doilea rând, se poate numi acţiune istorică doar aceea care produce rezultate durabile dincolo de durata vieţii agenţilor individuali implicaţi. Durabilitatea în timp este marca acţiunii istorice. Orice altceva care se evaporă înainte de data morţii agentului individual intră în Istorie doar ca

acţiune frustrată, dizolvată în amestecul general al acţiunilor concomitente sau subsecvente şi incapabilă să impună o direcţie întâmplărilor.

Acum, cea de-a doua întrebare: Cine poate fi agent al acţiunii istorice? Statele? Naţiunile? Imperiile? Sigur că nu. Aceste entităţi apar ca urmare a combinaţiilor între puterile eterogene care luptă pentru a le domina din interior. Nu au voinţă proprie, dar reflectă în fiecare moment voinţa grupului dominant, care poate fi substituit într-o clipă cu alt grup. Un stat, o naţiune, un imperiu sunt agenţi aparent mânuiţi de alţi agenţi mai durabili, mai stabili, capabili să-i domine şi să-i folosească pentru obiectivele lor, care transcend frecvent termenul de durată chiar al formaţiunilor naţionale, statale sau imperiale de care se serveau. O expresie precum „Istoria Braziliei” sau „Istoria Rusiei” este doar o metonimie care denumeşte ca subiect al acţiunii simpla zonă geografică în care s-a desfăşurat acţiunea. Sigur că, urmărind firul narativ de-a lungul mai multor secole, se pot surprinde unele constante, care vor da o unitate de acţiune pentru ceea ce de fapt e doar recurenţa unor cauze amestecate, impersonale, aflate mai presus de orice fel de control. Nu este vorba de „acţiune”, ci de simplul rezultat nepremeditat al miilor de acţiuni şi reacţii eterogene şi fără legătură între ele. De exemplu, se poate observa că de la Revoluţia din 1789 încoace Franţa şi-a pierdut tot mai mult prestigiul şi puterea, dar asta cu siguranţă nu făcea parte nici din planurile monarhiei, nici ale revoluţionarilor, nici ale guvernelor republicane care s-au succedat de atunci. Acest proces, ca şi altele similare, nu e o acţiune, nu are un subiect, are numai obiecte pasive, care îl suportă fără să-l poată controla şi, de cele mai multe ori, fără să poată înţelege linia cauzelor şi consecinţelor care îl târăsc ca pe frunzele duse de vânt.

După câte se vede, acţiunea istorică nu poate fi înţeleasă prin aceleaşi metode pe care le folosim pentru a studia un proces cauzal nepremeditat. În cazul acestuia, trebuie reconstituite mai multe acţiuni nelegate între ele şi trebuie verificat cum au ajuns să producă un rezultat pe care nimeni nu îl putea controla. În cazul acţiunii istorice, există la

începutul procesului un proiect deliberat, iar în timpul său o succesiune coerentă de acţiuni, de ajustări şi reajustări care duc procesul la un scop determinat. Raţionalitatea acţiunii istorice este cea a mijloacelor şi a scopurilor, cea a proceselor necontrolate este o conjunctură interpretativă montată a posteriori de către un istoric, de multe ori încercând să dea un sens acolo unde nu există nici unul. În acest proces, interpretul întâmplărilor istorice poate ajunge să atribuie o unitate substanţială – şi deci capacitate de acţiune istorică – unor pseudoagenţi compoziţi fără voinţă unificată, precum naţiunile, statele, clasele sociale şi chiar accidentele geografice.

La fel ca naţiunile, „clasele sociale” nu pot fi agenţi istorici. Nici una dintre ele nu a avut şi nici nu va avea vreodată o unitate a scopurilor aptă de a urma un plan de acţiune coerent de-a lungul a două, trei, patru generaţii.

Pentru a fi un agent istoric, grupul sau entitatea trebuie:

(a) Să cultive obiective permanente sau pe termen lung.

(b) Să fie capabil să urmărească îndeplinirea acestor obiective dincolo de durata agenţilor săi individuali, dincolo de durata stării de fapt prezente şi dincolo chiar de durata statelor, naţiunilor şi imperiilor implicate.

(c) Să fie, aşadar, capabil să reproducă agenţi individuali apţi să urmărească acţiunea de-a lungul secolelor şi să adapteze planurile originare diferitelor situaţii care apar, fără să piardă din vedere obiectivele iniţiale.

Numai următoarele entităţi îndeplinesc aceste condiţii:

(1) Marile religii universale.

(2) Organizaţiile iniţiatice şi esoterice.

(3) Dinastiile regale şi nobiliare şi cele similare lor.

(4) Mişcările şi partidele ideologice revoluţionare.

(5) Agenţii spirituali: Dumnezeu, îngeri şi demoni.

Totul, absolut tot ce se petrece în scenariul istoric, ori vine de la una dintre aceste forţe, ori e rezultatul unei combinaţii necontrolate de forţe. Însăşi formarea şi dizolvarea naţiunilor, statelor şi imperiilor provine de aici, ceea ce înseamnă, în ultimă instanţă, că aceste entităţi nu sunt subiecţi-agenţi, ci rezultate – aşadar şi instrumente – ale acţiunilor unor forţe

care le transcend, le acoperă şi le determină, aceste forţe fiind alcătuite fie din agenţi istorici reali, fie din combinaţia necontrolată a diferitelor acţiuni.

Încă de la prima pagină din clasica sa *Teorie generală a statului,* marele Georg Jellinek afirma:

> Fenomenele vieţii sociale umane se împart în două clase: cele care sunt în principal determinate de o voinţă directoare şi cele care există sau pot exista fără o organizare datorată actelor de voinţă. Primele se supun obligatoriu unui plan, unui ordin, fiind emanate de o voinţă conştientă, în opoziţie cu cele din urmă, a căror ordonare se bazează pe forţe foarte diferite.[54]

Din această observaţie trebuie deduse câteva reguli metodologice inevitabile:

1) Nu trebuie niciodată confundate două tipuri de procese, nici aplicate unuia din ele, fără a face distincţia, conceptele explicative dezvoltate pentru celălalt.

2) Nu trebuie uitat că procesele necontrolate rezultă şi ele, cel puţin în parte, din acţiuni deliberate – totuşi parţiale – care se amestecă şi se modifică unele pe altele fără un control general.

Încălcarea regulii numărul 1 este ocupaţia primordială a interpreţilor menţionaţi mai sus, mai ales a acelora care caută să identifice, sub masa eteroclită de întâmplări, un „sens al Istoriei". La cel mai mic semn al unei coerenţe, al unei similarităţi, al unei repetiţii analoage în rezultatele pe termen lung ale acţiunilor incontrolabile, aceşti metafizicieni ai pseudofiinţei sunt gata să descopere acolo premeditări inconştiente, intenţii colective şi, în fine, să atribuie unitatea de acţiune a adevăraţilor subiecţi unor fantome colective, unor abstractizări şi fiinţe ale raţiunii.

10. Adevăratul agent istoric din spatele eurasiatismului

---

54 Georg Jellinek, *Teoria General del Estado,* trad. de Fernando de los Rios, FCE, Mexic, 2004, p. 55 [vezi ed. orig., *Allgemeine Staatslehre,* Verlag von O. Häring, Berlin, 1900 — n. red.].

Un exemplu al forţei istorice care transcende la infinit frontierele şi durata statelor şi imperiilor este Biserica Ortodoxă, al cărei credincios se declară a fi prof. Dughin. Ea este cea care a dat unitate şi conţinut cultural imperiului din Kiev. I-a supravieţuit când centrul puterii moscovite a instaurat un nou imperiu. A supravieţuit căderii acestui imperiu şi celor şase decenii de teroare care au urmat, şi a ieşit nevătămată, încât i-a inspirat prof. Dughin un nou proiect imperial rus. Formaţiunile naţionale şi statale succesive care au apărut şi au dispărut de pe harta rusă de-a lungul acestei istorii sunt doar nişte umbre pe care corpul uriaş al Bisericii Ortodoxe îl proiectează peste lumea orientală, păstrându-şi unitatea de scopuri în vreme ce forţele politice apar şi dispar în aer ca baloanele de săpun. Prof. Dughin, priviţi către Biserica dumneavoastră şi veţi afla ce este un agent istoric. Unităţile geopolitice se nasc din iniţiativa agenţilor istorici şi par să acţioneze de sine stătător doar pentru că agenţii adevăraţi, pe lângă faptul că sunt discreţi prin natura lor, se manifestă într-un ritm de fundal, mai lent decât ritmul propriei formări şi dizolvări a unităţilor geopolitice.

Forţa Bisericii Ortodoxe ca agent istoric a pătruns până şi în adâncul minţii prof. Dughin, modelându-i noţiunea „holistică” a imperiului teocratic. El nu concepe imperiul altfel decât ca o structură emanată de Biserică şi unită cu ea, simbolic, în persoana Ţarului. Într-un interviu din 1998 pentru o revistă poloneză[55], el califică drept „erezie” distincţia dintre Biserică şi Imperiu care a format civilizaţia din Occident. Dar, fără această separare, singura ipoteză care rămâne este ca frontierele expansiunii religioase să coincidă milimetric cu harta Imperiului. Or, diferitele imperii sau naţiuni imperiale existente în istorie au avut întotdeauna frontiere bine definite care le separau de alte imperii şi de naţiunile independente. În acest caz, religia imperială devine doar o religie naţională amplificată. Ce este atunci Ţarul? Din

[55] Interviu luat de Grzegorz Górny, *Fronda* (Varşovia), 11—12, 1998.

două una, ori el este şeful unei simple religii naţionale, fără posibilitatea de a se extinde dincolo de frontierele sale şi privind cu invidie mortală expansiunea concurentei sale occidentale, ori, dacă doreşte ca religia sa să se impună ca o credinţă universală, trebuie să invadeze toate ţările şi să devină împăratul lumii. Atât proiectul naţional-bolşevic, cât şi versiunea sa eurasiatică se nasc dintr-o contradicţie internă a religiei imperiale ruse. Proiectul eurasiatic este singura ieşire pe care o are Biserica Ortodoxă dacă nu doreşte să rămână limitată la frontierele naţiunii ruse, eşuând în misiunea sa declarată de religie universală. Biserica Romano-Catolică, în acest răstimp, se poate extinde confortabil până la ultimele frontiere ale Paraguayului şi ale Chinei fără să trebuiască să ducă în spate vreun imperiu. Asta, de fapt, s-a şi întâmplat, în timp ce Biserica Ortodoxă, prin prof. Dughin, îşi caută încă o ieşire către lume şi nu vede alt mod de a o găsi în afară de a se constitui ca Imperiu Mondial. Întreaga lume a ideilor prof. Dughin este reflecţia unei drame interne, structurale, a Bisericii Ortodoxe. Întreaga discuţie despre frontiere geopolitice este doar un aranjament strategic pentru a încerca, încă o dată, să realizeze visul imposibil al acelui măreţ şi nemaipomenit agent istoric care, atunci când alege să fie religie imperială, se condamnă să rămână prins între frontierele naţionale sau să pornească un război mondial.

Occidentul şi dublura sa
ALEKSANDR DUGHIN

Câteva lămuriri

Ca să fiu sincer, sunt puţin dezamăgit de această dezbatere cu prof. Olavo de Carvalho. Am crezut că voi găsi în el un reprezentant al filozofilor brazilieni tradiţionalişti pe linia lui Guénon şi Evola, dar el s-a dovedit a fi foarte diferit şi, de fapt, foarte ciudat.

Mă întristează şi atacurile lui agresive şi isterice împotriva ţării mele, a tradiţiei mele şi împotriva mea personal. Sunt lucruri la care nu mă aşteptam. Dacă aş fi ştiut că se poartă aşa, nu aş fi acceptat să particip la această dezbatere: nu agreez acuzaţiile deşarte de acest gen şi insultele directe, de aceea voi continua doar pentru că mi-am luat angajamentul faţă de tinerii tradiţionalişti amabili care m-au invitat să particip la acest tip de dialog neplăcut – pe care în alte circumstanţe prefer să-l evit.

Pentru început, am câteva observaţii scurte în legătură cu câteva afirmaţii ale prof. Carvalho:

> Ştiinţa politică, cum am mai spus, s-a născut în momentul în care Platon şi Aristotel au făcut distincţia între discursul agenţilor politici în conflict şi discursul observatorului ştiinţific care încearcă să înţeleagă ce se întâmplă între ei. Sigur că, în timp, agenţii politici pot învăţa să folosească anumite instrumente ale discursului ştiinţific în scopuri proprii; este adevărat şi că observatorul ştiinţific poate prefera politica unui agent sau a altuia. Dar asta nu schimbă cu nimic valabilitatea distincţiei iniţiale: discursul agentului politic urmăreşte să producă anumite acţiuni care să îi favorizeze victoria, cel al observatorului ştiinţific, să obţină o viziune clară asupra lucrurilor care sunt în joc, înţelegând obiectivele şi mijloacele de acţiune ale fiecăruia

dintre agenţi, situaţia generală în care se desfăşoară competiţia, care sunt evoluţiile cele mai probabile şi care este sensul întâmplărilor în cadrul mai amplu al existenţei umane.

Teza aceasta e desfiinţată de Marx în analiza sa asupra ideologiei ca bază implicită a ştiinţei ca atare.[56] Deşi nu sunt marxist, n-am nici o îndoială că observaţia aceasta este corectă.

> Funcţia observatorului ştiinţific devine mai vădit distinctă de cea a agenţilor în momentul în care acesta nu-şi doreşte şi nici nu poate fi părtinitor, ci se menţine la distanţa necesară pentru a descrie situaţia cu maximul de realism de care e capabil.

Eu susţin că aşa ceva este pur şi simplu imposibil. Nu există nici un loc în sfera gândirii care să poată fi complet neutru în termeni politici. Întreaga gândire umană este motivată şi orientată politic. Setea de putere pătrunde natura umană până în profunzime. Distanţa pe care o evocă prof. Carvalho este imposibilă din punct de vedere ontologic. Platon şi Aristotel erau amândoi *angajaţi politic* nu doar în practică, ci şi în teorie.

> Fotografiile pe care le-am ataşat primului meu mesaj, ca sinteză umoristică, documentează pe de-a-ntregul diferenţa dintre agentul politic investit cu planuri globale şi mijloace de acţiune la scară imperială şi observatorul ştiinţific, nu doar lipsit de oricare din aceste lucruri, ci şi ferm hotărât să le respingă şi să trăiască fără ele până la sfârşitul zilelor sale, din moment ce sunt inutile şi nepotrivite cu misiunea vieţii pe care şi-a ales-o şi care este, pentru el, singura justificare rezonabilă a existenţei sale.

Ultrajul demonstrat puţin mai devreme împotriva polului „ruso-chinez” şi identificarea complet ridicolă a eurasiatismului cu comunismul reprezintă o dovadă strălucită

56 Karl Marx, *Ideologia germană*.

a extremei parţialităţi a prof. Carvalho. Evaluarea marilor puteri globale se bazează pe presupunerea unei proporţii care ar putea fi folosită drept măsură – numărul oamenilor ucişi. Acest fapt nu este atât de evident şi, în realitate, este mai degrabă un exemplu de anticomunism politic şi de propagandă anti rusă decât rezultatul unei „analize ştiinţifice". Da, sunt un agent politic al *Weltanschauung*-ului eurasiatic. Şi, în acelaşi timp, sunt un analist politic şi un om de ştiinţă. Cele două aspecte nu corespund în totalitate. La cursurile mele de la Facultatea de Sociologie a Universităţii de Stat din Moscova, unde sunt şeful Departamentului de Sociologie a Relaţiilor Internaţionale, nu predau niciodată propriile mele viziuni politice şi ofer întotdeauna un spectru complet al posibilelor interpretări politice ale faptelor, dar nu insist asupra unui punct de vedere concret; de fiecare dată subliniez faptul că există o alegere. În acelaşi timp, această alegere nu e doar o libertate, ci şi o *obligaţie.* Eşti liber să alegi, dar *nu eşti liber să nu alegi.* Nu există niciodată nimic de genul „neutralitate" politică sau ideologică. Aşadar, este oarecum incorect ca prof. Carvalho să fie prezentat drept „neutru" sau „imparţial", în vreme ce eu sunt „angajat" sau „motivat ideologic". Amândoi suntem angajaţi ideologic şi implicaţi ştiinţific. Astfel, eu consider în continuare cele două fotografii ale noastre nu ca „Profesor *vs* Războinic", ci ca „doi profesori/războinici, unul împotriva celuilalt". În cele din urmă, prof. Carvalho ţine o armă în mână. Nu o cruce, de exemplu. Şi, apropo, există câteva fotografii în care ţin în mână o cruce mare în timpul unor ceremonii religioase. De aceea nu înseamnă nimic. Religiile noastre sunt diferite, aşa cum sunt şi civilizaţiile noastre.

> Atât eu, cât şi prof. Dughin ne îndeplinim îndatoririle cu maximă dedicare, seriozitate şi onestitate. Însă aceste îndatoriri nu sunt aceleaşi. A lui este să recruteze soldaţi pentru lupta împotriva Occidentului şi instaurarea Imperiului Eurasiatic universal. A mea este să încerc să înţeleg situaţia politică a lumii pentru ca eu şi cititorii mei să nu fim reduşi la condiţia unor orbi aflaţi în bătaia puştii în contextul luptei globale; să nu fim târâţi de vârtejul Istoriei ca nişte frunze în

furtună, fără să ştim de unde am venit şi încotro ne ducem.

Aici sunt de acord într-o singură privinţă. E adevărat că scopul meu este „să recrutez soldaţi pentru lupta împotriva Occidentului şi instaurarea Imperiului Eurasiatic universal”. Dar asta va fi posibil doar după ce voi fi obţinut o viziune corectă asupra situaţiei globale a lumii, bazându-mă pe o analiză precisă a echilibrului dintre puterile sale şi actorii săi principali. Aşadar, deocamdată, atât eu, cât şi prof. Carvalho avem aceeaşi sarcină. Dacă diferă felul în care înţelegem forţele dominante din lume şi cum le identificăm, asta nu înseamnă automat că eu sunt motivat exclusiv de alegerea politică şi geopolitică, şi că el e motivat doar de raţionamentul „neutru” sau „ştiinţific”. Amândoi încercăm să înţelegem lumea în care trăim şi bănuiesc că amândoi facem lucrul acesta în mod cinstit. Dar concluziile noastre nu se potrivesc. Mă întreb de ce se întâmplă asta şi încerc să găsesc motive mai profunde decât simpla şi evidenta mea implicare politică şi ideologică. Noi doi dorim să facem lumea noastră mai bună, nu mai rea. Dar avem viziuni diferite despre ceea ce este Binele şi Răul. Mă întreb în ce constă diferenţa.

Cred că aceasta e rezultatul divergenţei dintre civilizaţiile noastre; avem fiecare ontologii diferite, antropologii şi sociologii diferite. Astfel, învinuirea şi demonizarea unuia de către celălalt sunt rezultatul poziţiilor „etnocentrice” necesare, nu argumente finale pentru alegerea unui rău mai mic.

> El foloseşte toate instrumentele specifice propagandei politice: simplificarea maniheistă, etichetarea denigratoare, insinuările perfide, falsa indignare a vinovatului care face pe sfântul şi, *last, not least,* construcţia marelui mit al lui Georges Sorel – sau a profeţiei care se împlineşte singură –, care, simulând descrierea realităţii, ridică în aer un simbol aglutinant în speranţa că, prin aderarea publicului în masă, ceea ce este fals va deveni adevărat.

Subliniind presupusul act al „genocidului” comunist ruso-

chinez, prof. Carvalho joacă exact jocul propagandei politice pure, adică se joacă cu falsa sensibilitate umanitară a publicului occidental, fără să bage de seamă, apropo, genocidul planificat, real şi existent aici şi acum, care are loc în Afghanistan, în Irak sau în Libia, pricinuit de asasinii americani însetaţi de sânge (ca să imit aici stilul foarte „ştiinţific” de politică impus de prof. Carvalho).

> Nu spun, desigur, că prof. Dughin ar fi necinstit. Dar se dedică în mod cinstit unui tip de luptă care, prin definiţie şi de când lumea şi pământul, întruchipează necinstea prin excelenţă.

Cred că această teză este realmente stupidă. Nu spun că prof. Carvalho ar fi stupid, în nici un caz. Dar simt sincer că uzurparea dreptului de judecată morală globală în asemenea cazuri, cum ar fi să spui ce e „cinstit” sau „necinstit”, se încadrează perfect în vechea tradiţie a stupidităţii extreme. Astfel, fiind perspicace şi viclean, prof. Carvalho dă în mod conştient un argument foarte stupid cu scopul de a ajunge mai aproape de publicul dreptei americane „creştine”, pe care încearcă să-l influenţeze.

Şi un punct filozofic:

> Cu toate acestea, tehnica filozofică milenară, care le este complet necunoscută acestor persoane, ne învaţă că definiţiile termenilor exprimă doar esenţe generale abstracte, posibilităţi logice, nu realităţi.

Ce este realitatea şi cum corespunde ea „definiţiilor” sau „ideilor” variază considerabil de la o şcoală filozofică la alta. Termenul „realitate” în sine îşi are rădăcina în latinescul *res,* „lucru”. Însă cuvântul nu e la fel în greacă. La Aristotel nu întâlnim acest cuvânt – el vorbeşte despre *pragma* („acţiune”), *energia,* dar în principal despre *on,* „fiinţa”. Aşadar, „realitatea”, ca noţiune independentă de gândire (sau parţial dependentă – la Berkeley[57], de exemplu), e un

[57] *Berkeley’s Philosophical Writings*, Collier, New York, 1974.

concept occidental şi postmedieval, nu ceva universal. Diferite culturi nu ştiu ce înseamnă „realitatea”. Este un concept, nimic mai mult. Un concept între multe altele. Deci impunerea lui ca ceva universal şi evident este un fel de „rasism” intelectual. Înainte de a vorbi despre „realitate” trebuie să studiem pe îndelete o anumită cultură, civilizaţie, *ethnos* şi limbaj. Regula Sapir-Whorf, tradiţia antropologiei culturale a lui F. Boaz şi antropologia structurală a lui C. Lévi-Strauss ne învaţă să fim foarte atenţi cu termenii care au o semnificaţie completă şi evidentă numai într-un context concret. Cultura rusă şi cea chineză înţeleg diferit ce sunt „realitatea”, „faptele”, „natura”, „obiectul”. Cuvintele corespondente au propriul lor înţeles. Dualismul subiect/obiect este o caracteristică specifică mai degrabă Occidentului. „Esenţa logică” este un alt concept pur occidental. Există şi alte filozofii cu structuri conceptuale diferite – cea islamică, cea hindusă, cea chineză.

Dintr-o definiţie nu se poate niciodată deduce că lucrul definit există

Să dovedeşti existenţa nu e lucru uşor. Filozofia lui Heidegger şi, înaintea lui, fenomenologia husserliană au încercat să abordeze, cu succes problematic, „existenţa” în sine.

> Pentru asta trebuie spartă coaja definiţiei şi analizate condiţiile care se impun pentru existenţa acelui lucru. Dacă respectivele condiţii nu se autocontrazic, excluzând *in limine* posibilitatea existenţei, chiar şi aşa existenţa respectivă nu este dovedită. Pentru a ajunge la acel punct, va fi nevoie să culegi din lumea experienţei date factuale care nu doar să o dovedească, ci să o şi confirme în deplină concordanţă cu esenţa definită, excluzând posibilitatea de a fi vorba de un lucru diferit, care să coincidă cu altul doar în aparenţă.

Acesta este un tip de abordare pozitivistă complet

desconsiderat de structuralism şi de Wittgenstein mai târziu[58]. E o afirmaţie ridicolă din punct de vedere filozofic şi foarte naivă. Dar toate aceste consideraţii sunt detalii de importanţă minoră. Întregul text al prof. Carvalho este atât de înţesat de afirmaţii pedante şi incorecte (sau complet arbitrare), încât nu mai pot continua. Este cam agasant. Prefer să trec direct la subiect:

Ce urăşte prof. Carvalho?

Textul prof. Carvalho lasă să se simtă o ură profundă. Este un fel de resentiment (în sens nietzschean[59]) care îi dă o aparenţă stranie. Ura în sine este complet legitimă. Dacă nu putem urî, nu putem iubi. Indiferenţa este cu mult mai rea. Astfel, ura care îl macină pe prof. Carvalho e un lucru de laudă. Să vedem atunci ce urăşte el şi de ce. Gândindu-mă la vorbele lui, ajung la concluzia că *el urăşte Orientul ca atare.*

Aceasta explică structura resentimentului său. El atacă Rusia şi cultura sa holistică (pe care o respinge cu un gest de indignare), Creştinismul Ortodox (pe care îl consideră „morbid", „naţionalist" şi „totalitar"), China (cu tiparul său colectivist), Islamul (care pentru el este echivalent cu „agresiune" şi „brutalitate"), Socialismul şi Comunismul (în vremea Războiului Rece erau sinonime cu Orientul), Geopolitica (căreia îi neagă cu aroganţă statutul de ştiinţă), ierarhia şi ordinea tradiţională verticală, valorile militare. În ura sa isterică faţă de toate acestea, mă găseşte pe mine drept ţintă. Aşadar, mă urăşte şi lasă să se simtă asta. Oare procedează corect atunci când vede în mine şi în eurasiatism reprezentarea conştientă a tuturor acestor lucruri? Să fiu eu întruchiparea Orientului şi apărătorul valorilor orientale? *Da, întocmai.* Atunci, ura sa este direcţionată unde trebuie, fiindcă tot ce urăşte el eu iubesc şi sunt gata să apăr şi să

---

58 Ludwig Wittgenstein, *Philosophische Untersuchungen*, Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main, 1984.

59 Max Scheler, *Das Ressentiment im Aufbau der Moralen*, Vittorio Klostermann, Frankfurt am Main, 1978.

afirm. Îmi este destul de greu să insist asupra măreţiei valorilor mele. Mulţi alţi gânditori au făcut o descriere metodică a aspectelor pozitive din Orient: ordinea, holismul, ierarhia şi esenţa negativă a Occidentului şi decăderea sa. De exemplu, Guénon. Cu siguranţă el nu era prea entuziast cu privire la comunism şi colectivism, dar originea decăderii civilizaţiei o vedea exclusiv în Occident şi în cultura occidentală, mai exact în *individualismul occidental* (a se vedea *Criza lumii moderne*[60] sau *Orient et Occident*[61][2]*).* Este evident că societăţile orientale moderne au multe aspecte negative. Dar majoritatea sunt rezultate ale modernizării, occidentalizării şi pervertirii tradiţiilor ancestrale.

În tinereţe (la începutul anilor ’80), am fost şi eu anticomunist în sensul guénonian/evolian. Însă după ce am cunoscut civilizaţia modernă a Occidentului, mai ales după sfârşitul comunismului, mi-am schimbat părerea şi am revizuit acest tradiţionalism, descoperind cealaltă latură a societăţii socialiste, care pare o parodie a adevăratei tradiţii, dar chiar şi aşa este mult mai bună decât absenţa absolută a tradiţiei în lumea modernă şi postmodernă. Aşa că iubesc Orientul în general şi învinuiesc Occidentul. Acum Occidentul se extinde pe întreaga planetă, iar globalizarea înseamnă occidentalizare şi americanizare. De aceea îi invit pe toţi ceilalţi să intre în lupta împotriva Globalizării, a Modernităţii/Hipermodernităţii[62], a Imperialismului *yankee,* a Liberalismului, împotriva religiei Pieţei Libere şi a Lumii Unipolare[63]. Aceste fenomene sunt ultimele popasuri în drumul Occidentului către prăpastie, ultima oprire a răului şi

---

60 René Guénon, *La crise du monde moderne*, Gallimard, Paris, 1927 [vezi şi *Criza lumii moderne*, trad. de Anca Manolescu, Editura Humanitas, Bucureşti, 1993, 2008 – n. tr.].

61 Idem, *Orient et Occident*, Payot, Paris, 1924

62 Gilles Lipovetsky, *Les temps hypermodernes*, Grasset, Paris, 2004.

63 Charles Krauthammer, „Universal Dominion: Toward a Unipolar World“, *National Interest*, iarna 1989/1990.

imaginea aproape transparentă a Anticristului */ad-dadjal* / *erev rav.* Occidentul este centrul epocii Kali-Yuga, motorul şi inima sa.

Prof. Carvalho învinuieşte Orientul şi iubeşte Occidentul

Dar aici apare o anumită asimetrie. Eu iubesc Orientul ca pe un întreg, inclusiv părţile sale întunecate. Iubirea e un sentiment foarte puternic. Nu poţi să iubeşti doar părţile pure ale fiinţei iubite, iubeşti cu totul. Doar aşa poate fi iubire adevărată. Prof. Carvalho iubeşte Occidentul, dar nu întreg Occidentul, doar o parte. Pe cealaltă o respinge. Pentru a explica în mare atitudinea sa faţă de Orient, el apelează la o teorie a conspiraţiei. Din punct de vedere ştiinţific, aşa ceva este inadmisibil şi discreditează instantaneu teza prof. Carvalho, dar corectitudinea ştiinţifică nu cred că are mare însemnătate în această dezbatere. Eu nu încerc să fiu pe placul nimănui şi nici nu încerc să conving pe cineva. Pe mine mă interesează doar adevărul (*vincit omnia veritas).* Dacă prof. Carvalho preferă să se folosească de teoria conspiraţiei, îl vom lăsa să o facă.

„Conspirologia" – Versiunea Olavo de Carvalho

Cu toate acestea, teoria conspiraţiei expusă de prof. Carvalho este banală şi plată. Există multe alte teorii mai extravagante şi mai ingenioase în stupiditatea lor. Eu am scris un volum gros despre sociologia teoriei conspiraţiei[64],

64 Aleksandr Dughin, *Konspirologiya,* M, 2005.

descriind versiuni mult mai estetice[65], cum ar fi cele reunite în cărţile lui Adam Parf Tey[66] („extratereştrii care domină lumea") sau „guvernul reptilian" al lui David Icke[67] sau, tot aşa, „fiinţele subterane", sau „Deros", ale lui R. Sh. Shaver[68], impresionant evocate în filmul japonez *Marebito,* de Takashi Shimitsu. Dar să rămânem la situaţia noastră. Să încercăm să găsim un motiv pentru care un profesor braziliano-american serios ar risca să pară uşor lunatic apelând la teorii ale conspiraţiei.

Cred că ştiu răspunsul. Latura serioasă a argumentaţiei mai puţin serioase o reprezintă nevoia prof. Carvalho de a face o diferenţă între Occidentul pe care îl iubeşte şi cel pe care nu-l iubeşte. Aşadar, prof. Carvalho se dovedeşte a fi idiosincrazic. Nu doar că detestă Orientul (şi, în consecinţă, eurasiatismul şi pe mine), dar urăşte şi o parte a Occidentului. Pentru a delimita graniţa în ce priveşte Occidentul, se foloseşte de conspiraţie şi de termenul „Consorţiu", dar la fel de bine ar fi putut folosi şi „Sinarhie", „Guvern Global" şi tot aşa. Îl vom accepta deocamdată, aşa că vom fi de acord cu termenul „Consorţiu".

Descrierea „Consorţiului" este surprinzător de corectă. S-ar putea ca impresia de corectitudine pe care mi-a lăsat-o în ce priveşte analiza să se explice prin faptul că, în cazul de faţă,

---

65 V. şi Michael Barkun, *A Culture of Conspiracy: Apocalyptic Visions in Contemporary America,* University of California Press, Los Angeles, 2003.

66 Adam Parfrey, *Apocalypse Culture,* Amok Press, New York, 1988; Adam Parfrey, *Cult Rapture: Revelations of the Apocalyptic Mind,* Feral House, Portland, Or., 1995; Stephen Jay Gould, Roger Manley, Howard Finster, Adam Parfrey, The Dalai Lama, Rebecca Hoffberger (prefaţă), *The Endls Near!: Visions of Apocalypse, Millennium and Utopia,* Dilettante Press, Los Angeles, 1998.

67 David Icke, *The Biggest Secret: The Book That Will Change the World,* Bridge of Love Publications, Wildwood, Mo., 1999.

68 Michael Mott, *This Tragic Earth: The Art and Work of Richard Sharpe Shaver,* TGS/Hidden Mysteries Publishing, Frankston, Texas, 2007.

împărtăşesc ura prof. Carvalho. Aşa că sunt de acord cu descrierea caricaturizată a elitei globale, cu toate imaginile furioase care i-au fost atribuite. În acest punct, ura noastră este împărtăşită. Prof. Carvalho afirmă despre Consorţiu că deţine controlul lumii împotriva voinţei şi interesului tuturor popoarelor, culturilor şi tradiţiilor. Sunt de acord. Poate că miturile Fabiano şi Rothschild sunt foarte simpliste şi ridicole, dar esenţa e adevărată. Chiar există ceva asemănător elitei globale, iar aceasta chiar *acţionează.*

Acea elită, totuşi, lucrează cu o infrastructură ideologică, economică şi geopolitică concretă. Cu alte cuvinte, elita în cauză este identificată istoric şi geografic şi asociată cu o serie anume de valori şi instrumente. Toate aceste valori şi instrumente sunt în întregime occidentale. Rădăcinile acestei elite provin din modernitatea europeană, din vremea Iluminismului şi a apariţiei burgheziei (W. Sombart[69]). Ideologia acestei elite se bazează pe individualism şi pe hiperindividualism (G. Lipovetsky[70], L. Dumont[71]). Baza economică a acestei elite este reprezentată de Capitalism şi Liberalism. Ethos-ul acestei elite este Libera Competiţie. Sprijinul militar şi strategic al acestei elite vine, încă din primul sfert al secolului XX, din partea SUA şi, după sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial, din partea Alianţei Atlantice. Astfel, elita globală, deşi denumită „Consorţiu", este occidentală şi, concret, nord-americană.

Războiul eurasiatic împotriva Consorţiului

Având această imagine clară, eu, ca reprezentant conştient al Orientului, fac un apel către umanitate pentru a se consolida toate categoriile de alternative, cu scopul de a

---

69 W. Sombart, *Händler und Helden: Patriotische Besinnungen,* Duncker &Humblot, München, 1915.

70 Gilles Lipovetsky, *L'ère du vide. Essais sur l'individualisme contemporain,* Gallimard, Paris, 1983.

71 Louis Dumont, *Essais sur l'individualisme,* Ed. du Seuil, Paris,

rezista Globalizării şi Occidentalizării aferente. Fac acest apel în primul rând către ruşi, compatrioţii mei, invitându-i să respingă elita coruptă proglobalistă, prooccidentală, care domină în ţara mea, şi să revină la Tradiţia spirituală a Rusiei (Creştinismul Ortodox şi Imperiul multietnic). În acelaşi timp, invit popoarele musulmane şi comunităţile lor, precum şi toate celelalte societăţi tradiţionale – pe cea chineză, hindusă, japoneză etc. – să se unească cu noi în această luptă împotriva Globalizării, Occidentalizării şi împotriva Elitei Globale. Duşmanul luptă prin mijloace noi – arme informatice postmoderne, instrumente financiare şi o reţea globală. Ar trebui să fim capabili să-i combatem pe aceeaşi bază şi să ne însuşim arta ofensivă în reţea. Sper sincer că latino-americanii, precum şi unii nord-americani cinstiţi, vor intra în aceeaşi luptă împotriva acestei elite, împotriva postmodernităţii şi împotriva unipolarităţii, prin Tradiţie, prin solidaritate socială şi prin justiţie socială. S. Huntington folosea sintagma „Occidentul contra Restului lumii”. Mă identific cu „Restul lumii” şi instig la menţinerea opoziţiei *împotriva Occidentului,* la fel cum au făcut şi primii eurasiatişti (N.S. Trubeţkoi, P.N. Saviţki şi alţii).

Pentru a fi concretă şi operaţională, cred că poziţia prof. Carvalho ar trebui să fie ori alături de noi (Orientul şi Tradiţia), ori alături de ceilalţi (Occidentul şi Modernitatea, modernizarea). El refuză vădit o asemenea alegere, inventând „o a treia opţiune”. Preferă să urască în loc să lupte. Să urască Orientul şi să urască Elita Globalistă. Aceasta este decizia sa personală sau poate decizia unei anumite drepte creştine nord-americane, care pentru mine este însă de importanţă minoră, fără nici un interes.

Pierzându-şi până şi ultima urmă de coerenţă, prof. Carvalho încearcă să concentreze într-un singur obiect tot ceea ce urăşte. De aceea, sugerează faptul că Elita Globalistă şi Orientul (eurasiatismul) au legătură una cu cealaltă. Este o teorie a conspiraţiei inedită şi pur personală. Ar putea îmbogăţi panoplia chiar şi cu alte extravaganţe, de genul: „Însăşi Elita Globalistă este condusă de un centru diabolic din Orient”, sau „Orientul (şi socialismul) este un ventriloc în

mâinile diabolice ale bancherilor şi fanaticilor de la Consiliul pentru Relaţii Externe, Comisia Trilaterală şi tot aşa". Îl felicit. Dă dovadă de mare creativitate. Fantezie fără limite în acţiune.

Ce iubeşte prof. Carvalho?

Aş fi preferat să închei dezbaterea în acest punct. Dar cred că pot să mai acord puţină atenţie şi puterilor „pozitive" descrise ca fiind victime ale Elitei Globale. Ele reprezintă ceea ce *iubeşte* prof. Carvalho. De aceea e important.

El le numeşte: creştinismul occidental (de tipul ecumenic – a se vedea descrierea vizitei sale la biserica metodistă, el fiind un romano-catolic), Statul Iudaic Sionist şi americanii naţionalişti de dreapta (presupun că-i exclude pe neoconservatori din lista de mai sus, din moment ce aceştia aparţin clar elitei globale). Îi admiră de asemenea pe americanii simpli din zonele rurale (pe care şi eu personal îi găsesc foarte simpatici).

Seria aceasta de exemple pozitive este elocventă. Este *trivia* mişcării de dreapta americane. Am putea să o considerăm latura dreaptă a Occidentului modern sau, mai bine zis, latura „paleoconservatoare" a Occidentului modern. Din punct de vedere istoric, ei sunt cei care ies în pierdere în toate sensurile. Au pierdut (aşa cum o demonstrează P. Buchanan[72]) lupta pentru SUA, şi inclusiv pentru Partidul Republican, unde principalele poziţii au fost ocupate de neoconservatorii cu o viziune clar globalistă şi imperialistă[73]

---

72 P. Buchanan, *The Death of the West: How Dying Populations andImmigrant Invasions Imperilour Country and Civilization*, Thomas Dunne Books / St. Martin's Press, New York, 2002.

73 P. Buchanan, *Where the Right Went Wrong: How Neoconservatives Subverted the Reagan Revolution and Hijacked the Bush Presidency*, Thomas Dunne Books / St. Martin's Press, New York, 2004.

(a se vedea şi *Project for the New American Century*[74]). Au pierdut în faţa elitei globaliste care controlează în prezent amândouă partidele politice din SUA. Ei trăiesc într-un trecut imediat precedent adevăratului moment postmodern şi globalist. În acelaşi timp, nu au forţa internă pentru a adera la o revoluţie conservatoare[75] – fie în stilul evolian, fie în cel european mai amplu.[76]

Ziua de ieri a Occidentului a pregătit ziua de azi a Occidentului ca pe un Occident Global. Valorile occidentale de ieri, inclusiv creştinismul occidental, au pregătit valorile hipermoderne de azi. Acest din urmă pas poate fi respins, dar pasul precedent, care merge în aceeaşi direcţie, nu poate fi considerat o alternativă serioasă.

Creştinismul occidental a pus accentul pe individ ca centru al religiei şi a făcut din mântuire un subiect strict individual. Protestantismul a condus această tendinţă către finalul ei logic. Negând din ce în ce mai mult ontologia holistică a societăţii organice a creştinismului occidental, s-a ajuns în Modernitate la autonegare (deism, ateism, materialism, economism). Sociologul francez Louis Dumont, în excelentele sale volume *Essais sur l'individualisme*[77] şi *Homo aequalis*[78], demonstrează că individualismul metodologic este rezultatul uitării şi expurgării directe – înfăptuite de scolasticii occidentali – a tradiţiei teologice greco-romane iniţiale şi originare, care a fost conservată intactă în Bizanţ şi în

---

[74] http://www.newamericancentury.org/statementofprinciples.htm.

[75] Julius Evola, *Rivolta contro il mondo moderno,* Edizioni Mediterranee, Roma, 1969.

[76] Armin Mohler, *Die Konservative Revolution in Deutschland, 1918—1932: Ein Handbuch,* Ares, Graz, 2005.

[77] Louis Dumont, *Essais sur l'individualisme,* Ed. du Seuil, Paris, 2002.

[78] Idem, *Homo aequalis I: genèse et épanouissement de l'idéologie economique,* Gallimard/BSH, Paris, 1977; *Homo aequalis II: l'idéologie allemande,* Gallimard/BSH, Paris, 1978.

Biserica Orientală ca un întreg. Viziunea socială a Bisericii ca trup al lui Cristos este mai dezvoltată în catolicism decât în protestantism, iar în catolicismul din America Latină mai mult decât în alte părţi. Catolicismul a fost impus cu forţa în timpul colonizării, dar spiritul culturilor aborigene şi atitudinea sincretică a elitelor spaniole şi portugheze au dat naştere unei forme religioase speciale de catolicism – mai holist decât cel din Europa şi mult mai tradiţional decât protestantismul, care este extrem de individualist. Prof. Carvalho preferă tipul occidental de creştinism, care, potrivit lui L. Dumont şi W. Sombart (precum şi lui M. Weber[79]), ar fi precursorul secularismului modern.

Câteva cuvinte despre statul iudaic. Din punctul de vedere al atrocităţii, dragostea plină de compasiune pentru sionism a prof. Carvalho este înduioşătoare. Inconsistenţa viziunii sale ajunge aici la apogeu. Eu nu am nimic împotriva Israelului, dar cruzimea cu care îi reprimă pe palestinieni este evidentă. În Israel există tradiţionalişti şi modernişti, forţe antiglobaliste şi reprezentanţi ai elitei globale. Frontul antiglobalist e format din grupuri religioase antiamericane, antiliberale şi antiunipolare şi din cercurile de stânga anticapitaliste şi antiimperialiste. Ei pot fi buni, adică „eurasiatici” şi „orientali”[80]. Dar statul iudaic în sine nu e ceva „tradiţional”. Ca întreg, reprezintă o entitate capitalistă modernă şi atlantistă şi un aliat al imperialismului american. Israelul de acum diferă de cel din alte timpuri şi ar putea fi diferit în viitor. Dar în prezent se află de partea cealaltă a luptei. Mai mult, teoriile conspiraţiei (Consorţiul etc.) includ aproape întotdeauna bancheri evrei în sânul elitei globaliste sau al conspiraţiei mondiale. Rămâne un mister de ce prof. Carvalho a vrut să modernizeze teoria conspiraţiei, excluzându-i pe evrei din versiunea principală.

Părerea mea: paleoconservatorii americani sunt pierduţi.

---

79 Max Weber, *Etica protestantă şi spiritul capitalismului,* trad. de Ihor Lemnij, Editura Humanitas, Bucureşti, 1993.

80 Iacov Bromberg, *Evrei i Evraziia,* Agraf, Moskva, 2002.

Discursul lor e incoerent, slab şi foarte idiosincrazic.

Dacă vreun nord-american curajos şi cinstit doreşte să lupte împotriva elitei globaliste ca ultimă fază a Istoriei Occidentale, ca sfârşit al istoriei, să se alăture, vă rog, trupelor noastre eurasiatice. Lupta noastră este, într-un anumit sens, universală, aşa cum şi provocarea globalistă e universală. Avem tradiţii diferite, dar în momentul în care le apărăm ne confruntăm cu duşmanul comun oricărei tradiţii. Astfel, vom explora zonele de influenţă ale fiecăruia în lumea multipolară doar după ce vom obţine victoria noastră comună asupra Bestiei. Bestia americană – atlantistă-liberală-globalistă-capitalistă-postmodernă.

Într-o vreme Occidentul a avut propria lui tradiţie. A pierdut-o, în parte. A fost contaminată parţial de germeni veninoşi. Occidentul ar trebui să caute în rădăcinile sale ancestrale profunde, dar aceste rădăcini duc la acelaşi trecut indo-european eurasiatic[81], trecutul glorios al sciţilor, al celţilor, al sarmaţilor, al germanilor, slavilor, indienilor, persanilor, romanilor şi societăţilor lor holiste, la cultura lor războinică şi ierarhică şi la valorile lor mistice şi spirituale care nu aveau nimic în comun cu actuala şi degenerata civilizaţie mercantilă şi capitalistă.

Pentru a reveni la Tradiţie, trebuie să ducem până la capăt revolta împotriva lumii moderne şi împotriva Occidentului modern, o revoltă care să fie absolută – spirituală (tradiţionalistă) şi socială (socialistă). Occidentul se află în agonie. Trebuie să salvăm lumea de la această agonie şi poate să salvăm însuşi Occidentul. *Occidentul modern şi postmodern trebuie să moară.* Dacă există valori tradiţionale reale în fundamentele sale (şi cu siguranţă există), le vom salva doar prin procesul distrugerii globale a Modernităţii/Hipermodernităţii.

Aşadar, cei mai buni reprezentanţi ai Occidentului, ai Occidentului profund şi nobil, ar trebui să rămână *alături de*

---

81 Alain de Benoist*, Indo-Europeens: a la recherche du foyer d'origine*, Nouvelle Ecole, 1997.

Restul lumii[82] (adică de noi, de eurasiatişti) şi *nu împotriva* Restului lumii.

Este evident că prof. Carvalho a ales cealaltă tabără, prefăcându-se că nu a ales niciuna. E păcat, fiindcă avem nevoie de prieteni. Dar decizia îi aparţine. Vom accepta orice soluţie – a descoperi propriul drum în Istorie, în Politică, în Religie şi în Societate este demnitatea intimă a unui om.

[82] Alain de Benoist, *Europe, Tiers monde, même combat*, Robert Laffont, Paris, 1986.

Împotriva bolşevismului de dreapta (sau a tradiţionalismului de stânga)

OLAVO DE CARVALHO

Răspunsuri punct cu punct

INTRODUCERE

Care a fost răspunsul prof. Dughin la faptul că resping contrastul mecanic dintre individualism şi colectivism? Nici unul.

Ce răspuns a dat la demonstraţia mea că sentimentul „holistic" de solidaritate comunitară este mai viu în Statele Unite ale Americii decât în orice altă ţară a blocului eurasiatic? Nici unul.

La comparaţia pe care am făcut-o între nenorocirile respective din SUA, Rusia şi China? Nici unul.

La explicaţiile mele despre natura acţiunii istorice şi a identităţii adevăraţilor agenţi ai Istoriei? Nici unul.

La cercetarea mea asupra conflictului structural care transformă Biserica Ortodoxă într-un instrument docil al oricărui proiect rus imperialist? Nici unul.

El a preferat să fugă de toate întrebările hotărâtoare şi, simulând o demnitate ofensată, a părăsit scena bătând din picioruş ca o primadonă de cabaret. Şi mai spune că istericul sunt eu.

În drum spre ieşire, a mai ros pe la colţuri, referindu-se la ideile secundare ale mesajului meu, cărora nu le-a răspuns satisfăcător, limitându-se la a se bate cu pumnul în piept, arătând superioritate şi atribuindu-mi idei pe care nu le am, care au fost inventate de el însuşi cu scopul de a le combate cu uşurinţă şi a-şi proclama triumful într-o bătălie imaginară.

Desigur că nu-i voi răspunde cu aceeaşi monedă. Calităţile

mele actoriceşti sunt nule sau demne de dispreţ, aşa cum atesta, cu autoritatea suverană a unui fost student al lui Stanislavski, marele actor şi regizor ruso-brazilian Eugenio Kusnet, când declara, pe bună dreptate, că eram cel mai slab student al său la cursul de teatru pe care, spre marea sa alinare, l-am frecventat din pură curiozitate, fără nici o intenţie răuvoitoare de a impune publicului *performance*-urile mele groaznice.

În compensaţie, sunt un studios perseverent şi practicant al argumentaţiei, despre care am publicat cel puţin două cărţi de referinţă[83]. Aşadar, ştiu ce este o dezbatere şi am certitudinea că nu este ceea ce prof. Dughin îşi imaginează că este, anume o acrobaţie de circ menită să-l facă să dea bine şi să atârne de chipul oponentului o mască respingătoare. Aceasta nu este decât o dispută a vanităţilor, un joc prostesc care pentru mine prezintă la fel de mult interes ca o luptă între viermi pentru o gaură în pământ.

Ceea ce voi face aici va fi să-răspund prof. Dughin punct cu punct, cu meticulozitatea sistematică a celui care nu doreşte să-l distrugă, ci doar să-l scoată din confuzia în care se scufundă. În rândurile care urmează, fiecare vorbă alunecoasă a prof. Dughin va fi atent rezumată la chestiunile centrale pe care el a încercat să le evite şi i se va răspunde cu francheţe, fără artificii şi ascunzişuri.

Pentru a facilita lectura, am împărţit textul prof. Dughin în şaizeci de paragrafe numerotate (inclusiv citatele din cel de-al doilea mesaj al meu), pe care le reproduc aici, urmate de răspunsurile mele.

Dimensiunea acestui text nu provine din vreo plăcere erotică pe care aş putea-o simţi scriind texte lungi, ci din simplul fapt că – citându-mă pentru a mia oară – mintea umană este construită astfel încât eroarea şi minciuna pot fi întotdeauna exprimate într-o formă mai succintă decât

---

83 *Aristoteles em Nova Perspectiva. Introdução à Teoria dos Quatro Discursos*, Topbooks, Rio, 1996 şi *Como Vencer um Debate sem Precisar Ter Razão. A Dialética Eristica* de Arthur Schopenhauer, Topbooks, Rio, 1997.

respingerea. Un singur cuvânt fals necesită multe altele pentru a fi dezminţit.

1. DEZAMĂGIRE

> Ca să fiu sincer, sunt puţin dezamăgit de această dezbatere cu prof. Olavo de Carvalho. Am crezut că voi găsi în el un reprezentant al filozofilor brazilieni tradiţionalişti pe linia lui Guénon şi Evola, dar el s-a dovedit a fi foarte diferit şi, de fapt, foarte ciudat.

Din partea mea, eu nu sunt dezamăgit. Cu toate că am fost numit *queer*[84] – un adjectiv ale cărui conotaţii prof. Dughin se preface că le ignoră –, ei bine, acum chiar că începe să-mi placă această dezbatere. Când oponentul meu începe să-şi piardă din vlagă, apelând la etichete peiorative, şiretlicuri neruşinate şi argumente de autoritate, fără să răspundă practic deloc la lucrurile esenţiale pe care le-am declarat, încep să înţeleg că am avut şi mai mult dreptate decât mi-am imaginat iniţial.

Devin cu atât mai fericit cu cât oponentul meu foloseşte cuvinte care contravin conduitei sale reale, încât nu trebuie să apelez decât la mărturia propriilor sale acţiuni pentru a-l demasca în totalitate.

Prof. Dughin este un propovăduitor ostentativ al războiului şi al genocidului. Mărturiseşte că urăşte întregul Occident şi că are ca obiectiv declarat să provoace un al Treilea Război Mondial, să şteargă Occidentul de pe faţa pământului şi să instaureze peste tot ceea ce el însuşi defineşte ca fiind o dictatură universală[85]. El însuşi a declarat că nimic nu-l întristează mai tare decât faptul că Hitler şi Stalin nu s-au

---

84 În original, în engleză. Deşi a fost tradus cu sensul său primar, esdrúxulo, termenul este folosit şi ca sinonim pentru homosexual sau efeminat.

85 Alexandre Douguine, *La grande guerre des continents*, Avatar Éditions, Paris, 2006.

aliat să distrugă Franţa, Anglia şi tot ce ar mai fi întâlnit în cale, împărtăşind întregului univers beneficiile pe care le făcuseră deja cunoscute celor din Gulag şi de la Auschwitz.[86]

Când o persoană cu astfel de idei spune despre mine că sunt agresiv şi ranchiunos, nu pot să nu trag concluzia că mă aflu în faţa unui exemplu viu al *delirului de interpretare*[87], una dintre trăsăturile definitorii ale mentalităţii revoluţionare, simţindu-mă la fel de satisfăcut ca dr. Charcot atunci când se afla în faţa publicului academic, iar pacientele sale prezentau întocmai simptomele cazului de psihiatrie clinică pe care dorea să-l ilustreze.

2. ATACURI

> Mă întristează şi atacurile lui agresive şi isterice împotriva ţării mele, a tradiţiei mele şi împotriva mea personal.

(1) Nu, prof. Dughin. Nu eu am fost cel care v-a atacat ţara şi tradiţia, ci Lenin şi Stalin, pe care dumneavoastră îi preferaţi lui Ronald Reagan şi chiar şi lui Barack Obama. Eu m-am limitat la a spune ceea ce este evident: că toţi ruşii care i-au aplaudat pe cei doi ar trebui să muncească pentru a le plăti indemnizaţii rudelor victimelor acestora. Asta este ofensator? Sau Justiţia a fost făcută doar pentru nemţi, iar ruşii şi chinezii au un certificat cosmic de imunitate? Despre tradiţia dumneavoastră religioasă nu am spus nimic din ceea ce nu aţi mai spus: că este o religie de stat, dirijată de un ţar

---

86 A se vedea interviul în *Fronda*, citat în mesajul anterior.

87 Tipar patologic descris pentru prima dată de psihiatrul francez Paul Sérieux în 1909, care se distinge de celelalte forme de delir psihotic prin faptul că nu prezintă perturbări senzoriale, ci doar o reorganizare morbidă a datelor situaţiei. A se vedea Paul Sérieux, *Les Folies raisonnantes, Le Délire d'interprétation*, Alcan, Paris, 1909. Poate fi descărcat, în format PDF, de pe site-ul http://web2.bium. univ-paris5.fr/livan c/?cote=6i092&p= 27&do =page.

– sau cine se află în locul său –, care nu se poate extinde în afara propriilor frontiere decât prin ocuparea politico-militară a teritoriilor străine. Ce aţi făcut dacă nu să demonstraţi acest fapt cu o constanţă notabilă?

By the way, dacă dumneavoastră chiar credeţi în holism şi colectivism, trebuie să recunoaşteţi că nu are sens individualizarea greşelilor oamenilor politici, absolvind în acelaşi timp entitatea colectivă care le-a dat forţă şi sprijin. Fie suntem toţi persoane individuale libere şi responsabile, iar în acest caz greşelile trebuie evaluate de la individ la individ – însă dumneavoastră consideraţi asta o ideologie occidentală abominabilă –, fie, stimabile, colectivitatea al cărei spirit este protejat şi condensat într-un Stalin sau un ţar este învinuită de actele lui Stalin şi ale ţarului.

(2) Este de-a dreptul semnificativ de altfel faptul că alegeţi cuvântul *attack* în loc de *offend* sau *insult,* mult mai potrivite pentru a desemna un atac pur şi simplu verbal. Prof. Dughin predică deschis distrugerea catolicismului cu forţa, prin mijloace militare şi poliţiste, în special în ţările din Estul Europei[88], unde Biserica Catolică a suferit deja o serie întreagă de persecuţii şi restricţii. Este de înţeles că, alimentând acest vis sângeros, se simte „atacat” la cea mai măruntă critică pe care un om dezarmat o aduce Bisericii Ortodoxe, fără nici cea mai mică intenţie de a o şterge de pe hartă. Este, de asemenea, extrem de semnificativ faptul că după această reacţie disproporţionată, isterică în sensul cel mai literal şi tehnic al termenului, afirmă că eu sunt isteric. Mintea revoluţionară trăieşte din inculparea proiectată.

3. SURPRIZĂ

Sunt lucruri la care nu mă aşteptam.

O, nici măcar. Înarmat cu bazooka şi tancuri se pregătea să stimuleze uciderea a sute de milioane de persoane, însă nu s-ar fi aşteptat vreodată ca vreuna dintre ele să protesteze

88 Vezi *Fronda,* loc. cit.

puţin.

4. INSULTĂ ŞI RĂZBUNARE

> Dacă aş fi ştiut că se poartă aşa nu aş fi acceptat să particip la această dezbatere: nu agreez acuzaţiile deşarte de acest gen şi insultele directe [...].

Primul care a insultat a fost prof. Dughin, iar eu am prostul obicei să mă răzbun. Nu există insultă mai mare ca insinuările semiascunse, în stilul celui mai bun intrigant de operă bufă. Prof. Dughin a încercat să mă prezinte în faţa compatrioţilor mei drept un trădător de patrie, un duşman al ţării mele. O ţară pe care nu a vizitat-o niciodată, despre care nu ştie mai nimic şi al cărei sprijin încearcă acum să-l câştige prin linguşeli ieftine, fără să-i atragă atenţia că în Imperiul Eurasiatic Universal cu greu va avea o soartă mai bună decât Ucraina sub dominaţia rusă sau Tibetul sub ocupaţia chineză. Oare o fi sperat că o să mă port cu mănuşi după asta? Cine mă cunoaşte ştie că urăsc lucrurile spuse pe jumătate, veninul dulce, intriga perfidă susurată în ton suav. Dacă vreţi să discutaţi cu mine fie mă respectaţi, fie nu începeţi să vă plângeţi după că vă doare burta. Fiţi bărbat!

5. ÎNCÂNTARE

> [...] de aceea voi continua doar pentru că mi-am luat angajamentul faţă de tinerii tradiţionalişti amabili care m-au invitat să particip la acest tip de dialog neplăcut – pe care în alte circumstanţe aş prefera să-l evit.

De ce „neplăcut”? Este de-a dreptul o încântare!

6. TOTUL ESTE POLITICĂ?

> Pentru început, am câteva observaţii scurte în legătură cu câteva afirmaţii ale prof. Carvalho:

„Ştiinţa politică, cum am mai spus, s-a născut în momentul în care Platon şi Aristotel au făcut distincţia între discursul agenţilor politici în conflict şi discursul observatorului ştiinţific care încearcă să înţeleagă ce se întâmplă între ei. Sigur că, în timp, agenţii politici pot învăţa să folosească anumite instrumente ale discursului ştiinţific în scopuri proprii; este adevărat şi că observatorul ştiinţific poate prefera politica unui agent sau a altuia. Dar asta nu schimbă cu nimic valabilitatea distincţiei iniţiale: discursul agentului politic urmăreşte să producă anumite acţiuni care să îi favorizeze victoria, cel al observatorului ştiinţific, să obţină o viziune clară asupra lucrurilor care sunt în joc, înţelegând obiectivele şi mijloacele de acţiune ale fiecăruia dintre agenţi, situaţia generală în care se desfăşoară competiţia, care sunt evoluţiile cele mai probabile şi care este sensul întâmplărilor în cadrul mai amplu al existenţei umane...”

Teza aceasta e desfiinţată de Marx în analiza sa asupra ideologiei ca bază implicită a ştiinţei ca atare. Deşi nu sunt marxist, n-am nicio îndoială că observaţia aceasta este corectă.

„Funcţia observatorului ştiinţific devine mai vădit distinctă de cea a agenţilor în momentul în care acesta nu-şi doreşte şi nici nu poate fi părtinitor, ci se menţine la distanţa necesară pentru a descrie situaţia cu maximul de realism de care e capabil”.

La asta eu sunt cel care nu se aştepta. Am crescut auzind această zăpăceală a angajamentului inevitabil, a politizării universale a tuturor actelor umane şi nu-mi imaginam că prof. Dughin ar încerca să mă intimideze cu prostioara asta, un clişeu fără sens, pe care nici un filozof educat nu ar putea să-l ia în serios, nici măcar pentru un minut. Ca fiecare expresie a ignoranţei crase, aceasta aduce după sine, condensată şi compactă, o serie de confuzii vulgare pe care numai educaţia o poate desface de-a lungul timpului. N-am nici cea mai mică intenţie de a-i suplini prof. Dughin carenţele în educaţie, însă, doar cu titlu de sugestie, las aici o listă scurtă de chestiuni cărora ar face bine să le acorde oarecare atenţie în următorii ani. Să vedem:

(1) „Întreaga gândire umană este motivată şi orientată politic” este o afirmaţie bazată pe simpla confuzie între concept şi figură de stil. Toate actele umane „pot”, în teorie şi în mod ideal, să aibă o relaţie mai apropiată sau mai îndepărtată cu politica, însă nu toate pot fi „orientate şi motivate politic” la acelaşi nivel şi în acelaşi sens. Nu mă motivează nici o intenţie politică atunci când merg la toaletă, când îmi pun pantalonii, beau suc, mănânc un sandvici, ascult o cantată de Bach, fac ordine în hârtiile de pe birou sau curăţ buruienile din grădină (doar dacă scopul de a evita o invazie de cobre nu este o prejudecată politică împotriva acestor creaturi blânde). Legătura dintre actele umane şi politică se distribuie pe o scară care merge de la 100% la ceva de genul 0,00000001%. Spre exemplu, când George W. Bush făcea pipi, era oare un act politic la acelaşi nivel şi în acelaşi sens ca declaraţia de război împotriva Irakului? Cu toate dovezile, propoziţia „Întreaga gândire umană este motivată şi orientată politic” trece de la simpla informare a unei participări, care poate fi vagă şi foarte îndepărtată, la afirmaţia peremptorie a unei identităţi substanţiale perfect inexistente şi de o egalitate cantitativă imposibilă. Nu este un concept. Este o figură de stil, o hiperbolă. Ca atare, nu descrie o realitate obiectivă, ci emfaza pe care vorbitorul doreşte să o imprime subiectului – pe o scară care poate merge de la simpla nevoie de atenţie până la suprimarea psihotică a sensului proporţiilor. Declaraţia prof. Dughin se include în mod vădit în această ultimă categorie.

(2) Toate actele umane, prin definiţie, participă, într-o măsură mai mare sau mai mică, la toate dimensiunile nu doar ale vieţii umane, ci şi la cele ale existenţei în general. Nici unul nu participă la acelaşi nivel şi cu aceeaşi intensitate. Aşadar, afirmaţii de tipul „totul este fizică”, „totul este alcătuit din atomi”, „totul este psihologie”, „totul este biologie”, „totul este teatru”, „totul este joc”, „totul este religie”, „totul este dorinţă de putere”, „totul este economie”, „totul este sex” şi „Întreaga gândire umană este motivată şi orientată politic” sunt în acelaşi timp irefutabile şi deşarte. Nu pot fi contestate pentru că nu spun nimic.

(3) Afirmaţia „Nu există nici un loc în sfera gândirii care poate fi complet neutru în termeni politici” este o confuzie primară între gen şi specie: între politică, percepută drept una dintre dimensiunile generale ale existenţei, şi variile dispute politice în special, existente din punct de vedere istoric aici şi acolo. Chiar şi dacă s-ar accepta, *ad argumentandum*[89], ipoteza că toate actele umane sunt politice, asta nu ar conduce în nici un fel la concluzia că fiecare fiinţă umană trebuie să adopte o poziţie pentru toate disputele politice care au loc în timpul vieţii sale. Însăşi posibilitatea de a adopta o poziţie implică o primă selecţie a disputelor: care sunt relevante şi care sunt indiferente sau false? Neutralitatea în faţa unei mulţimi de chestiuni politice nu este doar posibilă, ci şi o condiţie indispensabilă în vederea adoptării unei poziţii în cazul oricăreia dintre ele în particular.

(4) Nu pot să cred că prof. Dughin este atât de naiv încât să ignore faptul că definiţia obiectivelor jocului politic şi delimitarea câmpurilor sunt, ele însele, atitudini politice fundamentale. „Modelarea dezbaterii” este mediul cel mai rapid şi mai eficient de a-l câştiga cu anticipaţie. Însă, odată delimitată o dispută politică, nimic nu-l opreşte pe un cetăţean ca, în loc să se alăture uneia dintre echipe, să respingă însăşi disputa şi să propună în locul acesteia o alta complet diferită, desconsiderând-o pe prima nu doar ca fiind irelevantă, ci şi falsă, refuzând astfel să aleagă între combatanţi care, în opinia sa, sunt doar umbre proiectate pe perete pentru a-l induce în eroare. În acest caz, el trebuie să rămână neutru în disputa străină lui tocmai pentru a se putea declara în favoarea celei proprii.

Însăşi dezbaterea de faţă exemplifică acest lucru în cel mai clar mod posibil. Prof. Dughin, aidoma globaliştilor occidentali, vrea să mă forţeze să aleg între „Occident şi Restul”, urlă că nimeni nu poate rămâne neutru în această dispută şi insistă că pentru a o rezolva trebuie să acceptăm cu toţii, liniştiţi chiar, pur şi simplu perspectiva unui al Treilea

89 „Pentru a argumenta“, „de dragul argumentării“ (lat., n. red.).

Război Mondial, în mod inevitabil mult mai complex şi distructiv decât cele anterioare.

Din punctul meu de vedere, chiar dacă întreaga populaţie de pe planetă ar înghiţi această propunere şi ar decide să se înscrie pe una din listele celor două armate, asta nu ar transforma disputa într-una legitimă sub raport moral, nu s-ar arăta ca fiind o fatalitate istorică incontestabilă, nici nu ar face-o să devină o expresie adecvată a adevăratelor antagonisme care divizează specia umană.

De altfel, de ce ar trebui ca alegerea fundamentală să fie de ordin geopolitic şi nu, spre exemplu, moral sau religios? De ce ar trebui ca cei buni şi cei răi să fie distribuiţi în zone geografice separate în loc să fie împrăştiaţi puţin peste tot, fără vreo uniformitate naţională sau rasială?

Pentru mine, mai mult decât o ipotetică şi artificială dispută între „occidentali" şi „orientali", se află în joc lupta mortală dintre globalism în ansamblul său – în versiunea sa triplă occidentală, ruso-chineză şi islamică – şi valorile spirituale şi civilizatoare milenare care vor fi în mod necesar distruse în cursul luptei pentru dominaţia globală, nemaifiind important cine va ieşi „învingător".

Aceste valori nu sunt „occidentale". Cine ignoră, spre exemplu, faptul că Biserica Ortodoxă nu poate intra în „proiectul eurasiatic" fără să se transforme într-un instrument pasiv în mâinile KGB-ului (cu nume schimbat pentru a n-a oară), după cum s-a transformat deja sub conducerea unui patriarh care este un agent notoriu al acestei instituţii macabre? Citiţi operele marii tradiţii ortodoxe, precum *Filocalia* sau *Pelerinul rus,* şi comparaţi-le cu discursurile ideologice ale prof. Dughin. Ce pot avea în comun apoteoza vieţii contemplative şi prostituţia tuturor lucrurilor sub impulsul luptei politice? Ce acord poate să existe între Domnul nostru Iisus Cristos şi diavol?

În acelaşi mod, s-a pierdut totul din spiritualitatea islamică – şi chiar şi din filozofia islamică – în momentul în care generaţii de tineri înfuriaţi au decis să islamizeze lumea pe baza atacurilor teroriste – inspirate de doctrinele Frăţiei Musulmane – care nu sunt altceva decât o „teologie a

eliberării", o politizare grosolană a ceea ce a fost odată Islamul. Comparaţi scrierile lui Mohieddin Ibn 'Arabi sau ale lui Jalal-ed Din Rûmi cu cele ale lui Sayyd Qutub, mentor al Frăţiei, şi vă veţi face o idee despre ce înseamnă cu adevărat căderea liberă.

Politizarea generală a vieţii – una dintre trăsăturile tipice ale modernităţii occidentale pe care prof. Dughin spune că o urăşte, dar al cărei sclav ideologic inofensiv şi pasiv este, după cum se va vedea mai încolo – a avut, de asemenea, în mod clar rezultate spirituale dezastruoase în Occident. Degradarea iudaismului prin liberalismul modernizator încă de la începutul secolului al XIX-lea, descrisă de rabinul Marvin Antelman în *To Eliminate the Opiate*[90], a fost o specie de laborator în miniatură care a pregătit operaţiunea identică realizată în secolul XX, la o scară mult mai mare, în Biserica Catolică, care a culminat cu dezastrul complet al Conciliului Vatican II. În ceea ce priveşte bisericile protestante, cine nu ştie despre Consiliul Mondial al Bisericilor, care reuneşte atâtea dintre ele, că este o instituţie comunistă şi că cele care nu sunt infectate de comunism sunt bolnave de „teologia prosperităţii", la fel de materialistă ca însuşi comunismul?

În toate aceste cazuri este validă observaţia lui Eric Voegelin: „*The modernform by which a mass democracy is organized* [sunt aici incluse, şi chiar prioritar, «democraţiile totalitare» ale Rusiei, Chinei şi lumii islamice] *is spiritually the most dangerous to the individualpersonally, for the politicalpropaganda fills his spirit with abstract cliches, which are infinitely distant from any essential genuineness of the personal, and therefore radically negates the best and unique features of the entire human being".*[91]

---

90 Zahavia, Ierusalim, 1974. Volumul II a fost publicat în 2002 de către Zionist Book Club, Ierusalim.

91 „Forma modernă prin care este organizată o democraţie de masă este, din punct de vedere spiritual, cea mai periculoasă pentru individ personal, fiindcă propaganda politică îi umple mintea cu clişee abstracte care sunt infinit de departe de orice

În faţa unor fapte ca acestea, este foarte posibil ca persoana care e mai interesată de viaţa eternă decât de luptele politice, în loc să ia parte la disputa între globalişti, să facă tot ce-i stă în puteri pentru a o deprecia, demoraliza şi dilua în disputa mai mare dintre Cetatea lui Dumnezeu şi Cetatea Oamenilor, incluzând aici Consorţiul, Imperiul Eurasiatic şi Califatul.

Lupta mea aceasta este, nu cea în care prof. Dughin încearcă să mă implice împotriva voinţei mele, îmbrăcându-mă cu cămaşa de forţă a unui partid care nu este al meu şi nici nu va putea fi vreodată, răstălmăcind sensul cuvintelor mele, făcându-le să însemne opusul celor pe care le spun şi aducându-mi astfel cea mai gravă ofensă care îi poate fi adusă unui filozof: negarea individualităţii propriilor idei şi reducerea lor la copia unor discursuri colective pe care acesta le dispreţuieşte.

(5) Cu aerul celor care dezvăluie un adevăr universal cunoscut unui netot, pentru care acesta este o noutate absolută, prof. Dughin mă informează că distincţia platonico-aristotelică între punctele de vedere ale agentului şi observatorului nu mai are sens pentru că a fost „desfiinţată" de Karl Marx. Prof. Dughin a ales greşit grădinarul căruia să-i vândă castraveţii. Acum două decenii am examinat critic această prezumţie a doctrinei marxiste şi i-am demonstrat absurditatea completă în cartea mea *O Jardim das Aflições*[92], la care îi trimit pe cei interesaţi, abţinându-mă de la a repeta aici ceea ce am explicat acolo. Karl Marx nu a „desfiinţat" nimic; doar a înarmat, cu titlul de *praxis,* o confuzie psihotică

---

autenticitate esenţială a ceea ce e personal, negând astfel, în mod radical, trăsăturile cele mai bune — şi unice — ale întregii fiinţe umane" (Eric Voegelin, *Published Essays 1929—1933,* Collected Works, vol. 8, University of Missouri Press, Columbia, Mo./London, 2003, p. 238).

92 *O Jardim das Aflições: De Epicuro à Ressurreição de César. Ensaio sobre o Materialismo e a Religião Civil,* Diadorim, Rio, 1995 (ediţia a II-a, São Paulo, E-Realizações, 2004, pp. 107—119, citată pe site-ul http://www.olavodecarvalho.org/traducoes/epicurus.htm).

între teorie şi practică, de pe urma căreia mulţi intelectuali încă nu şi-au revenit. Dacă prof. Dughin vine să-mi fluture pe dinaintea ochilor această confuzie ca un adevăr câştigat definitiv – atât de definitiv că, pentru a-şi dezarma oponentul, este suficient să-l citeze cu glas tare, fără să fie nevoie să argumenteze în favoarea sa –, nu demonstrează decât că el însuşi nu l-a examinat vreodată critic, limitându-se la a-l încorpora drept dogmă în propria ideologie personală. Se naşte câte un fraier pe minut, după cum ne învăţa P.T. Barnum.

(6) Pe lângă lucrurile evidente enunţate mai devreme, anume că pentru a putea adopta o poziţie într-o singură dispută trebuie să rămâi neutru într-o mulţime de alte dispute – în aşa fel încât negarea întregii neutralităţi ar atrage după sine imposibilitatea adoptării unei poziţii –, rămâne faptul că, fie şi în mintea unui agent în particular, fie el chiar şi cel mai activ şi implicat dintre agenţi, punctul de vedere al observaţiei teoretice trebuie să fie distinct în mod formal de punctul de vedere al celui care planifică acţiunile sau agită masele, cu alte cuvinte agentul trebuie să fie în primul rând observator neutru, pentru ca apoi să poată acţiona asupra unei situaţii pe care o domină intelectual. O mărturiseşte însuşi prof. Dughin când, câteva rânduri mai apoi, se confesează:

> La cursurile mele de la Facultatea de Sociologie a Universităţii de Stat din Moscova, unde sunt şeful Departamentului de Sociologie a Relaţiilor Internaţionale, nu predau niciodată propriile viziuni politice şi ofer întotdeauna un spectru complet al posibilelor interpretări politice ale faptelor, dar nu insist asupra unui punct de vedere concret; de fiecare dată subliniez faptul că există o alegere.

Ce este aceasta dacă nu o reformulare a ceea ce am spus eu în cel de-al doilea mesaj? Citiţi-l din nou, vă rog:

> „Sigur că, în timp, agenţii politici pot învăţa să folosească anumite instrumente ale discursului ştiinţific în scopuri proprii; e adevărat şi că observatorul ştiinţific poate prefera politica unui agent sau a altuia. Dar asta nu schimbă cu

nimic valabilitatea distincţiei iniţiale: discursul agentului politic urmăreşte să producă anumite acţiuni care să îi favorizeze victoria, cel al observatorului ştiinţific, să obţină o viziune clară asupra lucrurilor care sunt în joc, înţelegând obiectivele şi mijloacele de acţiune ale fiecăruia dintre agenţi, situaţia generală în care se desfăşoară competiţia, care sunt evoluţiile cele mai probabile şi care este sensul întâmplărilor în cadrul mai amplu al existenţei umane”.

Rezumând: când prof. Dughin vorbeşte în calitate de observator ştiinţific, el încearcă să înţeleagă situaţia. Când vorbeşte ca agent, încearcă să producă acţiuni care să ducă la victoria partidului său. Şi cine, ucide-l-ar toaca, nu ar face acelaşi lucru? Mijloacele intelectuale şi verbale ale observaţiei ştiinţifice sunt atât de diferite de mijloacele acţiunii politice, încât eficienţa chiar şi a acesteia din urmă impune separarea preliminară a celor două puncte de vedere, fără de care articularea posterioară în planul practic ar fi doar confuzie, minciună şi o proprie inducere în eroare, aşa cum istoria mişcării marxiste a demonstrat-o cu dovezi mai mult decât suficiente.

Dacă prof. Dughin urmează în activitatea sa academică aceeaşi distincţie pe care o urmez şi eu, este evident că nu crede în propria persoană când spune că această distincţie a fost „desfiinţată” de Karl Marx.

Singura diferenţă care ar putea să existe între noi, în acest caz – şi spun „ar putea” pentru că ea nu trebuie să existe neapărat –, ar fi că el ne asigură că, după ce se obţine o descriere suficient de clară a forţelor aflate în conflict, adică odată încheiată misiunea de observator ştiinţific, este nevoie să se facă o alegere, iar „această alegere nu e doar o libertate, ci şi o obligaţie. Eşti liber să alegi, dar *nu eşti liber să nu alegi*”.

Însă obligaţia de a adopta o poziţie nu poate fi absolută. Este relativă prin definiţie. Ea este validă doar dacă acceptăm că descrierea ştiinţifică este veridică, unica posibilă sau cel puţin cea mai plauzibilă dintre toate şi că disputa pe care ea o descrie este atât de importantă, atât de vitală pentru destinul uman, încât refuzul de a adopta o poziţie în

ceea ce o priveşte ar fi o laşitate de neiertat. Însă, fir-ar să fie, câţi profesori universitari se pot lăuda că au făcut o descriere atât de corectă şi definitivă a realităţii, o evaluare atât de sigură a antagonismelor esenţiale, încât cine vrea să-i asculte să fie moralmente obligat să adopte o poziţie în termenii opoziţiei pe care au definit-o? După modesta mea părere, singurul care a reuşit o descriere atât de corectă şi de finală a fost Domnul nostru Iisus Cristos când a spus că trebuie să alegem între El şi Principele acestei lumi. Profesorii universitari, în general, proiectează asupra auditoriului conflictul din sufletul lor, şi doar cei mai vanitoşi dintre ei proclamă că este vorba de conflictul esenţial al lumii, în faţa căruia nimeni nu are dreptul să rămână neutru. Întrebarea care se iveşte aici în mod fatal este: şi dacă descrierea este falsă? Dacă dezaprob descrierea, de ce să iau parte la un conflict ipotetic care nu există decât în capul profesorului meu şi care nu corespunde faptelor aşa cum le percep eu? De ce să nu am dreptul să rămân neutru în faţa ipotezelor profesorale şi să aleg eu însumi propria-mi luptă? Încă o dată, neutralitatea se arată nu doar posibilă, ci şi o condiţie necesară pentru adoptarea unei poziţii.

Prof. Dughin nu înţelege astfel de subtilităţi. Sprijinit de autoritatea infailibilă a lui Karl Marx, el se aşteaptă serios ca lumea să-i accepte regula de joc şi să se înscrie neîntârziat într-una din echipe. Eu unul mai am multe de făcut. Fără nici o intenţie de a jigni, returnez formularul de înscriere necompletat.

7. SETEA DE PUTERE

Setea de putere pătrunde natura umană până în profunzime. Distanţa pe care o evocă prof. Carvalho este imposibilă din punct de vedere ontologic. Platon şi Aristotel erau amândoi angajaţi politic nu doar în practică, ci şi în teorie.

(1) Prof. Dughin se declară apostolul Absolutului, al Tradiţiei, Spiritului, însă nu poate fi de nici un fel, din moment

ce decretează întâietatea politicului şi neagă autonomia (şi chiar însăşi posibilitatea) vieţii contemplative, reducând-o la un instrument sau mijloc de camuflare a „setei de putere”. Ipoteza că, spre exemplu, Sfânta Tereza, contemplându-l pe Domnul nostru Iisus Cristos, ar „face astfel politică” sau ar exercita „setea de putere” reflectă aceeaşi confuzie – semnalată deja aici [6 (1) şi 6 (2)] – între participarea cea mai îndepărtată şi egalitatea cantitativă.

(2) Odată clarificată această confuzie, nu este adevărat că „Platon şi Aristotel erau amândoi *angajaţi politic* nu doar în practică, ci şi în teorie”. Platon, în *Scrisoarea a VII-a,* explică faptul că a decis să se dedice filozofiei tocmai după ce a fost dezamăgit de politică. Că filozofia sa ar fi putut să aibă implicaţii politice ulterioare nu înseamnă că ea însăşi ar fi fost activism politic, aşa cum însuşi prof. Dughin, când descrie o situaţie politică, nu face activism politic, după cum el însuşi confirmă. În ceea ce îl priveşte pe Aristotel, simpla condiţie de a fi străin îi anula din start participarea la politica atenianã şi, de-a lungul operelor pe care ni le-a lăsat drept moştenire, luările sale de poziţie sunt atât de prudente şi de moderate, mai exact atât de neutre politic, încât au putut inspira în egală măsură politici dintre cele mai diverse, de la cea a Sfântului Toma, la cea a lui Karl Marx.

(3) Apelul la „setea de putere” drept cheie explicativă universală este extrem de semnificativ. Acest topos nietzschean revine pe scenă de fiecare dată când cineva încearcă să ne abată de la căutarea unei soluţii raţionale pentru conflictele umane şi ne invită să participăm la un carnagiu mântuitor. Prof. Dughin nu ascunde faptul că scopul său este exact acesta. Doar că, pentru a-l împlini, este nevoie, din nou, să se implice în echivocul impardonabil al participării proporţionale şi al identităţii cantitative. Toate actele umane sunt pătrunse de „setea de putere”? Cu siguranţă. Însă în ce măsură? Şi care este proporţia între această forţă motivaţională şi altele implicate? Atunci când faceţi sex cu soţia, cu siguranţă există acolo puţintică sete de putere. Însă dacă aceasta va fi mai presus de dorinţa plăcerii, a tandreţii, a impulsului de a-i face pe plac persoanei iubite

etc., atunci deja nu va mai fi vorba de un act sexual licit, va fi un viol. Întrebaţi-o pe soţia dumneavoastră dacă nu percepe diferenţa. Elogiul adus „setei de putere” ca explicaţie supremă a actelor umane nu este o descriere validă a realităţii, nu este nici măcar o teorie: este o proiecţie maladivă într-un limbaj care pretinde a fi teoretic, izvorâtă din dorinţa nestăvilită de a anula toate celelalte motivaţii umane, în special dragostea şi setea de cunoaştere. Nu impresionează faptul că inventatorul acestei aberaţii este un biet amărât fără bani, fără prestigiu, fără prieteni, fără nici o prietenă, obligat să se refugieze la prostituate care i-au dat sifilis, care l-a făcut să înnebunească şi să moară. Nu este o coincidenţă faptul că cea de-a doua cheie explicativă pe care a mizat a fost... resentimentul.

8. EURASIATISM ŞI COMUNISM

> „Fotografiile pe care le-am ataşat primului meu mesaj, ca sinteză umoristică, documentează pe de-a-ntregul diferenţa dintre agentul politic investit cu planuri globale şi mijloace de acţiune la scară imperială şi observatorul ştiinţific, nu doar lipsit de oricare din aceste lucruri, ci şi ferm hotărât să le respingă şi să trăiască fără ele până la sfârşitul zilelor sale, din moment ce sunt inutile şi nepotrivite cu misiunea vieţii pe care şi-a ales-o şi care este, pentru el, singura justificare rezonabilă a existenţei sale”.
>
> Ultrajul demonstrat puţin mai devreme împotriva polului „ruso-chinez” şi identificarea complet ridicolă a eurasiatismului cu comunismul reprezintă o dovadă strălucită a extremei parţialităţi a prof. Carvalho.

Niciodată nu am „confundat” eurasiatismul şi comunismul, exceptând din punct de vedere ideologic, cu toate că includ ambii termeni în categoria mişcărilor revoluţionare, în sensul precis pe care îl confer acestui termen.[93] Cu toate acestea,

[93] A se vedea conferinţa mea *The Structure of the Revolutionary Mind* la http://philosophyseminar.com/multimedia/video/166-the-

politica nu este doar o confruntare a ideologiilor. Este o luptă pentru putere între grupuri umane foarte concrete şi exacte. Prof. Dughin nu va fi suficient de cinic încât să nege că grupul aflat în prezent la putere în Rusia este acelaşi care domina ţara în timpul comunismului. În mod fundamental este KGB-ul (sau FSB-ul, căci schimbarea periodică de nume nu a schimbat niciodată natura acestei instituţii). Mai mult, este KGB-ul cu o putere brutal amplificată: pe de-o parte, dacă în timpul regimului comunist exista un agent al poliţiei secrete la fiecare 400 de cetăţeni, astăzi există unul la fiecare 200, făcând din Rusia un stat poliţist inconfundabil; de cealaltă parte, împărţirea proprietăţilor statului între agenţii şi colaboratorii poliţiei politice, care s-au transformat peste noapte în „oligarhi” fără a-și pierde legăturile de supunere cu KGB-ul, îi conferă acestei entităţi privilegiul de a acţiona în Occident, sub straturi peste straturi de disimulări, cu o libertate de mişcare care era de neconceput pe vremea lui Stalin sau a lui Hruşciov.

Ideologic, eurasiatismul este diferit de comunism. Este, după cum a spus Jeffrey Nyquist, „bolşevismul de dreapta”. Însă ideologia, după cum o definea însuşi Karl Marx, este doar un „veşmânt din idei” care acoperă o stratagemă a puterii. Stratagema de putere a Rusiei şi-a schimbat veşmântul, însă continuă în acelaşi fel – cu aceleaşi persoane în aceleaşi locuri, ocupând aceleaşi funcţii, cu aceleaşi ambiţii totalitare dintotdeauna.

Nu există nici o urmă de parţialitate atunci când declari ceva ce este evident.

9. NUMĂRĂTOAREA DE CADAVRE

> Evaluarea marilor puteri globale se bazează pe presupunerea unei proporţii care ar putea fi folosită drept măsură – numărul oamenilor ucişi.

Vai, dar ce anume face diferenţa între un necaz personal şi

revolutionary-mentality.html.

o tragedie mondială dacă nu numărul de victime? Aceasta nu este o „prezumţie“, este însăşi definiţia termenilor în uz. „Genocidul“ este lichidarea sistematică a unei comunităţi etnice, politice sau religioase. „Democidul“ este exterminarea populaţiilor civile la iniţiativa propriului guvern. Punct. Dacă numărul de fiinţe umane asasinate nu serveşte drept măsură a gravităţii unui genocid sau democid, de ce ar trebui să distingem între Holocaust şi orice alt homicid singular comis de un rasist izolat, fără puterea guvernului? Mai mult decât atât: dacă numărul de victime nu contează, cum se face distincţia între autorul unei singure crime şi un *serial killer?* Unde ar înceta, prin aceasta, noţiunea de *recidivă,* pe care jurisprudenţa universală o declară ca fiind circumstanţă agravantă? Să fi fost o eroare a tuturor juriştilor din toate ţările şi din toate epocile sporirea penalităţilor în funcţie de numărul crimelor?

Nu este o coincidenţă că vinovaţii de cele mai mari genocide şi democide sunt întotdeauna cei care, într-un paroxism de disperare retorică, încearcă să împroaşte cu noroi, apelând la argumentul absurd şi jignitor cum că numerele nu fac diferenţa.

Prof. Dughin merge chiar mai departe, punând termenul „genocid” între ghilimele atenuante când se referă la asasinarea celor *140 de milioane de civili neînarmaţi* de către guvernele Rusiei şi Chinei, folosind însă termenul fără nici un fel de ghilimele, indicând astfel sensul literal şi precis, atunci când vorbeşte despre cei care au murit pe câmpul de luptă, şi este un număr incomparabil mai mic, rezultat în urma intervenţiilor americane în Afghanistan şi Libia.

Este o inversare completă a simţului proporţiilor, logoreea nebună a celui care, neavând niciun fel de dreptate, încearcă disperat să debusoleze audienţa pentru a o împiedica să perceapă adevărul gol şi crud.

10. DUGHIN CONTRA DUGHIN

Acest fapt nu este atât de evident şi, în realitate, este mai degrabă un exemplu de anticomunism politic şi de

propagandă antirusă decât rezultatul unei „analize ştiinţifice”. Da, sunt un agent politic al *Weltanschauung*-ului eurasiatic. Şi, în acelaşi timp, sunt un analist politic şi un om de ştiinţă. Cele două aspecte nu corespund în totalitate. La cursurile mele de la Facultatea de Sociologie a Universităţii de Stat din Moscova, unde sunt şeful Departamentului de Sociologie a Relaţiilor Internaţionale, nu predau niciodată propriile mele viziuni politice şi ofer întotdeauna un spectru complet al posibilelor interpretări politice ale faptelor, dar nu insist asupra unui punct de vedere concret; de fiecare dată subliniez faptul că există o alegere.

După cum am comentat anterior, aici prof. Dughin demonstrează, prin propriul exemplu, că nu este posibil să înţelegi o situaţie politică şi cu atât mai puţin să acţionezi asupra ei în mod eficace fără să observi, într-o primă fază, distincţia platonico-aristotelică între punctul de vedere al observatorului şi cel al agentului, distincţie căreia cu câteva rânduri mai înainte îi negase întreaga validitate. Chiar şi când observatorul şi agentul sunt sintetizaţi în aceeaşi persoană, perspectivele din care abordează faptele trebuie să rămână din punct de vedere formal distincte şi inconfundabile.

11. OBLIGAŢIA DE A ALEGE

În acelaşi timp, această alegere nu e doar o libertate, ci şi o *obligaţie.* Eşti liber să alegi, dar *nu eşti liber să nu alegi.* Nu există niciodată nimic de genul „neutralitate” politică sau ideologică.

Revenim la tema alegerii forţate. Dreptul de a alege nu înseamnă nimic dacă nu implică şi dreptul de a alege dintre mai multe variante. De ce am fi obligaţi să alegem tocmai dintre alternativele oferite de prof. Dughin, fără a propune alternative diferite, un evantai de alegeri posibile diferite? Prof. Dughin, cu o candoare exemplară, exercită acest drept pe care îl neagă celorlalţi: „Naţional-bolşevicii (în numele cărora vorbeşte în acest pasaj) susţin idealismul obiectiv [...]

şi materialismul obiectiv [...], refuzând să aleagă între ele”[94] Numai Dumnezeu are dreptul să ne impună o alegere categorică, finală, irecuperabilă. „Cine nu este cu Mine este împotriva Mea” şi „Cine nu strânge cu mine risipeşte”, a rostit Dumnezeu. De atunci, maimuţoii satanici nu încetează să pretindă că deţin alegerea definitivă, obligatorie, cristalizată într-un dualism macabru. Nu aş putea să demonstrez absurdul situaţiei mai bine decât a făcut-o Otto Maria Carpeaux[95] într-un eseu memorabil despre Shakespeare:

> Ani de-a rândul conştiinţa europeană a fost maltratată de presupusa obligaţie de a alege între Hitler şi Stalin – „nu există alternativă!”. Apoi au vrut să oblige conştiinţa mondială să aleagă între Stalin şi Foster Dulles – „nu există alternativă!”. Şi continuă apoi să ne impună aceste alternative peste tot, la fel de asemănătoare cu lupta absurdă între cele două case, Montaque şi Capulet, adevărata temă din *Romeo şi Julieta*... Acesta este adevărul pe care Mercutio îl recunoaşte în momentul de luciditate extremă din timpul agoniei sale, strigând – şi strigăm şi noi cu el: *A plague’o both your houses!* „Ah, ciuma cadă pe-ale voastre case!”[96] şi amin.

Dacă casele sunt trei în loc de două, atunci ciuma să vină întreită. Nici un dughinism din lume nu mă va putea obliga să aleg între Consorţiu, Califat şi Imperiul Ruso-Chinez. Prof. Dughin chiar simplifică lucrurile pentru mine, sintetizând ultimele două elemente în Imperiul Eurasiatic, reducând alternativele la buna şi vechea dualitate dintre casele Montague şi Capulet, vrând să ne îmbrace cu cămaşa de

---

94 Citat în Alexandre Douguine, *Le prophète de l’eurasisme*, Avatar Éditions, Paris, 2006, p. 133.

95 Otto Maria Carpeaux, „A política, segundo Shakespeare“, în *Ensaios Reunidos,* 1942–1978, îngrijire de ediţie, introducere şi note de Olavo de Carvalho, Universidade da Cidade şi Topbooks, Rio, 1999, vol. I, pp. 783–784.

96 William Shakespeare, *Romeo şi Julieta*, trad. de Şt.O. Iosif, Editura Mondero, Bucureşti, 2000, p. 77 (n. tr.).

forţă a alegerii obligatorii. *A plague o'both your houses*!

12. ARME

> Aşadar, este oarecum incorect ca prof. Carvalho să fie prezentat drept „neutru" sau „imparţial", în vreme ce eu sunt „angajat" sau „motivat ideologic". Amândoi suntem angajaţi ideologic şi implicaţi ştiinţific. Astfel, eu consider în continuare cele două fotografii ale noastre nu ca „Profesor *vs* Războinic", ci ca „doi profesori/războinici, unul împotriva celuilalt". În cele din urmă, prof. Carvalho ţine o armă în mână. Nu o cruce, de exemplu. Şi, apropo, există câteva fotografii în care ţin în mână o cruce mare în timpul unor ceremonii religioase. De aceea nu înseamnă nimic. Religiile noastre sunt diferite, aşa cum sunt şi civilizaţiile noastre.

Este clar că noi apărem în fotografii purtând arme, însă ce arme? A mea este o puşcă mică de vânătoare, care poate eventual să servească pentru apărarea casei, însă în mod normal este pentru uz sportiv şi, în acest caz concret, a fost folosită în mod deosebit pentru a omorî cobre înainte ca acestea să-mi muşte căţeii de talie mică (nu pe cel mare, care le mănâncă crezând că sunt cârnaţi care se mişcă). Deja cele ale prof. Dughin sunt arme de luptă, care privesc guvernul, create în mod specific pentru a omorî fiinţe umane (nimeni nu a prins vreodată cobre sau tatu cu bazooka sau cu tancul), nu pentru a omorî unul sau doi, ci pentru a lichida la grămadă, cu sutele, cu miile. Cum să spui că diferenţa asta „nu ilustrează nimic"? Chiar nu există diferenţă între apărarea legitimă şi homicidul în masă?

13. DUGHIN CONTRA DUGHIN (2)

> „Atât eu, cât şi prof. Dughin ne îndeplinim îndatoririle cu maximă dedicare, seriozitate şi onestitate. Însă aceste îndatoriri nu sunt aceleaşi. A lui este să recruteze soldaţi pentru lupta împotriva Occidentului şi instaurarea Imperiului Eurasiatic universal. A mea este să încerc să înţeleg situaţia

politică a lumii pentru ca eu şi cititorii mei să nu fim reduşi la condiţia unor orbi aflaţi în bătaia puştii în contextul luptei globale; să nu fim târâţi de vârtejul Istoriei ca nişte frunze în furtună, fără să ştim de unde am venit şi nici încotro ne ducem”.

Aici sunt de acord într-o singură privinţă. E adevărat că scopul meu este „să recrutez soldaţi pentru lupta împotriva Occidentului şi instaurarea Imperiului Eurasiatic universal”. Dar asta va fi posibil doar după ce voi fi obţinut o viziune corectă asupra situaţiei globale a lumii, bazându-mă pe o analiză precisă a echilibrului dintre puterile sale şi actorii săi principali.

Încă o dată prof. Dughin confirmă – după ce a negat – distincţia formală şi indispensabilă între punctul de vedere al observatorului ştiinţific şi al agentului politic.

14. DIFERENŢA DINTRE NOI

Aşadar, deocamdată, atât eu, cât şi prof. Carvalho avem aceeaşi sarcină. Dacă diferă felul în care înţelegem forţele dominante din lume şi cum le identificăm, asta nu înseamnă automat că eu sunt motivat exclusiv de alegerea politică şi geopolitică, iar că el e motivat doar de raţionamentul „neutru” sau „ştiinţific”. Amândoi încercăm să înţelegem lumea în care trăim şi bănuiesc că amândoi facem acest lucru în mod cinstit. Dar concluziile noastre nu se potrivesc. Mă întreb de ce se întâmplă asta şi încerc să găsesc motive mai profunde decât simpla şi evidenta mea implicare politică şi ideologică. Noi doi dorim să facem lumea noastră mai bună, nu mai rea. Dar avem viziuni diferite despre ceea ce este Binele şi Răul. Mă întreb în ce constă diferenţa.

Diferenţa este următoarea. Eu, după ce mi-am asumat o poziţie cu graba indecentă a tinereţii, m-am întors imediat asupra ei şi am petrecut treizeci de ani – nu treizeci de zile – luptând cu propriile mele îndoieli, printre mii de ezitări, fără să reuşesc să mă decid asupra vreunui lucru, cu excepţia celor cu caracter experimental şi provizoriu, emiţând din nou păreri politice abia la patruzeci şi opt de ani, după ce am

ajuns la nişte concluzii care îmi păreau rezonabile, şi chiar şi aşa atrăgând mereu atenţia asupra posibilităţii de a greşi. Prof. Dughin nu a avut dubii nici măcar o zi: s-a decis asupra naţional-bolşevismului când încă era foarte tânăr şi continuă să-i fie fidel aceluiaşi program, care s-a dezvoltat în eurasiatism. Pur şi simplu nu a trecut prin perioada de abstinenţă reală în ceea ce priveşte opiniile, care este absolut necesară formării unui intelectual serios.

15. DIFERENŢA DINTRE NOI (2)

> Cred că aceasta e rezultatul divergenţei dintre civilizaţiile noastre; avem fiecare ontologii diferite, antropologii şi sociologii diferite. Astfel, învinuirea şi demonizarea unuia de către celălalt sunt rezultatul poziţiilor „etnocentrice" necesare, nu argumente finale pentru alegerea unui rău mai mic.

Absolut greşit. După cum vom vedea mai încolo, mintea prof. Dughin a fost formată mult mai mult de intelectualitatea occidentală decât de orice altă tradiţie spirituală a Orientului, în vreme ce printre principalele influenţe care m-au format pe mine se numără Swami Dayananda Sarasvati, director al Academiei de Studii Vedice din Mumbay[97], iar după aceasta m-am lăsat convins de orientalism până în punctul în care am devenit autor de studii islamice care au fost premiate de guvernul Arabiei Saudite. Diferenţa dintre noi constă în experienţa intelectuală personală, nu în cea dintre „civilizaţii".

16. GHILIMELE ANESTETICE

> „El foloseşte toate instrumentele specifice propagandei politice: simplificarea maniheistă, etichetarea denigratoare,

97 A se vedea declaraţia mea în acest sens în „Nota introdutória" la *A Longa Marcha da Vaca para o Brejo & Os Filhos da PUC. O Imbecil Coletivo II,* Topbooks, Rio, 1998.

insinuările perfide, falsa indignare a vinovatului care face pe sfântul şi, *last, not least,* construcţia marelui mit al lui Georges Sorel – sau a profeţiei care se împlineşte singură –, care, simulând descrierea realităţii, ridică în aer un simbol aglutinant în speranţa că, prin aderarea publicului în masă, ceea ce este fals va deveni adevărat".

Subliniind presupusul act al „genocidului" comunist ruso-chinez, prof. Carvalho joacă exact acelaşi joc al propagandei politice pure, adică se joacă cu falsa sensibilitate umanitară a publicului occidental, fără să bage de seamă, apropo, genocidul planificat, real şi existent aici şi acum, care are loc în Afghanistan, Irak sau în Libia, pricinuit de asasinii americani însetaţi de sânge.

Am menţionat anterior falsitatea monstruoasă a acestei comparaţii bazate pe inversarea completă a simţului proporţiilor. Asasinarea a 140 de milioane de cetăţeni neînarmaţi nu îi face părtaşi la genocid pe guvernanţii Rusiei şi Chinei, exceptând situaţia în care sunt între ghilimele voit atenuante. Deja moartea soldaţilor în luptă, în număr de două mii de ori mai scăzut, este „genocid plănuit de asasinii americani însetaţi de sânge". Fără ghilimele în original.

17. O CHESTIUNE DE STIL

[...] ca să imit aici stilul foarte „ştiinţific" de politică impus de prof. Carvalho [...].

Ce farsă! Prof. Dughin îi numeşte pe americani *bloody murderers* de atâţia ani şi niciodată nu a avut nevoie de impulsul meu literar pentru asta. Mai mult decât atât, caracterul ştiinţific sau lipsa acestuia nu rezidă în stilul rafinat sau nerafinat al scriiturii, ci în substanţa argumentelor sale. Însuşi prof. Dughin acceptă drept ştiinţifice lucrările lui Karl Marx, al cărui stil este de o mie de ori mai violent decât al meu şi lipsit chiar de nota umoristică atenuantă care nu lipseşte niciodată atunci când scriu.

18. PĂREREA MEA STUPIDĂ

„Nu spun, desigur, că prof. Dughin ar fi necinstit. Dar se dedică în mod cinstit unui tip de luptă care, prin definiţie şi de când lumea şi pământul, întruchipează necinstea prin excelenţă”.

Cred că această teză este realmente stupidă. Nu spun că prof. Carvalho ar fi stupid, în nici un caz. Dar simt, sincer, că uzurparea dreptului de judecată morală globală în asemenea cazuri, cum ar fi să spui ce e „cinstit” sau „necinstit”, se încadrează perfect în vechea tradiţie a stupidităţii extreme.

(1) Din start, opinia că politica în general este regatul farsoilor şi al escrocilor e aceeaşi pe care Shakespeare o ilustrează în *Romeo şi Julieta* şi în alte piese, prostia mea bazându-se astfel măcar pe un precedent istoric ilustru care, dacă nu o îndreptăţeşte, măcar o înnobilează.

(2) Cu toate acestea, cel mai frumos lucru în acest pasaj este că prof. Dughin apare ca purtător de cuvânt al relativismului cultural radical, ultimul şi cel mai frumos vlăstar al modernismului occidental, despre care spune că îl urăşte cu întreaga sa fiinţă.

Este inutil să pretinzi consecvenţă unui om care îşi declară public credinţa în iraţionalismul militant[98], însă – doar pentru uzul meu propriu şi al cititorilor – mă întreb cum poate prof. Dughin să concilieze inexistenţa normelor morale universale cu credinţa de creştin declarată public în faţa validităţii universale a celor Zece Porunci.

A se observa faptul că el califică părerea mea drept „stupidă”, însă nu face nici cea mai mică încercare să arate de ce este stupidă. Adjectivul, presupune el, trebuie să fie dovada în sine. Odată etichetată drept stupidă, părerea mea devine automat stupidă prin simpla putere a etichetei.

---

98 Alexandre Douguine, *Le Prophète de l’eurasisme,* ed. cit., pp. 146-147.

Conform lui Aristotel, acest mod de vorbire, care pretinde că exprimă ceea ce este evident, universal recunoscut şi de domeniul public, când în fapt nu este nimic din toate acestea, reprezintă însăşi definiţia *argumentării christice* sau a controversei, retorica falsă a demagogilor şi farsorilor: „Este christic raţionamentul care porneşte de la premise în aparenţă probabile, dar nu în realitate.”[99]

19. JUDECATĂ PRIN PRISMA PRESUPUNERII

Astfel, fiind perspicace şi viclean, prof. Carvalho dă în mod conştient un argument foarte stupid cu scopul de a ajunge mai aproape de publicul dreptei americane „creştine”, pe care încearcă să-l influenţeze.

(1) Aici, din nou, prof. Dughin mă judecă prin prisma presupunerilor, fără să aibă cea mai vagă idee despre activităţile mele reale. Nu am căutat niciodată să influenţez dreapta americană, cu toate că nu exclud posibilitatea de a încerca asta într-o zi, dacă mi se va părea oportun. M-am exprimat asupra ei doar când am fost invitat, în ocazii rare şi sporadice. Întreaga mea activitate de profesor, scriitor şi conferenţiar este dedicată publicului brazilian prin articole publicate în presa din São Paulo, un program de radio în portugheză şi cursuri săptămânale (tot în portugheză) pentru cei trei mii de membri ai Seminarului de filozofie. Institutul Inter-American recent înfiinţat are ca scop reunirea intelectualilor din cele trei Americi pentru schimb de informaţii şi opinii. Nu este nici un organ militant, nici de propagandă, deşi ar putea şi ar trebui să se pronunţe din punct de vedere moral în cazuri extreme ca acela al reţinerii unora dintre *fellows* în Venezuela. Şi este atât de indiferent faţă de întreaga politică „occidentalistă”, că printre primii *fellows* se numără dr. Ahmed Youssif El-Tassa, un musulman

---

99 Topicos, 103b23 [vezi Aristotel, „Topica“, *Organon,* Editura Iri, Bucureşti, 1998, traducere, studiu introductiv şi note de Mircea Florian, 100b, p. 299 - n. tr.].

stabilit în China.

(2) Folosirea repetată a ghilimelelor peiorative, care caracterizează stilul literar gimnazial, apare aici pentru a nega, prin intermediul unui simplu artificiu grafic, faptul că americanii creştini sunt creştini. Creştin veritabil este prof. Dughin care, prin declaraţiile sale publice de religie relativistă, neagă deschis universalitatea celor Zece Porunci.

20. REALITATEA A FOST INVENTATĂ ÎN EVUL MEDIU

Şi o idee filozofică:

> „Cu toate acestea, tehnica filozofică milenară, care le este complet necunoscută acestor persoane, ne învaţă că definiţiile termenilor exprimă doar esenţe generale abstracte, posibilităţi logice, nu realităţi”.
>
> Ce este realitatea şi cum corespunde ea „definiţiilor” sau „ideilor” variază considerabil de la o şcoală filozofică la alta. Termenul „realitate” în sine îşi are rădăcina în latinescul *res,* „lucru”. Însă cuvântul nu e la fel în greacă. La Aristotel nu întâlnim acest cuvânt – el vorbeşte despre *pragma* („acţiune”), *energia,* dar în principal despre *on,* „fiinţa”. Aşadar, de „realitatea”, ca noţiune independentă de gândire (sau parţial dependentă – la Berkeley, de exemplu), e un concept occidental şi postmedieval, nu ceva universal.

(1) Absolut greşit. Inexistenţa unui cuvânt într-o anumită limbă nu face ca pentru vorbitorii acelei limbi conceptul corespondent să fie de neconceput, el putând fi exprimat prin parafraze, simboluri, formule matematice sau poate fi chiar implicit. Pentru ca limbile native să limiteze efectiv posibilităţile cognitive ale vorbitorilor săi, după cum pretindea nefericitul Benjamin L. Whorf, ar trebui demonstrat mai înainte că aceştia sunt incapabili să deseneze, să construiască, să imite prin gesturi, să compună muzică, să danseze etc. Dacă stocul de cuvinte ar limita stocul de percepţii şi idei, fiecare cetăţean ar putea să perceapă doar lucrurile al căror nume l-ar cunoaşte anticipat, iar bebeluşii ar fi incapabili să folosească suzeta corect înainte de a şti să

pronunţe cuvântul „suzetă”. Universul abundă nu doar în lucruri fără nume, ci şi în idei fără nume. Îl provoc, spre exemplu, pe prof. Dughin să găsească un cuvânt în portugheză sau rusă care să numească anume conceptul pe care tocmai l-am emis în fraza anterioară. Acest cuvânt nu există; de unde tragem concluzia, conform criteriului prof. Dughin, că această frază nu a fost gândită niciodată, nici scrisă şi nici citită.

(2) Este adevărat că termenul *realitas, realitatis,* apare abia în latina medievală ca derivat din latina veche *res, rei.* Acest ultim termen, tradus în mod curent drept „lucru”, are – cu toate acestea – deja în latina clasică sensul de „tot ceea ce este sau există într-un anume fel”[100]. Este folosit încă din vremea lui Cicero ca una dintre posibilele traduceri ale cuvântului grec *on,* „a fi”. Termenul *realitas,* aşadar, nu aduce nimic nou, semnificând doar calitatea de a fi *res.* Să ne imaginăm, bazându-ne pe cunoştinţele precare de latină, că nimeni nu ar şti de existenţa unei fiinţe independente de mintea umană, până când vocabularul medieval nu ar trece termenul *res* din cheia substantivală în categoria calităţii. Este acelaşi lucru cu a presupune că nimeni nu a remarcat existenţa forţei virile înainte de inventarea termenului „virilitate”. De ce, de ce, fir-ar a naibii, mă obligă prof. Dughin să-i explic lucruri despre care ar fi putut să-l întrebe pe profesorul de latină din gimnaziu?

(3) Pentru Platon, Ideile sau Formele sunt entităţi care există în mod obiectiv, independente de mintea umană. Pentru Aristotel, sunt în egală măsură principii universale ale ontologiei şi obiecte ale naturii fizice. Aşa-numitul „realism al Ideilor” este o componentă atât de esenţială platonismului, încât practic nimeni din cei care îl studiază pe Platon nu a pus la îndoială acest fapt.[101] Nu trebuie să-i recomand prof.

---

100 Francisco Antonio de Souza, *Novo Dicionário Latino-Português*, Lello, Porto, 1959, p. 856.

101 Nici măcar Paul Natorp, care în 1903 a prezentat o interpretare kantiană a platonismului, explicând Ideile drept forme a priori, nu ajunge să le reducă la proiecţii ale minţii umane. Formele a priori,

Dughin ani de studiu ai unei bibliografii platonice de dimensiuni oceanice, de la Diogenes Laertios şi până la Giovanni Reale. Nu trebuie să-i amintesc despre felul în care Platon combătea persistent doctrinele sofistice care făceau din adevăr sclavul arbitrului uman.[102] Simpla lectură a *Banchetului* – anume a celui mai cunoscut pasaj – este suficientă pentru a demonstra dimensiunea greşelii sale. Ideea este definită ca fiind „veşnică, nu este supusă naşterii şi pieirii, nu sporeşte şi nu se împuţinează”[103]. Ce are asta în comun cu psihicul uman care, depinzând de simţuri, este marcat de schimbare şi inconstanţă? Giovanni Reale rezumă: „Ideile sunt în mod repetat calificate de Platon drept adevăratul fel de a fi, de a fi în sine, a fi stabil şi etern”[104]. În *Phaidon,* Platon deosebeşte eternitatea stabilă a Ideilor de inconstanţa minţii umane care încearcă să se apropie de ele „prin mijlocirea întrebărilor şi răspunsurilor”, fără a putea să le înţeleagă întru totul.[105]

Independente de mintea umană sunt, pentru Platon, nu doar eternele Idei, ci înseşi fenomenele lumii fizice, care le ilustrează pe acestea din urmă în faţa ochilor noştri: „Zeul l-a născocit [văzul] şi ni l-a dat pentru ca – observând rotirile cereşti ale inteligenţei – să le aplicăm la revoluţiile propriei

---

la urma urmei, sunt condiţii preliminare care formează posibilităţile minţii şi, datorită acestui fapt, nu depind de ea în nici un fel. A se vedea *Plato’s Theory of Ideas. An Introduction to Idealism,* trad. de Vasilis Politis şi John Connolly, Academia Verlag, 2004.

102 A se vedea în acest sens eseul magistral al lui Jean Borella, „Platon ou la restauration de l’intellectualité occidentale“, la http://rosamystica.kazeo. com /Platon- ou- la- restauration- de-l-intellectualite, r249002.html.

103 *Banquete,* 2ioe2 [vezi Platon, *Banchetul sau Despre iubire,* Humanitas, Bucureşti, 2011, trad. de Petru Creţia, 211a, p. 148 — n. tr.].

104 Giovanni Reale, *Por Uma Nova Interpretação de Platão,* trad. de Marcelo Perine, Loyola, Sâo Paulo, 1997, p. 126.

105 *Phaidon,* 78di.

noastre gândiri”[106]. Cerul vizibil nu este doar exterior minţii umane, ci şi superior ei, servindu-i aproape ca măsură şi model, ajutând-o să-şi depăşească inconstanţa şi failibilitatea atunci când contemplă un simbol natural al Ideilor eterne.

O bună analiză critică a studiilor platonice de-a lungul timpului este *Images de Platon et lectures de ses oeuvres,* de Ada Neschke-Hentschke[107], în care douăzeci de erudiţi revizitează cele mai celebre interpretări ale platonismului din Antichitate şi până în secolul XX. Puteţi căuta: nu veţi găsi nici o singură interpretare care să nege existenţa „realismului Ideilor”.

Este un idealism subiectiv, care reduce totul sau aproape totul la proiecţii ale minţii umane, mergând astfel mult mai departe decât relativismul sofistic sau scepticismul pyrrhonic – acesta este fenomenul cu adevărat modern, necunoscut Greciei antice. Este un alt punct de care istoricii filozofiei nu s-au îndoit niciodată.[108]

---

106 Platon, *Timaios, Opere VII*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1993, trad. de Cătălin Partenie, ediţie îngrijită de Petru Creţia, 47b–c, p. 161. A se vedea, de asemenea, *Republica*, X, 530d şi 617b

107 Ada Neschke-Hentschke, cu participarea lui Alexandre Etienne, *Images de Platon et lectures de ses œuvres. Les interprétations de Platon a travers les siècles,* Editions de l’Institut supérieur de philosophie/ Éditions Peeters, Louvain-Paris, 1997.

108 Cărţile despre acest subiect sunt atât de numeroase, încât singura dificultate să le citez este *l’embarras du choix.* Sugerez, aleatoriu, patru dintre cele mai bune: Alain Renaut, *L’Ère de l’individu. Contribution à une histoire de la subjectivité,* Gallimard, Paris, 1989; Ferdinand Alquié, *La Découverte métaphysique de l’homme chez Descartes*, P.U.F., Paris, 1950; Charles Taylor, *Sources of the Self. The Making of the Modern Identity*, The Harvard Univ. Press, Cambridge, Mass., 1989; Georges Gusdorf, *Les Sciences humaines et la pensée occidentale, II: Les Origines des sciences humaines*, Payot, Paris, 1967 (în special pp. 484 şi urm.).

21. REALITATE ŞI CONCEPT

Diferite culturi nu ştiu ce înseamnă „realitatea”. Este un concept, nimic mai mult. Un concept între multe altele.

Realitatea nu poate fi un concept, pentru că semnifică „tot ceea ce este”, este câmpul atotcuprinzător al experienţei, deschis şi ireductibil la alte concepte, câmpul în care oamenii există şi produc concepte (altele decât cârnaţii, maşinile, poemele, crimele, legile etc.). Dacă realitatea ar fi doar un concept, nu am putea să existăm în interiorul ei şi ar trebui să folosim un alt cuvânt – „univers”, „lume”, „a fi”, „totalitate” sau cum s-ar dori altfel – pentru a desemna ceea ce ne transcende, înglobează şi conţine. Se poate ca termenul „realitate” să nu fie cel mai indicat pentru acest lucru, însă conţinutul intenţional pe care îl indică este universal clar în spatele unei varietăţi de cuvinte şi simboluri care indică acelaşi lucru. Prof. Dughin comite aici greşeala clasică a psihologismului, atât de îndeaproape analizat de Husserl, care constă în a confunda gândirea cu un lucru gândit, atribuindu-i acestuia propriile sale limitări.[109] Când gândim, spre exemplu, „univers”, acest gând aduce cu sine ceva pozitiv, însă ştim imediat – sau ar trebui să ştim – că universul real transcende infinit acest conţinut. Această capacitate de a înrobi gândirea faţă de conştiinţa lucrurilor ce nu pot fi gândite, aflate în afara gândirii, sau care se pot supragândi, este în toate epocile şi culturile marca inteligenţei umane sănătoase – ceea ce Henri Bergson numea „suflet deschis”, în opoziţie cu „suflet închis” care admite doar existenţa lucrurilor pe care le gândeşte. Sufletele deschise sunt Confucius şi Laozi, Platon şi Aristotel, Ibn‘‘Arabi şi Rûmi, Shânkara şi Râmana Maharshi, Soloviov şi Berdiaev.

---

109 A se vedea notele mele la „Edmund Husserl contra o psicologismo“, transcriere (necorectată) a cursurilor susţinute în 1987 la Rio de Janeiro. Reprodusă (piratată) la www.4shared.com/office/ kcbWe2YA/ edmund_husserl _contra_o_psicol.html.

Sufletele închise sunt Spinoza şi Rousseau, Kant şi Fichte, Marx şi Lenin, Mao şi Pol Pot, pe scurt, toţi revoluţionarii.

22. RASISM INTELECTUAL

Deci impunerea lui ca ceva universal şi evident este un fel de „rasism" intelectual.

Această întreagă acuzaţie de rasism, cu sau fără ghilimele, pleacă de la premisa demnităţii egale dintre toate rasele, care este un concept universal fondat pe uniformitatea generală a naturii umane. Negarea universalităţii identităţii naturii umane în numele diversităţii de rase şi culturi le-ar transforma în limita insurmontabilă a întregii cunoaşteri umane, justificând automat, spre exemplu, incomensurabilitatea dintre o „ştiinţă iudaică" şi o „ştiinţă ariană" şi alunecând în cel mai stupid şi feroce rasism. *Tertium non datur*: fie există o natură umană universală, fie nimic nu poate fi folosit ca argument împotriva rasismului, exceptând momentul în care se face în numele unei convenţii culturale care, la rândul său, nu va putea revendica în mod raţional nimic împotriva culturilor străine sau adverse care au o convenţie opusă.

23. RELATIVISM ABSOLUT ŞI RELATIV

Înainte de a vorbi despre „realitate" trebuie să studiem pe îndelete o anume cultură, civilizaţie, *ethnos* şi limbaj.

Da, fără îndoială, însă nu pentru a cădea în capcana de a lua simple acte culturale drept norme epistemologice. Simpla posibilitate de a studia comparativ varii culturi presupune universalitatea criteriului comparativ. Când acest criteriu este combătut de datele descoperite empiric, el trebuie corectat tocmai pentru că se recunoaşte că nu era atât de universal pe cât trebuia sau pe cât se presupunea iniţial. Acesta este exact opusul negării posibilităţii unui criteriu universal. O

ştiinţă nu poate să studieze culturi diferite şi să proclame în acelaşi timp că face acest lucru pornind de la prejudecăţi culturale lipsite de orice fundament ştiinţific. Relativismul este, prin definiţie, relativ, adică limitat.

24. RELATIVISM ABSOLUT ŞI RELATIV (2)

> Regula Sapir–Whorf, tradiţia antropologiei culturale a lui F. Boaz şi antropologia structurală a lui C. Lévi-Strauss ne învaţă să fim foarte atenţi cu termenii care au o semnificaţie completă şi evidentă numai într-un context concret. Cultura rusă şi cea chineză înţeleg diferit ce sunt „realitatea“, „faptele“, „natura“, „obiectul“. Cuvintele corespondente au propriul lor înţeles.

Ne întoarcem în acelaşi punct: ori relativismul cultural este relativ, ori nici o comparaţie între culturi nu este posibilă. Dacă, să zicem, între imagini diferite cu elefanţi, documentate în varii culturi, nu discernem o structură comună şi o referinţă la un anumit animal care există în natură, care nu a fost inventat de nici una dintre ele, cum putem compara aceste imagini şi spune că diferite culturi au idei diferite despre elefant? Orice comparaţie între punctele de vedere presupune, prin definiţie, o comparaţie mai mare care să le includă pe toate şi care să nu se rezume la niciuna.

25. SUBIECT ŞI OBIECT

> Dualismul subiect/obiect este o caracteristică specifică mai degrabă Occidentului.

Ce prostie! Nici o doctrină orientală nu a negat vreodată acest dualism ca dat al experienţei, implicit de altfel în banalul fapt că nu cunoaştem tot ce ne înconjoară. Ceea ce unele dintre ele au făcut a fost să nege validitatea absolută în planul universalităţii metafizice. Spun „unele dintre ele” pentru că până şi cel mai extrem doctrinar al Unităţii Absolute, Mohieddin Ibn‘Arabi, admitea un dualism rezidual

insurmontabil între suflet şi Dumnezeu, exigenţă ce decurge din însăşi Dragostea divină.

26. ESENŢĂ LOGICĂ

„Esenţa logică“ este un alt concept pur occidental. Există şi alte filozofii cu structuri conceptuale diferite – cea islamică, cea hindusă, cea chineză.

A spune că „«esenţa logică» este un concept pur occidental“ este echivalent cu a spune că în afara Occidentului nimeni nu a reuşit niciodată să distingă între conţinutul unei simple idei (esenţă logică) şi natura reală a unei entităţi (esenţa reală sau ontologică). Ah, cât de obtuzi ar trebuie să fie orientalii aceştia pentru ca afirmaţia prof. Dughin să însemne ceva! Şi-apoi mai şi spune că eu sunt cel care îi ofensează.

27. EXISTENŢĂ ŞI DOVADĂ

„Dintr-o definiţie nu se poate niciodată deduce că lucrul definit există”.

Să dovedeşti existenţa nu e lucru uşor. Filozofia lui Heidegger şi, înaintea lui, fenomenologia husserliană au încercat să abordeze, cu succes problematic, „existenţa” în sine.

(1) Prof. Dughin face o confuzie crasă între a constata existenţa şi a o explica. Dacă nu am fi constatat-o, nu ni s-ar fi năzărit niciodată s-o explicăm. Acest lucru se aplică atât existenţei în general, cât şi obiectelor existente. În ceea ce o priveşte, cred că sunt suficiente cuvintele lui Louis Lavelle: „Există o experienţă iniţială care este implicită în toate celelalte şi care le conferă fiecăreia dintre ele intensitatea şi profunzimea sa: este experienţa prezenţei fiinţei. Recunoaşterea acestei prezenţe înseamnă recunoaşterea, în

acelaşi act, a participării eului la fiinţă.”[110]

Fără această experienţă esenţială, nici o alta nu este posibilă şi ar fi o nesocotinţă de neconceput să încercăm să facem astfel încât constatarea prezenţei fiinţei să depindă de posesia unei „probe”. Existenţa este un dat iniţial, nu materie pentru dovadă. Nu ar fi posibilă nici o dovadă, după cum ne învăţa Mário Ferreira dos Santos, fără a consimţi iniţial că „ceva există” sau „ceva este”.[111]

(2) Este o nesăbuinţă şi să spui că Husserl sau Heidegger au încercat să „demonstreze existenţa”. Salvându-i onoarea prof. Dughin, care ar ieşi foarte şifonat dacă ar spune aşa ceva, emit ipoteza că traducătorul său a confundat verbele în limba engleză, înlocuind *probe* („a investiga”) cu *prove* („a dovedi”). Nici Husserl şi nici Heidegger nu au încercat vreodată să „dovedească existenţa”. Ceea ce au făcut ei a fost să investigheze (*to probe*) existenţa. Leibniz spunea că întrebarea fundamentală a întregii investigaţii filozofice este: „De ce există ceva în loc să nu fie nimic?” Observaţi: „de ce”, nu „dacă”. Dacă nimic nu ar exista, nimic nu ar fi investigat. Existenţa existenţei nu este materie de îndoială, nici de investigaţie. Acestea pot fi cauzele, fundamentele, motivul de a fi, formele sale, structura sa şi aşa mai departe.

Cât priveşte existenţa uneia sau a celeilalte fiinţe în mod deosebit, constatarea sa este, de asemenea, condiţia preliminară pentru căutarea oricărei explicaţii.

28. JOC DE SCENĂ

> „Pentru asta trebuie spartă coaja definiţiei şi analizate condiţiile care se impun pentru existenţa acelui lucru. Dacă respectivele condiţii nu se autocontrazic, excluzând *in limine* posibilitatea existenţei, chiar şi aşa existenţa respectivă nu este dovedită. Pentru a ajunge la acel punct

---

110 Louis Lavelle, *La présence totale*, Aubier, Paris, 1934, p. 25.

111 Mário Ferreira dos Santos, *Filosofia Concreta,* É-Realizações, São Paulo, 2009, p. 67.

va fi nevoie să culegi din lumea experienţei date factuale care nu doar să o dovedească, ci să o şi confirme în deplină concordanţă cu esenţa definită, excluzând posibilitatea de a fi vorba de un lucru diferit, care să coincidă cu altul doar în aparenţă”.

Acesta este un tip de abordare pozitivistă complet desconsiderat de structuralism şi de Wittgenstein mai târziu. E o afirmaţie ridicolă din punct de vedere filozofic şi foarte naivă. Dar toate aceste consideraţii sunt detalii de importanţă minoră. Întregul text al prof. Carvalho este atât de înţesat de afirmaţii pedante şi incorecte (sau complet arbitrare), încât nu mai pot continua.

Este cam agasant. Prefer să trec direct la subiect [...].

(1) Acesta nu este un argument. Este un joc de scenă. Este *dropping names*, este superficialitate disimulată într-un pretext pentru a fugi de o discuţie care se pierde într-un mod ofensator. Ceea ce am descris în paragraful citat este o procedură elementară a metodologiei ştiinţifice care – cel puţin pentru că nu există alta care să o înlocuiască – continuă să fie folosită în toate laboratoarele şi institutele de cercetare din lume, şi care nici nu pleacă urechea la ceea ce credeau Wittgenstein, Lévi-Strauss, Boas, Whorf, Sapir şi *tutti quanti*. Observaţi că, exact cum a procedat cu ultimii trei, prof. Dughin nu face nici cel mai mic efort pentru a apăra opiniile primilor doi. Nici măcar nu menţionează care sunt părerile acestora. Nu le expune, nu le redă pe scurt, nici măcar nu indică unde se găsesc. Se limitează la a le prezenta vag, pe scurt, adăugând în notele de subsol nişte titluri de cărţi fără să indice numărul paginilor corespondente. Odată săvârşită această acţiune, le consideră pe toate corecte şi demonstrate, astfel încât cine nu le acceptă *in totum* şi fără discuţii este descalificat automat din dezbatere şi nici măcar nu merită să fie comentat. Cine nu vede că aceasta nu este nici filozofie şi nici argumentaţie, ci o tentativă grotescă de a intimida prin intermediul apelului la autorităţile care sunt luate drept incontestabile şi atât de universal acceptate că nici nu este nevoie să se repete ceea ce spun, fiind suficientă

menţionarea numelor pentru a-i induce imediat bietului interlocutor cel mai pios şi evlavios sentiment de frică reverenţioasă? Acesta nu este nici măcar un *argumentum auctoritatis*, este o caricatură a unui *argumentum auctoritatis*, este, aşa cum spunea Aristotel, considerarea drept premise a „opiniilor care par să fie unanim acceptate, când în realitate nu sunt”. Este o christică dintre cele mai joase, mai abjecte, mai demne de dispreţ.

Observaţi că anterior [20 (3)], folosindu-mă de o interpretare a lui Platon care – aceasta da! – este unanim şi milenar consacrată, încât orice student la filozofie are obligaţia să o cunoască, nu mi-am permis nici măcar atunci să o prezint drept atât de universal acceptată, încât acest lucru să mă scutească să demonstrez ceea ce spuneam. Am rezumat interpretarea, cu surse exacte, primare şi secundare, şi am argumentat în favoarea ei, astfel încât toţi să înţeleagă despre ce vorbeam şi să poată să evalueze ei înşişi dacă aveam dreptate sau nu. Nimic din toate acestea la prof. Dughin: el face aluzii superficiale la jumătate de duzină de nume şi merge înainte, cu pieptul în faţă, simulând superioritate, arătând dispreţ faţă de adversarul nepregătit şi incult care nici nu merită explicaţii despre lucruri atât de evidente şi arhicunoscute. Ce comedie!

(2) Prof. Dughin, crezând că orice lucru pe care aceşti indivizi l-au dispreţuit este automat exclus din universul intelectual decent, demonstrează o supunere necritică, chiar fanatică, faţă de crema intelectualităţii moderne occidentale relativiste, structuraliste, deconstructiviste care, din perspectiva tradiţionalistă pe care şi-o atribuie, nu ar trebui şi nici nu ar putea să aibă vreo autoritate.

Încolţit de un adversar căruia nu ştie ce să-i răspundă, apostolul creştinătăţii ortodoxe se dezbracă de straiele bisericeşti şi se înfăţişează ca un intelectual parizian sau un editor la *Social Text*.

(3) În orice dezbatere erudită este de bază şi esenţială distincţia între ceea ce trebuie discutat de drept şi ceea ce se poate presupune, deoarece este universal acceptat şi face parte dintr-o formare academică uzuală. Fără un teren comun

al unei culturi superioare împărtăşite nici o discuţie nu este posibilă. Datele de bază ale istoriei filozofiei constituie exemplul cel mai tipic pentru ceea ce spun. Nimeni nu poate intra într-o dezbatere filozofică fără a considera un dat faptul că adversarul cunoaşte esenţialul platonismului, al aristotelismului, scolasticii, cartezianismului etc. Şi ştie să facă distincţia între punctele consensuale, consolidate de o îndelungată tradiţie a studiilor, şi zonele problematice, supuse încă investigaţiei şi discuţiei. Nu este tolerabil, aşadar, ca un participant la un dialog academic să ignore datele de bază ale istoriei platonismului şi, în plus, să preia nişte doctrine recente, destul de contestate şi combătute, ca şi când ar fi unanim acceptate, ca şi cum negarea lor ar fi un semn de ignoranţă şi lipsă de pregătire. Din toate acestea nu pot decât să trag concluzia că formarea prof. Dughin a fost deficientă în filozofia antică şi foarte încărcată cu lecturi la modă, care l-au impresionat până în punctul în care s-au consolidat în mintea sa drept purtătoare de concluzii definitive – consensul universal al istoricilor în ceea ce priveşte realismul platonic sau originea modernă a subiectivismului gnoseologic. Este dificil de discutat cu o minte care inversează proporţiile lucrurilor certe şi incerte, ignorând premisele acceptării universale şi apelând la autoritatea unor consensuri inexistente.

(4) Mai mult, el nu-şi dă seama, sau se preface că nu-şi dă seama, că toate presupusele autorităţi pe care mi le flutură pe sub nas cu aer triumfalist se înscriu pe linia moştenirii kantiene care, după propriile sale spuse[112], sunt întruchiparea supremă a perversităţii occidentale.

De când Kant a deschis abisul insurmontabil al „formelor a priori” dintre subiect şi obiect, descoperirea unei constrângeri apriorice care să limiteze şi să formeze în secret percepţia pe care o avem asupra lumii s-a transformat într-o pasiune obsesivă pentru cei mai tipici şi notorii gânditori occidentali. Fiecare dintre ei încearcă să sape mai adânc pe fundul abisului, demonstrând că nu cunoaştem nimic direct, că totul

112 *Le Prophète de l’eurasisme*, ed. cit., pp. 132—133.

ajunge la noi prin intermediul unor lentile deformatoare, al unui văl de fier de interpretări anterioare pe care distinsul autor al teoriei este, ca un nou Kant, primul care le descoperă. Lista descoperitorilor de constrângeri apriorice este mare. Mă limitez la a-i menţiona pe cei care ies cel mai mult în evidenţă. Aceste constrângeri a priori nu sunt totdeauna în sens strict, kantian; unele s-au format de-a lungul experienţei; însă rămânând necunoscute subiectului cunoscător individual a cărui formă a cunoaşterii o formează şi o determină, funcţionează ca autentice forme a priori în legătură cu actele cognitive conştiente realizate de bietul nefericit. Să vedem:

1. Hegel spune că legile invizibile ale Istoriei se suprapun tuturor conştiinţelor individuale (cu excepţia lui, desigur), în aşa fel încât, atunci când credem că ştim ceva, ne înşelăm: Istoria este cea care gândeşte, Istoria cunoaşte, Istoria care, posesoare a unei „viclenii a raţiunii”, ne mută de ici-colo după un plan secret.

2. Arthur Schopenhauer declară că conştiinţa individuală trăieşte într-o lume a iluziilor, mişcată, fără să o ştie, de forţa Voinţei universale care determină totul fără motiv.

3. Karl Marx spune că ideologia de clasă – un sistem de credinţe implicite care invadează cu omnipotenţă invizibilă întreaga cultură care ne înconjoară – preformează şi deformează viziunea noastră asupra lumii. Singurul care poate da la o parte acest văl şi pătrunde lucrurile aşa cum sunt ele este proletariatul, a cărui ideologie de clasă, nefiind fundamentată pe interesul de a explora proximitatea, coincide cu realitatea obiectivă. Cum a fost posibil ca primul care a descoperit această realitate obiectivă să fie el însuşi un burghez, care cunoştea proletariatul doar de la distanţă, e un lucru pe care el nu-l explică, şi nici eu.

4. Dr. Freud spune că întreaga noastră viziune asupra lucrurilor este formată şi deformată din cea mai fragedă pruncie prin lupta dintre sine şi supraeu, în aşa fel încât ceea ce percepem drept realitate nu este, în general, mai mult decât o proiecţie a complexelor inconştiente, o distorsionare din care ne putem elibera numai după câţiva ani de şedinţe

de psihanaliză de două sau trei ori pe săptămână, care costă, de altfel, o avere.

5. Carl G. Jung spune că nimeni n-a dat de capăt acestei probleme. Nu suntem separaţi de realitate doar prin structura psihicului nostru infantil, ci şi prin scheme cognitive care datează de la începuturile timpurilor – „arhetipurile inconştientului colectiv”. Aici drumul eliberării, fără garanţia succesului, trece prin câteva decenii de studiu al mitologiei, religiilor comparate, alchimiei, magiei, astrologiei, diavolului. Singura diferenţă între Jung şi nenumăraţii săpători de „forme a priori” este că, la o vârstă foarte înaintată, el a avut măcar demnitatea să recunoască faptul că nu mai înţelegea nimic şi să admită că doar Dumnezeu ştie răspunsurile.[113]

6. John B. Watson şi B.F. Skinner declară inexistentă conştiinţa individuală, care este doar o falsă impresie creată de jocul mecanic al reflexelor condiţionate.

7. Alfred Korzybski şi Benjamin L. Whorf declară că ne imaginăm că înţelegem realitatea, dar că, din nefericire, „prejudecăţi aristotelice” forţate în structura idiomurilor noastre şi împământenite în subconştientul nostru ne împiedică să vedem lucrurile aşa cum sunt.

8. Ludwig Wittgenstein spune că practic nu cunoaştem nimic din realitate, că tot ceea ce facem este să trecem de la un „joc de limbaj” la alt „joc de limbaj”, fără mult sau chiar nici un control asupra a ceea ce facem.

9. Lévi-Strauss spune că, atunci când pretindem să cunoaştem lumea exterioară şi să acţionăm ca propriii stăpâni, nu facem nimic altceva decât să ne supunem inconştient regulilor structurale aplicate în societate, cultură, în ordinea familială, în limbaj etc.

10. Michel Foucault schimbă deja foaia şi spune că fiinţa umană nici măcar nu gândeşte: „este gândită” de limbaj, fără să aibă nici o contribuţie decisivă la acest capitol.

---

113 *Memories, Dreams, Reflections,* trad. de Richard şi Clara Winston, Pantheon Books, New York, pp. 354 şi 359 [vezi şi *Amintiri, vise, reflecţii,* trad. de Daniela Ştefănescu, Humanitas, Bucureşti, 1996 — n. red.].

11. Deconstructivismul lui Jacques Derrida pune punct pretenţiilor cognitive ale conştiinţei umane, jurând că nimic din ceea ce spune nu se referă la date ale lumii exterioare, iar un discurs doar face trimitere la un alt discurs, iar acesta la altul şi aşa mai departe, universul cognitiv uman fiind înconjurat de un perete de cuvinte fără semnificaţie extraverbală.

Este nevoie să mai adaug ceva? Cine doreşte să cunoască universul-cadru al lecturilor propuse studenţilor la filozofie de astăzi, în Europa şi în Americi, va recunoaşte că aceste unsprezece etape – şi cele multe intermediare – descriu linia celei mai influente evoluţii a gândirii occidentale din ultimii două sute de ani. Ei bine, pe această linie vom observa o trăsătură de uniformizare şocantă: proclamarea generală şi din ce în ce mai ostentativă a goliciunii conştiinţei individuale, supunerea sa din ce în ce mai completă forţelor anonime şi inconştiente care o determină şi o limitează din toate părţile. Sunt atât de mulţi determinanţi apriorici, atât de mare este forţa lor şi atât de mari pereţii pe care îi înalţă între subiectul care cunoaşte şi obiectul cunoscut, încât ajunge să fie înfricoşător cum, cu atâtea *handicaps* metafizice, gnoseologice, sociologice, antropologice şi lingvistice, biata fiinţă umană încă mai este capabilă să înţeleagă că vacile dau lapte şi găinile fac ouă.

Din aceste constatări putem să extragem nişte întrebări:

1. Câtă neruşinare sau câtă ignoranţă trebuie să acumuleze un individ pentru ca, în faţa unui asemenea asalt general şi implacabil, pricinuit de conştiinţa individuală în numele factorilor impersonali şi colectivi, să continue să declare că „individualismul” este caracteristica definitorie a culturii occidentale moderne?[114]

[114] Acest individualism există, de altfel, însă nu fără contradicţii interne care, uneori, îl transformă în opusul a ceea ce pare. Cine poate să nege, spre exemplu, că impactul ideologiilor egalitare şi colectiviste, aparent împotriva oricărui individualism, a sfârşit prin a alimenta în masă o serie întreagă de ambiţii individualiste întărite de un spirit de revendicare nerăbdător? Cine poate nega că „eliberarea sexuală“, unul dintre punctele-forte ale mişcării de

2. Cum poate acest individ să-şi declare public ura faţă de moştenirea kantiană şi în acelaşi timp să se folosească de ea, luând-o drept autoritate absolută şi insurmontabilă, în faţa căreia nu mai e nevoie de argumente, şi a cărei simplă menţionare ar trebui să-i închidă gura adversarului?

3. Cum poate acest tip de creier straniu să concilieze oroarea publică faţă de „separarea subiect-obiect" cu încrederea plină de devotament pe care o conferă doctrinelor care au subliniat cel mai mult această separare, încât îi neagă fiinţei umane orice acces la adevărurile universale şi chiar şi la cele particulare?

După Aristotel, cunoaşterea adevărului este un dar natural al fiinţei umane, împiedicat doar de factori accidentali sau de privaţiuni forţate. Conform acelor iluştri descoperitori de „forme a priori" se întâmplă exact opusul: cunoaşterea adevărului este o întâmplare rară şi excepţională care poate, în cea mai bună dintre ipoteze, să li se fi întâmplat lor, pionierilor care dau la o parte vălul acoperitor, fiindu-i negată restului speciei umane.

Un fenomen care mi-a atras întotdeauna atenţia este faptul că guvernele unora dintre naţiunile cele mai puternice de pe Terra fac atâtea eforturi şi cheltuie atâţia bani pe cercetări destinate să creeze mijloace tehnice pentru a subjuga şi înrobi ceva atât de neînsemnat şi inofensiv – în opinia acestor maeştri – cum e conştiinţa umană individuală. De ce atâtea eforturi pentru a-i face vulnerabili şi ai subjuga pe cei care nici nu pot nimic şi nici nu ştiu nimic? Câini ai lui Pavlov, control behaviorist al comportamentului, spălare pe creier chineză, MK-Ultra, inginerie socială şi psihologică lui Kurt Levin, programare neurolingvistică – şi lista poate continua. Simpla observare a contrastului grotesc dintre presupusa debilitate a victimei şi dimensiunea arsenalului mobilizat

---

stânga moderne, trezeşte o anxietate de satisfacţii erotice care duce individualismul egoist la ultimele sale consecinţe? Fără revendicarea „colectivistă" a feminismului, nici o femeie nu ar avea pretenţia suprem individualistă de a fi „stăpâna propriului său corp", ajungând chiar să creadă că are dreptul să omoare un bebeluş doar ca să-şi păstreze linia taliei.

pentru a o domina este suficientă deja pentru a arăta că există ceva greşit în legătură cu toate filozofiile condiţiei apriorice, mai exact cu toţi moştenitorii legitimi şi bastarzi ai lui Immanuel Kant. Faptul că prof. Dughin apelează la această descendenţă cu devotamentul unui credincios în încercarea de a-şi intimida adversarul arată că nu se ruşinează să se folosească de cele mai absurde, contradictorii şi incompatibile resurse.

Sper sincer că o face din prefăcătorie machiavelică, pentru că, dacă el chiar crede sincer în acest caleidoscop de incongruenţe, ne aflăm în faţa unui caz de „delir de interpretare" de un nivel neîntrezărit vreodată de descoperitorii acestei patologii.

29. AH, CÂT SUNT DE RANCHIUNOS!

> Textul prof. Carvalho lasă să se simtă o ură profundă. Este un fel de resentiment (în sens nietzschean) care îi dă o aparenţă stranie. Ura în sine este complet legitimă. Dacă nu putem urî, nu putem iubi. Indiferenţa este cu mult mai rea. Aşadar, ura care îl macină pe prof. Carvalho e un lucru de laudă. Să vedem aşadar ce urăşte el şi de ce. Gândindu-mă la cuvintele lui ajung la concluzia că el *urăşte Orientul ca atare.*

Am urât multe lucruri pe lumea aceasta, aproape mereu pe nedrept. În copilărie, mai mult decât orice, injecţiile cu penicilină, chiar dacă mi-au salvat viaţa. Apoi am urât budinca de pâine, care aproape că m-a omorât – din vina mea, nu din vina ei –, când m-am îmbuibat cu conţinutul său pufos cu mult peste ce recomanda prudenţa umană, şi, printre colicele intestinale homerice, am prins oroare pentru totdeauna faţă de alimentul inocent. Am urât acele instituţii respingătoare numite conservatoare de muzică, unde nimeni nu înţelegea incomensurabilitatea matematică dintre zece degete şi şapte clape, pentru mine un fapt evident insurmontabil. Am urât geometria lui Euclid, suspectându-l pe profesorul meu la această disciplină că avea intenţia

perversă să mă facă să mă simt idiot când afirma, cu cea mai inocentă figură din lume, că două puncte însumate realizează un segment de linie. Mai târziu am urât practic toate guvernele braziliene pe care le-am cunoscut, cu excepţia scurtului şi onorabilului mandat al lui Itamar Franco. Am urât, de asemenea, varii tipuri de filme, şi chiar am făcut o listă în acest sens cu titlul „Urăsc din tot sufletul meu”: filmele în tribunale, filmele cu milionari care suferă, filmele cu familii nevrotice, filmele cu medici, filmele cu americani în vacanţă etc.

Însă, de-a lungul celor 64 de ani ai mei, spun cu toată sinceritatea şi după ce m-am spovedit: niciodată nu am urât o singură fiinţă umană, nici măcar preţ de câteva minute. Când cineva mă irită peste limita suportabilului, îi arunc o privire ucigătoare, îi spun nişte lucruri oribile, îi lansez cele mai scabroase ameninţări şi după două minute încep să râd şi îi dau coate. Cine mă cunoaşte ştie că aşa sunt.

Ipoteza cum că am urât civilizaţii întregi sau că încă le urăsc este cea mai caraghioasă proiecţie psihotică pe care am văzut-o până acum. Mai ales când se pretinde că obiectul urii mele nebune este Orientul. Am urât atât de tare civilizaţiile orientale, încât le-am dedicat mulţi ani din viaţa mea, dând tot ce e mai bun din mine pentru a le înţelege şi a le explica studenţilor mei cu simpatie şi devotament inegalabil, inspirându-mă mereu din regula lui Titus Burckhardt, un autor tradiţionalist pe care prof. Dughin îl are sau ar trebui să-l aibă drept punct de referinţă: „Pentru a înţelege o civilizaţie este nevoie să o iubeşti, iar acest lucru este posibil doar datorită valorilor universale pe care le conţine.”[115] Dacă urăsc civilizaţiile orientale, de ce am scris o carte întreagă pentru a arăta prezenţa valorilor acestora în doctrina hindusă a castelor?[116] De ce am dezgropat dintr-o

---

[115] Titus Burckhardt, *La civilización hispano-árabe*, trad. de Rosa Kuhne Brabant, Alianza Editorial, Madrid, 1970.

[116] *Elementos de psicologia espiritual*, 1987. Inedit este că, asemenea multor altor scrieri ale mele, circulă ca note de curs de la Seminarul de filozofie.

arhivă plină de praf, publicându-le cu introducere şi note de subsol, Comentariile maestrului meu de arte marţiale chineze, Michel Veber, la *Metafizica orientală* de René Guénon? De ce am vorbit atât despre *Pelerinul rus*, operă cu totul necunoscută la momentul respectiv în Brazilia, până când o editură de stânga a devenit interesată să o publice? De ce am fost primul intelectual brazilian care a propus în încăperile ostile ale unei facultăţi din cadrul Universităţii din São Paulo, împotriva curentului, o conferinţă despre René Guénon? De ce am petrecut ani în şir studiind practicile mistice ale esoterismului islamic, cu cel mai mare respect, văzând în ele – potrivit perspectivei „unităţii transcendente a Religiilor" de Frithjof Schuon – un patrimoniu spiritual de valoare universală? De ce am fost, în marea presă braziliană, primul gazetar care i-a atras publicului atenţia asupra unor nume ca René Guénon, Titus Burckhardt, Seyyed Hossein Nase şi mulţi alţi purtători de cuvânt ai doctrinelor caracteristic orientale? De ce am scris o exegeză simbolică despre unele *ahadith* ale profetului islamic, meritând pentru asta un premiu al universităţii Al-Azhar şi al guvernului saudit?[117] Apropo, prof. Dughin, dumneavoastră aţi devenit cunoscut şi aţi câştigat ceva public în Brazilia doar datorită articolelor mele din presă şi programelor de radio în care v-am menţionat de multe ori, *sine ira et studio*, evidenţiind importanţa mondială a lucrărilor dumneavoastră şi recomandându-vă studenţilor mei brazilieni într-o perioadă în care nimeni din ţară, nici măcar în înaltele cercuri universitare, politice şi militare, nu auzise vreodată de numele dumneavoastră. Probabil că sunt nebun: atâta dragoste pentru un subiect de ură se vindecă doar cu un electroşoc.

Adevărata barieră care, în acest punct, mă separă de prof. Dughin nu este cea care face distincţia între un occidentalist fanatic şi un orientalist *enragé*. Diferenţa constă în faptul că, sătul de credinţa aristotelică în puterea de a cunoaşte

---

117 *O Profeta da Paz. Ensaio de Interpretaţão Simbólica de Alguns Episódios da Vida do Profeta Mohammed*, nepublicat.

adevărul în afara limitărilor mele personale şi culturale, am privit către acele civilizaţii cu privirea afectuoasă a celui care întrevedea în ele valorile la care se referea Burckhardt, valori pe care, în sens universal, le împărtăşeam. Prof. Dughin, privindu-le cu mintea îngrădită de condiţionări culturale pe care le consideră insurmontabile, neagă acestor civilizaţii universalitatea valorilor şi nu poate decât să întrevadă antagonismul de neînvins, al cărui unic epilog trebuie să constea într-un război şi distrugerea a jumătate din specia umană.

30. RESENTIMENT

Aceasta explică structura resentimentului său.

Resentiment faţă de ce anume? Ce rău mi-au făcut civilizaţiile Orientului în afara celor câteva căzături pe care le-am tras la academiile de arte marţiale?

31. ATRIBUINDU-MI CUVINTE

El atacă Rusia şi cultura sa holistică (pe care o respinge cu un gest de indignare), Creştinismul Ortodox (pe care îl consideră „morbid”, „naţionalist” şi „totalitar”), China (cu tiparul său colectivist), Islamul (care pentru el este echivalent cu „agresiune” şi „brutalitate”), Socialismul şi Comunismul (în vremea Războiului Rece erau sinonime cu Orientul), Geopolitica (căreia îi neagă cu aroganţă statutul de ştiinţă), ierarhia şi ordinea tradiţională verticală, valorile militare.

Aici prof. Dughin îmi atribuie din nou cuvinte pe care nici nu le-am zis şi nici nu le-am gândit, care sunt invenţia sa proprie şi exclusivă, calculate pentru a fi demontate uşor şi pentru a simula o victorie zdrobitoare. Nu îmi aduc aminte să fi criticat cultura rusă pentru că este „holistică”, ci doar pentru că produce atâţia asasini ruşi. În realitate nu văd nici un „holism”, nici un sens de solidaritate comunitară într-o

societate în care lumea se dedică, mai mult decât în orice alt loc din lume, cu excepţia Chinei, uciderii compatrioţilor. Şi nu mă refer doar la vremurile socialismului. În cele două tabele ale celor mai mari asasini în masă elaborate de prof. R.J. Rummel, unul pentru secolul XX, celălalt pentru întreaga istorie a umanităţii de până atunci, ruşii şi chinezii s-au calificat de două ori: au omorât ca nebunii de când au apărut pe lume şi şi-au redobândit furia la începutul ultimului secol.[118] Dacă ruşii erau deja campionii violenţei înainte de comunism, continuă să ocupe acest loc şi după el. Conform datelor furnizate de revista poloneză Fronda – aceeaşi căreia prof. Dughin i-a acordat interviul din 1998 –, au fost asasinaţi optzeci de mii de ruşi pe an, zece mii de avorturi au loc în fiecare zi, populaţia scade văzând cu ochii, şi – deşi şapte milioane de cupluri nu au copii – numărul adopţiilor este atât de derizoriu, că astăzi sunt mai mulţi orfani în Rusia decât la sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial (câtă „solidaritate comunitară" în comparaţie cu americanii, campioni mondiali la adopţii!)[119]. Nu am nici o teorie istorico-sociologică care să explice aceste fapte, dar să pretinzi că atâta violenţă, atâta cruzime nu au nici o rădăcină în cultură, că totul este din vina străinilor răuvoitori infiltraţi în guvernul local, asta chiar că este o „teorie a conspiraţiei" dintre cele mai joase, dintre cele mai stupide pe care mi le pot imagina. Dacă prof. Dughin încă mai insistă că toate acestea sunt din vina „privatizărilor liberale" din vremea lui Elţîn, atunci să nu mai dea vina pe străini şi să se ducă să-i ceară explicaţii liderului său, Vladimir Putin, care, în calitate de şef al comisiei privatizărilor la vremea respectivă, a umplut de bani buzunarele colegilor săi de la KGB, ca şi pe ale lui de altfel.[120]

---

[118] http://www.hawaii.edu/powerkills/MEGA.HTM.

[119] A se vedea Fronda din 16 martie 2011: http://www.fronda.pl/news/czytaj/rosja_w_cyfrach_rozpad_i_degeneracja.

[120] A se vedea excelentul documentar de Jean-Michel Carré, *The Putin System,* care se poate achiziţiona de pe Amazon sau descărca

În ceea ce priveşte Islamul, nu-mi amintesc să fi zis vreun cuvânt împotriva sa, ci împotriva politizării moderne a teologiei, care face la fel de mult rău religiei islamice pe cât îi face creştinismului „teologia eliberării”.

32. AH, CÂT SUNT DE RANCHIUNOS! (2)

> În ura sa isterică faţă de toate acestea, el mă găseşte pe mine drept ţintă. Aşadar, mă urăşte şi lasă să se simtă asta. Oare procedează corect atunci când vede în mine şi în eurasiatism reprezentarea conştientă a tuturor acestor lucruri? Să fiu eu întruchiparea Orientului şi apărătorul valorilor orientale? Da, întocmai. Atunci, ura sa este direcţionată unde trebuie, fiindcă tot ce urăşte el eu iubesc şi sunt gata să apăr şi să afirm. Îmi este destul de greu să insist asupra măreţiei valorilor mele.

Acest paragraf, ca multe altele ale prof. Dughin, este valoros doar ca profeţie care se împlineşte singură. Nu l-am urât niciodată pe prof. Dughin, însă acum iau în calcul foarte serios posibilitatea s-o fac dacă nu încetează cu această prostie. Este cu siguranţă cel mai antipatic şi respingător participant la dezbatere dintre toţi cei cu care m-am confruntat. Incapabil să-mi combată măcar una dintre idei în sfera argumentaţiei logice şi faptice, el recurge la terenul psihologiei peiorative divinatorii şi, atribuindu-mi sentimente neplăcute care, în realitate, nu există decât în capul lui, încearcă să-mi distrugă reputaţia în văzul lumii. Şi uite că o face cu elocvenţa înflăcărată a celui care crede sincer în ceea ce spune. Aşadar nu este vorba doar de o simplă extravaganţă. Este o prefăcătorie isterică *stricto sensu*. Închipuirea unor lucruri, trăirea lor ca şi când s-ar întâmpla în realitate şi expri – marea emoţiei în public într-un *performance* convingător este însăşi definiţia comportamentului isteric. Când profesorul zice că sunt „isteric”, mă insultă. Când folosesc acelaşi cuvânt în ceea ce îl priveşte, nu este insultă: este un diagnostic obiectiv,

---

de pe YouTube: http://www.youtube.com/watch?v=D49CVOlkpQI.

ştiinţific, bazat pe lucruri evidente.

33. GUÉNON ŞI OCCIDENTUL

> Mulţi alţi gânditori au făcut o descriere metodică a aspectelor pozitive din Orient: ordinea, holismul, ierarhia şi esenţa negativă a Occidentului şi decăderea sa. De exemplu, Guénon. Cu siguranţă el nu era prea entuziast cu privire la comunism şi colectivism, dar originea decăderii civilizaţiei o vedea exclusiv în Occident şi în cultura occidentală, mai exact în *individualismul occidental* (a se vedea *Criza lumii moderne* sau *Orient et Occident*). Este evident că societăţile orientale moderne au multe aspecte negative. Dar majoritatea sunt rezultate ale modernizării, occidentalizării şi pervertirii tradiţiilor ancestrale.

De altfel, René Guénon spune că Occidentul este avangarda decăderii, însă dă vina, ca pentru toate nenorocirile din lume, pe acţiunea subterană a celor „Şapte Turnuri ale Diavolului”, care sunt mai orientale decât însuşi prof. Dughin (mai multe explicaţii mai încolo, la punctul 35). Nu subscriu la această teorie, doar arăt că nu este viabil şi nici onest să se apeleze la René Guénon ca la o autoritate care să justifice un antioccidentalism *à outrance*.

Mai mult decât atât, Guénon nu a fost niciodată interesat să distrugă Occidentul, ci să-l salveze, iar direcţia prioritară pe care o apăra în acest scop era deplina reinstaurare a Bisericii Catolice în vederea onorării misiunii sale providenţiale de Mamă şi Stăpână. Ipoteza unei „ocupaţii orientale” i s-a năzărit ca alternativă secundară în cazul eşecului total al Bisericii Catolice, însă, chiar şi aşa, niciodată nu a conceput această alternativă sub formă de război, de ocupaţie militară. Ceea ce îşi imagina el era o formă de revoluţie culturală islamică, prin care şeicii sufiţi cucereau, prin influenţă subtilă, controlul hegemonic al intelectualităţii occidentale (Frithjof Schuon şi Seyyed Hossein Nasr au încercat să realizeze acest program).

El nu a sugerat niciodată războiul drept soluţie. Dimpotrivă, spunea că războiul şi haosul generalizat ar fi urmarea

aproape inevitabilă a eşecului (şi nu a adoptării) celor două alternative anterioare. El nu vedea asta drept o soluţie, ci ca o parte a problemei. Nimic, absolut nimic nu justifică apelul la autoritatea lui Guénon pentru a motiva un război de proporţiile celui pe care îl promite Imperiul Eurasiatic.

34. LUMEA PE DOS

> În tinereţe (la începutul anilor ’80), am fost şi eu anticomunist în sensul guénonian/evolian. Însă după ce am cunoscut civilizaţia modernă a Occidentului, şi mai ales după sfârşitul comunismului, mi-am schimbat părerea şi am revizuit acest tradiţionalism, descoperind cealaltă latură a societăţii socialiste, care pare o parodie a adevăratei tradiţii, dar chiar şi aşa este mult mai bună decât absenţa absolută a tradiţiei în lumea modernă şi postmodernă.

(1) Înţeleg perfect schimbarea prin care a trecut mintea prof. Dughin. Nu există pe lume persoane mai izolate şi mai lipsite de speranţă ca intelectualii tradiţionalişti care văd, în fiecare zi, cum tot ce este sacru şi preţios este distrus în mod crud de avansul materialismului, al relativismului cinic, al brutalităţii şi, poate chiar şi mai rău, de banalitate. Puţini sunt pregătiţi să ducă până la ultimele consecinţe opţiunea pentru spirit, acceptând dezastrul istoric total, umilirea totală a valorilor spirituale drept sentinţă divină destinată să preceadă apocatastaza, finalul tuturor lucrurilor şi începutul „unui nou cer şi al unui nou pământ”. Este mare tentaţia de a se agăţa de ultima speranţă din lume, de vreun colac de salvare politico-ideologic care să le promită „restaurarea Tradiţiei” în mijlocul acţiunii materiale, politicomiiitare. Într-un astfel de moment sufletul disperat trece printr-o schimbare de 180 de grade, începând să vadă totul pe dos. Femeia care a fost violată o dată poate merge la poliţie să-l denunţe pe criminal, însă dacă a fost violată de cincizeci, şaizeci de ori, e foarte posibil să sfârşească prin a căuta o alinare în ideea cretină că un viol este, la urma urmei, un act de afecţiune. Nimeni nu a făcut un efort mai persistent şi

brutal pentru a mătura religiile tradiţionale de pe faţa pământului decât regimurile comuniste în Rusia şi în ţările-satelit, în China, Vietnam, Cambodgia (iar China încă o face în Tibet). A vorbi de „persecuţie antireligioasă” în aceste ţări este un eufemism. Ceea ce s-a întâmplat a fost genocid pur şi simplu, lichidarea sistematică a culturii religioase şi a credincioşilor înşişi. Pastorul Richard Wurmbrand aminteşte că, în închisorile comuniste din România, fiecare preot era invitat să renunţe la religia lui, fiind ameninţat că, în caz contrar, dinţii sacerdotului de o altă confesiune aveau să fie smulşi cu sânge rece sub privirile sale. Dar sufletul tradiţionalist disperat, incapabil să suporte viziunea unei răutăţi atât de mari, poate, într-un moment de slăbiciune, să se agaţe de speranţa nebună că există aici un secret, un secret divin transmis lumii într-un limbaj paradoxal. Atunci începe să perceapă monştrii drept îngeri – Lenin, Mao, Stalin şi Pol Pot ca mesageri ai providenţei deghizaţi în diavoli. Societatea cea mai ostentativ şi odios antitradiţionalistă care a existat până acum începe să-i pară o simplă „parodie a tradiţiei”, de preferat, la urma urmei, „lipsei absolute a tradiţiei în lumea modernă şi postmodernă”. În acel moment, el este pregătit să se înscrie în mişcarea eurasiatică.

(2) În plus, ce „lipsă de tradiţie” este aceasta? În calitate de creştin ortodox, prof. Dughin ar trebui să admită faptul neîndoielnic că Cristos nu a venit să salveze naţiile, ci sufletele. Forţa tradiţiei creştine într-o societate nu se măsoară prin nivelul de autoritarism centralizator care există în ea, fie şi în numele autorităţii ecleziastice, ci în vitalitatea credinţei creştine în sufletele credincioşilor. În acest sens, câteva date statistice recente ar putea să clarifice lucrurile pentru prof. Dughin. În 2008, o cercetare făcută de institutul german Bertelsmann Stiftung a arătat că Rusia este ţara în care tinerii sunt cel mai puţin religioşi. Să fie acesta un semn de vitalitate al „tradiţiei”? Prin comparaţie, Brazilia s-a aflat pe locul al treilea între ţările cu cel mai credincios tineret[121],

[121] http://www1.folha.uol.com.br/folha/mundo/ult94u425463.shtml.

însă universul credinţelor acestor tineri era foarte confuz: mulţi nu credeau în rai şi iad, alţii se îndoiau de viaţa veşnică, alţii făceau confuzie între catolicism şi reîncarnare, iar mulţi nu cunoşteau deloc elementele de bază ale dogmei catolice. În fine, întreaga cercetare arăta că Papa Ioan Paul II a avut dreptate când a afirmat că „brazilienii sunt creştini în ceea ce simt, dar nu şi în credinţă". Acelaşi lucru este valabil şi pentru Rusia unde, conform unui sondaj realizat de Ipsos/Reuters, 10% dintre cei care s-au declarat creştini cred, de fapt, „în mai mulţi zei"[122]. Cu o Biserică Ortodoxă condusă de agenţi KGB, singura „tradiţie" care pare să fie cu adevărat vie în Rusia este şamanismul (la urma urmei, două dintre cele Şapte Turnuri se află în Rusia, iar cel de-al treilea în fostul teritoriu al URSS).[123] Există vreun loc pe lume unde majoritatea nu doar să creadă vag „în Dumnezeu" sau „în zei", ci să aibă o credinţă creştină definită, clară, solidă şi de neclintit? Există. Un recent sondaj efectuat de Rasmussen a scos la iveală faptul că 74% dintre americani – trei sferturi din populaţie – îşi declară sus şi tare credinţa în Iisus Cristos ca fiu al lui Dumnezeu, care a venit pe lume pentru a-i răscumpăra păcatele.[124]

Aceasta este dogma centrală a creştinismului, fie el catolic, ortodox sau protestant. Acesta este centrul emitent al tradiţiei creştine. Tradiţia este vie acolo unde credinţa este vie, nu unde visele comunisto-fasciste ale unei „societăţi organice" uzurpă autoritatea credinţei, în vreme ce populaţia îi întoarce spatele „singurului lucru necesar".

35. CELE ŞAPTE TURNURI ALE DIAVOLULUI

Aşa că iubesc Orientul în general şi învinuiesc Occidentul.

---

122 http://www.reuters.com/article/2011/04/25/us-beliefs-poll-idUSTRE73 O24K20ii0425.

123 Jean- Marc Allemand, op. cit., pp. 117 şi urm.

124 http://www.worldnetdaily.com/index.php?pageId=29ii2i.

> Acum Occidentul se extinde pe întreaga planetă, iar globalizarea înseamnă occidentalizare şi americanizare. De aceea îi invit pe toţi ceilalţi să intre în lupta împotriva Globalizării, a Modernităţii/ Hipermodernităţii, a Imperialismului *yankee*, a Liberalismului, împotriva religiei Pieţei Libere şi a Lumii Unipolare. Aceste fenomene sunt ultimele popasuri în drumul Occidentului către prăpastie, ultima oprire a răului şi imaginea aproape transparentă a Anticristului*/ad-dadjal/erev rav*. Occidentul este centrul epocii Kali-Yuga, motorul şi inima sa.

Nu, nu este. Cine pretinde să atragă pentru cauza eurasiatică prestigiul guénonismului ar trebui măcar să-l citească direct pe René Guénon. Guénon nu a interpretat niciodată simbolismul Orient-Occident ca pe o opoziţie maniheistă grosolană între bine şi rău. Profund cunoscător al Islamului, a luat întotdeauna în calcul unul dintre cele mai cunoscute *ahadith*, în care profetul islamic, arătând înspre cele două laturi ale Orientului, a afirmat: „Anticristul va veni de acolo". Dintre cele două centre emitente ale „contrainiţierii", aşa cum le numea Guénon, nici unul, după spusele sale, nu se află în Occident, ci unul în Sudan, unul în Nigeria, unul în Siria, unul în Irak, unul în Turkmenistan (în interiorul URSS) şi – să vedeţi acum! – doi în Ural, în plin teritoriu rus.[125] Proiectate pe hartă, cele Şapte Turnuri formează diagrama exactă a constelaţiei Ursa Mare. Ursoaica, emblema naţională a Rusiei, reprezintă în simbolismul tradiţional clasa militară, *kshatriya*, în revoltă ciclică împotriva autorităţii spirituale. Jean-Marc Allemand menţionează în acest sens „militarizarea forţată care însoţeşte inevitabil marxismul şi îi serveşte drept bază". Şi continuă: „Acest aspect războinic *à outrance* şi complet inversat (în relaţie cu funcţia originală şi subordonată castei militare) este ultimul rezultat al revoltei *kshatriyas*; în acest

---

125 Jean-Marc Allemand, *René Guénon et les Sept Tours du Diable,* Guy Trédaniel, Paris, 1990, p. 20. A se vedea, de asemenea, Jean Robin, *René Guénon. La Dernière chance de l'Occident,* Guy Trédaniel, Paris, 1983, pp. 64 şi urm.

sens, URSS chiar este teritoriul ursoaicei."[126] Cum se face că marele cunoscător al „geografiei sacre" ignoră sau se preface că ignoră un lucru atât de elementar? Şi cum altfel s-au schimbat lucrurile în Rusia lui Putin dacă nu în direcţia militarizării şi mai accentuate a societăţii? Şi nu este acest fenomen chiar în direcţia proiectului eurasiatic, concomitent cu dominaţia societăţii chineze de către militari şi „sovietizarea Islamului", pe care Jean Robin, socotit drept purtătorul de cuvânt al guénonismului, o consideră una dintre trăsăturile cele mai sinistre ale degradării spirituale moderne?[127]

36. ASIMETRIE

> Prof. Carvalho învinuieşte Orientul şi iubeşte Occidentul. Dar aici apare o anumită asimetrie. Eu iubesc Orientul ca pe un întreg, inclusiv părţile sale întunecate. Iubirea e un sentiment foarte puternic. Nu poţi să iubeşti doar părţile pure ale fiinţei iubite, iubeşti cu totul. Doar aşa poate fi iubire adevărată. Prof. Carvalho iubeşte Occidentul, dar nu întreg Occidentul, doar o parte. Pe cealaltă o respinge.

Prof. Dughin recunoaşte o diferenţă esenţială între noi: în vreme ce el aderă la întregul Orient, cu toate virtuţile şi păcatele sale, cu sfinţii şi păcătoşii săi, cu realizările sublime şi ororile sale, eu nu fac acelaşi lucru cu Occidentul. Îl examinez critic şi nu pot, cu toată sinceritatea, să aprob decât o parte a sa, acea parte care este compatibilă cu valorile creştine care l-au fundamentat. Prof. Dughin înţelege acest lucru, însă nu este de acord cu semnificaţia evidentă a acestei diferenţe: el se identifică cu o zonă geografică şi cu o putere geopolitică, eu cu valorile generale care nu se concretizează în nici un teritoriu geografic şi în nici una dintre puterile acestei lumi. Când Cristos a spus „Împărăţia Mea nu

---

126 Jean-Marc Allemand, *op. cit.,* p. 130.

127 Jean Robin, *op. cit.,* p. 64.

este din lumea aceasta", El a lăsat să se înţeleagă că nici o putere lumească nu va putea vreodată să reprezinte mesajul Său decât într-o manieră provizorie şi imperfectă, în aşa fel încât nici unul nu ar avea vreodată autoritatea să pretindă că îl reprezintă în deplinătate. Vechiul Testament ne învăţa deja că „dumnezeii neamurilor sunt demoni", interzicându-le credincioşilor să ofere vreunuia dintre ei devoţiunea şi loialitatea care îi erau cuvenite doar lui Dumnezeu. Când refuz să mă afiliez la oricare dintre alternativele geopolitice oferite de prof. Dughin, refuz doar să mă înclin demonilor, mai ales sub pretext creştin. Nicicând puterile acestei lumi nu au fost mai vădit ostile creştinismului decât în zilele noastre. Dacă este adevărat că „Duhul suflă unde vrea", obligaţia creştinului este să îl urmeze oriunde va merge, în loc să devină paralizat hipnotic de venerarea falselor divinităţi.

37. TEORIA CONSPIRAŢIEI

Pentru a explica în mare atitudinea sa faţă de Orient, el apelează la o teorie a conspiraţiei. Din punct de vedere ştiinţific, aşa ceva este inadmisibil şi discreditează instantaneu teza prof. Carvalho, dar corectitudinea ştiinţifică nu cred că are mare însemnătate în această dezbatere. Eu nu încerc să fiu pe placul nimănui şi nici nu încerc să conving pe cineva. Pe mine mă interesează doar adevărul (*vincit omnia veritas*). Dacă prof. Carvalho preferă să se folosească de teoria conspiraţiei, îl vom lăsa să o facă.

Cu toate acestea, teoria conspiraţiei expusă de prof. Carvalho este banală şi plată. Există multe alte teorii mai extravagante şi mai ingenioase în stupiditatea lor. Eu am scris un volum gros despre sociologia teoriei conspiraţiei, descriind versiuni mult mai estetice, cum ar fi cele reunite în cărţile lui Adam Parfrey („extratereştrii care domină lumea") sau „guvernul reptilian" al lui David Icke sau, tot aşa, „fiinţele subterane", sau „Deros", ale lui R. Sh. Shaver, impresionant evocate în filmul japonez *Marebito*, de Takashi Shimitsu. Dar să rămânem la situaţia noastră. Să încercăm să găsim un motiv pentru care un profesor braziliano-american serios ar risca să pară uşor lunatic apelând la

teorii ale conspiraţiei.

Orice asemănare între teoria mea despre Istorie şi „teoriile conspiraţiei”, care atrag atenţia asupra invaziilor extratereştrilor sau „guvernelor reptiliene”, este doar o analogie forţată, artificială şi jignitoare, la care recurge un orator inept, disperat, ca să fugă de discuţie. Aici, din nou, prof. Dughin se dovedeşte incapabil să se orienteze în complexitatea întrebărilor pe care le pun şi îşi ascunde lipsa de pregătire în spatele unei afectări teatrale de superioritate. Nu mă aşteptam să facă în faţa publicului un striptease moral atât de obscen.

Cine ştie să citească va înţelege imediat că explicaţiile mele despre natura acţiunii istorice sunt exact opusul unei „teorii a conspiraţiei”. Demonstrez că actuala dispută pentru putere în lume foloseşte instrumente care sunt nu doar normale şi inerente luptei politice, ci sunt de fapt unicele care există. Nu există acţiune istorică fără continuitate de-a lungul generaţiilor şi doar anumite tipuri de grupuri umane au mijloacele să împlinească această exigenţă. Dacă printre aceste mijloace este inclus şi controlul fluxului de informaţii, acest lucru se datorează exclusiv detaliului, banal în metodologia istorică, că divulgarea faptelor produce fapte noi; aşadar, controlul fluxului de informaţii e absolut esenţial pentru orice grup sau entitate care planifică acţiuni istorice pe termen lung. Consiliul pentru Relaţii Externe, spre exemplu, a reuşit să rămână absolut secret şi necunoscut de-a lungul a cincizeci de ani, cu toate că printre membrii săi se numărau practic toţi şefii marilor mijloace de comunicare din Occident.[128] Odată încheiată perioada de discreţie obligatorie, David Rockefeller le-a mulţumit public jurnaliştilor pentru liniştea de cinci decenii. Ar trebui oare să ascundem acest fapt doar de frica rudimentară că vom fi acuzaţi că suntem „teoreticieni ai conspiraţiei”? Oricum am interpreta aceste evenimente, nu putem să negăm faptul că ele

128 V. Gary Allen, *The Rockefeller File,* ‘76 Press, Seal Beach, CA., 1976, pp. 52-53.

exprimă o intenţie durabilă şi constantă de a controla informaţiile care ajung la public şi exercită astfel un mare control – atât cât e omeneşte posibil – asupra direcţiei evenimentelor politice. Să compari astfel de afirmaţii evidente ca aceasta cu un anunţ al „invaziei marţienilor” este o hiperbolă puerilă care nu poate decât să-l supună pe autor la umilire şi batjocură.

38. TEORIA CONSPIRAŢIEI (2)

Cred că ştiu răspunsul. Latura serioasă a argumentaţiei mai puţin serioase o reprezintă nevoia prof. Carvalho de a face o diferenţă între Occidentul pe care îl iubeşte şi cel pe care nu-l iubeşte. Aşadar, prof. Carvalho se dovedeşte a fi idiosincrazic. Nu doar că detestă Orientul (şi, în consecinţă, eurasiatismul şi pe mine), dar urăşte şi o parte a Occidentului. Pentru a delimita graniţa în ce priveşte Occidentul, se foloseşte de conspiraţie şi de termenul „Consorţiu”, dar la fel de bine ar fi putut folosi şi „Sinarhie”, „Guvern Global” şi tot aşa. Îl vom accepta deocamdată, aşa că vom fi de acord cu termenul „Consorţiu”.

Descrierea „Consorţiului” este surprinzător de corectă. S-ar putea ca impresia de corectitudine pe care mi-a lăsat-o în ce priveşte analiza să se explice prin faptul că, în cazul de faţă, împărtăşesc ura prof. Carvalho. Aşa că sunt de acord cu descrierea caricaturizată a elitei globale, cu toate imaginile furioase care i-au fost atribuite. În acest punct, ura noastră este împărtăşită. Prof. Carvalho afirmă despre Consorţiu că deţine controlul lumii împotriva voinţei şi interesului tuturor popoarelor, culturilor şi tradiţiilor. Sunt de acord. Poate că miturile Fabiano şi Rothschild sunt foarte simpliste şi ridicole, dar esenţa e adevărată. Chiar există ceva asemănător elitei globale, iar aceasta chiar *acţionează*.

Prin recunoaşterea existenţei Consorţiului şi activităţii sale în sensul în care le-am descris, prof. Dughin demonstrează fie că versiunea mea despre fenomen nu este în nici un fel o teorie a conspiraţiei, fie că el însuşi nu se sfieşte să cultive teorii ale conspiraţiei atunci când îi convine.

39. IDEOLOGIA COMPETIŢIEI LIBERE?

> Acea elită, totuşi, lucrează cu o infrastructură ideologică, economică şi geopolitică concretă. Cu alte cuvinte, elita în cauză este identificată istoric şi geografic şi asociată cu o serie anume de valori şi instrumente. Toate aceste valori şi instrumente sunt în întregime occidentale. Rădăcinile acestei elite provin din modernitatea europeană, din vremea Iluminismului şi a apariţiei burgheziei (W. Sombart). Ideologia acestei elite se bazează pe individualism şi pe hiperindividualism (G. Lipovetsky, L. Dumont). Baza economică a acestei elite este reprezentată de Capitalism şi Liberalism. *Ethos*-ul acestei elite este Libera Competiţie.

Mă limitez să răspund la ultima propoziţie, care sintetizează sensul întregului paragraf. În ce lume trăieşte prof. Dughin ca să afirme că *ethos*-ul elitei globalizării, al Consorţiului, este libera competiţie? Ignoră, oare, de-a dreptul, tot ce are de-a face cu istoria acestei entităţi? Nu ştie că activitatea cea mai constantă a acestei elite în SUA, care datează de mai bine de cincizeci de ani, a constat în încercarea de a impune nu doar în activitatea economică, ci în toate aspectele existenţei umane, tot felul de restricţii şi controale statale? Nu ştie că principalul conflict al politicii americane este lupta între politicile statale impuse de establishment şi buna şi vechea piaţă liberă atât de dragă americanilor tradiţionalişti? Să urmărească, în acest caz, articolele semnate de Thomas Sowell, Rush Limbaugh, Michael Savage, Phyllis Schlafly, Star Parker, Neil Cavuto, Larry Elder, Ann Coulter, Cal Thomas, Walter Williams şi sute, mii de alţi comentatori conservatori care de decenii nu fac nimic altceva decât să se împotrivească monopolismului şi etatismului obsedant al elitei. Una este să judeci prin prisma impresiilor stereotipe, alta este să urmăreşti lupta politică pe terenul faptelor. Istoria confruntării dintre conservatorism şi etatism a fost spusă de atâtea ori, încât pot să mă limitez la a-i recomanda prof. Dughin lectura unor cărţi bine-cunoscute publicului american, care o relatează într-un mod foarte clar

şi decisiv.[129]

Este adevărat că pe plan internaţional elita apără libertatea pieţei între naţiuni, însă de ce ar dori să impună afară exact opusul a ceea ce face acasă? Chiar din secolul al XIX-lea, unul dintre cei mai înfocaţi apărători ai deschiderii pieţelor pentru comerţul internaţional a fost Karl Marx, ştiind că graniţele naţionale erau un obstacol important în faţa expansiunii mişcării revoluţionare. Observaţi că aceeaşi contradicţie aparentă se manifestă în conduita elitelor din toate ţările: controale statale draconice în interior, libertatea pieţei în afară. Libertate care, nu este o coincidenţă, se limitează la sectorul economic, căci, pe acelaşi plan internaţional, elita care o combate încearcă să stabilească, prin organizaţii precum ONU, OMS, OIM etc., tot felul de controale statale globale care acoperă alimentaţia, sănătatea, educaţia, siguranţa şi, în final, toate dimensiunile vieţii umane. Este evident că libertatea comerţului internaţional reprezintă doar un moment dialectic în procesul de instaurare a controlului statal mondial.

40. INTERESUL NAŢIONAL AMERICAN?

Sprijinul militar şi strategic al acestei elite vine, încă din primul sfert al secolului XX, din partea SUA şi, după sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial, din partea Alianţei Atlantice. Astfel, elita globală, deşi denumită „Consorţiu”, este occidentală şi, concret, nord-americană.

---

129 V. George H. Nash, *The Conservative Intellectual Movement in America since 1945,* The Intercollegiate Studies Institute, Wilmington, Del., 1996; Lee Edwards, *The Conservative Revolution. The Movement that Remade America,* The Free Press, New York, 1999; Mark C. Henrie (ed.), *Arguing Conservatism. Four Decades of the Intercollegiate Review,* The Intercollegiate Studies Institute, Wilmington, Del., 2008; Robert M. Crunden (ed.), *The Superfluous Men. Conservative Critics of the American Culture,* ISI Books, Wilmington, Del., 1999; Jeffrey Hart, *The Making of the American Conservative Mind. National Review and its Times,* ISI Books, Wilmington, Del., 2005.

Să foloseşti o naţiune ca sprijin strategic şi militar este un lucru; să-i aperi interesele este complet altceva. După cum am explicat deja, Consorţiul se instalează în guvernele diverselor naţiuni occidentale pentru a se putea folosi de resursele strategice şi puterea militară a acestora în scopuri proprii care, în general, se opun celor mai evidente interese naţionale ale acestor ţări. Ce „interes naţional american" apăra Consorţiul când ajuta URSS-ul – chiar după al Doilea Război Mondial – să se transforme într-o putere industrială militară pregătită să ameninţe siguranţa americană? Ce „interes naţional american" apăra când a făcut acelaşi lucru cu China? Ce „interes naţional american" apără Soros şi Rockefellerii când sprijină pretutindeni – şi în special în America Latină – cele mai scandaloase mişcări antiamericane de stânga? Ce „interes naţional american" apără Consorţiul astăzi, când ajută Frăţia Musulmană, centrul antiamericanismului islamic, să preia puterea în ţări care înainte erau aliate sau inofensive pentru SUA?

41. FABRICÂND UNITATEA

Având această imagine clară, eu, ca reprezentant conştient al Orientului, fac un apel către umanitate pentru a se consolida toate categoriile de alternative, cu scopul de a rezista Globalizării şi Occidentalizării aferente. Fac acest apel în primul rând către ruşi, compatrioţii mei, invitându-i să respingă elita coruptă proglobalistă, prooccidentală, care domină în ţara mea, şi să revină la Tradiţia spirituală a Rusiei (Creştinismul Ortodox şi Imperiul multietnic). În acelaşi timp, invit popoarele musulmane şi comunităţile lor, precum şi toate celelalte societăţi tradiţionale – pe cea chineză, hindusă, japoneză etc. – să se unească cu noi în această luptă împotriva Globalizării, Occidentalizării şi împotriva Elitei Globale. Duşmanul luptă prin mijloace noi – arme informatice postmoderne, instrumente financiare şi o reţea globală. Ar trebui să fim capabili să-i combatem pe aceeaşi bază şi să ne însuşim arta ofensivă în reţea. Sper sincer că latino-americanii, precum şi unii nord-americani

cinstiţi, vor intra în aceeaşi luptă împotriva acestei elite, împotriva postmodernităţii şi împotriva unipolarităţii, prin Tradiţie, prin solidaritate socială şi prin justiţie socială. S. Huntington folosea sintagma „Occidentul contra Restului lumii”. Mă identific cu „Restul lumii” şi instig la menţinerea opoziţiei *împotriva Occidentului*, la fel cum au făcut şi primii eurasiatişti (N.S. Trubeţkoi, P.N. Saviţki şi alţii).

Pentru a fi concretă şi operaţională, cred că poziţia prof. Carvalho ar trebui să fie ori alături de noi (Orientul şi Tradiţia), ori alături de ceilalţi (Occidentul şi Modernitatea, modernizarea). El refuză vădit o asemenea alegere, inventând „o a treia opțiune”. Preferă să urască în loc să lupte. Să urască Orientul şi să urască Elita Globalistă. Aceasta este decizia sa personală sau poate decizia unei anumite drepte creştine nord-americane, care pentru mine este însă de importanţă minoră, fără nici un interes.

Aici prof. Dughin îşi duce până la capăt actul de striptease, dând jos până şi ultima piesă de vestimentaţie. Fiind, în mod evident, imposibil de conciliat în plan doctrinar, propuneri atât de antagonice precum comunismul şi islamismul, fascismul şi anarhismul, spiritualitatea tradiţională şi dictaturile care trec religia prin foc şi sabie, eurasiatismul construieşte artificial o unitate negativă bazată pe ura autentică împotriva unui presupus inamic comun. Astfel, el trebuie să împartă lumea în două – Occidentul împotriva restului lumii şi restul lumii împotriva Occidentului – şi să purceadă la construirea „Cetăţii ideale” întemeiate pe războiul atomic şi distrugerea planetei. Nu e de mirare că acest individ îşi imaginează că este duşmănit, căci ura este, după câte se vede, singurul sentiment pe care îl cunoaşte.

E cu atât mai semnificativ faptul că el exclude drept irelevantă posibilitatea de a adera la forţe care sunt străine şi necunoscute acestui conflict, numindu-le „marginale şi fără nici un interes” pentru el. Orice valori care nu se concretizează imediat într-o putere geopolitică sunt, de fapt, demne de dispreţ şi lipsite de interes pentru domnia sa. De-a lungul istoriei, valorile cele mai înalte au fost de multe ori lipsite de forţă şi minoritare. Istoria originii creştinismului le ilustrează cât se poate de clar. Însăşi creştinarea Rusiei,

realizată de călugări dezarmaţi, încercaţi de mii de pericole, este, de asemenea, un caz exemplar. Prof. Dughin ne interzice să facem front comun cu ceea ce este pur şi simplu cert. Ne interzice să iubim binele doar pentru că e bine. El admite numai alegerea între puteri. Puteri înarmate până în dinţi. Dacă ar fi fost un personaj biblic, ar fi refuzat, în mod evident, să decidă în favoarea sectei minoritare, al cărei lider era jupuit de viu cu biciul şi atârna, dezarmat, de cruce. Cu acel aer de superioritate infinită, ne-ar invita să-l uităm pe Cristos şi să alegem între puterile acestei lumi, între Pilaţi şi Caiafe.

42. ATRIBUINDU-MI CUVINTE (2)

> Pierzându-şi până şi ultima urmă de coerenţă, prof. Carvalho încearcă să concentreze într-un singur obiect tot ceea ce urăşte. De aceea, sugerează faptul că Elita Globalistă şi Orientul (eurasia- tismul) au legătură una cu cealaltă. Este o teorie a conspiraţiei inedită şi pur personală.

Nu-mi amintesc să fi încercat să îmbin Consorţiul, Imperiul Eurasiatic şi Califatul într-o entitate unică mondială. Dimpotrivă, chiar din primul meu mesaj am clarificat faptul că, în fond, „concepţiile despre puterea globală pe care aceşti trei agenţi se străduiesc să le aplice sunt foarte diferite între ele deoarece se datorează unor porniri ideologice eterogene şi câteodată incompatibile. Nu este vorba deci de forţe asemănătoare, de specii ale aceluiaşi gen. Nu luptă pentru aceleaşi obiective şi, când recurg ocazional la aceleaşi arme (războiul economic, de exemplu), o fac în contexte strategice diferite, unde folosirea armelor nu vizează neapărat aceleaşi obiective". Nu ar putea să existe o exprimare mai clară a independenţei reciproce între cele trei forţe. Dacă între ele, în pofida disputei care le divizează, există „imense zone de fuziune şi colaborare, chiar dacă mobile şi schimbătoare", asta nu afectează retroactiv eterogenitatea originilor sale şi a valorilor care le inspiră. „Imense zone de fuziune şi

colaborare” au existat întotdeauna chiar şi între puteri antagonice, precum URSS şi Germania nazistă, fără ca prin asta să se împlinească visul de aur al prof. Dughin, unificarea tiraniilor într-un război total împotriva Occidentului.

Colaborările între Consorţiu, schema ruso-chineză şi Califat sunt atât de cunoscute şi de bine documentate, încât nu există nici un motiv să se insiste asupra lor. Războaiele pe care guvernul american le manevrează acum – chiar şi în beneficiul exclusiv al Frăţiei Musulmane –, investiţiile americane masive care au transformat China falimentară într-o putere industrială ameninţătoare (împotriva protestului atâtor conservatori!) sau sprijinul foarte special oferit de SUA la reconstrucţia URSS-ului după al Doilea Război Mondial, în condiţii mult mai generoase decât cele oferite numeroşilor Aliaţi – toate acestea sunt exemple istorice indubitabile pe care nici o sperietoare dughiniană nu este suficient de mare ca să le ascundă.

Încercarea de a transforma explicaţiile mele, atât de simple şi clare, într-o construcţie mitologică a sediului global al răului – ceva asemănător KAOS-ului din serialul Get Smart[130] – este atât de artificială, atât de ridicolă, că nevoia de caricaturizare se întoarce împotriva propriului autor al epopeii, transformându-l într-un adevărat măscărici.

43. ATRIBUINDU-MI CUVINTE (3)

> Ar putea îmbogăţi panoplia chiar şi cu alte extravaganţe, de genul: „Însăşi Elita Globalistă este condusă de un centru diabolic din Orient” [...].

Meşter şi demolator neobosit de sperietori, iată-l pe prof. Dughin atribuindu-mi din nou idei care nici nu sunt şi nici nu ar putea fi ale mele şi care, culmea ironiei, sunt chiar ale sale. Credinţa în „centre demonice orientale”, care dirijează întreaga mişcare a răului în lume, e parte integrantă din „doctrina tradiţională” a lui René Guénon – la care subscrie

130 În original, „Agente 86“ (n. tr.).

fără rezerve –, faţă de care am, de mai bine de douăzeci de ani, cel mult o admiraţie prudentă şi critică.

44. ATRIBUINDU-MI CUVINTE (4)

> [...] sau „Orientul (şi socialismul) este o marionetă în mâinile diabolice ale bancherilor şi fanaticilor de la Consiliul pentru Relaţii Externe, Comisia Trilaterală şi tot aşa". Îl felicit. Dă dovadă de mare creativitate. Fantezie fără limite în acţiune.

Nu am afirmat niciodată că socialismul sovietic ori guvernul URSS ar fi marionete în mâinile „bancherilor diabolici", „conspiratorilor atlantişti" sau orice alt lucru de acest gen. Cel care a afirmat acest lucru a fost însuşi Aleksandr Dughin când, bazându-se pe opinia coreligionarului său, Jean Pârvulescu, considera că „KGB-ul era centrul de influenţă directă al Ordinului Atlantic [...], masca acestui Ordin" şi că „e foarte posibil să se poată vorbi de «o convergenţă a serviciilor speciale», de o «fuziune» între KGB şi CIA, de unitatea sa de lobbying la nivel geopolitic."[131]

Neavând ceva mai inteligent de spus împotriva mea, Aleksandr Dughin mă acuză de faptul că... îi dau crezare lui Aleksandr Dughin! Este un păcat pe care l-am comis arareori, însă nu în ceea ce priveşte acest subiect, am insistat vehement asupra independenţei mutuale între cele trei blocuri, atât în ceea ce priveşte originea lor istorică, cât şi obiectivele şi ideologiile lor, şi am menţionat doar colaborări locale şi ocazionale care nu compromit absolut deloc această independenţă.

Ca de obicei, prof. Dughin, nefiind capabil să răspundă afirmaţiilor mele, le substituie cu ale sale şi, lovindu-se singur cu pumnii şi picioarele, jură că-mi dă o mamă de bătaie. Cum speră el că voi reacţiona la aşa ceva, dacă nu cu un amestec de compasiune şi amuzament?

---

131 Alexandre Douguine, *La grande guerre des continents,* Avatar Editions, Paris, 2006, p. 40.

Se impune să clarific, în timp util, că însăşi teoria dughiniană a „războaielor continentelor” este, de la primul la ultimul rând, o „teorie a conspiraţiei”, cu rădăcini în mod clar oculte, ca spre exemplu ideile Hélènei P. Blavatsky şi ale lui Alice Bailey. În concluzia acestei dezbateri voi include o parte din studiul meu „Aleksandr Dughin şi războiul continentelor”. Citiţi-l şi spuneţi-mi dacă, atunci când mă acuză că aş fi „teoretician al conspiraţiei”, prof. Dughin pune sau nu în practică vechiul truc al comuniştilor: „Acuzaţi-i de ceea ce faceţi, insultaţi-i pentru ceea ce sunteţi!”

45. BISERICA OCCIDENTALĂ SAU CATOLICĂ?

> Aş fi preferat să închei dezbaterea în acest punct. Dar cred că pot să mai acord puţină atenţie şi puterilor „pozitive” descrise ca fiind victime ale Elitei Globale. Ele reprezintă ceea ce iubeşte prof. Carvalho. De aceea e important. El le numeşte: creştinismul occidental (de tipul ecumenic – a se vedea descrierea vizitei sale la biserica metodistă, el fiind un romano-catolic), Statul Iudaic Sionist şi americanii naţionalişti de dreapta (presupun că-i exclude pe neoconservatori din lista de mai sus, din moment ce aceştia aparţin clar elitei globale). Îi admiră de asemenea pe americanii simpli din zonele rurale (pe care şi eu personal îi găsesc foarte simpatici).

De ce etichetează prof. Dughin drept „occidentală” Biserica intitulată Catolică (universală) de la originile sale, care a avut întotdeauna sfinţi şi martiri din toate rasele şi ţările, a cărei influenţă a pătruns mult mai adânc şi mai trainic în Orientul Mijlociu şi Extrem decât Biserica Ortodoxă Rusă, şi care astăzi îşi pune mai multă speranţă în credincioşii africani şi asiatici decât în clerul occidental corupt şi şubrezit?

Insistenţa sa de a judeca totul prin prisma geopoliticii, ca şi când fenomenele de ordin spiritual ar fi determinate de capriciile puterilor acestei lumi, îl determină să ţeasă şi să caricaturizeze chiar şi fapte istorice de cea mai mare anvergură.

46. BISERICA CATOLICĂ ȘI DREAPTA AMERICANĂ

> Seria aceasta de exemple pozitive este elocventă. Este *trivia* mişcării de dreapta americane.

Este evident că prof. Dughin nu cunoaşte imensa bibliografie violent anticatolică aruncată în fiecare an pe piaţă de politica americană de dreapta, un fenomen care mă întristează, însă a cărui existenţă nu pot să o neg. Nu, Biserica Catolică nu este „*trivia* mişcării de dreapta americane”.

47. DRAGOSTEA PENTRU CEI PUTERNICI

> Am putea să o considerăm latura dreaptă a Occidentului modern sau, mai bine zis, latura „paleoconservatoare” a Occidentului modern. Din punct de vedere istoric, ei sunt cei care ies în pierdere în toate sensurile. Au pierdut (aşa cum o demonstrează P. Buchanan) lupta pentru SUA, inclusiv pentru Partidul Republican, unde principalele poziţii au fost ocupate de neoconservatorii cu o viziune clar globalistă şi imperialistă (a se vedea şi *Project for the New American Century).* Au pierdut în faţa elitei globaliste care controlează în prezent amândouă partidele politice din SUA. Ei trăiesc într-un trecut imediat precedent adevăratului moment postmodern şi globalist. În acelaşi timp, nu au forţa internă pentru a adera la o revoluţie conservatoare – fie în stilul evolian, fie în cel european mai amplu.

Fie şi presupunând că paleoconservatorii chiar ar fi o minoritate care pierde în mod sistematic (las asta pentru o discuţie ulterioară), de ce ar trebui să ne afiliem întotdeauna învingătorilor din ziua cu pricina? Oare nu a citit prof. Dughin epigraful lui José Ortega y Gasset din mesajul meu anterior, în care declar sus şi tare intenţia mea de a face exact opusul, sprijinind ceea ce este bine şi sigur chiar şi când şansele de victorie sunt minime? El expune astfel, cu cea mai mare ingenuitate, una dintre cele mai urâte trăsături ale gândirii

sale: adorarea celor care sunt la putere, cultul pentru cei victorioşi, idolatrizarea Forţei în detrimentul Adevărului şi al Binelui. Din ce în ce mai mult creştinismul prof. Dughin îmi pare o faţadă publicitară care acoperă o religie mult diferită.

48. UTOPII COMPARATE

> Ziua de ieri a Occidentului a pregătit ziua de azi a Occidentului ca pe un Occident Global. Valorile occidentale de ieri, inclusiv creştinismul occidental, au pregătit valorile hipermoderne de azi. Acest din urmă pas poate fi respins, dar pasul precedent, care merge în aceeaşi direcţie, nu poate fi considerat o alternativă serioasă.

De ce nu? Dacă prof. Dughin crede în transformarea Rusiei mizerabile şi dezbinate din ziua de astăzi în marele Imperiu mondial de mâine, ce poate fi atât de neviabil şi utopic, a priori, în speranţa restaurării unei creştinătăţi care creşte văzând cu ochii în timp ce până şi populaţia Rusiei descreşte?[132]

49. CREŞTINISMUL ŞI „SOCIETATEA ORGANICĂ”.

> Creştinismul occidental a pus accentul pe individ ca centru al religiei şi a făcut din mântuire un subiect strict individual. Protestantismul a condus această tendinţă către finalul ei logic. Negând din ce în ce mai mult ontologia holistică a societăţii organice a creştinismului occidental, s-a ajuns în Modernitate la autonegare (deism, ateism, materialism, economism). Sociologul francez Louis Dumont, în excelentele sale volume, *Essais sur l’individualisme* şi *Homo aequalis,* demonstrează că individualismul metodologic este rezultatul uitării şi expurgării directe – înfăptuit de scolasticii occidentali – a tradiţiei teologice

[132] A se vedea, spre exemplu, http://www.catholicnewsagency.com/news/catholic_church_shows_robust_growth_in_u.s._membership_new_report_says/.

greco-romane iniţiale şi originare, care a fost conservată intactă în Bizanţ şi în Biserica Orientală ca un întreg.

(1) Nici în Evanghelii şi nici în scrierile Primilor Părinţi nu găsesc cea mai mică menţiune a unei „societăţi organice" a cărei construcţie ar trebui să aibă prioritate, logică sau cronologică, asupra salvării sufletelor individuale. Poate prof. Dughin să îmi arate unde, în ce verset, Domnul nostru a revelat vreo intenţie de a-şi asocia Biserica cu regatul lui Cezar? Dimpotrivă, Biserica s-a născut, a crescut şi a salvat milioane de suflete într-o societate vădit anticreştină, iar întreaga dezvoltare care a venit după convertirea lui Constantin nu se compară, proporţional vorbind, cu transformarea unui grup de doisprezece apostoli într-o religie universală a cărei arie de influenţă depăşea cu mult graniţele Imperiului Roman. Dacă „societatea organică" ar fi fost o *conditio sine qua non* pentru existenţa şi expansiunea creştinismului, nimic din toate acestea nu s-ar fi putut întâmpla. Însăşi apariţia Bisericii ar fi fost imposibilă. Prioritatea absolută şi indiscutabilă a salvării sufletelor individuale în faţa întemeierii unei „societăţi organice" a fost stabilită definitiv de Domnul nostru Iisus Cristos când a declarat: „Sâmbăta a fost creată pentru om şi nu omul pentru sâmbătă". Din punct de vedere creştin, societăţile trebuie deci să fie judecate nu pentru nivelul scăzut sau ridicat de „organicitate", ci pentru cum întăresc sau diminuează credinţa, aşadar salvarea sufletelor.

(2) Dacă ar fi să admitem că, *ad argumentândum,* creştinismul occidental a dus la „individualism" din vină proprie (şi, condamnându-l pentru asta pe de-a-ntregul, nu am comite crima „rasismului intelectual" denunţat de prof. Dughin la punctul 22), trebuie atunci să luăm în considerare şi care au fost roadele „holismului" Bisericii Ortodoxe în Rusia? Cât de greu poate să fie pentru cineva să perceapă afinitatea dintre „societatea organică" dominată de o religie de stat şi societatea sovietică prezidată de un Partid dotat cu o doctrină infailibilă? Însuşi prof. Dughin subliniază această afinitate. În consecinţă, în cazul în care creştinismul

occidental „a produs” individualismul, cel oriental „a produs” comunismul, asasinarea a 140 de milioane de persoane şi cel mai mare val de persecuţii anticreştine pe care le-a cunoscut omenirea. Nimic din ceea ce s-a întâmplat în lumea occidentală nu se compară cu această monstruozitate.

Ţinând cont că în cel mai mare templu al „individualismului”, adică în SUA, credinţa creştină şi solidaritatea comunitară sunt în continuare vii şi active, în vreme ce ruşii întorc spatele credinţei şi resping până şi cele mai evidente gesturi de solidaritate umană, anume adopţia orfanilor, evident că „individualismul” occidental, oricât de detestabil ar părea, a fost mai puţin dăunător pentru salvarea sufletelor decât „holismul” rus. Nu spun că această dublă legătură între cauză şi efect a existat în realitate (o discuţie în detaliu ar duce la sute de pagini) [133]: mă limitez la a judeca bazându-mă pe premisele prof. Dughin.

Este adevărat că în Europa Occidentală credinţa creştină s-a şubrezit la fel de mult ca în Rusia, însă tocmai am văzut [28 (4)] că acest curent de gândire care predomină în Europa de la Hegel încoace, subliniind nulitatea conştiinţei individuale şi supunerea absolută faţă de factori impersonali şi colectivi, nu poate fi numit „individualist” în nici unul dintre sensurile identificabile ale cuvântului. În sfera politicii este de asemenea notoriu că de-a lungul întregului secol XX au predominat în Europa politici etatiste şi colectiviste – fascismul, socialismul, fabianismul, laburismul, tiermondismul – în grad incomparabil mai mare faţă de nivelurile atinse vreodată în SUA.

Dacă „individualismul” american este compatibil cu persistenţa credinţei creştine, evident că nu poate fi un rău comparabil cu genocidul anticreştin şi apoi cu şubrezirea ulterioară a credinţei creştine în Europa „corectă politic” sau în Rusia lui Vladimir Putin.

---

[133] Iar aici ar fi necesară luarea în calcul a faptului că însuşi Louis Dumont, pe a cărui autoritate se bazează argumentul prof. Dughin, recunoaşte că individualismul era deja prezent în dogma creştină încă de la începuturi, nefiind, de fapt, o „distorsionare“ ulterioară.

50. SINCRETISM

Viziunea socială a Bisericii ca trup al lui Cristos este mai dezvoltată în catolicism decât în protestantism, iar în catolicismul din America Latină mai mult decât în alte părţi. Catolicismul a fost impus cu forţa în timpul colonizării, dar spiritul culturilor aborigene şi atitudinea sincretică a elitelor spaniole şi portugheze au dat naştere unei forme religioase speciale de catolicism – mai holist decât cel din Europa şi mult mai tradiţional decât protestantismul, care este extrem de individualist.

Acest paragraf se împarte, în mod fundamental, în două afirmaţii, una inutilă, cealaltă greşită. De fapt, cum ar putea o religie mai veche să nu fie „mai tradiţională“ decât disidenţa sa revoluţionară? Şi a spune că în America Latină catolicismul a fost mai sincretic decât în Europa este doar o dovadă a unei ignoranţe istorice fără limite. Contribuţia culturilor indigene la catolicismul latino-american a fost derizorie în comparaţie cu oceanul de simboluri, mituri şi forme artistice specifice păgânismului european pe care Biserica le-a încorporat şi transformat.[134]

51. PROTESTANTISM ŞI INDIVIDUALISM

Prof. Carvalho preferă tipul occidental de creştinism, care, potrivit lui L. Dumont şi W. Sombart (precum şi lui M. Weber), ar fi precursorul secularismului modern.

Nu ştiu în ce măsură Dumont, Sombart şi Weber sunt vinovaţi pentru sofismul monstruos *post hoc, ergo propter hoc* („după aceasta, iată, deci din cauza aceasta”), care constă în a atribui scolasticii originea greşelilor protestantismului. Nici nominalismul însuşi nu ar putea să producă un dezastru atât de spectaculos fără interferenţa

134 Cf. Friedrich Heer, The IntellectualHistory of Europe, trad. de Jonathan Steinber, New York, Doubleday, 1968, vol. I, pp. 1—26.

altor factori complet străini de această chestiune. Voi lăsa acest aspect pentru o discuţie ulterioară. Însă, din start, calificarea protestantismului drept „individualist” se bazează pe simplismul impardonabil de a confunda proclamaţiile doctrinare şi conduita politică reală. Protestantismul, în versiunea sa calvinistă, a creat prima societate totalitară din Epoca Modernă, într-o versiune „organică” foarte similară cu cea rusă, în care Statul şi Biserica formau o unitate compactă, exercitau un control draconic asupra tuturor aspectelor existenţei sociale şi culturale şi sufocau, prin închisoare şi pedeapsa cu moartea, orice veleitate a individualismului, până şi în viaţa privată.[135] Reforma engleză, care a început prin a ucide într-un an mai mulţi oameni decât Inchiziţia de-a lungul mai multor secole, a fost, în esenţă, o desfăşurare a guvernului civil şi a dus la înfiinţarea unei Biserici de stat care, în numele libertăţii de conştiinţă, a inclus între priorităţile sale persecutarea nemiloasă a celor care îndrăzneră să o exercite în sens procatolic. Aici „individualismul” a fost, cu toate dovezile posibile, un simplu pretext ideologic pentru implementarea unui „holism” centralizator înverşunat.[136]

52. EVREI

Câteva cuvinte despre statul iudaic. Din punctul de vedere al atrocităţii, dragostea plină de compasiune pentru sionism a prof. Carvalho este înduioşătoare. Inconsistenţa viziunii sale ajunge aici la apogeu. Eu nu am nimic împotriva Israelului, dar cruzimea cu care îi reprimă pe palestinieni este evidentă.

---

135 Michael Walzer, T*he Revolution of the Saints. A Study in the Origins of Radical Politics*, Harvard University Press, Cambridge, 1982.

136 A se vedea, în acest sens, studiul clasic al lui Michael Davies, *Liturgical Revolution*, vol. I, *Cranmer’s Godly Order. The Destruction of Catholicism Through Liturgical Change*, ed. rev., Roman Catholic Books, Ft. Collins (CO), 1995.

Prof. Dughin încearcă să fie ironic, însă reuşeşte să fie doar ridicol. Cum rachetele pe care palestinienii le lansează *practic în fiecare zi* în zonele civile ale Israelului *nu sunt* niciodată anunţate în mijloacele de informare în masă internaţionale, însă orice atac al Israelului împotriva instalaţiilor militare palestiniene provoacă întotdeauna cele mai mari proteste în lumea întreagă, el – care ar trebui să fie o inteligenţă imună la mass-media occidentale, însă este în realitate sclavul lor (ca şi al postmodernismului) – pretinde ca eu să judec totul în funcţie de singurele surse de informaţie pe care le cunoaşte sau le recunoaşte, care pentru el sunt literă de Evanghelie.

Chiar vreţi să mă impresionaţi cu artificiul ăsta jurnalistic de doi bani, prof. Dughin? Cunosc faptele, prietene dragă. Cunosc gradul de violenţă şi de-o parte, şi de alta. Ştiu că, spre exemplu, israelienii nu folosesc niciodată scuturi umane, palestinienii, în schimb, mai tot timpul. Ştiu că în Israel musulmanii au drepturi civile şi sunt protejaţi de poliţie, în vreme ce în ţările aflate sub dominaţie islamică nemusulmanii sunt trataţi ca nişte câini şi adesea omorâţi cu pietre. Numărul creştinilor asasinaţi în ţările islamice creşte cu câteva zeci de mii pe an.[137] Nu am citit nimic despre asta în *New York Times.* Am văzut cu ochii mei documentarele pe care marile trusturi le ascund. Eu nu trăiesc într-o lume himerică.

53. EVREI (2)

În Israel există tradiţionalişti şi modernişti, forţe antiglobaliste şi reprezentanţi ai elitei globale.

Ah, da? Vreţi să spuneţi că Israelul este o democraţie în care toate curentele de opinie au dreptul la exprimare liberă?

---

137 A se vedea declaraţia lui Michael Horowitz la http://www.aina.org/ news/20101204231447.htm. Horowitz este unul dintre cei mai remarcabili cercetători ai persecuţiilor anticreştine în lume.

Acum spuneţi-mi: care este destinul creştinilor şi prietenilor Americii pe teritoriile dominate de dragii dumneavoastră prieteni antiimperialişti, adepţi ai stângii şi ai eurasiatismului?

54. EVREI (3)

Frontul antiglobalist e format din grupuri religioase antiamericane, antiliberale şi antiunipolare şi din cercurile de stânga anticapitaliste şi antiimperialiste. Ei pot fi buni, adică „eurasiatici" şi „orientali". Dar statul iudaic în sine nu e ceva „tradiţional". Ca întreg, reprezintă o entitate capitalistă modernă şi atlantistă şi un aliat al imperialismului american. Israelul de acum diferă de cel din alte timpuri şi ar putea fi diferit în viitor. Dar în prezent se află de partea cealaltă a luptei. Mai mult, teoriile conspiraţiei (Consorţiul etc.) includ aproape întotdeauna bancheri evrei în sânul elitei globaliste sau al conspiraţiei mondiale. Rămâne un mister de ce prof. Carvalho a vrut să modernizeze teoria conspiraţiei, excluzându-i pe evrei din versiunea principală.

(1) Ar fi minunat dacă prof. Dughin s-ar pune de acord cu el însuşi şi ne-ar da de ştire, o dată pentru totdeauna, dacă descrierea pe care o fac Consorţiului este „corectă" sau este „o teorie a conspiraţiei". Nu pot să discut cu un monstru cu două guri.

(2) Prezenţa bancherilor evrei în înaltele cercuri ale Consorţiului este cel mai evident lucru din lume, la fel ca aceea a militarilor evrei în elita revoluţionară care a instaurat bolşevismul în Rusia. La fel de evident şi clar este faptul că aceste două grupuri de evrei au colaborat între ele pentru a aduce dezastrul asupra lumii.[138] Au continuat să colaboreze chiar şi în perioada în care Stalin a ordonat persecutarea generală a evreilor, iar KGB-ul dumneavoastră drag a început să-i trimită înapoi lui Hitler refugiaţii evrei care veniseră din Germania. Colaborarea continuă până în zilele noastre.

---

138 Alexandre Soljénitsyne, *Deux siecles ensemble. 1795—1995,* 2 vol., Fayard, Paris, 2002, în special vol. II, pp. 40, 50, 53, 264, 336.

Baronul Rothschild, spre exemplu, deţine *Le Monde,* ziarul de stânga prin excelenţă şi antiisraelian al măreţelor media europene, la fel cum Sulzbergerii, o altă familie de evrei, deţine ziarul american care minte cel mai mult în privinţa Israelului. Domnul George Soros, evreul care i-a ajutat pe nazişti să confişte proprietăţile altor nazişti, finanţează tot felul de mişcări antiamericane şi antiisraeliene în lume. Chiar deunăzi, o comisie de evrei americani, subvenţionată de ONG-uri miliardare şi impresionată de asasinarea brutală a unei familii de evrei de către un terorist palestinian, a călătorit pentru a-i face o vizită de solidaritate... cui? Părinţilor defuncţilor? Nu. Mamei asasinului!

Aceştia sunt evreii de care vorbiţi dumneavoastră, prefăcându-vă că ei sunt expresia cea mai inocentă şi pură a iudaismului universal. Dacă ar fi astfel, eu aş fi antisemit. Cine sunt aceşti evrei pe care îi menţionaţi? Sunt cei pe care Domnul nostru i-a numit „Sinagoga Satanei", definindu-i drept „cei care se zic pe sine că sunt iudei şi nu sunt". Sunt persoane care, la fel ca membrii faimoasei Comisii Iudaice a Partidului Comunist al URSS-ului, se folosesc de originea etnică pentru a rămâne infiltraţi în comunitatea care i-a guvernat şi pe care o vor putea trăda astfel mai uşor, predând-o executanţilor săi, ducând-o la abator.[139] Aceştia sunt cei pe care îi serviţi, judecând asasinii drept victime.

(3) Poziţia mea în ceea ce priveşte Statul Israel este foarte simplă şi strict personală. Nu are nimic de-a face cu atlantism *vs* eurasiatism. Nu vreau să o impun nimănui. În primul rând, mi se pare că, după toată suferinţa prin care au trecut evreii în Germania, în Rusia şi puţin peste tot în Europa, ar fi de-a dreptul inuman să le fie negată o fâşie de pământ pe care să trăiască în pace şi siguranţă între ai lor. Sunt mândru că un brazilian – marele Oswaldo Aranha – a prezidat Adunarea Generală a ONU atunci când a fost creat Statul Israel. Este puţin importantă teoria politică pe care au adoptat-o israelienii în statul lor recent înfiinţat. Chiar dacă s-ar decide

139 A se vedea memoriile rabinului Yosef Yitzchak Schneersohn, *A Prince in Prison,* Sichos, Brooklin, 1997.

asupra unei dictaturi comuniste, acesta nu ar fi un motiv pentru a li se lua pământul şi a fi risipiţi într-o nouă Diasporă. În al doilea rând: catolic fiind, cred că evreii vor avea o misiune providenţială de îndeplinit la sfârşitul zilelor[140] şi că, aşadar, este misiunea creştinilor să-i protejeze sau, pe cât posibil, în faţa ameninţării, să-i salveze de la extincţie. Bula Papei Grigore X (1271 – 1276), care, incluzând sentinţele antecesorilor săi, Inocenţiu III şi Inocenţiu IV, interzice răspândirea acuzaţiilor false împotriva evreilor şi ordonă să fie lăsaţi să trăiască în pace, continuă să fie o sursă de inspiraţie pentru mine.[141]

55. DRAGOSTEA PENTRU CEI PUTERNICI (2)

Părerea mea: paleoconservatorii americani sunt pierduţi. Discursul lor e incoerent, slab şi foarte idiosincrazic.

(1) Cel care consideră postmodernismul drept autoritate absolută şi, în acelaşi timp, îl condamnă ca expresie maximă a corupţiei occidentale nu ar trebui să acuze pe altcineva de incoerenţă.

(2) De asemenea, nu ar trebui să o facă persoana care îi insultă pe tradiţionaliştii de dreapta, pentru ca după câteva rânduri să le ceară ajutorul.

(3) Chiar dacă paleoconservatorii ar fi condamnaţi la înfrângere, să invoci acest motiv pentru a le ascunde sprijinul ar fi imoral şi de o laşitate supremă. Cine se aliniază de partea celor care par puternici nu ar trebui să spună despre nimeni altcineva că este slab. Adăpostirea sub aripa celor puternici este conduita femeilor uşoare, nu a bărbaţilor. Cum poate prof. Dughin să vorbească atâta despre „etica

---

140 Roy H. Schoeman, *Salvation Is from the Jews. The Role of Judaism in Salvation History from Abraham to the Second Coming*, Ignatius Press, San Francisco, 1995.

141 A se consulta documentul la http://www.fordham.edu/halsall/source/ gio-j ews.html.

războinicilor” şi să uite că unul dintre crezurile sale primordiale este nevoia de a-i proteja pe *los que son los menos contra los que son los más?*

(4) În fine, nu este adevărat că sunt condamnaţi la extincţie conservatorii tradiţionalişti. Ei au fost cei care l-au ales pe cel mai iubit preşedinte american din toate timpurile (desemnat în mai multe sondaje drept „cel mai mare americani” înaintea lui Washington şi Lincoln), şi ei au fost cei care au creat cea mai mare mişcare populară din câte au existat în SUA – Tea Party. Eurasiatismul nu are nici măcar o sutime dintr-un asemenea sprijin nici măcar în Rusia.

56. MULTICULTURALISM

> Dacă vreun nord-american curajos şi cinstit doreşte să lupte împotriva elitei globaliste ca ultimă fază a Istoriei Occidentale, ca sfârşit al istoriei, să se alăture, vă rog, trupelor noastre eurasiatice. Lupta noastră este, într-un anumit sens, universală, aşa cum şi provocarea globalistă e universală. Avem tradiţii diferite, dar în momentul în care le apărăm ne confruntăm cu duşmanul comun oricărei tradiţii. Astfel, vom explora zonele de influenţă ale fiecăruia în lumea multipolară doar după ce vom obţine victoria noastră comună asupra Bestiei. Bestia americană-atlantistă-liberală-globalistă-capitalistă-postmodernă.

Este foarte frumos. Ce ne promite eurasiatismul după războiul mondial care va distruge Occidentul? O societate multiculturală, unde etniile diferite vor avea propria reprezentare în Parlament.[142] Însă nu asta vedem deja în parlamentele tuturor naţiunilor din Occident? Oare prof. Dughin nu a auzit niciodată vorbindu-se de Black Caucus, de lobby islamic etc.? Pentru ce să luptăm într-un război mondial doar pentru a ajunge exact unde suntem deja?[143]

---

142 *Le Prophète de l’eurasisme*, p. 30

143 Mai mult decât atât, în sfera economică el ne promite acelaşi lucru: „reglementarea sectoarelor strategice de către stat

57. SPIRIT RĂZBOINIC

Într-o vreme Occidentul a avut propria lui tradiţie. A pierdut-o, în parte. A fost contaminată parţial de germeni veninoşi. Occidentul ar trebui să caute în rădăcinile sale ancestrale profunde, dar aceste rădăcini duc la acelaşi trecut indo-european eurasiatic, trecutul glorios al sciţilor, al celţilor, al sarmaţilor, al germanilor, slavilor, indienilor, persanilor, romanilor şi societăţilor lor holiste, la cultura lor războinică şi ierarhică şi la valorile lor mistice şi spirituale care nu aveau nimic în comun cu actuala şi degenerata civilizaţie mercantilă şi capitalistă.

Ar fi cu adevărat foarte bine dacă Occidentul şi-ar recupera spiritul războinic, lepădându-se de laşitatea burgheză. Însă garantez că nimic din acest spirit nu-şi are rădăcinile în Persia, India sau Rusia. Merge înapoi până la cavalerii creştini ai Evului Mediu, la marile descoperiri, la cucerirea Americii şi „occidentalizarea lumii" – la toate lucrurile pe care prof. Dughin le detestă şi pe care militanţii stângişti subvenţionaţi de Consorţiu, KGB şi tiermondismul şic s-au străduit să le pervertească şi să le ridiculizeze printr-un război cultural mârşav. Însă, aşa cum spunea Nietzsche, un lucru nu poate fi distrus în totalitate decât dacă este înlocuit. Nu este suficient să-i tai Occidentului rădăcinile, iar apoi să-l acuzi de lipsă de rădăcini: este nevoie să-i aplici un butaş eurasiatic şi să-l convingi că asta este rădăcina sa adevărată.

58. REVOLTĂ ŞI POSTMODERNISM

Pentru a reveni la Tradiţie, trebuie să ducem până la capăt revolta împotriva lumii moderne şi împotriva Occidentului modern, o revoltă care să fie absolută –

(complexul militar-industrial, monopoluri naturale şi similare) şi libertatea economică maximă pentru capitalul mediu şi mic". Luaţi aminte: nu există nici mare industrie privată, nici mare comerţ privat. Societăţile comerciale mici şi mijlocii prosperă sub aripile statului omnipotent. Dacă nu mă înşel, există deja în China.

spirituală (tradiţionalistă) şi socială (socialistă). Occidentul se află în agonie. Trebuie să salvăm lumea de la această agonie şi poate să salvăm însuşi Occidentul. *Occidentul modern şi postmodern trebuie să moară.*

Cum va putea muri postmodernismul, având credincioşi atât de devotaţi până şi în Rusia lui Vladimir Putin?

59. SALVAREA PRIN DISTRUGERE

Dacă există valori tradiţionale reale în fundamentele sale (şi cu siguranţă există), le vom salva doar prin procesul distrugerii globale a Modernităţii/Hipermodernităţii.

„Salvarea prin distrugere" este unul dintre cele mai constante clişee ale discursului revoluţionar. Revoluţia Franceză a promis să salveze Franţa prin distrugerea Vechiului Regim: i-a adus eşec după eşec, până ce a ajuns o putere de mâna a doua. Revoluţia Mexicană a promis să salveze Mexicul prin distrugerea Bisericii Catolice: l-a transformat într-un furnizor de droguri pentru restul lumii şi de nenorociţi pentru sistemul american de asistenţă socială. Revoluţia Rusă a promis să salveze Rusia prin distrugerea capitalismului: a transformat-o într-un cimitir. Revoluţia Chineză a promis să salveze China prin distrugerea culturii burgheze: a transformat-o într-un abator. Revoluţia Cubaneză a promis să salveze Cuba prin distrugerea uzurpatorilor imperialişti: a transformat-o într-o închisoare pentru cerşetori. Pozitiviştii brazilieni au promis să salveze Brazilia prin distrugerea monarhiei: au pus capăt singurei democraţii care exista pe continent şi au aruncat ţara într-o serie de lovituri de stat şi dictaturi care au luat sfârşit abia în 1988, pentru a face loc unei dictaturi modernizate, cu un alt nume. Acum prof. Dughin promite să salveze lumea prin distrugerea Occidentului. Sincer, nu vreau să ştiu ce urmează după asta. Mentalitatea revoluţionară, cu promisiunile sale care se autoamână, care se pot transforma atât de repede în opusul lor, cu aerul cel mai inocent din lume, este cel mai mare flagel care s-a abătut asupra umanităţii. Victimele sale, de la

1789 încoace, numără nu mai puţin de trei sute de milioane de oameni – mai mult decât au omorât toate epidemiile, catastrofele naturale şi războaiele dintre naţiuni de la începutul vremurilor. Esenţa discursului său, aşa cum consider că am demonstrat deja, este inversarea sensului timpului: inventarea unui viitor şi reinterpretarea în lumina acestuia, ca şi când ar fi premisa sigură şi arhitestată a prezentului şi a trecutului. Este inversarea procesului normal de cunoaştere, o inversare prin prisma căreia înţelegerea lucrurilor cunoscute se face prin necunoscut, a lucrului sigur prin echivoc, a categoricului prin ipotetic. Este falsificarea structurală, sistematică, obsedantă, hipnotică – condensarea politico-culturală a „delirului de interpretare”. Prof. Dughin a inventat Imperiul Eurasiatic şi a reconstruit întreaga istorie a lumii ca şi când ar fi o pregătire îndelungată a apariţiei acestui lucru eurasiatic minunat. Este un revoluţionar, ca oricare altul. Însă unul mult mai pretenţios.

60. NICI MĂCAR UN VÂNT

> Aşadar, cei mai buni reprezentanţi ai Occidentului, ai Occidentului profund şi nobil, ar trebui să rămână *alături de* Restul lumii (adică de noi, de eurasiatişti) şi *nu împotriva* Restului lumii.
>
> Este evident că prof. Carvalho a ales cealaltă tabără, prefăcându-se că nu a ales nici una. E păcat, fiindcă avem nevoie de prieteni. Dar decizia îi aparţine. Vom accepta orice soluţie – a descoperi propriul drum în Istorie, în Politică, în Religie şi în Societate este demnitatea intimă a unui om.

Dacă prof. Dughin are nevoie de aliaţi care să-l ajute să combată Consorţiul, poate să conteze pe mine. Însă pentru Imperiul său Eurasiatic, sincer vorbind, nu mă voi osteni nici măcar cât să trag un vânt.

Richmond, 12 mai 2011

PARTEA A TREIA
CONCLUZII

Împotriva lumii postmoderne
ALEKSANDR DUGHIN

Pentru a încheia această dezbatere cu prof. Carvalho, aş dori să fac aici un rezumat al celor mai importante idei.

Îmi dau seama acum câtă dreptate avea, la început, când a subliniat faptul că asimetria dintre poziţiile noastre va prejudicia până la urmă întreaga desfăşurare de forţe. Ceea ce s-a şi întâmplat. Eu nu văd o utilitate în a continua criticile reciproce, pentru că nu ne-ar ajuta să înţelegem nimic (nici pe noi, nici pe cititori). Pot sincer să mărturisesc că găsesc poziţia prof. Carvalho drept una foarte personală, idiosincratică şi irelevantă. Astfel încât aş dori să mă axez pe aspectele teoretice care, din punctul meu de vedere, au o importanţă reală în ceea ce priveşte Tradiţia, antiimperialismul şi lupta antimodernă, care reprezintă preocuparea mea primară şi unică.

În primul rând, insist că lumea actuală este unipolară, având drept centru Occidentul Global, şi Statele Unite drept esenţă. Argumentele contrare ale prof. Carvalho nu m-au convins în nici un fel.

Acest tip de unipolaritate prezintă aspecte geopolitice şi ideologice. Din punct de vedere geopolitic înseamnă dominarea strategică a planetei prin „hiperputerea nord-americană” şi efortul Washingtonului de a organiza echilibrul forţelor pe planetă în aşa fel încât să le permită dominarea lumii în acord cu interesele lor naţionale şi imperialiste. Acest lucru este rău pentru că privează alte state şi naţiuni de suveranitatea lor adevărată.

Când există o singură instanţă care decide cine are dreptate, cine greşeşte şi cine ar trebui pedepsit, avem de-a

face cu un tip de dictatură globală. Sunt convins că aşa ceva nu este acceptabil. Aşadar, ar trebui să luptăm împotriva unui asemenea lucru. Dacă cineva ne priveză de libertatea noastră, trebuie să reacţionăm. Şi o vom face. Imperiul American ar trebui distrus. Şi va fi la un moment dat.

Ideologic, unipolaritatea se bazează pe valorile moderniste şi postmoderniste, valori care sunt antitradiţionaliste. Împărtăşesc viziunea lui René Guénon şi a lui Julius Evola, care considerau Modernitatea şi fundamentul său ideologic (individualismul, democraţia liberală, capitalismul, „confortismul" şi aşa mai departe) ca fiind cauza viitoarei catastrofe a umanităţii, iar dominaţia atitudinilor occidentale drept motivul degradării finale a planetei. Occidentul se apropie de sfârşit şi nu ar trebui să-i permitem să ia cu sine în abis tot ceea ce este în rest.

Spiritual, globalizarea este creaţia Marii Parodii, regatul Anticristului. Iar Statele Unite sunt centrul expansiunii sale. Valorile americane pretind că sunt universale. Aceasta este noua formă de agresiune ideologică împotriva multitudinii de culturi şi tradiţii care încă există în alte părţi ale lumii. Eu sunt ferm împotriva valorilor occidentale esenţialmente moderniste şi postmoderniste şi care sunt promulgate de Statele Unite cu forţa sau prin invazie (Afghanistan, Irak, astăzi Libia, mâine Siria şi Iranul).

Astfel, toţi tradiţionaliştii ar trebui să fie împotriva Occidentului şi a globalizării şi, de asemenea, împotriva politicilor imperialiste ale Statelor Unite. Este singura poziţie care poate urma şi singura logică. Tradiţionaliştii şi adepţii principiilor şi valorilor tradiţionale ar trebui să se opună Occidentului şi să-i apere pe Ceilalţi, dacă „Ceilalţi" dau semne de conservare a Tradiţiei – parţial sau în totalitate.

Pot exista – şi există, în fapt – oameni în Occident şi în Statele Unite ale Americii care nu sunt de acord cu situaţia prezentă şi nu aprobă lumea modernă şi postmodernă, fiind apărători ai tradiţiei spirituale a Occidentului premodern. Ei ar trebui să fie de partea noastră în această luptă comună. Ar trebui să ia parte la revolta noastră împotriva lumii moderne şi postmoderne şi astfel am lupta împreună împotriva unui

inamic comun. Din nefericire, nu este cazul prof. Carvalho. El se prezintă ca un critic parţial al civilizaţiei occidentale moderne, însă este de acord parţial cu ea şi îi atacă duşmanii. Este un fel de „semiconformism”, ca să spunem aşa. Acest lucru este de-a dreptul irelevant şi nu prezintă nici un interes pentru mine. Există prieteni şi există duşmani. Doar asta este important. Orice altceva nu are nici o importanţă. Prof. Carvalho nu este nici una, nici alta. Este alegerea sa. Miturile sale peiorative antisovietice şi antiruse, teoriile stupide ale conspiraţiei, rasismul său cultural occidental implicit şi resentimentul său faţă de ţara de obârşie nu merită critici. Fără comentarii.

O altă chestiune constă în structura unei posibile elite antiglobaliste şi antiimperialiste şi membrii săi. Consider că ar trebui să includem aici toate forţele care luptă împotriva Occidentului, împotriva Statelor Unite, împotriva democraţiei liberale, împotriva modernităţii şi a postmodernităţii. *Duşmanul comun* este instanţa necesară pentru orice tip de alianţă politică. Musulmani, creştini, ruşi, chinezi, adepţi ai stângii sau ai dreptei, hinduşi sau evrei care contestă statutul actual al lucrurilor – globalizarea şi imperialismul american – sunt potenţiali amici şi aliaţi. Să avem idealuri diferite, dar să avem în comun ceva foarte puternic: ura faţă de realitatea prezentă. Idealurile noastre care diferă sunt potenţiale *(in potentia).* Însă provocarea cu care ne confruntăm este actuală *(în actu).* Aşadar, aceasta este baza pentru noua alianţă. Toţi cei care au o analiză negativă asupra globalizării, a occidentalizării şi a postmodernizării ar trebui să-şi coordoneze eforturile pentru crearea unei strategii de rezistenţă în faţa răului omniprezent. Şi există de-ai noştri şi în Statele Unite, dintre cei care aleg Tradiţia în detrimentul decăderii actuale.

În acest punct ar trebui pusă o întrebare importantă: ce tip de ideologie ar trebui să folosim în opoziţia noastră faţă de globalizare şi principiile sale liberale, democratice, capitaliste şi postmoderne? Cred că toate ideologiile anti liberale precum comunismul, socialismul şi fascismul nu mai au relevanţă. Acestea au încercat să învingă capitalismul liberal,

însă au eşuat. Pe de-o parte, pentru că la sfârşitul vremurilor răul este cel care prevalează, şi, pe de altă parte, din pricina propriilor contradicţii şi limitări. Ca urmare, a venit timpul pentru o profundă reevaluare a ideologiilor antiliberale din trecut. Care sunt aspectele lor pozitive? Simplul fapt că erau anticapitaliste şi antiliberale, anticosmopolite şi antiindividualiste. Prin urmare, aceste caracteristici ar trebui să fie acceptate şi integrate în ideologia viitoare. Însă doctrina comunistă este modernă, atee, materialistă şi cosmopolită. Acest lucru ar trebui exclus. Pe de altă parte, solidaritatea socială, justiţia socială, socialismul şi atitudinea holistică generală în ceea ce priveşte societatea sunt bune. Aşadar, este nevoie să separăm aspectele materialiste şi moderniste şi să le respingem.

Pe de altă parte, în teoriile despre a Treia Cale, respectate până la un anumit punct de tradiţionalişti ca Julius Evola, există unele elemente inacceptabile, printre care, în primul rând, se regăsesc rasismul, xenofobia şi şovinismul. Acestea nu sunt doar eşecuri morale, ci şi atitudini incompatibile din punct de vedere teoretic şi antropologic. Diferenţa dintre etnii nu implică superioritate sau inferioritate. *Diferenţa ar trebui acceptată şi afirmată fără vreo apreciere rasistă.* Nu există o normă comună în vederea gestionării grupurilor etnice diferite. Când o societate o judecă pe cealaltă, ea aplică propriul criteriu, comiţând astfel o violenţă intelectuală. Această atitudine este chiar crima globalizării şi a occidentalizării, precum şi cea a imperialismului american.

Dacă eliberăm socialismul de caracteristicile sale materialiste, ateiste şi moderniste şi dacă respingem rasismul şi aspectele restrictive ale naţionalismului prezente în doctrinele celei de-a Treia Căi, vom ajunge la o ideologie politică complet nouă. Să o numim „A patra teorie politică”; prima a fost liberalismul, pe care practic îl înfruntăm; a doua, forma clasică a comunismului; şi a treia, naţional-socialismul sau fascismul. Elaborarea acestei teorii începe în punctul în care se intersectează diferitele teorii politice antiliberale din trecut (comunismul şi teoriile celei de-a Treia Căi). Şi astfel ajungem la naţional-bolşevism, care reprezintă socialismul

fără materialism, ateism, progresism şi modernism, precum şi a Treia Cale lipsită de rasism sau naţionalism. Însă acesta este doar primul pas. Adăugarea mecanică a versiunilor profund revizuite ale ideologiilor antiliberale ale trecutului nu ne dă un rezultat final. Este doar o primă aproximare, o abordare preliminară. Ar trebui să mergem înainte şi să facem un apel la Tradiţie şi la sursele de inspiraţie premoderne. Am avea aici Statul ideal al lui Platon, societatea ierarhică şi teologică a Evului Mediu (creştină, islamică, budistă, iudaică sau hindusă) şi viziunea unui sistem politic şi social normativ. Această sursă premodernă reprezintă o evoluţie foarte importantă a sintezei naţional-bolşevismului. Ca urmare, trebuie să găsim un nume nou pentru acest tip de ideologie, iar „A patra teorie politică" este bine-venită în acest caz. Titulatura nu ne spune ce este această teorie, ci ne spune ceea ce nu este. Aşadar, este un fel de invitaţie şi apel în loc de dogmă.

Politic vorbind, avem aici un fundament interesant pentru cooperarea conştientă între adepţii stângii şi dreptei, la fel şi între mişcările antimoderne religioase sau de alt fel (ecologiştii, spre exemplu). Singurul lucru asupra căruia insistăm pentru crearea acestei cooperări este înlăturarea prejudecăţilor anticomuniste şi, de asemenea, antifasciste. Aceste prejudecăţi sunt instrumente în mâinile liberalilor şi globaliştilor prin intermediul cărora îşi menţin duşmanii separaţi. Trebuie, aşadar, să respingem ferm anticomunismul şi antifascismul. Ambele sunt instrumente contrarevoluţionare în mâinile elitei globale. În acelaşi timp, ar trebui să ne opunem oricărui tip de confruntare între religii – musulmani împotriva creştinilor, evrei împotriva musulmanilor, musulmani împotriva hinduşilor şi aşa mai departe. Războaiele între diferitele confesiuni sunt o uneltire a urii pentru cauza regatului Anticristului, care încearcă să dezbine toate religiile tradiţionale pentru a-şi putea impune propria pseudoreligie, parodia escatologică. Prof. Carvalho acţionează aici ca promotor al acestei dezbinări a religiilor. Ceea ce este foarte logic din punctul de vedere al poziţiei domniei sale.

Astfel, e nevoie să unim dreapta, stânga şi religiile într-o luptă comună împotriva inamicului. Justiţia socială, suveranitatea naţională şi valorile tradiţionale sunt trei principii ale acestei ideologii. Nu este un lucru uşor să le reuneşti. Însă trebuie să încercăm, dacă vrem să ne eliberăm de adversari.

În franceză există un slogan: „*La droite des valeurs et la gauche du travail*”[144] (Alain Soral). În italiană avem: „La *Destra Sociale e la Sinistra identitaria*”[145]*.* Cum ar trebui să sune asta în engleză este ceva ce vom vedea mai încolo.[146]

Am putea să avansăm chiar mai mult şi să încercăm să definim subiectul, actorul celei de-a patra teorii politice. În cazul comunismului, în centru se afla Clasa. În cazul mişcărilor celei de-a Treia Căi, centrul era rasa sau naţiunea. În cazul religiilor, este comunitatea credincioşilor. Cum ar putea a patra teorie politică să gestioneze această diversitate şi divergenţă de subiecte? Avem o sugestie: subiectul celei de-a patra teorii politice poate fi întâlnit în conceptul heideggerian de *Dasein* (a fi aici). Aceasta este o instanţă concretă, însă extrem de profundă, care ar putea fi numitorul comun pentru o ulterioară dezvoltare ontologică. Ceea ce este crucial aici este autenticitatea sau inautenticitatea existenţei *Dasein*-ului. A patra teorie politică insistă asupra autenticităţii existenţei sale. Ea este astfel antiteza oricărui tip de alienare – socială, economică, naţională, religioasă sau metafizică.

Însă *Dasein* este o instanţă concretă. Orice om şi orice cultură posedă un *Dasein.* Diferă, însă este totdeauna prezent. Iar aici pot doar să menţionez un subiect care ar necesita mai multe explicaţii, prezente în cărţile mele mai vechi.

Ultimul punct este locul Braziliei şi al Americii Latine ca un

---

144 „Dreapta valorilor şi stânga muncii" (fr., n. red.).

145 „Dreapta socială şi stânga identitară" (it., n. red.).

146 După cum ştim cu toţii, dezbaterea a decurs, în original, în limba engleză.

tot în structura globală reală a lumii. Eu văd rolul Braziliei ca fiind comparabil cu cel al Rusiei/Eurasiei. Este o ţară aparte, cu o cultură foarte specifică, în care elemente occidentale se împletesc cu cele indigene. Se bazează pe amestecul dintre diferite blocuri de valori. Exact cum se întâmplă în cultura rusă. În ţara noastră numim această caracteristică drept *eurasiatism,* accentuând faptul că avem de-a face cu o sinteză originală a tiparelor şi atitudinilor europene şi asiatice. Brazilia, într-un fel metaforic, este şi ea „eurasiatică". Există un amestec occidental şi neoccidental chiar la rădăcina societăţii. Brazilia, asemenea altor ţări din America Latină, are propria identitate particulară. Însă, între alte ţări, Brazilia este cea care se dezvoltă cu viteză mai mare şi reuşeşte să-şi afirme din ce în ce mai mult independenţa politică şi economică. Această independenţă este analizată în primul rând în comparaţie cu SUA. Aşadar, în cazul de faţă, afirmarea identităţii culturale merge mână în mână cu creşterea economică şi geopolitică. Trebuie să interpretăm simpatiile de stânga ale majorităţii societăţii braziliene drept semnul căutării unei identităţi sociale aparte, care nu se încadrează în tiparele individualiste şi liberale ale societăţii nord-americane. Socialismul brazilian şi al Americii Latine are multe caracteristici naţionaliste şi etnice în sine. Factorul religios catolic şi sinteza credinţelor religioase populare sunt elemente foarte importante în actuala trezire a noii identităţi suverane în Brazilia. Este, în anumite privinţe, comparabilă cu renaşterea geopolitică, culturală şi spirituală a Rusiei moderne.

Astfel, afinitatea la nivel geopolitic, cultural şi social face ca situaţia noastră să fie similară şi ne oferă baza pentru cooperare şi alianţă geopolitică. Rusia – ca şi America Latină, ţările islamice sau China – vede lumea viitorului în mod esenţial ca o lume multipolară, în care Statele Unite şi Occidentul, în general, nu ar trebui să fie decât doi poli între mulţi alţii. Orice pretenţie de imperialism, colonialism sau universalism al valorilor ar trebui respinsă în mod hotărât. Suntem, aşadar, în aceeaşi tabără. Şi trebuie să ne concentrăm asupra acestui fapt: acceptarea ideii că ar trebui

să avansăm în elaborarea unei strategii comune în procesul de creare a viitorului, care să corespundă cerinţelor şi viziunilor noastre. Aşadar, valori ca dreptatea socială, suveranitatea naţională şi spiritualitatea tradiţională ne pot servi ca indicii.

Cred sincer că a patra teorie politică, naţional-bolşevismul şi eurasiatismul pot fi de mare folos pentru popoarele noastre, ţările noastre şi civilizaţiile noastre. Cuvântul-cheie este „multipolaritate” în toate sensurile – geopolitic, cultural, axiologic, economic şi aşa mai departe.

Viziunea importantă despre *nous* (intelect) a filozofului grec Plotin corespunde *idealului* nostru. Intelectul este unul şi multiplu în acelaşi timp, pentru că înglobează tot felul de diferenţe – neuniform şi amestecat, însă luat ca atare cu toate particularităţile sale. Lumea viitorului trebuie să fie într-un fel o lume noetică – multiplicitatea, diversitatea trebuie înţelese ca bogăţie şi comoară, nu ca motiv pentru conflicte inevitabile: multe civilizaţii, mulţi poli, multe centre, multe valori pe o planetă, şi o singură omenire.

Însă există câţiva care gândesc diferit. Cine sunt cei care sunt împotriva unui asemenea proiect? Cei care vor să impună uniformitatea, gândirea unică, un mod de viaţă unic (cel american), o lume unică. Iar ei fac asta prin forţă sau prin persuasiune. Ei sunt împotriva multipolarităţii. Prin urmare, sunt împotriva noastră. Prof. Carvalho este unul dintre aceştia. De acum înainte ştim acest lucru. Dezbaterea s-a încheiat. Însă lupta noastră este abia la început.

Sper sincer că există în Brazilia alte tipuri de tradiţionalişti, intelectuali şi filozofi care să fie mai aproape de punctul de vedere eurasiatic şi să fie mai consecvenţi şi coerenţi atunci când resping modernitatea şi postmodernitatea, precum şi globalizarea, liberalismul şi imperialismul nord-american. Şi să existe, de asemenea, mai mulţi brazilieni...

Aleksandr Dughin şi războiul continentelor

OLAVO DE OARYALHO

Dezbaterea mea cu prof. Aleksandr Dughin s-a încheiat – lipsesc doar concluziile de ambele părţi care, fiind publicate împreună, vor ieşi din jocul de replici şi riposte care constituie propriu-zis o dezbatere.

Am conştiinţa împăcată ştiind că am prezentat dovezi pentru a-mi sprijini punctele de vedere, în vreme ce adversarul meu nu a dovedit absolut nimic. Nici nu speram să o facă. Este în natura discursului ideologic să ia drept premise incontestabile înseşi credinţele şi valorile care se doresc a fi apărate, închizându-se astfel într-un raţionament circular care exclude, *in limine,* posibilitatea dovezii.

Diderot nu a demonstrat niciodată nimic, nici Jean-Jacques Rousseau, nici Karl Marx, nici Lenin, nici Adolf Hitler, nici Che Guevara.

Discursul ideologic nu demonstrează: dă ordine, camuflându-le, pentru a nu-i ofensa pe cei mai sensibili, imitând judecăţi ale realităţii.

Demonstraţia este posibilă doar atunci când coborâm de pe soclul semantic al discuţiilor curente înţesat de supoziţii oculte şi conotaţii confuze, când desfacem totul în mod analitic, în raţionamente explicite, şi le confruntăm cu datele existenţei umane iniţiale, universale şi evidente prin natura lor.

Meditaţia filozofică constă, în mod esenţial, în detaşarea de idei şi opinii în favoarea experienţelor care au fundamentat întreaga cunoaştere umană. Aceste experienţe sunt în acelaşi timp universale şi individuale: se repetă mai mult sau mai puţin la fel pentru toate fiinţele umane şi se absorb în adâncul sufletului fiecăruia ca un dat al celei mai profunde intimităţi.

Mă refer, spre exemplu, la experienţa structurii spaţiului, pe care am descris-o în două postări publicate pe un blog pe care l-am lăsat în voia moliilor, asta dacă există molii

electronice.[147] Sau la experienţa continuităţii eului substanţial, real, sub mutabilitatea stărilor psihice şi a formei corpului, precum şi a inconstanţei eului subiectiv, cartezian. Am explicat acest lucru în detaliu în cursul meu „Conştiinţa imortalităţii" care, sper, va circula sub forma unui volum anul viitor.[148]

Discursul agentului politic se bazează, inevitabil, pe convenţiile sau pseudoconsensurile care trebuie izolate de orice posibilitate a unui examen analitic pentru ca discursul să-şi atingă obiectivele.

Meditaţia filozofică descompune aceste convenţii, expunând premisele sale implicite şi supunându-l e pe acestea din urmă judecăţii în tribunalul experienţelor fondatoare, măsură maximă – sau unică – a simţului nostru al realităţii.

Cititorul care a avut răbdarea să compare articolele mele din ziare cu explicaţiile despre metoda filozofică pe care am prezentat-o în cărţi, note şi cursuri înregistrate va înţelege că aceste articole nu sunt niciodată „luări de poziţie", ci exemple – groaznic de compacte – ale aplicării metodei filozofice la analiza discursului politic curent.

Că unii cititori grăbiţi încearcă să le explice drept expresii ale unei „ideologii" care îmi aparţine nu e decât o dovadă că ignoră condiţia de bază a posibilităţii unui discurs ideologic: existenţa unui grup social şi politic căruia vorbitorul să-i fie afiliat prin legături organice de angajare şi participare. Cum această condiţie, în cazul meu, nu este îndeplinită nici măcar în vis, mai exact, cum acest grup nu există, cei care mă cataloghează ideologic se văd obligaţi să-l inventeze, numindu-mă reprezentant al guvernului israelian, sau al *Opus Dei,* sau al *Tea Party,* sau al oricărei alte entităţi cu care întreţin relaţii de completă ignorare reciprocă. În acest punct, prof. Dughin a întrecut cele mai deprimante aşteptări ale

147 „O filosofo mirim" şi „Memorias de um brontossauro" la http://www. olavodecarvalho.org/blog/.

148 A se vedea programa la http://www.olavodecarvalho.org/avisos/ curso_out20io.html.

mele, clasificându-mă drept purtător de cuvânt al globalismului occidental, pe care îl detest, sau cel puţin al „laturii sale conservatoare”, care pentru mine nu diferă cu nimic de latura sa opusă.

Trecând peste aceste mişcări teatrale care denotă o anumită nesiguranţă a oponentului meu, aş vrea să adaug la ceea ce a fost deja spus doar câteva note cu caracter istoric care, sper, vor fi utile pentru înţelegerea subiectului în discuţie.

În materie de teorii ale conspiraţiei, prof. Aleksandr Dughin este ceea ce s-ar numi o autoritate. Nu doar că a scris o carte despre acest subiect – acoperind invaziile marţienilor, templele subterane şi chiar o castă de reptile care guvernează –, dar s-a şi remarcat, dacă nu ca inventator, măcar ca propagandist de succes al uneia dintre ele, cu certitudine cea mai arogantă dintre toate.

Arogantă nu doar prin întinderea presupusei sale puteri explicative, care include nici mai mult, nici mai puţin decât toată istoria omenirii, ci şi prin efectele politico-militare pe care aspiră să le separe: alianţa Rusiei cu China şi ţările islamice, pe lângă o parte a Europei Occidentale, într-un război total împotriva SUA şi Israelului, urmată de instaurarea unei dictaturi mondiale.

Prof. Dughin nu este un visător, un poet macabru care creează hecatombe imaginare într-un subsol întunecat infestat de şobolani. Este mentorul guvernului lui Putin şi creierul din spatele politicii externe ruse. Ideile sale au încetat de multă vreme să fie simple speculaţii. Una dintre realizările sale materiale este Organizaţia pentru Cooperare de la Shanghai, care reuneşte Rusia, China, Kazahstan, Kîrgîzstan, Tadjikistan şi Uzbekistan, şi care pretinde că este centrul unei restructurări a puterii militare mondiale.[149] Cealaltă este axa Paris-Berlin-Moscova, de ani buni lumina

---

149 A se vedea articolul meu „Sugestão aos bem-pensantes: Internem-se“, *Diário do Comércio* (São Paulo), 30 ianuarie 2006, reprodus la http://www.olavodecarvalho.org/semana/060130dc.htm.

ochilor diplomaţiei ruse.[150]

Teoria „războiului continentelor” a fost creată de un geograf englez la trecerea dintre secolele XIX şi XX, sub impactul unuia dintre cele mai importante episoade ale epocii: lupta Angliei împotriva Germaniei şi a Rusiei pentru dominarea Asiei Centrale. „Marele Joc”, aşa cum l-a numit Rudyard Kipling, a fost o istorie rocambolescă care a implicat, pe lângă militari şi diplomaţi, un întreg arsenal de spioni, politicieni cumpăraţi, hoţi, contrabandişti, şefi de trib, secte secrete, mistici vizionari, magicieni, funcţionari corupţi, curtezane seducătoare şi un pluton de oameni de ştiinţă: geografi, lingvişti, botanişti, zoologi şi etnologi.[151] La momentul respectiv, frica cea mai mare a guvernului de la Londra era că o alianţă între Rusia şi Germania le-ar fi ajutat să pună ghearele pe acel teritoriu atât de dorit pentru bogăţiile sale naturale şi poziţia strategică, supunând Imperiul Britanic unui risc. Disputa s-a întins de-a lungul mai multor decenii, fiind în avantaj când una, când cealaltă dintre părţi, rezultând, până la urmă, în Primul Război Mondial.

Pe 25 ianuarie 1904, geograful şi politologul Halford J. Mackinder (1861–1947) a prezentat în cadrul Royal Geographic Society din Londra teza potrivit căreia Asia Centrală era „pivotul Istoriei” şi că în deceniile următoare Rusia avea să se afle într-o poziţie mai mult decât avantajoasă pentru a-şi extinde puterea având baza în acea zonă.[152]

Fără nicio pretenţie de a crea o teorie generală a Istoriei

---

150 Jean Parvulesco, *Vladimir Poutine et l’Eurasie*, Les Amis de la culture européenne, Charmes, 2005.

151 Peter Hopkirk, *The Great Game. The Struggle for Empire in Central Asia*, Kodansha, New York, 1994, şi Karl Meyer şi Shareen Blair Brysac, *Tournament of Shadows. The Great Game and the Race for Empire in Central Asia*, Counterpoint, Washington D.C., 1999.

152 Halford J. Mackinder, „The Geographical Pivot of History“, *The Geographical Journal*, nr. 4, aprilie 1904, vol. XXIII, pp. 421-444.

sau de a postula un determinism geografic în maniera lui Buckle, recunoscând dinainte că tot ce putea face era să speculeze „câteva aspecte” ale condiţiilor geografice în procesul istoric, Mackinder sublinia că Geografia impunea limite precise iniţiativei umane, favorizând unele acţiuni şi făcându-le dificile pe altele.

A fost favorizată, în mod special, prin configuraţia geografică a stepelor ruse, acţiunea hoardelor nomade care, venind din adâncurile Asiei, au traversat zona călare pentru a invada Europa Occidentală.[153] Consecinţele acestui fapt au fost prodigioase: „O personalitate respingătoare poate avea o funcţie socială utilă, unindu-i pe duşmani: sub ameninţarea barbariei externe şi-a creat Europa civilizaţia.”[154]

> Vreme de o mie de ani, popoarele de călăreţi au răsărit din Asia traversând deschiderile dintre Munţii Ural şi Marea Caspică, au străbătut călare teritoriile vaste din sudul Rusiei şi au atacat Ungaria, chiar în inima peninsulei europene, formând, din pricina nevoii de a opune rezistenţă, istoria fiecăruia din marile popoare din jur – ruşi, germani, francezi, italieni şi greci bizantini.

Au existat doi factori care au schimbat soarta în favoarea europenilor. În primul rând, limitările intrinsece ale potenţialului de atac al barbarilor:

> [Invazia barbară] a stimulat o reacţie sănătoasă şi puternică, în loc să strivească întreaga opoziţie sub un despotism omniprezent, pentru că mobilitatea puterii sale era condiţionată de stepe şi înceta în mod necesar în

---

153 „Deşi presărat cu porţiuni deşertice, este pe de-a-ntregul un ţinut de stepă, cu păşuni întinse, deşi rare, şi în care sunt puţine oaze alimentate de râuri, fiind însă de nepătruns de apele oceanului. Cu alte cuvinte, avem în această zonă imensă toate condiţiile pentru a menţine – risipită, însă în ansamblu considerabilă – o populaţie de nomazi care călăresc cai şi cămile“ (*ibid.*, p. 429).

154 *Ibid.,* p.423.

pădurile şi în munţii înconjurători.[155]

În al doilea rând, evoluţia tehnicii maritime, care a inaugurat epoca marilor descoperiri:

> Cel mai important rezultat al descoperirii drumului către Indii prin Capul Bunei Speranţe a fost conectarea rutelor de navigaţie occidentale şi orientale ale Eurasiei [...] neutralizând astfel, într-o oarecare măsură, avantajul strategic al poziţiei centrale a nomazilor din stepă, împingându-i din spate. Revoluţia iniţiată de marii navigatori din generaţia lui Columb a înzestrat creştinătatea cu cea mai mare mobilitate a puterii [...].
>
> Efectul politic amplu a fost inversarea relaţiilor dintre Europa şi Asia, căci în vreme ce în Evul Mediu Europa era prizonieră între un deşert de netraversat în sud, un ocean necunoscut în vest, nişte vaste zone îngheţate sau împădurite în nord şi nord-est, iar din est şi sud-est era ameninţată constant de mobilitatea superioară a celor călare pe cai sau cămile, se extindea acum în întreaga lume, mărindu-şi de mai bine de treizeci de ori suprafaţa apelor şi a teritoriilor cu deschidere la ocean la care avea acces.[156]

Însă asta nu a pus capăt puterii terestre. Dacă ea s-a concentrat în est, în vreme ce Occidentul dezvolta mai mult puterea maritimă, acest lucru nu s-a datorat doar diversităţii condiţiilor geografice, ci şi unei diferenţe între culturi:

> A fost probabil una dintre cele mai extraordinare coincidenţe ale Istoriei faptul că expansiunile maritime şi terestre ale Europei au continuat, într-o oarecare măsură, vechea opoziţie dintre romani şi greci. Puţine eşecuri au avut consecinţe cu bătaie atât de lungă precum eşecul Romei de a-i latiniza pe greci. Teutonii au fost civilizaţi şi creştinaţi de romani, slavii, în majoritate, de greci. Romano-teutonul a fost cel care, mai târziu, a explorat oceanul; greco-slavul a fost cel care a traversat stepele călare, cucerindu-i pe turanici. Astfel, puterea terestră modernă

155 *Ibid.,* p.427

156 *Ibid.,* pp. 432-433.

diferă de puterea maritimă atât în ce priveşte sursa idealurilor sale, cât şi în condiţiile materiale ale mobilităţii sale.

Dacă epoca marilor descoperiri geografice favorizase Europa, evoluţia tehnicii în vremuri ceva mai recente indica o revigorare a puterii terestre, aşadar a Eurasiei:

Cu o generaţie mai înainte, vaporul cu aburi şi canalul Suez păreau să fi înlesnit creşterea puterii maritime în comparaţie cu cea terestră. Căile ferate alimentau, în principal, comerţul oceanic. Însă căile ferate transcontinentale modifică acum condiţiile puterii terestre, iar unele dintre ele pot avea parţial acest efect, ca în centrul închis al Eurasiei, în zone vaste unde nici lemnul şi nici piatra nu sunt accesibile pentru construirea drumurilor. [...] Armata rusă din Manciuria este o dovadă la fel de semnificativă a mobilităţii puterii terestre ca armata britanică în Africa de Sud pentru puterea maritimă.

Totul favoriza, pe termen mediu, hegemonia Rusiei:

Spaţiile din interiorul Imperiului Rus şi al Mongoliei sunt atât de vaste, iar potenţialul lor în ceea ce priveşte populaţia, grâul, bumbacul, combustibilii şi metalele atât de incalculabil de mare, încât este inevitabil ca o lume economică de mari proporţii, mai mult sau mai puţin separată, să se dezvolte acolo, fiind inaccesibilă comerţului oceanic.

Aici intervenea generalizarea decisivă, care i-a adus faima lui Mackinder:

Când luăm în considerare această recapitulare rapidă a curentelor importante din istorie, nu devine evidentă o anumită persistenţă a relaţiilor geografice? Nu este oare regiunea-pivot a politicii mondiale acea zonă vastă a Eurasiei care e inaccesibilă vaselor, dar care în Antichitate era deschisă nomazilor care călăreau şi care astăzi pare că urmează să fie acoperită de o reţea feroviară? [...] Rusia înlocuieşte Imperiul Mongol. Presiunea pe care o exercită

asupra Finlandei, a Scandinaviei, Poloniei, Turciei, Persiei, Indiei şi Chinei înlocuieşte atacurile centrifuge ale oamenilor stepei. Ea poate ataca şi poate fi atacată din toate părţile, cu excepţia nordului. Întreaga dezvoltare a sistemului său feroviar este doar o chestiune de timp.

Este o previziune care urma să aibă o influenţă masivă asupra politicii internaţionale în secolul XX:

> Dezechilibrul balanţei puterii în favoarea statului-pivot, care a rezultat în expansiunea sa în teritoriile marginale ale Eurasiei, ar permite folosirea vastelor resurse continentale pentru construirea unei flote maritime, iar în acest caz Imperiul Mondial ar începe să se arate. Acest lucru ar putea să se întâmple dacă Germania s-ar alia cu Rusia. Ameninţarea acestei eventualităţi trebuie, aşadar, să atragă Franţa înspre o alianţă cu puterile maritime, iar Franţa, Italia, Egiptul, India şi Coreea ar deveni tot atâtea capete de pod unde forţele maritime din afară ar sprijini armatele pentru a-i obliga pe aliaţii pivotului să poziţioneze forţele terestre şi a-i împiedica să-şi concentreze toate forţele asupra flotelor. [...] Dezvoltarea vastului potenţial pe care îl prezintă America de Sud poate avea o influenţă decisivă asupra sistemului. Poate întări Statele Unite.

Sunt foarte vizibile, în comunicarea lui Mackinder, următoarele trăsături:

(1) El nu propune o teorie generală a Istoriei, cu excepţia regulii metodologice, evidentă în fapt, prin care „balanţa reală a puterii politice, în orice moment, este desigur un produs, pe de-o parte, al condiţiilor geografice, atât economice, cât şi strategice, şi, pe de altă parte, al numărului relativ, al virilităţii, al echipamentului şi organizării popoarelor aflate în competiţie”[157].

(2) Generalizările pe care le prezintă sunt destul de prudente şi se limitează la o perioadă determinată, care poate fi verificată istoric: cea care începe cu primele invazii barbare şi culminează cu epoca „Marelui Joc”.

---

157 *Ibid.,* p. 437.

(3) El nu trasează nici un plan de dominare mondială, insistând, dimpotrivă, asupra echilibrului între forţele relative ale puterilor distincte – „balanţa puterii”. Descriind potenţialul de creştere al Rusiei, nu sugerează în nici un moment ca acesta să fie împiedicat sau frustrat, ci doar să se ia măsurile necesare ca puterea terestră incomparabilă a Imperiului Rus să nu se transforme şi într-o putere maritimă dominantă, pentru că astfel „ar începe să se arate Imperiul Mondial”.

Prudentă, raţională şi echilibrată, expunerea lui Mackinder s-a transformat în modelul pentru ceea ce urma să devină o „geopolitică” cu pretenţii de studiu ştiinţific.

Cu toate acestea, succesorii săi au transformat-o în ceva foarte diferit.

Mackinder, desigur, descria cadrul din punctul de vedere al unei „puteri maritime”. Chiar şi aşa teoria sa a fost adoptată cu entuziasm de tabăra adversă, care doar a inversat semnalmentele, transformând-o astfel imediat într-unul din fundamentele noii ştiinţe, sau pseudoştiinţe, a „geopoliticii”. Numele a fost dat de politologul suedez Rudolf Kjellen (1864–1922), discipol al geografului german Friedrich Ratzel, prieten al lui Darwin şi Haeckel şi creatorul conceptului rasial al statului. Unul dintre primii reformatori ai teoriei lui Mackinder în conformitate cu perspectiva „terestră” a fost, cu toate acestea, generalul german Karl Haushofer care, potrivit mai multor surse, a fost discipolul taumaturgului armean Georges Ivanovitch Gurdjieff şi fondator al societăţii secrete Vril, care credea într-o civilizaţie de oameni superiori care locuiau în centrul Pământului. După declaraţia respectatului fizician Willy Ley, care a fugit din Germania în 1933, Vril, fondată în ajunul preluării puterii de către nazişti, susţinea că deţine informaţii secrete care ar fi permis îmbunătăţirea rasei germane, ajungând s-o facă aidoma oamenilor subterani. Numele organizaţiei a fost inspirat de romanul lui Edward Bulwer-Lytton, *The Coming Race* (1871), în care cuvântul *vril* semnifica o energie subtilă, oarecum analoagă cu *chi* din cosmologia tradiţională chineză şi *hara* japoneză, care putea oferi puteri extraordinare celor care reuşeau să o trezească

prin practici ascetice.

Când Adolf Hitler se afla în închisoare cu colaboratorul său Rudolf Hess, Haushofer, care fusese profesorul lui Hess, i-a vizitat pe cei doi de mai multe ori şi le-a transmis, dacă nu chiar învăţăturile Vril, măcar noţiunile elementare ale propriei doctrine politice, a cărei influenţă este clar vizibilă în *Mein Kampf.*

Originile acestei doctrine se află în sejurul petrecut de Haushofer în Japonia, unde a putut să constate eficienţa proiectelor internaţionale ale guvernului local, în comparaţie cu eşecul răsunător al proiectelor imperialiste ale Kaiserului Wilhelm II.

La momentul respectiv, guvernul prim-ministrului, principele Katsura, menţinea populaţia într-o stare de alertă permanentă, atrăgând atenţia, prin ample campanii de propagandă, asupra riscului distrugerii iminente a economiei japoneze în cazul în care nu erau abordate cu vigoare aceste două probleme strâns legate între ele:

1. Înconjurată de ţări cu populaţii mult mai numeroase, Japonia ar fi ieşit repede din competiţie dacă numărul de japonezi nu creştea cu 40 de milioane, atingând cifra de o sută de milioane.

2. Era imposibil să înghesui 100 de milioane de persoane pe teritoriul japonez insuficient.

Concluzia evidentă, care a fost imediat acceptată de întreaga populaţie, era că ţara trebuia să-şi extindă teritoriile prin intermediul unei politici riscante de cuceriri.

Refăcând calculele, Haushofer a observat că, dacă prima premisă era o conjectură rezonabilă, cea de-a doua era o minciună sfruntată: densitatea populaţiei în Japonia era mai mică decât cea a Germaniei, iar teritoriul japonez putea adăposti încă 40 de milioane de locuitori fără nici un inconvenient. Politica propusă de guvernul Katsura nu provenea din nici o necesitate obiectivă, ci dintr-o alegere, un act de voinţă. Japonia nu avea nevoie de teritoriile străine: le voia doar pentru că-şi dorea să devină o putere imperialistă.

Dar în loc să fie dezamăgit de această politică, Haushofer a fost entuziasmat şi a avut ideea de a o adopta ca model al

politicii germane: dacă guvernul japonez reuşea să facă populaţia să adere, cu entuziasm, la proiectele sale imperialiste prin intermediul unui sistem de minciuni şi jumătăţi de adevăruri bazate pe date geografice trucate în acest scop, de ce nu ar fi putut şi guvernul german să facă acelaşi lucru?[158]

Chiar şi aşa, minţirea poporului nu ar trebui să însemne că guvernul se înşală pe el însuşi. Un studiu serios al geografiei politice şi economice, bine articulat în ceea ce priveşte considerarea strategică obiectivă a posibilităţilor de expansiune imperialistă, ar trebui să pregătească terenul pentru unificarea voinţei naţionale prin impactul unei puternice campanii de propagandă.

Aceasta a fost sinteza geografiei, strategiei, minciunii şi propagandei căreia el i-a dat numele de „geopolitică". În lucrările sale şi în acţiunea pedagogică intensă pe care Haushofer a exercitat-o asupra intelectualilor, politicienilor şi militarilor germani, cele trei elemente ale „geopoliticii" nu au rămas însă totdeauna distincte şi formulate raţional.

Teoria „războiului continentelor" a fost adoptată şi de naţionaliştii ruşi, precum renumitul lingvist Nikolai Trubeţkoi, iar de-a lungul deceniilor a suferit modificări şi adăugiri până a căpătat forma actuală prin intervenţia prof. Aleksandr Dughin.

Dughin recunoaşte că Mackinder – fapt deloc de neglijat – a „înţeles legile obiective clare ale istoriei politice, geografice şi economice ale umanităţii"[159], o onoare care înaintea sa le-a fost atribuită lui Montesquieu, Hegel, Giambattista Vico, Auguste Comte, Herbert Spencer (alături de Charles Darwin) şi Karl Marx, cu toate că „legile obiective" ale fiecăruia au fost foarte diferite de ale celorlalţi.

Teoria Mackinder-Dughin se bucură cu certitudine de meritul simplităţii: în Istorie totul se reduce la o luptă pentru

---

158 Andreas Dorpalen, *The World of General Haushofer. Geopolitics in Action,* Kennikat, Port Washington, N.Y., 1942, pp. 7—13.

159 Alexandre Douguine, *La Grande guerre des continents*, Avatar Éditions, Paris, 2006, p. 12.

putere între ţările care domină marea şi cele care guvernează mari întinderi de pământ. De aici se nasc culturile, legile, instituţiile, obiceiurile, valorile, simbolurile şi chiar religiile. *As simple as that.* Se pune chiar întrebarea: „De ce nu m-a avertizat nimeni înainte?”

N-aş pune mâna în foc că Mackinder, un simplu geograf şi strateg fără mari ambiţii filozofice, ar aproba transfigurarea „războiului continentelor” în duelul metafizic al titanilor descris de prof. Aleksandr Dughin. Clarificarea acestui lucru ar impune un timp pe care nu-l pot aloca acum. Ca să evit orice neînţelegere folosesc expresia „teoria Mackinder-Dughin” pentru a o deosebi de teoria originală a lui Mackinder. Teoria dughiniană nu ar putea, de asemenea, să meargă foarte departe în impulsul său generalizant plecând doar de la ideile lui Mackinder. Pentru a o elabora, Dughin s-a inspirat din alte surse, apelând în special la învăţăturile Hélènei Petrovna Blavatsky[160] (1831–1891) şi ale lui Alice Bailey (1880–1949).

Pentru Dughin, conflictul nu se rezumă la o luptă între state, ci presupune proporţiile unui război între două viziuni asupra lumii, două sisteme de valori opuse şi ireconciliabile care îşi conservă respectivele identităţi de-a lungul epocilor şi par să se reîncarneze, din vremurile cele mai îndepărtate, în agenţi istorici succesivi – state şi naţiuni –, care nu sunt totdeauna conştiente că sunt mişcate, ca umbrele chinezeşti pe perete, de aceşti superagenţi invizibili şi omnipotenţi, „atlantismul” şi „eurasiatismul”:

> În istoria antică, puterile „maritime” care s-au transformat în simbolurile istorice ale „civilizaţiei maritime” în toată complexitatea sa au fost Fenicia şi Cartagina. Imperiul terestru care i se opunea Cartaginei era Roma. Războaiele punice au fost imaginea cea mai pură a opoziţiei dintre „civilizaţia maritimă” şi „civilizaţia terestră”. În epoca

160 V. Helena P. Blavatsky, *Isis Unveiled,* J.W. Bouton, London, 1877, şi *The Secret Doctrine,* Theosophical Publishing House, London, 1888. A se vedea şi René Guénon, *Le Théosophisme, histoire d’une pseudo-religion,* Nouvelle Librairie Nationale, Paris, 1921.

modernă şi în Istoria recentă polul „insular” şi „maritim” a fost reprezentat de Anglia, „stăpâna mărilor”, şi, mai târziu, de gigantica insulă-continent, America. Anglia, exact ca vechea Fenicie, a folosit în primul rând ca instrument de dominaţie comerţul maritim şi colonizarea regiunilor de coastă. Tipul geopolitic feniciano-anglo-saxon a dat naştere unui model special de civilizaţie „de piaţă, mercantil-capitalist”, fondat cu precădere pe principiile liberalismului economic. În consecinţă, şi în pofida tuturor schimbărilor istorice posibile, tipul general al civilizaţiei „maritime” este întotdeauna legat de „superioritatea economicului în faţa politicului”.

Aşa cum, spre deosebire de modelul fenician, Roma reprezenta un exemplu de structură autoritar-războinică întemeiată pe o dominaţie administrativă şi o religie civilă, pe „superioritatea politicului în faţa economicului”, Roma este exemplul unui tip de colonizare pur continental, nemăritim, ci terestru, cu o penetrare profundă pe suprafaţa continentului şi asimilarea popoarelor subjugate, invariabil „romanizate” după cucerire. În Istoria modernă, reprezentările puterii „terestre” au fost Imperiul Rus şi, de asemenea, imperiile central-europene Austro-Ungaria şi Germania. „Rusia/Germania/Austro-Ungaria” reprezintă simbolul esenţial al „geopoliticii terestre” în Istoria modernă.[161]

Dughin insistă asupra unităţii şi continuităţii esenţiale şi milenare, atât ale conflictului, cât şi ale celor doi adversari analizaţi separat:

Generalizând ideile lui Mackinder, se poate spune că există o „conspiraţie a atlantiştilor” care este istorică şi urmăreşte, de-a lungul secolelor, obiective geopolitice orientate înspre interesele unei „civilizaţii maritime” de tip neofenician.[162]

Teoria se înserează în mod clar în tradiţia kantiană a determinanţilor apriorici care delimitează cadrul percepţiilor şi acţiunilor umane, fiind deasupra orizonturilor conştiinţelor

[161] Alexandre Douguine, *op. cit.,* pp. 13—14.

[162] *Ibid.,* pp. 16-17.

individuale, şi dirijează în secret cursul întâmplărilor:

> Avem de-a face aşadar cu o „conspiraţie ocultă” dintre cele mai vechi, a cărei semnificaţie şi a cărei cauză metafizică intrinsecă rămân, în mod frecvent, complet obscure pentru participanţii de bază şi chiar şi pentru personajele principale.[163]

Ideile lui Mackinder, care se limitează la perspectiva britanică, nu ar putea atinge acest nivel de generalizare înainte de a fi completate de versiunea lor opusă, „orientală” şi „terestră”. Dughin ne informează că această fuziune a avut loc în timpul „întâlnirilor frecvente dintre eurasiatiştii ruşi cu Karl Haushofer la Praga” şi că, în jurul anului 1920, era deja gata strategia eurasiatică generală care sublinia necesitatea alianţei geopolitice între Rusia, Germania şi Japonia – aceeaşi alianţă pe care inteligenţa politicii britanice reuşise să o blocheze încă de la jumătatea secolului anterior. În faţa formulării noii strategii, continuă Dughin, eurasiatiştii şi Haushofer, „pentru prima dată, au exprimat ceea ce se afla în spatele întregii istorii politice a ultimului mileniu, făcând trimitere la urmele «ideii imperiale romane» care, de la Roma antică, prin Bizanţ, fusese transmisă Rusiei şi, prin Sfântul Imperiu Romano-German medieval, Austro-Ungariei şi Germaniei”[164].

Opoziţia milenară dintre cele două blocuri nu era doar geopolitică, ci şi ideologică şi culturală:

> În faţa „atlantismului”, care personifică întâietatea individualismului, a „liberalismului economic” şi a „democraţiei de tip protestant”, se ridică „eurasiatismul”, care presupune în mod necesar autoritarismul, ierarhia şi stabilirea principiilor naţional-statale „comunitare” mai presus de preocupările pur umane, individualiste şi economice.[165]

Lupta dintre cele două blocuri traversează mileniile prin

---

163 *Ibidem.*

164 Alexandre Douguine, *La grande guerre des continents*, p. 18.

165 *Ibid.,* p.14.

cele două reţele de agenţi misterioşi care dirijează pe ascuns mersul evenimentelor. De partea atlantistă,

putem defini ca „ideologie atlantistă" ideologia „Noii Cartagine" – cea care este comună tuturor „agenţilor de influenţă", tuturor organizaţiilor secrete şi oculte, tuturor lojelor şi cluburilor semiînchise care au servit şi servesc ideea anglo-saxonă în secolul XX şi penetrează reţeaua tuturor puterilor „eurasiatice" continentale. În mod natural, acest lucru include, în primul rând, serviciile de informaţii engleze şi americane (în special CIA), care nu sunt doar „santinele ale capitalismului", ci şi santinele ale „atlantismului" [...] care lucrează nu doar în interesul fiecărei ţări, în mod separat, ci şi în sprijinul unei doctrine geopolitice particulare, metafizică la urma urmei, care vehiculează o viziune asupra lumii extrem de densă, de diversificată şi extinsă şi, cu toate acestea, uniformă în esenţă.[166]

De partea eurasiatică,

toţi cei care au lucrat neîntrerupt pentru uniunea eurasiatică, cei care de-a lungul secolelor s-au opus propagării pe continent a ideilor individualiste, egalitare şi democratico-liberale, [...] cei care au aspirat la unirea marilor popoare eurasiatice în atmosfera Orientului, în loc s-o facă în Occident – Orientul lui Ginghis-Han, Orientul Rusiei sau Orientul Germaniei –, cu toţii au fost „agenţi eurasiatici", „soldaţii continentului" sau „soldaţii Terrei". Societatea secretă eurasiatică, Ordinul Eurasiatic, nu începe nicidecum odată cu autorii manifestului *Exod către Orient*, nici cu *Revista de geopolitică* a lui Haushofer. Acesta a fost, pentru a spune lucrurile foarte pe scurt, doar revelaţia, rezultatul unor cunoştinţe certe care existau de la începutul timpurilor, împreună cu societăţile sale secrete şi reţelele asociate de „agenţi de influenţă".[167]

Că toate sau practic toate războaiele Istoriei nu trec de capitolele războiului unic şi interminabil dintre atlantişti şi eurasiatişti, că acest lucru constituie astfel explicaţia finală a

---

166 *Ibid.*, p. 15.

167 *Ibid.,* p. 19. Nu ştiu data lansării manifestului la care face referire Dughin, însă primul număr al *Revistei de geopolitică (Zeitschrift fur Geopolitik)* a lui Haushofer a apărut în ianuarie 1924.

tuturor gloriilor şi suferinţelor umane este ceva în privinţa căruia Dughin nu lasă nici cel mai mic dubiu:

> Ordinul Eurasiatic împotriva Ordinului Atlantic (al Atlantidei); Roma eternă împotriva eternei Cartagine. Războiul punic ocult continuă de-a lungul mileniilor. Conspiraţia planetară a Pământului împotriva Mării, a Pământului împotriva Apei, a Autoritarismului şi a Ideii împotriva Democraţiei şi Materiei. Paradoxurile, contradicţiile, omisiunile şi fanteziile fără sfârşit ale Istoriei noastre nu devin mai clare, mai logice şi mai rezonabile dacă le privim din perspectiva unui dualism geopolitic ocult?[168]

Mai mult: dualismul geopolitic nu oferă doar explicaţia cauzală a atâtor nenorociri şi suferinţe, ci şi justificarea lor morală definitivă:

> Nenumăratele victime, prin care Umanitatea plăteşte în secolul nostru preţul proiectelor politice prost definite, nu primesc, în acest caz, o profundă justificare metafizică?[169]

Fragmentele citate până acum sunt suficiente pentru a scoate la iveală o trăsătură remarcabilă a stilului prof. Dughin care, fiind pur grafică, nu este ascunsă de traducere: folosirea alternativă a anumitor expresii când între ghilimele atenuante, când fără ele, ceea ce denotă tranziţia liberă sau, mai bine zis, confuzia între sensul figurat şi cel literal.

Astfel, spre exemplu, Ordinul Eurasiatic fie apare ca figură de stil destinată să-i grupeze într-o unitate ipotetică „pe toţi cei care lucrează neobosit pentru uniunea eurasiatică” *(sic),* chiar dacă nu au nici cea mai vagă idee că servesc vreo organizaţie secretă, fie desemnează însăşi organizaţia ca entitate istorică concretă, cu o dată de înfiinţare, ierarhii, reguli, jurăminte, ritualuri iniţiatice etc.

Acest lucru creează în mintea cititorului o dublă confuzie. Pe de-o parte, amestecă într-o pastă indistinctă cercetarea

---

168 Ibidem.

169 Ibidem.

istorică şi „teoria conspiraţiei”. Pe de altă parte, violează observaţia clasică a lui Georg Jellinek, pe care am citat-o deja în al doilea mesaj din dezbaterea cu prof. Dughin, despre faptul că procesele istorice nu pot fi explicate prin aceleaşi criterii când se nasc dintr-o acţiune planificată şi con – trolată şi când rezultă dintr-o pură convergenţă accidentală a acţiunilor agenţilor separaţi şi fără legături. În primul caz, legătura raţională precedă acţiunea, în cel de-al doilea, este proiectată asupra ei, *expost facto,* prin imaginaţia istoricului. Gradul de certitudine în cele două cazuri este foarte diferit.[170]

Dubla confuzie îi permite prof. Dughin să creeze concepţii pseudoistorice infectate până în măduvă de cele trei trăsături tipice ale mentalităţii revoluţionare – inversarea timpului, inversarea subiectului şi a obiectului şi inversarea responsabilităţii morale –, reducând valoarea ştiinţifică a speculaţiilor, în mod riguros, la nimic, întărind forţa apelului la imaginaţia masei militante totodată, asupra căreia con – fuzia însăşi exercită fascinaţia unui mit sorelian.

Pentru a percepe acest lucru cu cea mai mare claritate, trebuie să se pornească de la constatarea istorică a faptului că „un mare război al continentelor” nu a avut loc niciodată. Dacă au avut loc nişte războaie între puterile „maritime” şi cele „terestre”, au avut loc tot atâtea între cele maritime între ele şi cele terestre una împotriva celeilalte – şi chiar acestea două din urmă au fost cele mai notabile şi mai devastatoare din toate timpurile. Războaiele napoleoniene şi invadarea Rusiei de către Adolf Hitler sunt exemple care vorbesc de la sine.

Niciodată, în nici un moment al Istoriei, nu întâlnim o alianţă generală a „eurasiatiştilor” împotriva confederaţiei „atlantiştilor”. Cel mult conflicte locale între cele două blocuri, întrepătrunse de conflicte la fel de semnificative în interiorul fiecărui bloc (presupunându-se, *ad*

---

170 Aici mă folosesc de ghilimele, însă în scop invers: când termenul se află între ghilimele desemnează ceea ce înţelege prof. Dughin; fără ghilimele semnifică ceea ce înţeleg eu însumi.

argumentandum, că ar fi blocuri). „Marele război al continentelor” nu este un capitol al Istoriei: este un obiectiv viitor, un plan conceput de prof. Dughin şi predecesorii săi pentru a fi realizat în următoarele decenii, creând un conflict între Rusia, China şi ţările islamice, pe de-o parte, şi, de cealaltă parte, SUA şi aliaţii săi.

Luând acest ideal viitor ca premisă pentru interpretarea trecutului, prof. Dughin reuşeşte trucul magic de-a face astfel încât o „teorie a conspiraţiei” tipică şi dementială să treacă drept ipoteză istorică respectabilă.

În acest scop el trebuie să dilueze toate frontierele dintre grupurile ideologice bine caracterizate – naziste şi comuniste, spre exemplu – şi să le reorganizeze membrii, unul câte unul, înscriindu-i pe listele trupelor secrete ale „atlantismului” sau ale „eurasiatismului” şi atribuindu-le adeseori chiar intenţii inconştiente, care nu rezonează absolut deloc cu declaraţiile publice şi cursul vizibil al acţiunilor lor.

Exemplu. Cum Germania şi Rusia sunt definite dinainte ca „puteri terestre”, aşadar aliaţi naturali împotriva „atlantismului”, lupta mortală între cele două din timpul celui de-al Doilea Război Mondial trebuie să fie atribuită acţiunii „agenţilor britanici infiltraţi” care i-au manipulat pe Hitler şi Stalin – atât de naivi, săracii – şi i-au împins către un conflict fratricid, în loc să-i înfrăţească în lupta împotriva inamicului comun.[171] Ceea ce s-a întâmplat în prima jumătate a secolului XX se explică astfel în funcţie de ceea ce prof. Dughin crede că ar fi fost mai bine pentru realizarea planurilor sale în secolul XXI.

El îl numeşte, dintre agenţii britanici ai înaltului Comandament german, pe amiralul Canaris, „trădătorul Reichului”[172], ca fiind unul dintre cei mai mari responsabili pentru întoarcerea Germaniei împotriva Rusiei, în loc să le unească împotriva Angliei. Decenii la rând, Hitler promisese să „stârpească bolşevismul”, făcând din acest lucru unul

---

171 *Ibid.,* p. 25.

172 *Ibid.*

dintre obiectivele declarate ale regimului nazist. Odată ajuns la putere, a dezlănţuit persecutarea feroce a comuniştilor, pregătind totodată cu mult înainte atacul împotriva URSS. Însă pentru prof. Dughin toate acestea nu înseamnă nimic. Totul a fost din vina unui „agent britanic”.

În acelaşi mod, Primul Război Mondial, când Rusia s-a aliat cu „puterile atlantiste” împotriva „aliaţilor naturali”, Germania şi Austro-Ungaria, a rezultat din activitatea atlantiştilor infiltraţi printre patrioţii slavofili, care îl convinseseră pe ţar că identitatea rasială rusă era mai decisivă din punct de vedere strategic decât unitatea teritorială între etnii diferite (ipoteză care, îşi imaginează Dughin, ar fi dus la o alianţă cu Germania). O manevră identică ar fi practicat agenţii atlantişti în Germania anilor ’30, făcându-i pe sărmanii naziști să creadă în identitatea „Sânge şi Pământ” în loc să înţeleagă că erau nevoiţi să aleagă între unul şi celălalt.

Astfel, cele mai mari evenimente din Istoria reală a secolului XX nu au fost altceva decât iluzii. Adevărata istorie este naraţiunea ideală a prof. Dughin, pe care aceste evenimente au ascuns-o în mod maliţios.

Pentru ca ipoteza unui „război al continentelor” să aibă vreo viabilitate istorică, ar trebui să se demonstreze măcar că războaiele dintre puterile terestre şi maritime au fost mai frecvente sau că au avut consecinţe mai importante decât alte războaie, mai ales decât cele dintre puterile terestre între ele şi cele maritime între ele. Însă cu greu se vor găsi în Istoria rusă războaie mai vaste şi fertile în consecinţe decât invadarea Rusiei de către Franţa şi Germania – două puteri terestre, conform lui Haushofer şi Dughin – sau decât războiul dintre Rusia şi Japonia, puteri terestre, de asemenea, potrivit aceloraşi autori.

Dacă simpla existenţă a unui „război al continentelor” este o ipoteză care se risipeşte în vânt, şi mai himerică ar fi încercarea de a demonstra existenţa conspiraţiilor permanente din spatele său, ca să nu mai vorbim de existenţa, de-a lungul mileniilor, a organizaţiilor secrete implicate în acest demers – un „Ordin Atlantic” împotriva

unui „Ordin Eurasiatic”. Prof. Dughin se eschivează de la o confruntare de acest tip prin folosirea alternativă a termenilor între ghilimele şi fără, denotând fie o simplă figură de stil, fie prezumţia existenţei concrete a organizaţiilor menţionate. Astfel, el este liber să raţioneze ca şi când organizaţiile ar exista cu adevărat, extrăgând de aici cele mai îndrăzneţe concluzii, după cum, dacă ar fi pus la zid să aducă probe concrete, s-ar dezice în faţa dificultăţii, susţinând că numele organizaţiilor erau doar figuri de stil folosite pentru a desemna convergenţa spontană şi nepremeditată a acţiunilor „tuturor celor care îşi dau silinţa” pentru cauza atlantistă sau eurasiatică, chiar şi dacă îşi imaginau că făceau un lucru complet diferit (luptau pentru interese pur naţionale, pentru bani, pentru propovăduirea credinţei, spre exemplu).

Confuzia dintre unitatea anticipată de un plan şi unitatea retroactivă a relatării istorice este aici mai mult decât evidentă.

Din pricina confuziei în care se află, ideea „eurasiatică” rămâne suspendată în aer ca un nor clarobscur, fascinând audienţa cu forţa unui discurs poetico-retoric împodobit cu o falsă sclipire ştiinţifică.

Proba cea mai importantă că ea nu serveşte drept concept ştiinţific este însăşi descrierea blocului eurasiatic actual, aşa cum apare în declaraţiile prof. Dughin. Acest bloc cuprinde, conform domniei sale, în mod esenţial Rusia, China şi ţările islamice. Îmi permit să citez aici ceea ce am scris privitor la subiect cu câteva luni în urmă:

> Cei trei agenţi principali ai procesului de globalizare, aşa cum am putut remarca în articolul anterior, nu sunt specii ale aceluiaşi gen: unul este un grup de guverne, celălalt o comunitate internaţională de miliardari, cel de-al treilea o cultură religioasă fără frontiere, răspândită chiar pe teritoriu inamic.
>
> Numai primul poate fi descris în termenii uzuali ai geopoliticii, însă, în măsura în care proiectul Imperiului Rus se amplifică în „Imperiu Eurasiatic”, orice încercare de a defini geopolitic se loveşte de obstacole insurmontabile. Odată ce dominaţia eurasiatică include şi Islamul, ajunge să

fie comic cum marele strateg rus Aleksandr Dughin prezintă disputa pentru putere în lume ca pe o luptă între „imperii terestre” şi „imperii maritime”, clasificând „Eurasia” în primul grup şi SUA în cel de-al doilea. Pe de-o parte, Islamul, după ce a ocupat cu mare uşurinţă teritoriile vecine, a obţinut o reprezentare mondială în special ca putere maritimă. Deja în cea de-a doua jumătate a secolului IX – scrie Paolo Taufer în studiul său magnific *Espansionismo Islamico Ieri e Oggi* – „toate marile căi maritime erau controlate în fapt de musulmani: de la strâmtoarea Gibraltar până la Marea Chinei, de la porţile Egiptului care comunică cu Marea Roşie până la cele ale Siriei”. Cât despre Rusia însăşi (URSS la vremea respectivă), puterea sa în secolul XX s-a bazat mai puţin pe forţa trupelor militare şi mai mult pe prezenţa activă a Partidului Comunist şi a serviciului secret sovietic în toate naţiunile şi continentele. Nu a fost nimic „terestru” în expansiunea tentaculară a Kremlinului în Africa sau în America Latină. Nu pot să cred că soldaţii lui Nikita Hruşciov au adus pe jos rachetele pe care le-au instalat în Cuba în 1962. Lupta între Pământ şi Mare nu e nici măcar un simbol, de vreme ce simbolul funcţionează doar când antrenează, sintetic, o mulţime de fapte reale, şi nu ficţiuni. Imperiul Eurasiatic nu este un simbol, ci un mit sorelian – este acelaşi lucru cu a spune: un zăhărel imens, o invenţie hipnotică concepută pentru a pune milioane de idioţi pe drumul unui viitor care nu va fi niciodată ceea ce promite.

Dacă misiunea intelectualului în vremuri confuze este să spună lucrurilor pe nume, să exorcizeze cuvintele goale şi să înlocuiască sloganurile stupefiante cu o reprezentare exactă a situaţiei, „eurasiatiştii” eşuează jalnic în îndeplinirea datoriei lor. Singurul lucru pe care îl pot invoca drept circumstanţă atenuantă este că strategii celorlalte două blocuri globalizatoare s-au remarcat şi ei mai puţin prin realism, cât prin capacitatea extraordinară de a ascunde lumea în spatele proiecţiei intereselor lor.[173]

---

[173] „Geringonça hipnótica“, *Diário do Comércio* (São Paulo), 7 martie 2011, reprodus la http://www.olavodecarvalho.org/semana/ii0307dc. html.